

កម្មវិធីការងារគណនេយ្យ

ក្រុមការងារសិក្សាស្រាវជ្រាវ

- ក្រុមប្រឹក្សាសិក្សា និងបណ្តុះបណ្តាលសិក្សា
- ក្រុមប្រឹក្សាសុខាភិបាល

ព័ត៌មាន ២០០២ ជំពូក ០១ ៨

កម្មវិធីការងារគណនីប្រាក់

ក្រុមហ៊ុនហ្វីនេស៊ីយ៉ែន

ក្រុមហ៊ុនហ្វីនេស៊ីយ៉ែន និងបេតាហ្វីនេស៊ីយ៉ែន

ព័ត៌មាន ២០០២ ជំពូក ០១ ៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បង្រៀនសិក្សា និងមេត្តោយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១៤ វិច្ឆិកា ២០០២

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. គណនាលីមីតនៃអនុគមន៍ : $f(x) = \frac{\sin 2x - \sin x}{\sin 2x + \sin x}$ កាលណា x ខិតជិតសូន្យ ។

ខ. គណនាផ្នែកពិត និងផ្នែកនិមិត្ត នៃចំនួនកុំផ្លិច : $z = \frac{1+i}{(1+i\sqrt{3})^4}$ ។ (២ពិន្ទុ)

II. សិក្សាភាពជាប់ និងភាពមានដេរីវេនៃអនុគមន៍ : $f(x) = |(x-1)(x^2-x)|$ ត្រង់ចំណុច $x=0$ ។ (២ពិន្ទុ)

III. f ជាអនុគមន៍កំណត់លើ \mathbb{R} ដែល $f(x) = |(x-1)(x-2)|$ ។ គណនា $J = \int_0^2 f(x) dx$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

IV. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(1, 1, 1)$, $B(2, 3, 4)$, $C(6, 5, 2)$ និង $D(7, 7, 5)$ ។

ក. បង្ហាញថា $ABCD$ ជាកំពូលនៃប្រលេឡូក្រាម ។

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃប្រលេឡូក្រាមនេះ ។ (២ពិន្ទុ)

V. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = 2 + \frac{1}{x+1} - \frac{1}{(x+1)^2}$ ដែលកំណត់ក្នុង $\mathbb{R} \setminus \{-1\}$ ។

ក. គណនាដេរីវេ $f'(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x)$ និងសិក្សាសញ្ញារបស់វា ។

ខ. រកឫសនៃសមីការ $f(x) = 0$ ។

គ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង C តាងអនុគមន៍ f ក្នុងតម្រុយអរតូណរមេ រួចរកកូអរដោនេនៃចំណុចរបស់វា ។

ឃ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងខ្សែកោង C ត្រង់ចំណុចដែលមានអាប់ស៊ីសស្មើ ០ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០០២

I. ក. គណនាលីមីតនៃអនុគមន៍ :

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x - \sin x}{\sin 2x + \sin x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \times \frac{\sin 2x}{2x} - \frac{\sin x}{x}}{2 \times \frac{\sin 2x}{2x} + \frac{\sin x}{x}} \\ &= \frac{2 \times 1 - 1}{2 \times 1 + 1} = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \frac{1}{3}$

ខ. គណនាផ្នែកពិត និងផ្នែកនិមិត្ត នៃចំនួនកុំផ្លិច z :

$$\begin{aligned} z &= \frac{1+i}{(1+i\sqrt{3})^4} = \frac{1+i}{\left[(1+i\sqrt{3})^2 \right]^2} \\ &= \frac{1+i}{(1+2i\sqrt{3}+3i^2)^2} \\ &= \frac{1+i}{(-2+2i\sqrt{3})^2} \\ &= \frac{1+i}{4(-1+i\sqrt{3})^2} \\ &= \frac{1+i}{4(1-2i\sqrt{3}+3i^2)} \\ &= \frac{1+i}{4(-2-2i\sqrt{3})} \\ &= \frac{(1+i)(-1+i\sqrt{3})}{8(-1-i\sqrt{3})(-1+i\sqrt{3})} \\ &= \frac{-1+i\sqrt{3}-i-\sqrt{3}}{8(1-3i^2)} \\ &= \frac{(-1-\sqrt{3})+i(\sqrt{3}-1)}{32} \end{aligned}$$

ដូចនេះ z មានផ្នែកពិតស្មើ $\frac{-1-\sqrt{3}}{32}$
និងមានផ្នែកនិមិត្តស្មើ $\frac{\sqrt{3}-1}{32}$ ។

II. សិក្សាភាពមានដេរីវេនៃ f ត្រង់ចំណុច $x=0$

$$\begin{aligned} \text{យើងមាន } f(x) &= |(x-1)(x^2-x)| \\ &= |x(x-1)^2| = |x|(x-1)^2 \end{aligned}$$

ព្រោះ $(x-1)^2 \geq 0$ មិនចាំបាច់ដាក់តម្លៃដាច់ខាត

-សិក្សាភាពជាប់នៃអនុគមន៍ f ត្រង់ចំណុច $x=0$:

អនុគមន៍ f ជាប់ត្រង់ $x=0$ លុះត្រាតែ

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0)$$

• ចំពោះ $x \rightarrow 0^-$ នោះ $|x| = -x$ យើងបាន :

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} [-x(x-1)^2] = -0 \cdot 1 = 0$$

• ចំពោះ $x \rightarrow 0^+$ នោះ $|x| = x$ យើងបាន :

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x(x-1)^2 = 0 \cdot 1 = 0$$

• ចំពោះ $x=0$ នោះយើងបាន

$$f(0) = |0|(0-1)^2 = 0$$

យើងឃើញថា $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0) = 0$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x=0$ ជាប្រាកដ ។

-សិក្សាភាពមានដេរីវេនៃអនុគមន៍ f ត្រង់ចំណុច $x=0$:

f មានដេរីវេត្រង់ $x=0$ លុះត្រាតែ $f'_-(0) = f'_+(0)$

$$f'_-(0) = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{f(0+h) - f(0)}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{f(h)}{h}, \quad f(0) = 0$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{|h|(h-1)^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{-h(h-1)^2}{h} = -1$$

$$f'_+(0) = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f(0+h) - f(0)}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f(h)}{h}, \quad f(0) = 0$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{|h|(h-1)^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{h(h-1)^2}{h} = 1$$

យើញថា $f'_-(0) = -1 \neq f'_+(0) = 1$

ដូចនេះ f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x=0$ ទេ ។

III. គណនាអាំងតេក្រាល $J = \int_0^2 f(x) dx$ ៖

យើងមាន $f(x) = |(x-1)(x-2)| = |x^2 - 3x + 2|$

យើងនឹងសិក្សាសញ្ញានៃកន្សោម $x^2 - 3x + 2$

ឱ្យ $x^2 - 3x + 2 = 0$ មានឫស $x=1, x=2$

តារាងសញ្ញា

x	$-\infty$	1	2	$+\infty$	
$x^2 - 3x + 2$	+	0	-	0	+

យើងបានតម្លៃនៃ $f(x) = |x^2 - 3x + 2|$ គឺ

-ចំពោះ $0 < x < 1$: $|x^2 - 3x + 2| = x^2 - 3x + 2$

-ចំពោះ $1 < x < 2$: $|x^2 - 3x + 2| = -(x^2 - 3x + 2)$

$$\begin{aligned}
 J &= \int_0^2 f(x) dx \\
 &= \int_0^1 (x^2 - 3x + 2) dx - \int_1^2 (x^2 - 3x + 2) dx \\
 &= \int_0^1 (x^2 - 3x + 2) dx - \int_1^2 (x^2 - 3x + 2) dx \\
 &= \left[\frac{x^3}{3} - \frac{3x^2}{2} + 2x \right]_0^1 - \left[\frac{x^3}{3} - \frac{3x^2}{2} + 2x \right]_1^2 \\
 &= \left(\frac{1}{3} - \frac{3}{2} + 2 - 0 \right) - \left[\left(\frac{8}{3} - \frac{12}{2} + 4 \right) - \left(\frac{1}{3} - \frac{3}{2} + 2 \right) \right] \\
 &= \frac{1}{3} - \frac{3}{2} + 2 - \frac{8}{3} + \frac{12}{2} - 4 + \frac{1}{3} - \frac{3}{2} + 2 = \boxed{1}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $J = 1$ ។

IV. ក. បង្ហាញថា ABCD ជាកំពូលនៃប្រលេឡូក្រាម

យើងមាន $A(1, 1, 1), B(2, 3, 4), C(6, 5, 2)$ និង $D(7, 7, 5)$

នាំឱ្យ $\overline{AB} = (1, 2, 3)$ និង $\overline{CD} = (1, 2, 3)$

ដោយចតុកោណ ABCD មាន $\overline{AB} = \overline{CD}$

ដូចនេះ ចតុកោណ ABCD ជាប្រលេឡូក្រាម ។

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាប្រលេឡូក្រាម ABCD ៖

តាមរូបមន្ត $S = |\overline{AB} \times \overline{AC}|$ ដែល $\overline{AC} = (5, 4, 1)$

$$\overline{AB} \times \overline{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 2 & 3 \\ 5 & 4 & 1 \end{vmatrix} = -10\vec{i} + 14\vec{j} - 6\vec{k}$$

នាំឱ្យ $\overline{AB} \times \overline{AC} = \sqrt{(-10)^2 + (14)^2 + (-6)^2} = 2\sqrt{70}$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាប្រលេឡូក្រាមគឺ $S = 2\sqrt{70}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

V. ក. គណនាដេរីវេ $f'(x)$

គេមាន $f(x) = 2 + \frac{1}{x+1} - \frac{1}{(x+1)^2}$ ដែល $x \neq -1$

$$\begin{aligned}
 \text{គេបាន } f'(x) &= -\frac{1}{(x+1)^2} + \frac{2}{(x+1)^3} \\
 &= \frac{-x-1+2}{(x+1)^3} \\
 &= \frac{-x+1}{(x+1)^3}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $f'(x) = \frac{-x+1}{(x+1)^3}$ ។

>សិក្សាសញ្ញារបស់វា

ឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{-x+1}{(x+1)^3} = 0$

គេបាន $\begin{cases} -x+1=0 \\ x+1 \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x \neq -1 \end{cases}$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$
$-x+1$	+	+	0	-
$x+1$	-	0	+	+
$(x+1)^3$	-	0	+	+
$f'(x) = \frac{-x+1}{(x+1)^3}$	-	+	0	-

ដូចនេះ $f'(x) > 0$ កាលណា $x \in (-1, 1)$

$f'(x) < 0$ កាលណា $x \in (-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$

$f'(x) = 0$ ចំពោះ $x = 1$

ខ. រកឫសនៃសមីការ $f(x) = 0$

គេបាន $2 + \frac{1}{x+1} - \frac{1}{(x+1)^2} = 0$ (គុណនឹង $(x+1)^2$)

$2(x+1)^2 + (x+1) - 1 = 0$

$2x^2 + 5x + 2 = 0$

មាន $\Delta = 5^2 - 4 \cdot 2 \cdot 2 = 25 - 16 = 9$

$$x = \frac{-5 \pm \sqrt{9}}{2 \cdot 2} = \frac{-5 \pm 3}{4} = \begin{cases} -2 \\ -\frac{1}{2} \end{cases}$$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = -2, x = -\frac{1}{2}$ ។

គ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែរោង C តាងអនុគមន៍ f

• លីមីតតាមចុងដែនកំណត់ និងអាស៊ីមតូត

គេមាន $f(x) = 2 + \frac{1}{x+1} - \frac{1}{(x+1)^2} = \frac{2x^2 + 5x + 2}{(x+1)^2}$

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x^2 + 5x + 2}{(x+1)^2} = 2$

$\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^-} \left(\frac{2x^2 + 5x + 2}{(x+1)^2} \right) = \frac{-1}{0^+} = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} \left(\frac{2x^2 + 5x + 2}{(x+1)^2} \right) = \frac{-1}{0^+} = -\infty$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 2$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = 2$ ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប (C) ។

ហើយ $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = -\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$x = -1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប (C) ។

• បរមានៃអនុគមន៍ f : តាមតារាងសញ្ញា f'(x)

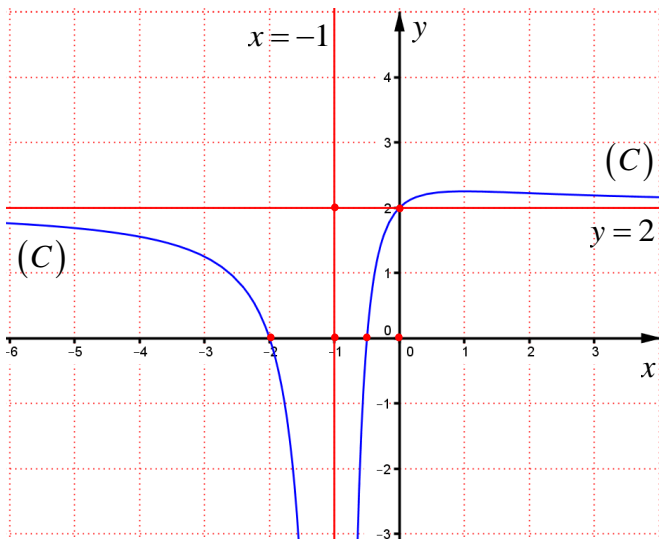
ត្រង់ $x=1$, $f'(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើ $f(1) = 9/4$ ។

• តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$
f'(x)	-	+	0	-
f(x)	2	$-\infty$	9/4	2

• គូសខ្សែរោង (C) តាងអនុគមន៍ f

> រកកូអរដោនេនៃចំណុចរបត់

ដោយ ប្រសិនបើដេរីវេទី២គឺជាអាប់ស៊ីសនៃចំណុចរបត់

គេមាន $f'(x) = \frac{-x+1}{(x+1)^3}$

$f''(x) = \frac{-(x+1)^3 - 3(x+1)^2(-x+1)}{(x+1)^6}$
 $= \frac{-(x+1) - 3(-x+1)}{(x+1)^4} = \frac{2x-4}{(x+1)^4}$

គេឱ្យ $f''(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{2x-4}{(x+1)^4} = 0, \forall x \in D,$

$(x+1)^4 > 0$ នាំឱ្យ f'' មានសញ្ញាដូច $2x-4$

គេបាន $2x-4=0$ នោះ $x=2$

$f(2) = 2 + \frac{1}{2+1} - \frac{1}{(2+1)^2} = \frac{20}{9}$

តារាងសញ្ញា f''(x)

x	$-\infty$	2	$+\infty$
f''(x)	-	0	+

ត្រង់ $x=2$, $f''(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញា

នេះបញ្ជាក់ថា f ផ្លាស់ប្តូរភាពជក់ប៉ោង

ដូចនេះ កូអរដោនេនៃចំណុចរបត់គឺ $(2, \frac{20}{9})$ ។

ឃ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងខ្សែរោង C

សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង $y = f'(x_0)(x-x_0) + f(x_0)$

ដោយ បន្ទាត់ប៉ះត្រង់ចំណុចដែលមានអាប់ស៊ីស $x_0 = 0$

គេបាន $f'(x_0) = f'(0) = \frac{-0+1}{(0+1)^3} = 1$

$f(x_0) = f(0) = 2 + \frac{1}{0+1} - \frac{1}{(0+1)^2} = 2$

នាំឱ្យ $y = 1(x-0) + 2 = x + 2$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះរកបានគឺ $y = x + 2$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុទ្ទេសក៍ " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡង : ១៤ វិច្ឆិកា ២០០៣

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. គណនាដេរីវេនៃអនុគមន៍ : $f(x) = (x^2 + 3x + 5)e^{6x}$, $g(x) = \ln \frac{x+1}{x-1}$ ។
- ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះនៃខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $h(x) = x \ln x + 1$ ត្រង់ចំណុច $M(1, 1)$ ។ (២ពិន្ទុ)
- II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់ : $I = \int (2 \sin x + 3 \cos x) dx$, $J = \int \frac{dx}{x^2 - 5x + 6}$ ។
- ខ. រកផ្ទៃក្រឡាខណ្ឌដោយខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y = x^2 + 2x$ និងបន្ទាត់ $y = x + 2$ ។ (២ពិន្ទុ)
- III. ដោះស្រាយសមីការ : $\frac{4-x}{1986} + \frac{3-x}{1987} + \frac{2-x}{1988} + \frac{1-x}{1989} = -4$ ។ (១ពិន្ទុ)
- IV. គេមានបីចំណុច $A(-1, 1, 2)$, $B(0, 2, 4)$ និង $C(-1, 3, 1)$ ។
 - ក. គណនាផលគុណនៃពីរវ៉ិចទ័រ $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$ រួចទាញបញ្ជាក់ថា ចំណុច A , B និង C មិននៅត្រង់ត្នា ។
 - ខ. ចូររកផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC ។ (២ពិន្ទុ)
- V. គេឱ្យអនុគមន៍ $y = \frac{3-x}{x}$ ។
 - ក. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង C តាងអនុគមន៍ ។
 - ខ. ចំណុច A និង B មានអាប់ស៊ីសរៀងគ្នា 1 និង 3 ស្ថិតនៅលើខ្សែកោង C ។ ចូរកំណត់សមីការបន្ទាត់ AB រួចទាញរកសមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងខ្សែកោង C ទាំងអស់ដែលស្របនឹងបន្ទាត់ AB ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០០៣

I. ក. គណនាដេរីវេនៃអនុគមន៍ :

$$f(x) = (x^2 + 3x + 5)e^{6x}$$

$$f'(x) = (x^2 + 3x + 5)' e^{6x} + (e^{6x})'(x^2 + 3x + 5)$$

$$= (2x + 3)e^{6x} + 6e^{6x}(x^2 + 3x + 5)$$

$$= \boxed{(6x^2 + 20x + 33)e^{6x}}$$

$$g(x) = \ln \frac{x+1}{x-1} = \ln(x+1) - \ln(x-1)$$

$$g'(x) = \frac{(x+1)'}{x+1} - \frac{(x-1)'}{x-1}$$

$$= \frac{1}{x+1} - \frac{1}{x-1} = \frac{x-1-x-1}{x^2-1} = \boxed{-\frac{2}{x^2-1}}$$

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះនៃខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ :

គេមាន $h(x) = x \ln x + 1$ និងចំណុច $M(1, 1)$
 សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង $y = h'(x_0)(x - x_0) + h(x_0)$
 គេមាន បន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ចំណុច $M(1, 1)$
 នោះ $x_0 = 1, h(x_0) = 1$
 ហើយ $h'(x) = x' \ln x + x(\ln x)' = \ln x + 1$
 $h'(x_0) = h'(1) = \ln 1 + 1 = 1$
 នាំឱ្យ $y = 1(x - 1) + 1 = x$
 ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះ $\boxed{y = x}$ ។

II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់ :

$$I = \int (2 \sin x + 3 \cos x) dx$$

$$= -2 \cos x + 3 \sin x + c, c \text{ ថេរ}$$

ដូចនេះ $\boxed{I = -2 \cos x + 3 \sin x + c, c \text{ ថេរ}}$ ។

$$J = \int \frac{dx}{x^2 - 5x + 6} = \int \frac{dx}{(x-2)(x-3)}$$

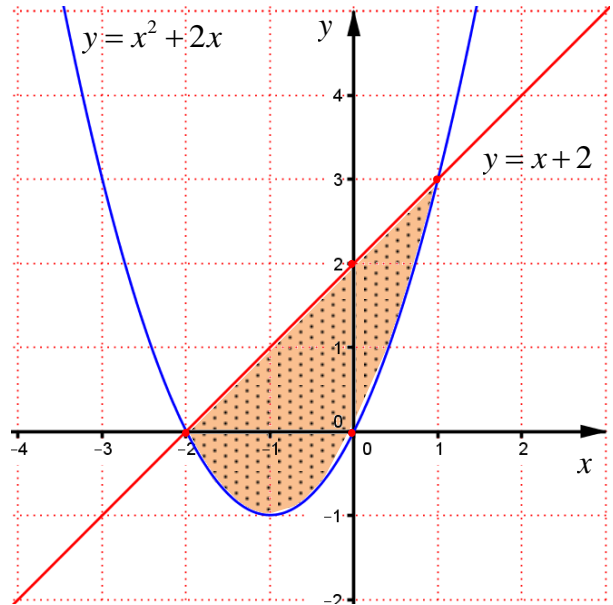
$$= \int \left(\frac{1}{x-3} - \frac{1}{x-2} \right) dx = \int \left(\frac{(x-3)'}{x-3} - \frac{(x-2)'}{x-2} \right) dx$$

$$= \ln|x-3| - \ln|x-2| + c, c \text{ ថេរ}$$

ដូចនេះ $\boxed{J = \ln \left| \frac{x-3}{x-2} \right| + c, c \text{ ថេរ}}$ ។

ខ. រកផ្ទៃក្រឡាខណ្ឌដោយខ្សែកោង និងបន្ទាត់

គេមាន ខ្សែកោង $y = x^2 + 2x$ និងបន្ទាត់ $y = x + 2$
 គេសង់ក្រាបប៉ារ៉ាបូល និងបន្ទាត់ ដើម្បីដឹងទីតាំង និងប្រើរូបមន្ត

តាមក្រាបផ្ទៃក្រឡាខណ្ឌដោយក្រាបទាំងពីរគឺ

$$S = \int_{-2}^1 [(x+2) - (x^2 + 2x)] dx$$

$$= \int_{-2}^1 (-x^2 - x + 2) dx$$

$$= \left[-\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2} + 2x \right]_{-2}^1$$

$$= \left(-\frac{1}{3} - \frac{1}{2} + 2 \right) - \left(\frac{8}{3} - \frac{4}{2} - 4 \right) = -3 + \frac{3}{2} + 6 = \frac{9}{2}$$

ដូចនេះ $\boxed{\text{ផ្ទៃគណនាបាន } S = 4.5 \text{ ឯកតាផ្ទៃ}}$ ។

III. ដោះស្រាយសមីការ :

$$\frac{4-x}{1986} + \frac{3-x}{1987} + \frac{2-x}{1988} + \frac{1-x}{1989} = -4$$

$$\frac{4-x}{1986} + 1 + \frac{3-x}{1987} + 1 + \frac{2-x}{1988} + 1 + \frac{1-x}{1989} + 1 = 0$$

$$\frac{1990-x}{1986} + \frac{1990-x}{1987} + \frac{1990-x}{1988} + \frac{1990-x}{1989} = 0$$

$$(1990-x) \left(\frac{1}{1986} + \frac{1}{1987} + \frac{1}{1988} + \frac{1}{1989} \right) = 0$$

នាំឱ្យ $1990 - x = 0 \Rightarrow x = 1990$
 ដូចនេះ សមីការមានឫសតែមួយគត់គឺ $\boxed{x = 1990}$ ។

IV. ក. គណនាផលគុណនៃពីរវ៉ិចទ័រ $\overline{AB} \times \overline{AC}$:

គេមាន $A(-1, 1, 2)$, $B(0, 2, 4)$ និង $C(-1, 3, 1)$

នាំឱ្យ $\overline{AB} = (1, 1, 2)$, $\overline{AC} = (0, 2, -1)$

$$\text{គេបាន } \overline{AB} \times \overline{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 1 & 2 \\ 0 & 2 & -1 \end{vmatrix} = -5\vec{i} + \vec{j} + 2\vec{k}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $\overline{AB} \times \overline{AC} = -5\vec{i} + \vec{j} + 2\vec{k}$ ។

> ទាញបញ្ជាក់ថា ចំណុច A , B និង C មិនរត់ត្រង់គ្នា

ដោយ $\overline{AB} \times \overline{AC} = -5\vec{i} + \vec{j} + 2\vec{k} \neq \vec{0}$

ដូចនេះ បីចំណុច A , B , C រត់មិនត្រង់គ្នា ។

ខ. រកផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC

$$\text{តាមរូបមន្ត } S = \frac{1}{2} |\overline{AB} \times \overline{AC}|$$

ដោយ $\overline{AB} \times \overline{AC} = (-5, 1, 2)$

$$\text{គេបាន } S = \frac{1}{2} \sqrt{(-5)^2 + 1^2 + 2^2} = \frac{1}{2} \sqrt{30}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃនៃត្រីកោណគឺ $S = \frac{\sqrt{30}}{2}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

V. ក. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង C តាងអនុគមន៍ :

$$\text{គេមាន } y = \frac{3-x}{x} = \frac{3}{x} - 1$$

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ មានន័យលុះត្រាតែ $x \neq 0$

ដូចនេះ ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R} - \{0\}$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព :

$$\text{ដេរីវេ } y' = \left(\frac{3}{x} - 1\right)' = -\frac{3}{x^2} < 0, \forall x \in D$$

នាំឱ្យ y ជាអនុគមន៍ចុះលើចន្លោះ D និងគ្មានបរិមាទេ

• លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} y = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{3}{x} - 1\right) = 0 - 1 = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} y = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{3}{x} - 1\right) = 0 - 1 = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} y = \lim_{x \rightarrow 0^-} \left(\frac{3}{x} - 1\right) = -\infty - 1 = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} y = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{3}{x} - 1\right) = +\infty - 1 = +\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} y = -1$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = -1$

ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប (C) ។

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 0} y = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = 0$

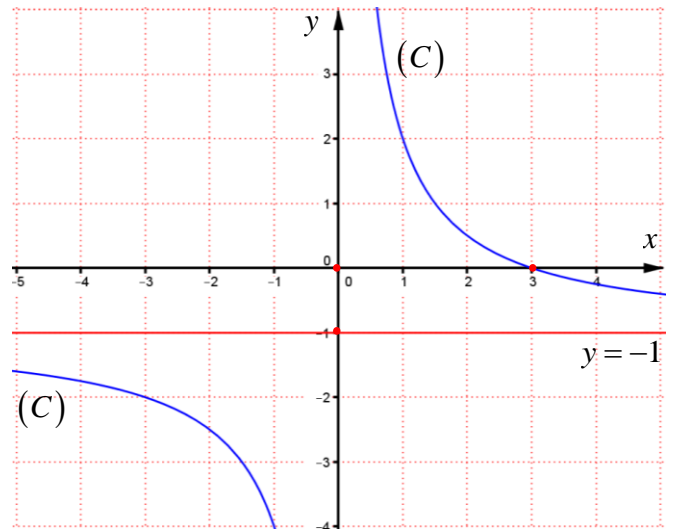
ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	0	$+\infty$
y'	-		-
y	-1 ↘ $-\infty$		$+\infty$ ↘ -1

• សង់ខ្សែកោង (C)

$$\text{បើ } y = 0 \Leftrightarrow \frac{3-x}{x} = 0 \Rightarrow x = 3$$

ខ. កំណត់សមីការបន្ទាត់ AB

គេមាន ចំណុច A និង B មានអាប័ស៊ីសរៀងគ្នា 1 និង 3

ស្ថិតនៅលើខ្សែកោង C នោះគេបាន :

$$\text{ចំពោះ } x = 1 : y(1) = \frac{3}{1} - 1 = 2$$

$$\text{ចំពោះ } x = 3 : y(3) = \frac{3}{3} - 1 = 0$$

គេបាន កូអរដោនេចំណុច $A(1, 2)$ និង $B(3, 0)$

ដោយ $(AB) : y = ax + b$ ដែលមានមេគុណប្រាប់ទិស

$$a = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{0 - 2}{3 - 1} = -1 \text{ និងកាត់ } A(1, 2)$$

គេបាន $2 = (-1)(1) + b$ នាំឱ្យ $b = 3$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់កំណត់បាន $(AB) : y = -x + 3$ ។

➢ ទាញរកសមីការ បន្ទាត់ប៉ះនឹងខ្សែកោង C ទាំងអស់

ស្របនឹងបន្ទាត់ AB

បន្ទាត់ប៉ះមានរាង $y = y'(x_0)(x - x_0) + y(x_0)$

ដោយ បន្ទាត់ប៉ះស្របនឹងបន្ទាត់ (AB) គេបាន $y'(x_0) = -1$

នាំឱ្យ $-\frac{3}{x_0^2} = -1$ នោះ $x_0 = \pm\sqrt{3}$

• ចំពោះ $x_0 = -\sqrt{3}$

នាំឱ្យ $y(x_0) = y(-\sqrt{3}) = \frac{3}{-\sqrt{3}} - 1 = -\sqrt{3} - 1$

គេបាន $y = -1(x + \sqrt{3}) - \sqrt{3} - 1 = -x - 2\sqrt{3} - 1$

• ចំពោះ $x_0 = \sqrt{3}$

នាំឱ្យ $y(x_0) = y(\sqrt{3}) = \frac{3}{\sqrt{3}} - 1 = \sqrt{3} - 1$

គេបាន $y = -1(x - \sqrt{3}) + \sqrt{3} - 1 = -x + 2\sqrt{3} - 1$

ដូចនេះ បន្ទាត់ប៉ះទាំងអស់ដែលរកបានគឺ ៖

$y = -x - 2\sqrt{3} - 1$, $y = -x + 2\sqrt{3} - 1$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុទ្ទេសក៍ " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១៣ វិច្ឆិកា ២០០៤

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ចូរដោះស្រាយវិសមីការ :

ក. $\sin x + \sqrt{3} \cos x \geq 1$ បើ $-\pi < x < \pi$ ។

ខ. $\log_2(2-x) + \log_4(x+3) \leq 1$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. ក. កំណត់ចំនួនថេរ a និង b ដើម្បីឱ្យចំពោះគ្រប់ x គេបាន : $\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{a}{x(x+1)} + \frac{b}{(x+1)(x+2)}$ ។

ខ. គណនាផលបូក $S = \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$ រួចរកលីមីត S កាលណា $n \rightarrow +\infty$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

III. គេបង្កើតគណៈកម្មការមួយមានសមាជិក 5 នាក់ ក្នុងចំណោម 12 នាក់ ។ ចំពោះមនុស្សទាំងនេះ មានពីរនាក់ A និង B អាចចូលជាសមាជិកបានលុះត្រាតែចូលទាំងពីរនាក់ ។

ក. តើគេអាចបង្កើតគណៈកម្មការនេះបានប៉ុន្មានរបៀប ?

ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យ A និង B បានចូលជាសមាជិកគណៈកម្មការទាំងពីរនាក់ ។ (២ពិន្ទុ)

IV. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់នៃលំហគេឱ្យប្លង់ (P) និងស្វ៊ែរ (S) មានសមីការរៀងគ្នា : $(P) : x + 2y + 2z + 5 = 0$ និង $(S) : x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y + 4z = 0$ ។

ក. កំណត់កូអរដោនេផ្ចិត I និងកាំ R នៃស្វ៊ែរ (S) ។

ខ. បង្ហាញថាប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ែរ (S) រួចរកសមីការបណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ែរ (S) ។ (២ពិន្ទុ)

V. គេឱ្យអនុគមន៍ $y = f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{-2x - 4}$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍ រួចស្រាយថាខ្សែកោងនេះមានផ្ចិតបំប្លែងឆ្លុះមួយ ។

ខ. កំណត់សមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងខ្សែកោង (C) ដោយដឹងថាបន្ទាត់ប៉ះនេះកាត់តាមចំណុច $A(0, 2)$ ។

គ. គណនាក្រឡាផ្ទៃ S ផ្ទៃក្នុងខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អាស៊ីមតូតទ្រេត និងបន្ទាត់ $x = 3, x = 4$ ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០០៤

I. ដោះស្រាយវិសមីការ :

ក. $\sin x + \sqrt{3} \cos x \geq 1$ (បើ $-\pi < x < \pi$)

$$\frac{1}{2} \sin x + \frac{\sqrt{3}}{2} \cos x \geq \frac{1}{2}$$

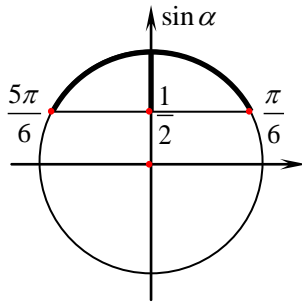
$$\cos \frac{\pi}{3} \sin x + \sin \frac{\pi}{3} \cos x \geq \frac{1}{2}$$

$$\sin \left(x + \frac{\pi}{3} \right) \geq \frac{1}{2}$$

$$\frac{\pi}{6} \leq x + \frac{\pi}{3} \leq \frac{5\pi}{6}$$

$$\frac{\pi}{6} - \frac{\pi}{3} \leq x \leq \frac{5\pi}{6} - \frac{\pi}{3}$$

$$-\frac{\pi}{6} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$$

ដូចនេះ វិសមីការមានចម្លើយ $\boxed{-\frac{\pi}{6} \leq x \leq \frac{\pi}{2}}$ ។

ខ. $\log_2(2-x) + \log_4(x+3) \leq 1$

វិសមីការមានន័យលុះត្រាតែ $\begin{cases} 2-x > 0 \\ x+3 > 0 \end{cases} \Rightarrow -3 < x < 2$

គេបាន $\log_2(2-x) + \frac{1}{2} \log_2(x+3) \leq 1$

$$2 \log_2(2-x) + \log_2(x+3) \leq 2$$

$$\log_2(2-x)^2 + \log_2(x+3) \leq 2$$

$$\log_2(4-4x+x^2)(x+3) \leq \log_2 2^2$$

$$4x+12-4x^2-12x+x^3+3x^2 \leq 4$$

$$x^3-x^2-8x+8 \leq 0$$

$$x^2(x-1)-8(x-1) \leq 0$$

$$(x-1)(x^2-8) \leq 0$$

ឱ្យ $x-1=0 \Rightarrow x=1$ និង $x^2-8=0 \Rightarrow x=\pm 2\sqrt{2}$

តារាងសញ្ញា

x	$-\infty$	-3	$-2\sqrt{2}$	1	2	$2\sqrt{2}$	$+\infty$
$x-1$	-	-	-	0	+	+	+
x^2-8	+	+	0	-	-	0	+
$(x-1)(x^2-8) \leq 0$	-	-	0	+	0	-	+
$-3 < x < 2$							
ចម្លើយ							

ដូចនេះ $\boxed{x \in (-3, -2\sqrt{2}] \cup [1, 2]}$ ជាចម្លើយ ។

II. ក. កំណត់ចំនួនថេរ a និង b : (ដូចគ្រូបឡូមឆ្នាំ 2009)

គេមាន $\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{a}{x(x+1)} + \frac{b}{(x+1)(x+2)}$
 $= \frac{a(x+2)+bx}{x(x+1)(x+2)} = \frac{(a+b)x+2a}{x(x+1)(x+2)}$

ផ្តើមបាន $\begin{cases} a+b=0 \\ 2a=1 \end{cases} \Rightarrow a = \frac{1}{2}, b = -\frac{1}{2}$

ដូចនេះ កំណត់បាន $\boxed{a = \frac{1}{2}, b = -\frac{1}{2}}$ ។

ខ. គណនាផលបូក S

គេមាន $S = \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$

ហើយ $\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1/2}{x(x+1)} + \frac{-1/2}{(x+1)(x+2)}$

$$\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{x(x+1)} - \frac{1}{(x+1)(x+2)} \right]$$

យក $x = 1, 2, 3, \dots, n$ គេបាន ៖

$$\begin{cases} \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{2 \cdot 3} \right] \\ \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2 \cdot 3} - \frac{1}{3 \cdot 4} \right] \\ + \frac{1}{3 \cdot 4 \cdot 5} = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{3 \cdot 4} - \frac{1}{4 \cdot 5} \right] \\ \dots \\ \frac{1}{n(n+1)(n+2)} = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{n(n+1)} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right] \end{cases}$$

$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right)$$

ដូចនេះ គណនាបាន $\boxed{S = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right)}$

> កលីមីត S កាលណា $n \rightarrow +\infty$

គេមាន $\lim_{n \rightarrow +\infty} S = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right)$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - 0 \right) = \frac{1}{4}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $\boxed{\lim_{n \rightarrow +\infty} S = \frac{1}{4}}$ ។

III. ក. តើគេអាចបង្កើតគណៈកម្មការនេះបានប៉ុន្មានរបៀប ?

ដោយ មនុស្សទាំងអស់មាន 12 នាក់ ចង់បង្កើតគណៈកម្មការ មានគ្នា 5 នាក់ វាជាបន្សំនៃ 5 ធាតុយកពី 12 ធាតុ

$$n(s) = C(12, 5) = \frac{12!}{(12-5)!5!} = \frac{12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7!}{7! \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2} = 792$$

ដូចនេះ ចំនួនគណៈកម្មការបង្កើតបាន 792 របៀប ។

ខ. រកប្រូបាប A និង B ចូលជាសមាជិកទាំងពីរនាក់

ដើម្បីជ្រើសរើសបាន A និង B ទាំងពីរនាក់ នោះគេត្រូវ ជ្រើសរើសមនុស្ស 3 ពី 10 នាក់ផ្សេងទៀត

តាង A ជាព្រឹត្តិការណ៍ជ្រើសបានទាំង A និង B

$$n(A) = C(2, 2) \times C(10, 3) = 1 \times \frac{10!}{(10-3)!3!} = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7!}{7! \cdot 3 \cdot 2} = 120$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{120}{792} = \frac{5}{33}$$

ដូចនេះ ប្រូបាបរកបានគឺ $P(A) = \frac{5}{33}$ ។

IV. ក. កំណត់កូអរដោនេធ្នឹត I និងកាំ R នៃស្វ៊ែរ (S)

គេបំលែងសមីការស្វ៊ែរ (S) ជាទម្រង់ស្តង់ដារ

$$(S): x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y + 4z = 0$$
$$(x^2 - 2x) + (y^2 - 4y) + (z^2 + 4z) = 0$$
$$(x^2 - 2x + 1) + (y^2 - 4y + 4) + (z^2 + 4z + 4) = 9$$
$$(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2 = 3^2$$

$$\text{ធ្នឹមនឹង } (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = r^2$$

នាំឱ្យ ធ្នឹត $I(a, b, c) = I(1, 2, -2)$, កាំ $r = 3$

ដូចនេះ ស្វ៊ែរនេះមានធ្នឹត $I(1, 2, -2)$ និងកាំ $r = 3$ ។

ខ. បង្ហាញថាប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ែរ (S)

$$\text{តាមរូបមន្ត } d(I, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$$

ដោយ $I(1, 2, -2)$ និង $(P): x + 2y + 2z + 5 = 0$

$$\text{នាំឱ្យ } d(I, (P)) = \frac{|1 \cdot 1 + 2 \cdot 2 + 2(-2) + 5|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = \frac{|6|}{3} = 2$$

ដោយ $d = 2 < r = 3$ នោះប្លង់ (P) ត្រូវកាត់ស្វ៊ែរ (S)

ដូចនេះ ប្លង់ (P) ត្រូវកាត់ស្វ៊ែរ (S) ត្រូវបានបង្ហាញ ។

> រកសមីការបណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ែរ (S)

គេតាង សមីការប្លង់ត្រូវរកមានរាង ៖

$$(\alpha) : ax + by + cz + d = 0$$

ដោយ $(\alpha) \parallel (P)$ នោះ (α) មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ដូច (P) គឺ

$$\vec{n} = (1, 2, 2) \text{ នោះគេបាន ៖}$$

$$(\alpha) : x + 2y + 2z + d = 0$$

តែប្លង់ (α) ប៉ះស្វ៊ែរ (S) នោះ $d(I, (\alpha)) = r = 3$

$$\text{គេបាន } \frac{|1 \cdot 1 + 2 \cdot 2 + 2(-2) + d|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = 3 \Leftrightarrow \frac{|1+d|}{3} = 3$$

$$\text{នាំឱ្យ } |1+d| = 9 \Leftrightarrow 1+d = \pm 9 \Rightarrow \begin{cases} d = -10 \\ d = 8 \end{cases}$$

ដូចនេះ បណ្តាសមីការប្លង់ត្រូវរកអាចសរសេរបានគឺ ៖

$$\begin{cases} (\alpha_1) : x + 2y + 2z - 10 = 0 \\ (\alpha_2) : x + 2y + 2z + 8 = 0 \end{cases} \quad \text{។}$$

V. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍

$$\text{គេមាន } y = f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{-2x - 4}$$

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $-2x - 4 \neq 0$

$$\text{នាំឱ្យ } -2x \neq 4 \text{ នោះ } x \neq -2$$

$$\text{ដូចនេះ } D = \mathbb{R} - \{-2\} = (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \quad \text{។}$$

• ទិសដៅអថេរភាព

$$\begin{aligned} \text{ដេរីវេ } f'(x) &= \left(\frac{x^2 - 2x + 1}{-2x - 4} \right)' \\ &= \frac{(2x - 2)(-2x - 4) + 2(x^2 - 2x + 1)}{(2x + 4)^2} \\ &= \frac{2(x - 1)(-2x - 4) + 2(x - 1)^2}{(2x + 4)^2} \\ &= \frac{2(x - 1)(-2x - 4 + x - 1)}{(2x + 4)^2} \\ &= \frac{2(x - 1)(-x - 5)}{(2x + 4)^2} \end{aligned}$$

គេឱ្យ $f'(x)=0 \Leftrightarrow \frac{2(x-1)(-x-5)}{(2x+4)^2}=0$

$\forall x \in D, \Leftrightarrow (2x+4)^2 > 0$

នាំឱ្យ $(x-1)(-x-5)=0$ នោះ $x=1, x=-5$

គេបាន $f(1)=\frac{1^2-2 \cdot 1+1}{-2 \cdot 1-4}=0$

$f(-5)=\frac{(-5)^2-2(-5)+1}{-2(-5)-4}=\frac{36}{6}=6$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-5	-2	1	$+\infty$
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$

- ត្រង់ $x=-5, f'(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $(-)$ ទៅ $(+)$ បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(-5)=6$ ។
- ត្រង់ $x=1, f'(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $(+)$ ទៅ $(-)$ បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(1)=0$ ។
- លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2-2x+1}{-2x-4} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{-2x} = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2-2x+1}{-2x-4} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{-2x} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2^-} \frac{x^2-2x+1}{-2(x+2)} = \frac{9}{-2(-2+0^-+2)} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{x^2-2x+1}{-2(x+2)} = \frac{9}{-2(-2+0^++2)} = -\infty$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x=-2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប C ។

ម្យ៉ាងទៀត $f(x) = \frac{x^2-2x+1}{-2x-4} = -\frac{1}{2}x+2 + \frac{9}{-2x-4}$

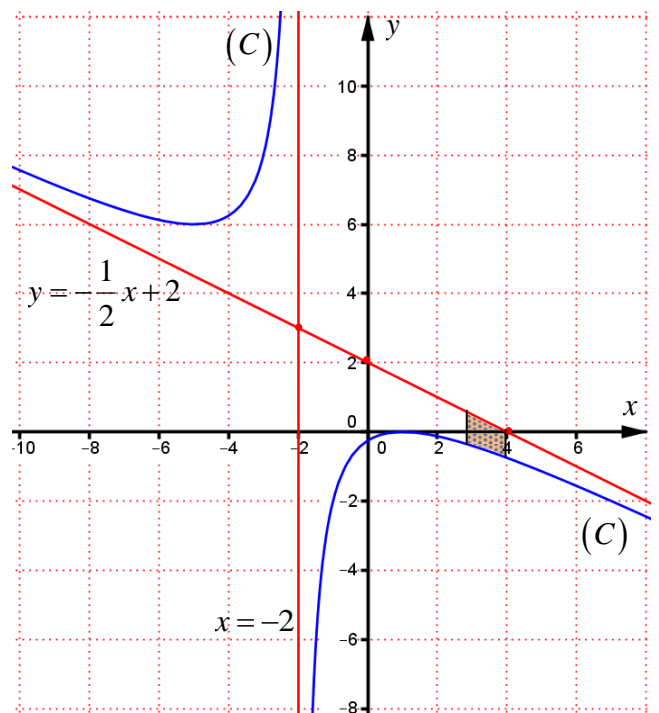
ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{9}{-2x-4} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = -\frac{1}{2}x+2$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	-5	-2	1	$+\infty$
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$
$f(x)$	$+\infty$	6	$+\infty$	0	$-\infty$

>សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍

>ស្រាយថាខ្សែកោងនេះមានផ្ចិតបំបែងឆ្លុះមួយ របៀបទី១ តាមរូបមន្ត

ដោយ អាស៊ីមតូតទាំងពីរ $x=-2$ និង $y = -\frac{1}{2}x+2$

ប្រសព្វគ្នាត្រង់ចំណុច $I(-2, 3)$ គេនឹងស្រាយថា I ជាផ្ចិតបំបែងឆ្លុះនៃក្រាប (C)

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប C តាងអនុគមន៍ f លុះត្រាតែ វាផ្ទៀងផ្ទាត់ $f(2a-x)+f(x)=2b$

គេបាន $f(-4-x)+f(x)=6$

ដោយ $f(-4-x) = \frac{(-4-x)^2-2(-4-x)+1}{-2(-4-x)-4} = \frac{16+8x+x^2+8+2x+1}{8+2x-4} = \frac{x^2+10x+25}{2x+4} = \frac{-x^2-10x-25}{-2x-4}$

គេបាន $\frac{-x^2-10x-25}{-2x-4} + \frac{x^2-2x+1}{-2x-4} = \frac{-12x-24}{-2x-4} = 6$

ដូចនេះ ក្រាប (C) មានផ្ចិតឆ្លុះមួយគឺ $I(-2, 3)$ ។

របៀបទី២ តាមវិធីរកិលអ័ក្ស

គេបំលែងកិលអ័ក្សពីតម្រុយ xoy ទៅតម្រុយថ្មី XIY

តាមរូបមន្ត បំលែងកិលអ័ក្ស $\begin{cases} x = a + X \\ y = b + Y \end{cases}$

ដោយ អាស៊ីមតូតទាំងពីរ $x = -2$ និង $y = -\frac{1}{2}x + 2$

ប្រសព្វគ្នាត្រង់ចំណុច $I(a, b) = I(-2, 3)$

គេបាន $\begin{cases} x = -2 + X \\ y = 3 + Y \end{cases}$

គេមាន $y = f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{-2x - 4}$

គេបាន $Y + 3 = \frac{x^2 - 2x + 1}{-2x - 4}$

$Y + 3 = \frac{(X - 2)^2 - 2(X - 2) + 1}{-2(X - 2) - 4}$

$Y = \frac{X^2 - 4X + 4 - 2X + 4 + 1}{-2X} - 3$

$F(X) = \frac{X^2 + 9}{-2X}$, $Y = F(X)$

ដោយ $\forall X \neq 0$ គេបាន ៖

$F(-X) = \frac{(-X)^2 + 9}{2X} = -\frac{X^2 + 9}{-2X} = -F(X)$

នាំឱ្យ $F(X)$ ជាអនុគមន៍សេសមាន $I(-2, 3)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះ

ដូចនេះ ក្រាប (C) មានផ្ចិតឆ្លុះមួយគឺ $I(-2, 3)$ ។

ខ. កំណត់សមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងខ្សែកោង (C)

➤របៀបទី១

សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

គេបាន $y = f'(x_0)x - f'(x_0)x_0 + f(x_0)$

ដោយ បន្ទាត់ប៉ះនេះកាត់តាមចំណុច $A(0, 2)$

$f'(x_0) \cdot 0 - f'(x_0)x_0 + f(x_0) = 2$

$-f'(x_0)x_0 + f(x_0) = 2$

តែ $-f'(x_0)x_0 = \frac{-2(x_0 - 1)(-x_0 - 5)x_0}{(2x_0 + 4)^2}$

$= \frac{(2x_0^2 - 2x_0)(x_0 + 5)}{(2x_0 + 4)^2}$

$= \frac{2x_0^3 + 8x_0^2 - 10x_0}{(2x_0 + 4)^2}$

$f'(x_0) = \frac{x_0^2 - 2x_0 + 1}{-2x_0 - 4} = \frac{(x_0^2 - 2x_0 + 1)(-2x_0 - 4)}{(2x_0 + 4)^2}$
 $= \frac{-2x_0^3 + 6x_0 - 4}{(2x_0 + 4)^2}$

គេបាន $\frac{2x_0^3 + 8x_0^2 - 10x_0}{(2x_0 + 4)^2} + \frac{-2x_0^3 + 6x_0 - 4}{(2x_0 + 4)^2} = 2$

$\frac{2x_0^3 + 8x_0^2 - 10x_0}{(2x_0 + 4)^2} + \frac{-2x_0^3 + 6x_0 - 4}{(2x_0 + 4)^2} = 2$

$8x_0^2 - 4x_0 - 4 = 2(2x_0 + 4)^2$

$8x_0^2 - 4x_0 - 4 = 2(4x_0^2 + 16x_0 + 16)$

$8x_0^2 - 4x_0 - 4 = 8x_0^2 + 32x_0 + 32$

$36x_0 = -36$

$x_0 = -1$

នាំឱ្យ $f'(x_0) = f'(-1) = \frac{2(-1-1)(1-5)}{(-2+4)^2} = 4$

$f(x_0) = f(-1) = \frac{(-1)^2 - 2(-1) + 1}{-2(-1) - 4} = -2$

នាំឱ្យ $y = 4(x + 1) + (-2) = 4x + 2$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះរកបានគឺ $y = 4x + 2$ ។

➤របៀបទី២

សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង $(T) : y = ax + b$

ដោយ (T) កាត់ $A(0, 2)$ នោះ $2 = 0 \cdot a + b$ ឬ $b = 2$

គេបាន $(T) : y = ax + 2$

ដោយ (T) ប៉ះ (C) គេធ្វើបានសមីការអាប់ស៊ីស

$\frac{x^2 - 2x + 1}{-2x - 4} = ax + 2$

$x^2 - 2x + 1 = -2ax^2 - 4x - 4ax - 8$

$(1 + 2a)x^2 + (2 + 4a)x + 9 = 0$

ដើម្បីឱ្យ (T) ប៉ះ (C) លុះត្រាសមីការមានឫសឌុប $\begin{cases} \Delta' = 0 \\ a \neq -\frac{1}{2} \end{cases}$

គេបាន $(1 + 2a)^2 - 9(1 + 2a) = 0$

$(1 + 2a)(2a - 8) = 0$

$a = 4$, $a = -\frac{1}{2}$ មិនយក (ធ្វើឱ្យជាសមី.ដីក្រេទី១)

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះរកបានគឺ $y = 4x + 2$ ។

គ. គណនាក្រឡាផ្ទៃ S ផ្ទៃកប្បដកដោយខ្សែកោង (C)

អាស៊ីមតូតទ្រេត និងបន្ទាត់ $x=3, x=4$

តាមក្រាប នៅចន្លោះ $3 \leq x \leq 4$ អាស៊ីមតូតទ្រេតនៅពីលើក្រាប

គេបាន ផ្ទៃកំណត់ដោយ $S = \int_3^4 [y - (c)] dx$ គេបាន ៖

$$\begin{aligned}
 S &= \int_3^4 \left[-\frac{1}{2}x + 2 - \left(-\frac{1}{2}x + 2 + \frac{9}{-2x-4} \right) \right] dx \\
 &= \int_3^4 \frac{9}{2x+4} dx \\
 &= \frac{9}{2} \int_3^4 \frac{1}{x+2} dx \\
 &= \frac{9}{2} [\ln|x+2|]_3^4 \\
 &= \frac{9}{2} (\ln 6 - \ln 5) \\
 &= \frac{9}{2} \ln \frac{6}{5}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ផ្ទៃកំណត់បាន $S = \frac{9}{2} \ln \frac{6}{5}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១៥ ធ្នូ ២០០៥

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច : $x^2 - 2x + 5 = 0$ ។
- ខ. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b ដើម្បីឱ្យ $2 - i$ ជាឫសនៃសមីការ $ax^2 + bx - 20 = 0$ ។
- គ. សរសេរ $z = \left(\frac{1+i}{1-i}\right)^3$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (២ពិន្ទុ)
- II. ចូរសង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ : $f(x) = |x|$ រួចស្រាយថាអនុគមន៍ $f(x)$ ជាអនុគមន៍ជាប់ តែគ្មានដេរីវេត្រង់ចំណុច $x = 0$ ។ (២ពិន្ទុ)
- III. ក្នុងចង់មួយមានប៊ូលពណ៌ស 12 និងប៊ូលពណ៌ខ្មៅ 15 ។ គេចាប់យកពីក្នុងចង់នូវប៊ូលពីរជាមួយគ្នា ។ តើមានប៉ុន្មានរបៀបដើម្បីចាប់យកចេញឱ្យបានយ៉ាងតិចបំផុតប៊ូលពណ៌ស មួយ ។ (២ពិន្ទុ)
- IV. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(4, -2, 0)$, $B(1, 2, 2)$, $C(2, -1, 0)$ និង $D(2, -2, -1)$ ។
 - ក. កំណត់សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (d) ដែលកាត់តាមចំណុច A ហើយមានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស \overline{CD} ។
 - ខ. សរសេរសមីការប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច B ហើយកែងនឹងបន្ទាត់ (CD) ។
 - គ. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងបន្ទាត់ (d) និងប្លង់ (P) ។ (២ពិន្ទុ)
- V. គេឱ្យអនុគមន៍ $f_m(x) = \ln(x^2 + 4x + m)$ ។
 - ក. កំណត់តម្លៃនៃ m ដើម្បីឱ្យអនុគមន៍នេះមានដែនកំណត់ស្មើនឹងចំនួនពិត \mathbb{R} ។
 - ខ. ចំពោះតម្លៃនៃ $m = 0$ ដោះស្រាយសមីការ $f(x) = \ln(x+2) + \ln 2$ ។
 - គ. ស្រាយបញ្ជាក់ថាអនុគមន៍ $F(x) = 2[(x+2)\ln|x+2| - x]$ ជាព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $f(x) = \ln(x^2 + 4x + 4)$ ។ (២ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០០៥

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច :

គេមាន $x^2 - 2x + 5 = 0$

$x^2 - 2x + 1 = -4$

$(x-1)^2 = (2i)^2$

$x-1 = \pm 2i$

$x = 1 \pm 2i$

ដូចនេះ សមីការមានឫសពីរគឺ $x = 1 \pm 2i$ ។

ខ. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b

បើ $2-i$ ជាឫសនៃសមីការ $ax^2 + bx - 20 = 0$

គេបាន $a(2-i)^2 + b(2-i) - 20 = 0$

$a(2-i)^2 + b(2-i) - 20 = 0$

$a(4-4i+i^2) + 2b-bi-20 = 0$

$(3a+2b-20) + (-4a-b)i = 0$

ផ្តើមបាន $\begin{cases} 3a+2b-20=0 \\ -4a-b=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=-4 \\ b=16 \end{cases}$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a = -4, b = 16$ ។

គ. សរសេរ z ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

គេមាន $z = \left(\frac{1+i}{1-i}\right)^3$ ដែល $\frac{1+i}{1-i} = \frac{1+2i+i^2}{1^2-i^2} = i$

នាំឱ្យ $z = \left(\frac{1+i}{1-i}\right)^3 = i^3 = -i = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}$

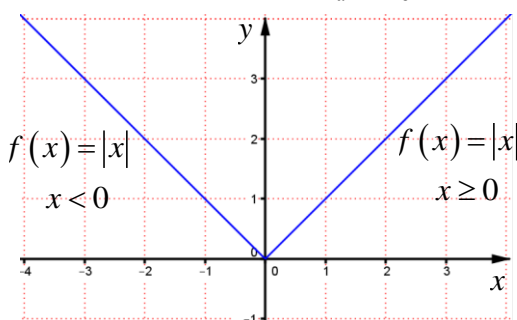
ដូចនេះ ទម្រង់ត្រីកោណមាត្រគឺ $z = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}$ ។

II. សង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ $f(x) = |x|$: (ដូចគ្រូបឋម២០០៩)

• ចំពោះ $x \geq 0$: $|x| = x$ នោះ $y = f(x) = x$

• ចំពោះ $x < 0$: $|x| = -x$ នោះ $y = f(x) = -x$

គេសង់ក្រាបបាន តាមករណីនីមួយៗដូចខាងក្រោម ៖

>ស្រាយថាអនុគមន៍ $f(x)$ ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x = 0$

គេមាន $f(x) = |x| = \begin{cases} x & \text{បើ } x \geq 0 \\ -x & \text{បើ } x < 0 \end{cases}$

គេបាន $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x = 0$

$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (-x) = 0$

$f(0) = 0$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = f(0) = 0$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x = 0$ ។

>ស្រាយថាអនុគមន៍ $f(x)$ គ្មានដេរីវេត្រង់ចំណុច $x = 0$

បើ f មានដេរីវេត្រង់ $x = 0$ លុះត្រាតែ $f'_-(0) = f'_+(0)$

តាមនិយមន័យដេរីវេ $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$

គេបាន $f'_-(0) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-x-0}{x-0} = -1$

និង $f'_+(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-0}{x-0} = 1$

ដោយ $f'_-(0) \neq f'_+(0)$ នោះ f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x = 0$ ទេ

ដូចនេះ f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x = 0$ ទេ ។

III. រកចំនួនរបៀបយកបានប៊ូលពណ៌សមួយយ៉ាងតិចបំផុត :

របៀបទី១

គេមាន ប៊ូលពណ៌ស 12 និងប៊ូលខ្មៅ 15 គេយកប៊ូលពីរ

នាំឱ្យ ចំនួនរបៀបចាប់ប៊ូលទាំងអស់ស្មើ $C(27, 2)$ ដែល $C(27, 2) = \frac{27!}{(27-2)!2!} = \frac{27 \cdot 26 \cdot 25!}{25! \cdot 2} = 351$

ដោយ ព្រឹត្តិការណ៍យកបានប៊ូលពណ៌សមួយយ៉ាងតិចបំផុត

ចំពេញនឹងព្រឹត្តិការណ៍យកបានប៊ូលពណ៌ខ្មៅទាំងពីរ

ហើយ ព្រឹត្តិការណ៍យកបានប៊ូលពណ៌ខ្មៅទាំងពីរគឺ $C(15, 2)$

$C(15, 2) = \frac{15!}{(15-2)!2!} = \frac{15 \cdot 14 \cdot 13!}{13! \cdot 2} = 105$

គេបាន ចំនួនរបៀបយកបានប៊ូលពណ៌សមួយយ៉ាងតិចបំផុតស្មើ

$C(27, 2) - C(15, 2) = 351 - 105 = 246$ របៀប

ដូចនេះ របៀបយកបានប៊ូលសមួយយ៉ាងតិចមួយគឺ 246 របៀប ។

របៀបទី២

ព្រឹត្តិការណ៍យកបានប៊ូលពណ៌សមួយយ៉ាងតិចបំផុតមានន័យថា
 យកបានប៊ូលសមួយ ឬប៊ូលសពីរ គេបាន ៖
 ចំនួនរបៀបយកបានប៊ូលសមួយយ៉ាងតិចបំផុតគឺ
 $= C(12, 1)C(15, 1) + C(12, 2)$
 $= 12 \times 15 + \frac{12!}{(12-2)!2!}$
 $= 180 + \frac{12 \cdot 11 \cdot 10!}{10! \cdot 2} = 180 + 66 = 246$

ដូចនេះ របៀបយកបានប៊ូលសយ៉ាងតិចមួយគឺ 246 របៀប ។

IV. ក. កំណត់សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (d) :

$$\text{សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រមានរាង (d) : } \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$$

ដោយ (d) កាត់តាមចំណុច $A(4, -2, 0)$
 នោះ $x_0 = 4, y_0 = -2, z_0 = 0$
 ហើយ (d) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស $\overline{CD} = (0, -1, -1)$
 នោះ $a = 0, b = -1, c = -1$

ដូចនេះ សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រ (d) : $\begin{cases} x = 4 \\ y = -2 - t, t \in \mathbb{R} \\ z = -t \end{cases}$ ។

ខ. សរសេរសមីការប្លង់ (P)

សមីការប្លង់ (P) : $a(x-x_0) + b(y-y_0) + c(z-z_0) = 0$
 ដោយ (P) កាត់តាមចំណុច $B(1, 2, 2)$
 នោះ $x_0 = 1, y_0 = 2, z_0 = 2$
 ហើយ (P) កែងនឹងបន្ទាត់ (CD) នាំឱ្យ (P) មានវ៉ិចទ័រ
 ណរម៉ាល់ $\overline{CD} = (0, -1, -1)$
 នោះ $a = 0, b = -1, c = -1$
 គេបាន (P) : $0(x-1) - (y-2) - (z-2) = 0$
 (P) : $-(y-2) - (z-2) = 0$
 (P) : $y + z - 4 = 0$
 ដូចនេះ សមីការប្លង់ (P) : $y + z - 4 = 0$ ។

គ. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងបន្ទាត់ (d) និងប្លង់ (P)

គេមាន (d) : $\begin{cases} x = 4 \\ y = -2 - t \\ z = -t \end{cases}$ និង (P) : $y + z - 4 = 0$

គេបាន $(-2-t) - t - 4 = 0$
 $(-2-t) - t - 4 = 0$
 $-2t - 6 = 0$
 $t = -3$

ចំពោះ $t = -3$ គេបាន $\begin{cases} x = 4, \\ y = -2 - (-3) \Rightarrow y = 1 \\ z = -(-3) \Rightarrow z = 3 \end{cases}$

ដូចនេះ កូអរដោនេចំណុចប្រសព្វគឺ $(4, 1, 3)$ ។

V. ក. កំណត់តម្លៃ m ដើម្បីឱ្យអនុគមន៍ មានដែនកំណត់ស្មើ \mathbb{R} :

គេមាន $f_m(x) = \ln(x^2 + 4x + m)$
របៀបទី១
 អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $x^2 + 4x + m > 0$
 គេបាន $(x^2 + 4x + 4) + (m - 4) > 0$
 $(x+2)^2 + (m-4) > 0, (x+2)^2 \geq 0$
 ដើម្បីឱ្យ វិសមីការពិតគ្រប់តម្លៃ $x \in \mathbb{R}$ លុះត្រា $m - 4 > 0$
 នាំឱ្យ $m > 4$

ដូចនេះ តម្លៃ m កំណត់បានគឺ $m > 4$ ។

របៀបទី២

អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $x^2 + 4x + m > 0$
 ដើម្បីឱ្យ វិសមីការពិតគ្រប់តម្លៃ $x \in \mathbb{R}$ លុះត្រា $\begin{cases} a > 0 \\ \Delta' < 0 \end{cases}$
 គេបាន $a = 1 > 0, 4 - m < 0$ នោះ $m > 4$
 ដូចនេះ តម្លៃ m កំណត់បានគឺ $m > 4$ ។

ខ. ចំពោះតម្លៃនៃ m=0 ដោះស្រាយសមីការ

គេមាន $f(x) = \ln(x+2) + \ln 2$
 គេបាន $\ln(x^2 + 4x) = \ln(x+2) + \ln 2$
 លក្ខខណ្ឌ សមីការមានន័យលុះត្រាតែ $\begin{cases} x^2 + 4x > 0 \\ x + 2 > 0 \end{cases}$
 កន្សោម $x^2 + 4x$ មានប្រស $x = 0, x = -4$
 កន្សោម $x + 2$ មានប្រស $x = -2$

តារាងសញ្ញាដើម្បីទាញរកលក្ខខណ្ឌ

x	$-\infty$	-4	-2	0	$+\infty$	
$x^2 + 4x > 0$	+	0	-	-	0	+
$x + 2 > 0$	-	-	0	+	+	+
លក្ខខណ្ឌ						

ហេតុនេះ លក្ខខណ្ឌ $x > 0$

គេបាន $\ln(x^2 + 4x) = \ln(2x + 4)$

$$x^2 + 4x = 2x + 4$$

$$x^2 + 2x - 4 = 0$$

មាន $\Delta' = 1 + 4 = 5$

$$x = -1 + \sqrt{5}, \quad x = -1 - \sqrt{5} < 0 \text{ មិនយក}$$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = -1 + \sqrt{5}$ ។

គ. ស្រាយបញ្ជាក់ថាអនុគមន៍ $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$

គេមាន $F(x) = 2[(x+2)\ln|x+2| - x]$

$$f(x) = \ln(x^2 + 4x + 4)$$

គេបាន $F'(x) = (2[(x+2)\ln|x+2| - x])'$

$$= 2 \left[(x+2)' \ln|x+2| + (\ln|x+2|)' (x+2) - 1 \right]$$

$$= 2 \left[\ln|x+2| + \frac{(x+2)'}{x+2} (x+2) - 1 \right]$$

$$= 2[\ln|x+2| + 1 - 1] = 2\ln|x+2|$$

$$= \ln(x+2)^2 = \ln(x^2 + 4x + 4) = f(x)$$

ដោយ $F'(x) = f(x)$

នាំឱ្យ $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$

ដូចនេះ $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុទ្ទេសក្សត្រ " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១៨ វិច្ឆិកា ២០០៦

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. កំណត់ចំនួនកុំផ្លិច z ដែល $z, \frac{1}{z}$ និង $1-z$ មានម៉ូឌុលស្មើគ្នា ។
- ខ. ដោះស្រាយសមីការ $|x|-x=1+2i$ ដែល x ជាចំនួនកុំផ្លិច ។
- គ. គេឱ្យបីចំនួន a, b និង c ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង $abc=1$ ។
ស្រាយបញ្ជាក់ថា $\frac{1}{1+a+ab} + \frac{1}{1+b+bc} + \frac{1}{1+c+ca} = 1$ ។ (២ពិន្ទុ)
- II. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$ ។
- ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. បង្ហាញថាអនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍សេស និងជាអនុគមន៍កើន ។ (២ពិន្ទុ)
- III. ក. រកសមីការបន្ទាត់ (T) ដែលប៉ះនឹងខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y = \frac{e^x}{1-\sin x}$ ត្រង់ចំណុចដែលមានអាប់ស៊ីស $x=0$ ។
- ខ. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ M រវាងបន្ទាត់ (T) និងខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y = 2x+1+\ln(x-1)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. គេមានការរមួយមានរង្វាស់ជ្រុងស្មើ a ។ នៅក្នុងការនោះគេសង់ការរមួយទៀត ដែលមានកំពូលជាចំណុចកណ្តាលនៃ ជ្រុងការរមួន ។
គេសង់ការរមួយនេះរហូតដល់ការទី n ។
- ក. គណនាផ្ទៃក្រឡាការទី n ។
- ខ. គណនាផលបូកផ្ទៃក្រឡាការទាំងអស់ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- V. ក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យចំណុច $A(3, 2, 0)$ និង $B(0, -1, 3)$ ។
- ក. រកសមីការប្លង់ (Q) ដែលកាត់តាមចំណុច A ហើយកែងនឹងបន្ទាត់ (AB) ។
- ខ. គេឱ្យចំណុច $R(5, 0, 0), S(0, 5, 0)$ និង $T(0, 0, -5)$ ។ ផ្ទៀងផ្ទាត់ថាចំណុច R, S និង T ជាចំណុច ដែលស្ថិតនៅលើប្លង់ (Q) ។
- គ. គណនាប្រវែង AB និងផ្ទៃក្រឡាត្រីកោណ RST ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណករគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០០៦

I. ក. កំណត់ចំនួនកុំផ្លិច z : (ដូចគ្រូបឡូមឆ្នាំ ២០១១)

គេតាង $z = a + bi$

នាំឱ្យ $\frac{1}{z} = \frac{1}{a+bi} = \frac{a-bi}{a^2+b^2} = \frac{a}{a^2+b^2} - \frac{b}{a^2+b^2}i$

$1-z = (1-a) - bi$

គេបាន $|z| = \sqrt{a^2+b^2}$

$\left|\frac{1}{z}\right| = \frac{1}{|z|} = \frac{1}{\sqrt{a^2+b^2}}$

$|1-z| = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2}$

ដោយ $z, \frac{1}{z}$ និង $1-z$ មានម៉ូឌុលស្មើគ្នា គេបាន ៖

$\sqrt{a^2+b^2} = \frac{1}{\sqrt{a^2+b^2}} = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2}$

នាំឱ្យ $\begin{cases} a^2+b^2=1 & (1) \\ \sqrt{a^2+b^2} = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2} & (2) \end{cases}$

តាម(2) $a^2+b^2 = (1-a)^2 + b^2$

$a^2 = 1 - 2a + a^2$ នាំឱ្យ $a = \frac{1}{2}$

តាម(1) $\left(\frac{1}{2}\right)^2 + b^2 = 1 \Rightarrow b = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$

ដូចនេះ កំណត់បានចំនួនកុំផ្លិច $z = \frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ

គេមាន $|x| - x = 1 + 2i$ ដែល x ជាចំនួនកុំផ្លិច

តាង $x = a + bi$ នាំឱ្យ $|x| = \sqrt{a^2+b^2}$

គេបាន $\sqrt{a^2+b^2} - (a+ib) = 1+2i$

$(\sqrt{a^2+b^2} - a) - bi = 1+2i$

ផ្ទឹមបាន $\begin{cases} \sqrt{a^2+b^2} - a = 1 \\ -b = 2 \end{cases}$ នាំឱ្យ $\begin{cases} \sqrt{a^2+(-2)^2} - a = 1 \\ b = -2 \end{cases}$

គេបាន $\sqrt{a^2+4} = 1+a$ (លើកអង្គទាំងពីរជាការ)

$a^2+4 = 1+2a+a^2 \Rightarrow a = \frac{3}{2}$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = \frac{3}{2} - 2i$ ។

គ. ស្រាយថា $\frac{1}{1+a+ab} + \frac{1}{1+b+bc} + \frac{1}{1+c+ca} = 1$

គេមាន $abc = 1$ នោះគេបាន ៖

$$\begin{aligned} & \frac{1}{1+a+ab} + \frac{1}{1+b+bc} + \frac{1}{1+c+ca} \\ &= \frac{1}{1+a+ab} + \frac{a}{a+ab+abc} + \frac{ab}{ab+abc+abca} \\ &= \frac{1}{1+a+ab} + \frac{a}{a+ab+1} + \frac{ab}{ab+1+a} \\ &= \frac{1+a+ab}{1+a+ab} = 1 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $\boxed{\frac{1}{1+a+ab} + \frac{1}{1+b+bc} + \frac{1}{1+c+ca} = 1}$ ។

II. ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f : (ដូចគ្រូបឡូមឆ្នាំ ២០១១)

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $\begin{cases} 1+x^2 \geq 0 & (1) \\ x + \sqrt{1+x^2} > 0 & (2) \end{cases}$

តាម(1) $1+x^2 \geq 0, \forall x \in \mathbb{R}$

តាម(2) $x + \sqrt{1+x^2} > 0$ ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}$

$1+x^2 > x^2$

$\sqrt{1+x^2} > \sqrt{x^2}$

$x + \sqrt{1+x^2} > x + |x|$

តែ $\forall x \in \mathbb{R}, x + |x| \geq 0$

នាំឱ្យ $x + \sqrt{1+x^2} > 0, \forall x \in \mathbb{R}$

ដូចនេះ $\boxed{\text{អនុគមន៍ } f \text{ មានដែនកំណត់ } D = \mathbb{R}}$ ។

ខ. >បង្ហាញថា f ជាអនុគមន៍សេស

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

នាំឱ្យ $f(-x) = \ln(-x + \sqrt{1+(-x)^2})$

$= \ln(\sqrt{1+x^2} - x)$

$= \ln \frac{(\sqrt{1+x^2} - x)(\sqrt{1+x^2} + x)}{(\sqrt{1+x^2} + x)}$

$$= \ln \frac{1+x^2-x^2}{\sqrt{1+x^2}+x} = \ln \frac{1}{\sqrt{1+x^2}+x}$$

$$= \ln(\sqrt{1+x^2}+x)^{-1}$$

$$= -\ln(x+\sqrt{1+x^2}) = -f(x)$$

ដោយ $f(-x) = f(x)$

ដូចនេះ: f ជាអនុគមន៍សេស ។

>បង្ហាញថា f ជាអនុគមន៍កើន

គេមាន $f(x) = \ln(x+\sqrt{1+x^2})$

តាមរូបមន្ត $y = \ln(u) \Rightarrow y' = \frac{u'}{u}$

នាំឱ្យ $f'(x) = \frac{(x+\sqrt{1+x^2})'}{x+\sqrt{1+x^2}} = \frac{1+\frac{(1+x^2)'}{2\sqrt{1+x^2}}}{x+\sqrt{1+x^2}}$

$$= \frac{1+\frac{x}{\sqrt{1+x^2}}}{x+\sqrt{1+x^2}} = \frac{\sqrt{1+x^2}+x}{\sqrt{1+x^2}(x+\sqrt{1+x^2})} = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} > 0$ នាំឱ្យ $f'(x) > 0$

ដូចនេះ: f ជាអនុគមន៍កើន $\forall x \in \mathbb{R}$ ។

III. ក. រកសមីការបន្ទាត់ (T) ដែលប៉ះនឹងខ្សែកោងតាងអនុគមន៍

គេមាន $y = \frac{e^x}{1-\sin x}$

$$y' = \frac{(e^x)'(1-\sin x) - (1-\sin x)'e^x}{(1-\sin x)^2}$$

$$= \frac{e^x(1-\sin x) + e^x \cos x}{(1-\sin x)^2} = \frac{e^x(1-\sin x + \cos x)}{(1-\sin x)^2}$$

បន្ទាត់ប៉ះមានរាង (T) : $y = y'(x_0)(x-x_0) + y(x_0)$

ដោយ (T) ប៉ះក្រាបត្រង់ចំណុចដែលមានអាប់ស៊ីស $x=0$

គេបាន $x = x_0 = 0$

$$y'(x_0) = y'(0) = \frac{e^0(1-0+1)}{(1-0)^2} = \frac{2}{1} = 2$$

$$y(x_0) = y(0) = \frac{e^0}{1-\sin 0} = \frac{1}{1} = 1$$

នាំឱ្យ (T) : $y = 2(x-0) + 1 = 2x + 1$

ដូចនេះ: បន្ទាត់ប៉ះរកបានគឺ $(T) : y = 2x + 1$ ។

ខ. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ M

គេមាន បន្ទាត់ (T) : $y = 2x + 1$

ខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y = 2x + 1 + \ln(x-1)$

នោះគេផ្ទឹមបានសមីការអាប់ស៊ីសដូចខាងក្រោម :

$$2x + 1 + \ln(x-1) = 2x + 1$$

$$\ln(x-1) = 0$$

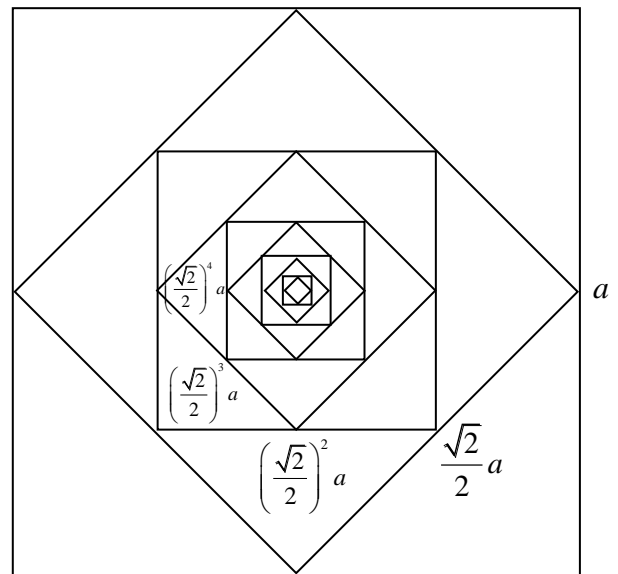
$$x-1 = e^0$$

$$x = 2$$

ចំពោះ $x = 2 : y = 2 \cdot 2 + 1 = 5$

ដូចនេះ: កូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វគឺ $x = 2, y = 5$ ។

IV. ក. គណនាផ្ទៃក្រឡាការទី n :

គេបានជ្រុងនៃការបន្តបន្ទាប់ ពីការទី១ ទី២ ទី៣ ... ទី n គឺ:

$$\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^0 a, \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^1 a, \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 a, \dots, \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^{n-1} a$$

ផ្ទៃការទី១ $s_1 = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^{0 \times 2} a^2$ ឬ $s_1 = \left(\frac{1}{2}\right)^0 a^2$

ផ្ទៃការទី២ $s_2 = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^{1 \times 2} a^2$ ឬ $s_2 = \left(\frac{1}{2}\right)^1 a^2$

ផ្ទៃការទី៣ $s_3 = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^{2 \times 2} a^2$ ឬ $s_3 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 a^2$

.....

ផ្ទៃការទី n $s_n = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^{(n-1) \times 2} a^2$ នាំឱ្យ $s_n = \frac{a^2}{2^{n-1}}$

ដូចនេះ: ផ្ទៃក្រឡាការទី n គឺ $s_n = \frac{a^2}{2^{n-1}}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

ខ. គណនាផលបូកផ្ទៃក្រឡាទាំងអស់

$$\begin{aligned}
S &= s_1 + s_2 + s_3 + \dots + s_n \\
&= \left(\frac{1}{2}\right)^0 a^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^1 a^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 a^2 + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} a^2 \\
&= a^2 \left[\left(\frac{1}{2}\right)^0 + \left(\frac{1}{2}\right)^1 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \right] \\
&= a^2 \left(\frac{s_1 (q^n - 1)}{q - 1} \right) = a^2 \left[\frac{1 \left(\left(\frac{1}{2}\right)^n - 1 \right)}{\frac{1}{2} - 1} \right] \\
&= 2a^2 \left(1 - \frac{1}{2^n} \right)
\end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបានផលបូក $S = 2a^2 \left(1 - \frac{1}{2^n} \right)$ ។

V. ក. រកសមីការប្លង់ (Q) :

ប្លង់ (Q) រាង $a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

ដោយ (Q) កាត់ $A(3, 2, 0)$

នោះ $x_0 = 3, y_0 = 2, z_0 = 0$

ហើយ (Q) កែងនឹងវ៉ិចទ័រ (AB) នាំឱ្យ (Q) មានវ៉ិចទ័រ

ណរម៉ាល់ $\vec{n} = \vec{AB} = (-3, -3, 3)$

នោះ $a = -3, b = -3, c = 3$

នាំឱ្យ (Q) : $-3(x - 3) - 3(y - 2) + 3(z - 0) = 0$

$(x - 3) + (y - 2) - (z - 0) = 0$

$x + y - z - 5 = 0$

ដូចនេះ សមីការប្លង់កំណត់បាន $(Q) : x + y - z - 5 = 0$ ។

ខ. ផ្ទៀងផ្ទាត់ថា R, S និង T ជាចំណុចស្ថិតនៅលើប្លង់ (Q)

គេមាន $R(5, 0, 0), S(0, 5, 0), T(0, 0, -5)$

និងប្លង់ (Q) : $x + y - z - 5 = 0$

បើចំណុច R, S, T ជាចំណុចស្ថិតនៅលើប្លង់ (Q) លុះត្រាតែ

កូអរដោនេចំណុចទាំងនេះផ្ទៀងផ្ទាត់សមីការប្លង់ (Q) គេបាន ៖

• ចំពោះ $R(5, 0, 0)$ នោះ (Q) : $5 + 0 - 0 - 5 = 0$ ពិត

• ចំពោះ $S(0, 5, 0)$ នោះ (Q) : $0 + 5 - 0 - 5 = 0$ ពិត

• ចំពោះ $T(0, 0, -5)$ នោះ (Q) : $0 + 0 + 5 - 5 = 0$ ពិត

ដូចនេះ $R \in (Q), S \in (Q), T \in (Q)$ ។

គ. គណនាប្រវែង AB

ដោយ $\vec{AB} = (-3, -3, 3)$

នាំឱ្យ $AB = |\vec{AB}| = \sqrt{(-3)^2 + (-3)^2 + 3^2} = 3\sqrt{3}$

ដូចនេះ $AB = 3\sqrt{3}$ ឯកតាប្រវែង ។

> គណនាផ្ទៃក្រឡាត្រីកោណ RST

តាមរូបមន្ត $S_{RST} = \frac{1}{2} |\vec{RS} \times \vec{RT}|$

ដោយ $\vec{RS} = (-5, 5, 0), \vec{RT} = (-5, 0, -5)$

គេបាន $\vec{RS} \times \vec{RT} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ -5 & 5 & 0 \\ -5 & 0 & -5 \end{vmatrix} = -25\vec{i} - 25\vec{j} + 25\vec{k}$

នាំឱ្យ $|\vec{RS} \times \vec{RT}| = \sqrt{(-25)^2 + (-25)^2 + 25^2} = 25\sqrt{3}$

ដូចនេះ $S_{RST} = \frac{25\sqrt{3}}{2}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១៦ វិច្ឆិកា ២០០៧

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. គេឱ្យ $P(z) = z^2 + 2(2+i)z + 3 + 4i$ ដែល z ជាចំនួនកុំផ្លិច ។ បញ្ជាក់ថា $P(z)$ ជាការនៃពហុធាដឺក្រេទី១ ។
ខ. គេឱ្យចំនួនកុំផ្លិច $z = 1 + i$ ។ បង្ហាញថា $z^3 = -2 + 2i$ ។ ចំពោះតម្លៃនៃ z នេះ ចូររកចំនួនពិត a និង b ដោយដឹងថា
 $\frac{a}{1+z} + \frac{b}{1+z^3} = 2i$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់ : $I = \int x^2 \ln x dx$, $J = \int \frac{\sin 2x - \cos x}{\cos x} dx$ ។
ខ. គេឱ្យ $g(x) = \frac{x^2 + x - 6}{x^2 - 2x - 3}$ ។ កំណត់ចំនួនពិត m, n, p ដើម្បីឱ្យបាន $g(x) = m + \frac{n}{x+1} + \frac{p}{x-3}$ ចំពោះគ្រប់
 $x \in (-1, 3)$ រួចគណនា $\int_0^2 g(x) dx$ ។ (២ពិន្ទុ)

III. គេចង់ជ្រើសរើសសិស្ស 3 នាក់ ក្នុងចំណោមសិស្ស 12 នាក់ ដែលក្នុងនោះមានសិស្សប្រុស 7 នាក់ និងសិស្សស្រី 5 នាក់ ។
រកប្រូបាបដែលគេជ្រើសរើសបានសិស្សប្រុស 2 នាក់ និងសិស្សស្រី 1 នាក់ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

IV. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = 1 + 2x + 3x^2 + \dots + nx^{n-1}$ ។
ក. កំណត់តម្លៃ $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$ ដើម្បីឱ្យ $F(x) = a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + \dots + a_nx^n$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$ ។
ខ. ចំពោះតម្លៃ $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$ ដែលរកឃើញក្នុងសំណួរខាងលើ បង្ហាញថា $f(x) = \frac{nx^{n+1} - (n+1)x^n + 1}{(1-x)^2}$ ។ (២ពិន្ទុ)

V. ក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យបន្ទាត់ពីរដែលមានសមីការ :
 $(D_1): \frac{x}{1} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z}{3}$ និង $(D_2): \begin{cases} 3x + y - 5z + 1 = 0 \\ 2x + 3y - 8z + 3 = 0 \end{cases}$ ។
ក. ស្រាយបញ្ជាក់ថាបន្ទាត់ (D_1) និងបន្ទាត់ (D_2) អរតូកូណាល់គ្នា ។
ខ. តើបន្ទាត់ (D_1) និង បន្ទាត់ (D_2) កាត់គ្នាឬទេ ?
គ. ប្លង់ (P) មួយមានសមីការ $2x + 3y + z - 12 = 0$ ។ រកចម្ងាយពីគល់តម្រុយ O ទៅប្លង់ (P) ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០០៧

I. ក. បញ្ជាក់ថា $P(z)$ ជាការនៃពហុធាដឺក្រេទី១ :

គេមាន $P(z) = z^2 + 2(2+i)z + 3 + 4i$

$$\Delta' = (2+i)^2 - (3+4i) = 4 + 4i + i^2 - 3 - 4i = 0$$

នាំឱ្យ សមីការមានឫសឌុប $z_0 = \frac{-b'}{a} = -(2+i)$

តាមទ្រឹស្តីបទផលគុណកត្តាគេអាចដាក់ $P(z)$ ជាផលគុណកត្តា

គេបាន $P(z) = (z - z_0)(z - z_0) = (z - z_0)^2$

នាំឱ្យ $P(z) = (z + 2 + i)^2$

ដូចនេះ $P(z)$ ជាការនៃពហុធាដឺក្រេទី១ ។

ខ. បង្ហាញថា $z^3 = -2 + 2i$

គេមាន $z = 1 + i$

នាំឱ្យ $z^3 = (1+i)^3 = 1 + 3i + 3i^2 + i^3 = -2 + 2i$

ដូចនេះ $z^3 = -2 + 2i$ ត្រូវបានបង្ហាញ ។

➢ រកចំនួនពិត a និង b

គេមាន $\frac{a}{1+z} + \frac{b}{1+z^3} = 2i$

ដោយ $z = 1+i$ និង $z^3 = -2+2i$

គេបាន $\frac{a}{1+1+i} + \frac{b}{1-2+2i} = 2i$

$$\frac{a}{2+i} + \frac{b}{-1+2i} = 2i$$

$$\frac{a(2-i)}{2^2-i^2} + \frac{b(-1-2i)}{(-1)^2-(2i)^2} = 2i$$

$$\frac{2a-ai}{5} + \frac{-b-2bi}{5} = 2i$$

$$(2a-b) + (-a-2b)i = 10i$$

ផ្ទឹមបាន $\begin{cases} 2a-b=0 \\ -a-2b=10 \end{cases} \times 2 \Rightarrow \begin{cases} 2a-b=0 & (1) \\ -2a-4b=20 & (2) \end{cases}$

បូកអង្គនិងអង្គនៃ (1)+(2) គេបាន $-5b=20$ ឬ $b=-4$

ចំពោះ $b=-4$ នាំឱ្យ (1): $2a-(-4)=0 \Rightarrow a=-2$

ដូចនេះ ចំនួនពិតរកបាន $a=-2, b=-4$ ។

II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់ :

គេមាន $I = \int x^2 \ln x dx$

គេតាង $u = \ln x$ នោះ $du = \frac{1}{x} dx$

$$dv = x^2 dx \text{ នោះ } v = \frac{1}{3} x^3$$

តាមរូបមន្ត អាំងតេក្រាលដោយផ្នែក $\int u dv = uv - \int v du$

$$I = \int x^2 \ln x dx = \frac{1}{3} x^3 \ln x - \int \frac{1}{3} x^2 dx$$

$$= \frac{1}{3} x^3 \ln x - \frac{1}{3} \cdot \frac{x^3}{3} + c, c \text{ ថេរ}$$

$$= \frac{1}{3} x^3 \ln x - \frac{1}{9} x^3 + c$$

ដូចនេះ គណនាបាន $I = \frac{1}{3} x^3 \ln x - \frac{1}{9} x^3 + c$ ។

គេមាន $J = \int \frac{\sin 2x - \cos x}{\cos x} dx$

$$= \int \frac{2 \sin x \cos x - \cos x}{\cos x} dx$$

$$= \int (2 \sin x - 1) dx$$

$$= -2 \cos x - x + c, c \text{ ថេរ}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $J = -2 \cos x - x + c, c$ ថេរ ។

ខ. កំណត់ចំនួនពិត m, n, p

គេមាន $g(x) = m + \frac{n}{x+1} + \frac{p}{x-3}$

$$g(x) = \frac{m(x+1)(x-3) + n(x-3) + p(x+1)}{(x+1)(x-3)}$$

$$= \frac{m(x^2 - 2x - 3) + n(x-3) + p(x+1)}{x^2 - 2x - 3}$$

$$= \frac{mx^2 + (-2m+n+p)x + (-3m-3n+p)}{x^2 - 2x - 3}$$

ផ្ទឹមនឹង $g(x) = \frac{x^2 + x - 6}{x^2 - 2x - 3}$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} m=1 \\ -2m+n+p=1 \\ -3m-3n+p=-6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m=1 \\ n=3/2 \\ p=3/2 \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $m=1, n=\frac{3}{2}, p=\frac{3}{2}$ ។

> គណនា $\int_0^2 g(x) dx$

ចំពោះ $m=1, n=\frac{3}{2}, p=\frac{3}{2}$

គេបាន $g(x) = 1 + \frac{\frac{3}{2}}{x+1} + \frac{\frac{3}{2}}{x-3}$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } \int_0^2 g(x) dx &= 1 + \frac{\frac{3}{2}}{x+1} + \frac{\frac{3}{2}}{x-3} \\ &= \int_0^2 \left[1 + \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{x+1} + \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{x-3} \right] dx \\ &= \left[x + \frac{3}{2} \ln|x+1| + \frac{3}{2} \ln|x-3| \right]_0^2 \\ &= \left(2 + \frac{3}{2} \ln 3 + 0 \right) - \left(0 + 0 + \frac{3}{2} \ln 3 \right) = 2 \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $\int_0^2 g(x) dx = 2$ ។

III. រកប្រូបាបជ្រើសរើសបានសិស្សប្រុស 2 នាក់ និងសិស្សស្រី 1 :

គេមាន សិស្សប្រុស 7 នាក់ និងសិស្សស្រី 5 នាក់

គេចង់ជ្រើសរើសសិស្ស 3 នាក់

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាចតាំងដោយ៖

$$\begin{aligned} n(S) &= C(12, 3) = \frac{12!}{(12-3)! \cdot 3!} \\ &= \frac{12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9!}{9! \cdot 3 \cdot 2} = 220 \end{aligned}$$

ដោយ ជ្រើសរើសបានសិស្សប្រុស 2 នាក់ និងស្រី 1 នាក់

នាំឱ្យ ចំនួនករណីស្របតាំងដោយ៖

$$\begin{aligned} n(A) &= C(7, 2) \times C(5, 1) \\ &= \frac{7!}{5! \times 2!} \times 5 = 105 \end{aligned}$$

គេបាន $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{105}{220} = \frac{21}{44}$

ដូចនេះ គណនាបានប្រូបាប $P(A) = \frac{21}{44}$ ។

IV. ក. កំណត់តម្លៃ $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$:

គេមាន $f(x) = 1 + 2x + 3x^2 + \dots + nx^{n-1}$

$$F(x) = a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + \dots + a_nx^n$$

នាំឱ្យ $F'(x) = a_1 + 2a_2x + 3a_3x^2 + \dots + na_nx^{n-1}$

ដើម្បីឱ្យ $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$ លុះត្រាតែ $F'(x) = f(x)$

$$a_1 + 2a_2x + 3a_3x^2 + \dots + na_nx^{n-1} = 1 + 2x + 3x^2 + \dots + nx^{n-1}$$

ផ្ទឹមមេគុណត្រូវគ្នានៃអថេរ x គេបាន ៖

$$\begin{cases} a_1 = 1 \\ 2a_2 = 2 \\ 3a_3 = 3 \\ \dots \\ na_n = n \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a_1 = 1 \\ a_2 = 1 \\ a_3 = 1 \\ \dots \\ a_n = 1 \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a_1 = a_2 = a_3 = \dots = a_n = 1$ ។

ខ. បង្ហាញថា $f(x) = \frac{nx^{n+1} - (n+1)x^n + 1}{(1-x)^2}$

ចំពោះ $a_1 = a_2 = a_3 = \dots = a_n = 1$

$$\begin{aligned} \text{គេបាន } F(x) &= x + x^2 + x^3 + \dots + x^n \quad (\text{ផលបូកស្វ័យគុណ}) \\ &= \frac{x(x^n - 1)}{x - 1} = \frac{x^{n+1} - x}{x - 1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } F'(x) &= \left(\frac{x^{n+1} - x}{x - 1} \right)' \\ &= \frac{[(n+1)x^n - 1](x - 1) - (x^{n+1} - x)}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{(n+1)x^{n+1} - (n+1)x^n - x + 1 - x^{n+1} + x}{(x - 1)^2} \\ &= \frac{nx^{n+1} - (n+1)x^n + 1}{(x - 1)^2} \end{aligned}$$

តែ $F'(x) = f(x)$ នោះ $f(x) = \frac{nx^{n+1} - (n+1)x^n + 1}{(1-x)^2}$

ដូចនេះ $f(x) = \frac{nx^{n+1} - (n+1)x^n + 1}{(1-x)^2}$ ត្រូវបានបង្ហាញ ។

V. ក. ស្រាយបញ្ជាក់ថាបន្ទាត់ (D_1) និង (D_2) អរតូកូណាល់គ្នា :

គេមាន $(D_1): \frac{x}{1} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z}{3}$

មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស $\vec{u}_1 = (1, -2, 3)$

ហើយ $(D_2): \begin{cases} 3x + y - 5z + 1 = 0 \\ 2x + 3y - 8z + 3 = 0 \end{cases}$ យក $z = t$

$$\begin{aligned} \text{គេបាន } (D_2): & \begin{cases} 3x + y = 5t - 1 \\ 2x + 3y = 8t - 3 \end{cases} \times (-3) \\ & \begin{cases} 3x + y = 5t - 1 \\ -9x - 3y = -15t + 3 \end{cases} \\ & \begin{cases} 3x + y = 5t - 1 \\ 2x + 3y = 8t - 3 \end{cases} \\ & \frac{-7x = -7t}{-7x = -7t} \Rightarrow x = t \end{aligned}$$

ចំពោះ $x = t: 2t + 3y = 8t - 3 \Rightarrow y = 2t - 1$

គេបាន $(D_2) : x = t, y = -1 + 2t, z = t, t \in \mathbb{R}$

មានមេគុណប្រាប់ទិស $\vec{u}_2 = (1, 2, 1)$

ដោយ $\vec{u}_1 \cdot \vec{u}_2 = (1)(1) + (-2)(2) + (3)(1) = 0$

នាំឱ្យ $\vec{u}_1 \perp \vec{u}_2$ មានន័យថា $(D_1) \perp (D_2)$

ដូចនេះ ស្រាយបានថា $(D_1) \perp (D_2)$ ។

ខ. តើបន្ទាត់ (D_1) និង បន្ទាត់ (D_2) កាត់គ្នាឬទេ ?

គេមាន $(D_1) : \frac{x}{1} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z}{3}$

$$(D_1) : \begin{cases} x = t' \\ y = 1 - 2t', t' \in \mathbb{R} \\ z = 3t' \end{cases}$$

$$\text{ហើយ } (D_2) : \begin{cases} x = t \\ y = -1 + 2t, t \in \mathbb{R} \\ z = t \end{cases}$$

បើបន្ទាត់ទាំងពីរប្រសព្វគ្នា គេបាន ៖

$$\begin{cases} t' = t & (1) \\ 1 - 2t' = -1 + 2t & (2) \\ 3t' = t & (3) \end{cases}$$

តាម (1) និង (3) ជាករណីមិនផ្ទៀងផ្ទាត់ព្រមគ្នា
នាំឱ្យ បន្ទាត់ទាំងពីរគ្មានចំណុចប្រសព្វទេ

ដូចនេះ បន្ទាត់ទាំងពីរ (D_1) និង (D_2) មិនកាត់គ្នាទេ ។

គ. រកចម្ងាយពីគល់តម្រុយ O ទៅប្លង់ (P)

គេមាន ប្លង់ $(P) : 2x + 3y + z - 12 = 0$

មាន $a = 2, b = 3, c = 1, d = -12$

ចំណុច គល់ $O(0, 0, 0)$ នោះ $x_0 = y_0 = z_0 = 0$

$$\text{តាមរូបមន្ត } d(O, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$$

$$\text{គេបាន } d(O, (P)) = \frac{|0 + 0 + 0 - 12|}{\sqrt{2^2 + 3^2 + 1^2}} = \frac{12}{\sqrt{14}} = \frac{6\sqrt{14}}{7}$$

ដូចនេះ $d(O, (P)) = \frac{6\sqrt{14}}{7}$ ឯកតាប្រវែង ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុទ្ទេសក្ស " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡង : ២០ វិច្ឆិកា ២០០៨

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ $y = \log(1 - \sqrt{4 - x^2})$ ។
- ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា $x^2 + 5y^2 - 4xy + 2x - 6y + 3 > 0$ ចំពោះគ្រប់ចំនួនពិត x, y ជាប់សរុប \mathbb{R} ។
- គ. គេឱ្យសមីការ $x^2 + ax + 1 = 0$ ។ រកតម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យសមីការមានឫសពីរផ្សេងគ្នា x_1 និង x_2 ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់ $x_1^2 + x_2^2 > 7$ ។ (២ពិន្ទុ)
- II. ក. គណនាអាំងតេក្រាល : $I = \int (\tan x - \cot x)^2 dx$, $J = \int \frac{1}{x^2 - 5x + 6} dx$ ។
- ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃផ្នែកប្លង់ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង $y = x^3 - x^2 - 2x$ និងអ័ក្សអាប់ស៊ីស ។ (២ពិន្ទុ)
- III. ក្នុងថង់មួយមានប៊ូលស 7 និងប៊ូលពណ៌ខ្មៅ 10 ។ គេចាប់យកចេញនូវប៊ូលពីរជាមួយគ្នា ។ តើមានប៉ុន្មានរបៀប ដើម្បីចាប់យកប៊ូលចេញឱ្យបានយ៉ាងតិចបំផុតនូវប៊ូលសមួយ ? (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. គេឱ្យស្វីមួយមានប្រវែងកាំ 9 dm ។ កោណមួយចារឹកក្នុងស្វីនោះ ។ រកកម្ពស់នៃកោណ ដើម្បីឱ្យកោណនោះមានមាឌ អតិបរមា ។ (២ពិន្ទុ)
- V. គេឱ្យអនុគមន៍ f កំណត់ចំពោះ $x > 0$ ដោយ $f(x) = \frac{x + \ln x}{x}$ និងមានខ្សែកោង (C) ។
 - ក. គណនាដេរីវេនៃអនុគមន៍ f ។ បង្ហាញថា អនុគមន៍ f មានអតិបរមាមួយ ហើយគណនាតម្លៃអតិបរមានោះ ។
 - ខ. គណនាលីមីត $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x)$ និង $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$ ។ កំណត់សមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងដេក នៃខ្សែកោង (C) ។
 - គ. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០០៨

I. ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ :

គេមាន $y = \log(1 - \sqrt{4 - x^2})$ មានន័យលុះត្រាតែ

$$\begin{cases} 4 - x^2 \geq 0 & (1) \\ 1 - \sqrt{4 - x^2} > 0 & (2) \end{cases}$$

តាម (1) ឱ្យ $4 - x^2 = 0$ សមីការមានបួស $x = \pm 2$

តាម (2) ឱ្យ $1 - \sqrt{4 - x^2} = 0$ ឬ $1 = \sqrt{4 - x^2}$

$$4 - x^2 = 1 \text{ មានបួស } x = \pm\sqrt{3}$$

តារាងសញ្ញា

x	$-\infty$	-2	$-\sqrt{3}$	$\sqrt{3}$	2	$+\infty$
$4 - x^2 \geq 0$	-	0	+	+	0	-
$1 - \sqrt{4 - x^2} > 0$			+	0	-	0
ចម្លើយ						

ដូចនេះ ដែនកំណត់ $D = [-2, -) \cup (\sqrt{3}, 2]$ ។

ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា វិសមភាពពិតគ្រប់

$$\text{គេមាន } x^2 + 5y^2 - 4xy + 2x - 6y + 3 > 0$$

$$x^2 + 2(1 - 2y)x + (5y^2 - 6y + 3) > 0$$

$$\text{វិសមីការនេះពិត ឬផ្ទៀងផ្ទាត់លុះត្រាតែ } \begin{cases} a > 0 \\ \Delta' < 0 \end{cases}$$

$$\text{គេមាន } a = 1 > 0$$

$$\text{ហើយ } \Delta' = (1 - 2y)^2 - (5y^2 - 6y + 3)$$

$$= 1 - 4y + 4y^2 - 5y^2 + 6y - 3$$

$$= -y^2 + 2y - 2$$

$$= -(y^2 - 2y + 1) - 1$$

$$= -(y - 1)^2 - 1 < 0, \forall y \in \mathbb{R}$$

ដូចនេះ $x^2 + 5y^2 - 4xy + 2x - 6y + 3 > 0$ ពិត
គ្រប់តម្លៃនៃ $x, y \in \mathbb{R}$ ។

គ. រកតម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យសមីការមានបួសពីរផ្សេងគ្នា x_1, x_2

គេមាន សមីការ $x^2 + ax + 1 = 0$ មាន $S = -a, P = 1$

សមីការមានបួសពីរផ្សេងគ្នា និងផ្ទៀងផ្ទាត់ $x_1^2 + x_2^2 > 7$

$$\text{លុះត្រាតែ } \begin{cases} \Delta > 0 \\ x_1^2 + x_2^2 > 7 \end{cases} \text{ ឬ } \begin{cases} a^2 - 4 > 0 \\ (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 - 7 > 0 \end{cases}$$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} a^2 - 4 > 0 \\ S^2 - 2P - 7 > 0 \end{cases} \text{ ឬ } \begin{cases} a^2 - 4 > 0 \\ (-a)^2 - 2 \cdot 1 - 7 > 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a^2 - 4 > 0 \\ a^2 - 9 > 0 \end{cases}$$

កន្សោម $a^2 - 4$ មានបួស $a = \pm 2$

កន្សោម $a^2 - 9$ មានបួស $a = \pm 3$

តារាងសញ្ញា

a	$-\infty$	-3	-2	2	3	$+\infty$
$a^2 - 4 > 0$		+	0	-	0	+
$a^2 - 9 > 0$		+	0	-	-	0
ចម្លើយ						

ដូចនេះ $a \in (-\infty, -3) \cup (3, +\infty)$ ។

II. គណនាអាំងតេក្រាល :

$$\begin{aligned} \text{I} &= \int (\tan x - \cot x)^2 dx \\ &= \int (\tan^2 x - 2 \tan x \cot x + \cot^2 x) dx \\ &= \int (\tan^2 x - 2 + \cot^2 x) dx \\ &= \int [(1 + \tan^2 x) + (1 + \cot^2 x) - 4] dx \\ &= \tan x - \cot x - 4x + c, \quad c \text{ ថេរ} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $\text{I} = \tan x - \cot x - 4x + c$, c ជាចំនួនថេរ ។

$$\text{J} = \int \frac{dx}{x^2 - 5x + 6} \quad (\text{លំហាត់ដូចប្រឡូងគ្រូបឋម ២០០៥})$$

$$\begin{aligned} &= \int \frac{dx}{(x-2)(x-3)} \\ &= \int \frac{(x-2) - (x-3)}{(x-2)(x-3)} dx \\ &= \int \frac{1}{(x-3)} dx - \int \frac{1}{(x-2)} dx \\ &= \ln|x-3| - \ln|x-2| + c \\ &= \ln \left| \frac{x-3}{x-2} \right| + c \end{aligned}$$

ដូចនេះ $\text{J} = \ln \left| \frac{x-3}{x-2} \right| + c$, c ជាចំនួនថេរ ។

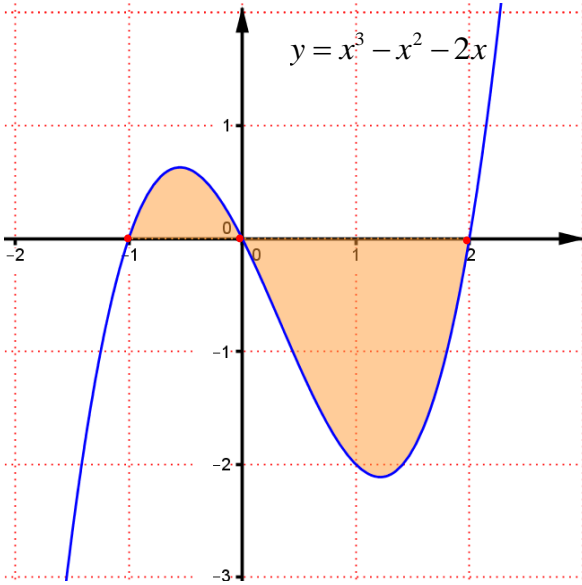
ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាខណ្ឌដោយខ្សែកោង និងអ័ក្សអាប់ស៊ីស

គេមាន $y = x^3 - x^2 - 2x$ ជាខ្សែកោង

តារាងតម្លៃលេខត្រូវគ្នានៃ x និង y

x	-2	-1	0	1	2
y	-8	0	0	-2	0

គេសង់ខ្សែកោងបានដូចខាងក្រោម ៖

តាមក្រាប ផ្ទៃក្រឡាមានពីរផ្នែក គេបាន ៖

$$\begin{aligned}
 S &= \int_{-1}^0 (x^3 - x^2 - 2x) dx - \int_0^2 (x^3 - x^2 - 2x) dx \\
 &= \left[\frac{x^4}{4} - \frac{x^3}{3} - x^2 \right]_{-1}^0 - \left[\frac{x^4}{4} - \frac{x^3}{3} - x^2 \right]_0^2 \\
 &= \left[0 - \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{3} - 1 \right) \right] - \left[\left(4 - \frac{8}{3} - 4 \right) - 0 \right] \\
 &= \frac{5}{12} + \frac{8}{3} = \frac{37}{12}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាគណនាបាន $S = \frac{37}{12}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

III. រកចំនួនរបៀបយកបានប៊ូលពណ៌សមួយយ៉ាងតិចបំផុត ៖

គេមាន ប៊ូលពណ៌ស 7 និងប៊ូលពណ៌ខ្មៅ 10 ព្រឹត្តិការណ៍យកបានប៊ូលពណ៌សមួយយ៉ាងតិចបំផុតមានន័យថា យកបានប៊ូលសមួយ ឬប៊ូលសពីរ គេបាន ៖

ចំនួនរបៀបយកបានប៊ូលសមួយយ៉ាងតិចបំផុតគឺ

$$\begin{aligned}
 &= C(7, 1)C(10, 1) + C(7, 2) \\
 &= 7 \times 10 + \frac{7!}{(7-2)!2!} = 70 + \frac{7 \cdot 6 \cdot 5!}{5! \cdot 2} = 70 + 21 = 91
 \end{aligned}$$

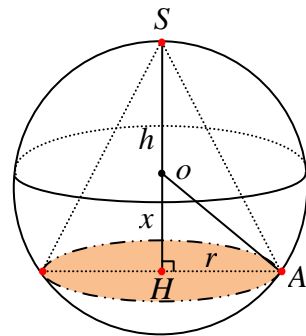
ដូចនេះ របៀបយកបានប៊ូលសយ៉ាងតិចមួយគឺ 91 របៀប ។

IV. រកកម្ពស់នៃកោណ ដើម្បីឱ្យកោណនោះមានមាឌ អតិបរមា ៖

គេតាង h ជាកម្ពស់នៃកោណ

$$x = OH \text{ ដែល } x < 9 \text{ ហើយ } h = 9 + x$$

r ជាកាំបាតរបស់កោណ

មាឌកោណ $V = \frac{1}{3} \pi r^2 h$ (តាមពីតាគីរ $r^2 = 9^2 - x^2$)

គេបាន $V(x) = \frac{1}{3} \pi (81 - x^2)(x + 9)$

$$V(x) = \frac{\pi}{3} (-x^3 - 9x^2 + 81x + 729)$$

នាំឱ្យ $V'(x) = \frac{\pi}{3} (-3x^2 - 18x + 81)$

$$V'(x) = \pi (-x^2 - 6x + 27)$$

$$V''(x) = \pi (-2x - 6)$$

ដើម្បីឱ្យមាឌ V អតិបរមា លុះត្រាតែ $\begin{cases} V'(x) = 0 \\ V''(x) < 0 \end{cases}$

គេបាន $V'(x) = 0 \Leftrightarrow \pi (-x^2 - 6x + 27) = 0$

$$\Delta' = (-3)^2 + 27 = 36 = 6^2$$

នោះ $x = 3$, $x = 9$ មិនយក

ចំពោះ $x = 3$: $V''(3) = \pi (-2 \cdot 3 - 6) = -12\pi < 0$ ពិត

នាំឱ្យ $h = x + 9 = 3 + 9 = 12$ dm

ដូចនេះ កម្ពស់កោណគឺ $h = 12$ dm ។

V. ក. គណនាដេរីវេនៃអនុគមន៍ f ៖

គេមាន $x > 0$, $f(x) = \frac{x + \ln x}{x}$ មានខ្សែកោង (C)

គេបាន $f'(x) = \frac{(x + \ln x)' x - x'(x + \ln x)}{x^2}$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{x + 1 - x - \ln x}{x^2} \\
 &= \frac{1 - \ln x}{x^2}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបានដេរីវេ $f'(x) = \frac{1 - \ln x}{x^2}$ ។

➢ បង្ហាញថា f មានអតិបរមាមួយ ដែលត្រូវរក

គេឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{1 - \ln x}{x^2} = 0$

ដោយ $\forall x > 0, x^2 > 0$ គេបាន $1 - \ln x = 0$ នោះ $x = e$

គេបាន $f(e) = \frac{e - \ln e}{e} = \frac{e - 1}{e}$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	0	e	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-

ត្រង់ $x = e, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពីរ (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានតម្លៃអតិបរមាមួយស្មើនឹង $f(e) = \frac{e - 1}{e}$ ។

ខ. គណនាលីមីត

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x + \ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(1 + \frac{1}{x} \ln x \right)$$

$$= 1 + (+\infty)(-\infty) = 1 - \infty = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{\ln x}{x} \right) = 1 + 0 = 1$$

ដូចនេះ $\boxed{\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -\infty}$ និង $\boxed{\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 1}$ ។

កំណត់សមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងដេក នៃខ្សែកោង (C)

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = 0$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ នៃខ្សែកោង (C) ។

ដោយ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 1$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = 1$ ជាអាស៊ីមតូតដេក នៃខ្សែកោង (C) ។

គ. សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	0	e	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-
$f(x)$	$-\infty$	$\frac{e-1}{e}$	1

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១៣ វិច្ឆិកា ២០០៩

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. គណនាចំនួនកុំផ្លិច $z = \left(\frac{1+i}{\sqrt{2}}\right)^{2002} + \left(\frac{1+i}{1-i}\right)^{2001}$ ។

ខ. កំណត់តម្លៃ m ដើម្បីឱ្យវិសមីការ $\frac{x^2 - 8x + 20}{mx^2 + 2(m+1)x + 9m + 4} < 0$ ចំពោះគ្រប់ x ជារបស់ \mathbb{R} ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. ចូរសង្ខេបនៃអនុគមន៍ $f(x) = |x|$ រួចស្រាយបញ្ជាក់ថាអនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ចំណុច $x=0$ និងគ្មានដេរីវេត្រង់ចំណុច $x=0$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

III. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{\sin x}{\cos x + \sin x}$ ។ កំណត់តម្លៃនៃ a និង b ដើម្បីឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = a + b \left(\frac{\cos x - \sin x}{\cos x + \sin x}\right)$ រួចគណនា $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} f(x) dx$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

IV. គេចង់បង្កើតគណៈកម្មការមួយដែលមានសមាជិក 5 នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងអស់ 15 នាក់ ។ ក្នុងចំណោមមនុស្ស ទាំងនេះមានពីរនាក់ A និង B ដែលអាចចូលជាសមាជិកគណៈកម្មការបាន លុះត្រាតែចូលទាំងពីរនាក់ ។ តើគេអាចបង្កើតគណៈកម្មការបានប៉ុន្មានរបៀប ? (១ពិន្ទុ)

V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យប្លង់ (P) មួយដែលកាត់តាមចំណុច $A(1, 0, 0)$, $B(0, 2, 0)$ និង $C(0, 0, 3)$ ។

ក. គណនាចម្ងាយ $|OI|$ ពីគល់ O មកប្លង់ (P) ។

ខ. ផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង $\frac{1}{|OI|^2} = \frac{1}{|OA|^2} + \frac{1}{|OB|^2} + \frac{1}{|OC|^2}$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

VI. ឱ្យអនុគមន៍មួយកំណត់ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4}$ មានខ្សែកោង (C) ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ f រួចស្រាយបញ្ជាក់ថា ខ្សែកោងនេះមានផ្ចិតបំលែងឆ្លុះមួយ ។

ខ. កំណត់សមីការបន្ទាត់ប៉ះនៃខ្សែកោង (C) ដោយដឹងថាបន្ទាត់ប៉ះនេះកាត់តាមចំណុច $A(0, 2)$ ។

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡា S នៃផ្នែកប្លង់ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អាស៊ីមតូតទ្រេត និងបន្ទាត់ $x=3$, $x=4$ ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណករគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយសិក្សា ឆ្នាំ ២០០៩

I. ក. គណនាចំនួនកុំផ្លិច z :

$$\begin{aligned} \text{គេមាន } z &= \left(\frac{1+i}{\sqrt{2}}\right)^{2002} + \left(\frac{1+i}{1-i}\right)^{2001} \\ &= \left[\left(\frac{1+i}{\sqrt{2}}\right)^2\right]^{1001} + \left(\frac{1+i}{1-i}\right)^{2001} \\ &= \left(\frac{1+2i+i^2}{2}\right)^{1001} + \left(\frac{1+2i+i^2}{1-i^2}\right)^{2001} \\ &= i^{1001} + i^{2001} = i^{1000} \cdot i + i^{2000} \cdot i = i + i = 2i \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $z = 2i$ ។

ខ. កំណត់តម្លៃ m ដើម្បីឱ្យវិសមីការ ពិតគ្រប់ x ជារបស់ \mathbb{R}

$$\text{គេមាន } \frac{x^2 - 8x + 20}{mx^2 + 2(m+1)x + 9m + 4} < 0 \quad (E)$$

$$\text{ដោយ } x^2 - 8x + 20 \text{ មាន } \begin{cases} a = 1 > 0 \\ \Delta' = (-4)^2 - 20 = -4 < 0 \end{cases}$$

$$\text{នោះ } x^2 - 8x + 20 > 0, \forall x \in \mathbb{R}$$

ហេតុនេះ ដើម្បីឱ្យ (E) ផ្ទៀងផ្ទាត់លុះត្រាតែវាមានភាគបែង

$$mx^2 + 2(m+1)x + 9m + 4 < 0$$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} m < 0 & (1) \\ \Delta' = (m+1)^2 - m(9m+4) < 0 & (2) \end{cases}$$

$$\text{តាម(2) } m^2 + 2m + 1 - 9m^2 - 4m < 0$$

$$-8m^2 - 2m + 1 < 0$$

$$\text{គេឱ្យ } -8m^2 - 2m + 1 = 0 \text{ មានឫស } x = -\frac{1}{2}, x = \frac{1}{4}$$

តារាងសញ្ញា

x	0	$-\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$+\infty$
$-8m^2 - 2m + 1 < 0$		-	+	-

$$\text{តាមតារាង } m \in \left(-\infty, -\frac{1}{2}\right) \cup \left(\frac{1}{4}, +\infty\right) \quad (3)$$

$$\text{យក } (1) \cap (3) \text{ គេបានចម្លើយ } m \in \left(-\infty, -\frac{1}{2}\right)$$

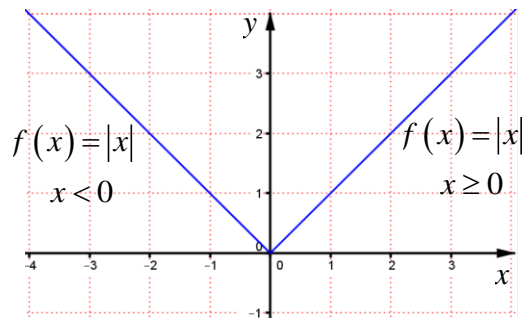
ដូចនេះ តម្លៃនៃកំណត់បានគឺ $m < -\frac{1}{2}$ ។

II. សង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ $f(x) = |x|$: (ដូចគ្រូបឋម២០០៥)

$$\bullet \text{ ចំពោះ } x \geq 0 : |x| = x \quad \text{នោះ } y = f(x) = x$$

$$\bullet \text{ ចំពោះ } x < 0 : |x| = -x \quad \text{នោះ } y = f(x) = -x$$

គេសង់ក្រាបបាន តាមករណីនីមួយៗដូចខាងក្រោម :

>ស្រាយថាអនុគមន៍ $f(x)$ ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x = 0$

$$\text{គេមាន } f(x) = |x| = \begin{cases} x & \text{បើ } x \geq 0 \\ -x & \text{បើ } x < 0 \end{cases}$$

$$\text{គេបាន } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (-x) = 0$$

$$f(0) = 0$$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = f(0) = 0$$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x = 0$ ។

>ស្រាយថាអនុគមន៍ $f(x)$ គ្មានដេរីវេត្រង់ចំណុច $x = 0$

បើ f មានដេរីវេត្រង់ $x = 0$ លុះត្រាតែ $f'_-(0) = f'_+(0)$

$$\text{តាមនិយមន័យដេរីវេ } f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$$

$$\text{គេបាន } f'_-(0) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-x - 0}{x - 0} = -1$$

$$\text{និង } f'_+(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x - 0}{x - 0} = 1$$

ដោយ $f'_-(0) \neq f'_+(0)$ នោះ f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x = 0$ ទេ

ដូចនេះ f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x = 0$ ទេ ។

III. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b :

$$\begin{aligned} \text{គេមាន } f(x) &= a + b \left(\frac{\cos x - \sin x}{\cos x + \sin x} \right) \\ &= \frac{a \cos x + a \sin x + b \cos x - b \sin x}{\cos x + \sin x} \\ &= \frac{(a+b)\cos x + (a-b)\sin x}{\cos x + \sin x} \end{aligned}$$

$$\text{ដោយ } f(x) = \frac{\sin x}{\cos x + \sin x}$$

$$\text{ផ្តើមបាន } \begin{cases} a+b=0 \\ a-b=1 \end{cases} \Rightarrow a = \frac{1}{2}, b = -\frac{1}{2}$$

$$\text{ដូចនេះ កំណត់បាន } \boxed{a = \frac{1}{2}, b = -\frac{1}{2}} \quad \checkmark$$

> គណនាអាំងតេក្រាល $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} f(x) dx$

$$\text{ចំពោះ } a = \frac{1}{2}, b = -\frac{1}{2} \text{ នោះ } f(x) = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \left(\frac{\cos x - \sin x}{\cos x + \sin x} \right)$$

$$\begin{aligned} \text{គេបាន } I &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} \left[\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \left(\frac{\cos x - \sin x}{\cos x + \sin x} \right) \right] dx \\ &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} \left[\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{(\cos x + \sin x)'}{\cos x + \sin x} \right] dx \\ &= \left[\frac{1}{2}x - \frac{1}{2} \ln |\cos x + \sin x| \right]_0^{\frac{\pi}{2}} \\ &= \left(\frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln 1 \right) - \left(0 - \frac{1}{2} \ln 1 \right) = \frac{\pi}{4} \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ គណនាបាន } \boxed{I = \frac{\pi}{4}} \quad \checkmark$$

IV. រកចំនួនរបៀបនៃគណកម្មការដែលគេអាចបង្កើតបាន :

គេជ្រើសរើស 5 នាក់ ពីមនុស្សទាំងអស់ 15 នាក់ ដែល
ពីរនាក់ A និង B ចូលទាំងពីរនាក់ នោះគេបាន

ចំនួនគណកម្មការបង្កើតបានអាចជា :

- ជ្រើសរើស 5 នាក់ពីមនុស្ស 13 នាក់ មិនមែន A, B ឬក៏
- ជ្រើសរើស 3 នាក់ពីមនុស្ស 13 នាក់ និង 2 នាក់ទៀតគឺជា A និង B នោះគេបានចំនួនរបៀបទាំងអស់ស្មើនឹង

$$\begin{aligned} &C(13, 5) + C(13, 3) \cdot C(2, 2) \\ &= \frac{13!}{8! \cdot 5!} + \frac{13!}{10! \cdot 3!} \cdot 1 = 1287 + 286 = 1573 \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ } \boxed{\text{ចំនួនគណកម្មការអាចបង្កើតបានគឺ 1573 របៀប}} \quad \checkmark$$

V. ក. គណនាចម្ងាយ $|OI|$ ពីគល់ O មកប្លង់ (P) :

គេមាន $A(1, 0, 0)$, $B(0, 2, 0)$ និង $C(0, 0, 3)$

ដោយ ប្លង់ (P) កាត់ A, B, C នោះ (P) មានវ៉ិចទ័រ
ណរម៉ាល់ $\vec{n} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$ ដែល

$$\overrightarrow{AB} = (-1, 2, 0), \quad \overrightarrow{AC} = (-1, 0, 3)$$

$$\text{នាំឱ្យ } \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ -1 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 3 \end{vmatrix} = 6\vec{i} + 3\vec{j} + 2\vec{k}$$

$$\text{នោះ } a = 6, b = 3, c = 2$$

ហើយ ប្លង់ (P) កាត់ $A(1, 0, 0)$

$$x_0 = 1, y_0 = 0, z_0 = 0$$

ប្លង់ (P) រាង $a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

$$\text{គេបាន } (P) : 6(x - 1) + 3(y - 0) + 2(z - 0) = 0$$

$$(P) : 6x + 3y + 2z - 6 = 0$$

$$\text{នោះ } a = 6, b = 3, c = 2, d = -6$$

$$\text{តាមរូបមន្ត } |OI| = d(O, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$$

ដោយ $O(0, 0, 0)$ នោះ $x_0 = y_0 = z_0 = 0$

$$\text{គេបាន } |OI| = d(O, (P)) = \frac{|-6|}{\sqrt{6^2 + 3^2 + 2^2}} = \frac{6}{7}$$

$$\text{ដូចនេះ } \boxed{|OI| = \frac{6}{7}} \text{ ឯកតាប្រវែង } \checkmark$$

$$\text{ខ. ផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង } \frac{1}{|OI|^2} = \frac{1}{|OA|^2} + \frac{1}{|OB|^2} + \frac{1}{|OC|^2}$$

គេមាន $\overrightarrow{OA} = (1, 0, 0)$, $\overrightarrow{OB} = (0, 2, 0)$ និង
 $\overrightarrow{OC} = (0, 0, 3)$

$$\text{នាំឱ្យ } |OA|^2 = |\overrightarrow{OA}|^2 = 1^2 + 0^2 + 0^2 = 1$$

$$|OB|^2 = |\overrightarrow{OB}|^2 = 0^2 + 2^2 + 0^2 = 4$$

$$|OC|^2 = |\overrightarrow{OC}|^2 = 0^2 + 0^2 + 3^2 = 9$$

$$\begin{aligned} \text{គេបាន } \frac{1}{|OA|^2} + \frac{1}{|OB|^2} + \frac{1}{|OC|^2} &= \frac{1}{1} + \frac{1}{4} + \frac{1}{9} \\ &= \frac{36 + 9 + 4}{36} = \frac{49}{36} = \frac{1}{\left(\frac{6}{7}\right)^2} = \frac{1}{|OI|^2} \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ } \boxed{\frac{1}{|OI|^2} = \frac{1}{|OA|^2} + \frac{1}{|OB|^2} + \frac{1}{|OC|^2}} \text{ ត្រូវបានបញ្ជាក់}$$

VI. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍

គេមាន $y = f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4}$

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $2x - 4 \neq 0$

នាំឱ្យ $2x \neq 4$ នោះ $x \neq 2$

ដូចនេះ : $D = \mathbb{R} - \{2\} = (-\infty, 2) \cup (2, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព

ដេរីវេ $f'(x) = \left(\frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4}\right)'$

$$= \frac{(2x-2)(2x-4) - 2(x^2 - 2x + 1)}{(2x-4)^2}$$

$$= \frac{2(x-1)(2x-4) - 2(x-1)^2}{(2x-4)^2}$$

$$= \frac{2(x-1)(2x-4-x+1)}{(2x-4)^2}$$

$$= \frac{2(x-1)(x-3)}{(2x-4)^2}$$

គេឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{2(x-1)(x-3)}{(2x-4)^2} = 0$

$\forall x \in D, \Leftrightarrow (2x-4)^2 > 0$

នាំឱ្យ $(x-1)(x-3) = 0$ នោះ $x = 1, x = 3$

គេបាន $f(1) = \frac{1^2 - 2 \cdot 1 + 1}{2 \cdot 1 - 4} = 0$

$f(3) = \frac{(3)^2 - 2(3) + 1}{2(3) - 4} = \frac{4}{2} = 2$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
$f'(x)$	+	0	-	-	0	+

- ត្រង់ $x = 1, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(1) = 0$ ។
- ត្រង់ $x = 3, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+) បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(3) = 2$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{2x} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{2x} = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - 2x + 1}{2(x-2)} = \frac{9}{2(2+0^- + 2)} = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 - 2x + 1}{2(x-2)} = \frac{9}{2(2+0^+ - 2)} = +\infty$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប C ។

ម្យ៉ាងទៀត $f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4} = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2x - 4}$

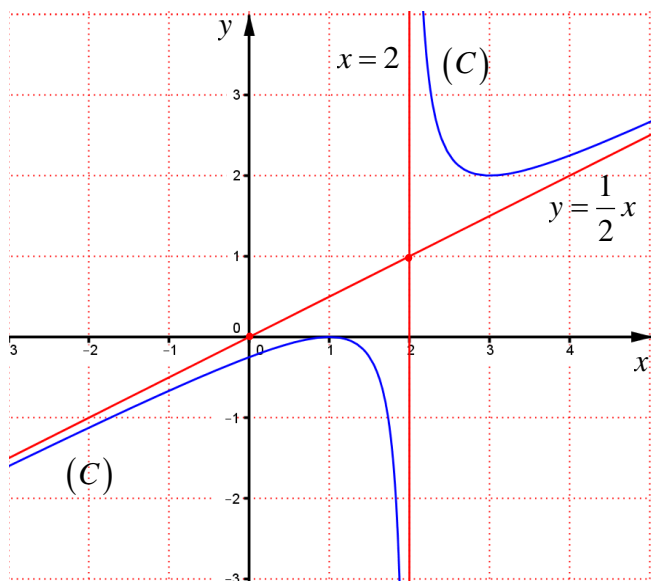
ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{2x - 4} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = \frac{1}{2}x$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រូតនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
$f'(x)$	+	0	-	-	0	+
$f(x)$						

> សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍

> ស្រាយថាខ្សែកោងនេះមានផ្ចិតបំលែងឆ្លុះមួយ

របៀបទី១ តាមរូបមន្ត

ដោយ អាស៊ីមតូតទាំងពីរ $x = 2$ និង $y = \frac{1}{2}x$ ប្រសព្វគ្នាត្រង់

ចំណុច $I(2, 1)$ គេនឹងស្រាយថា I ជាផ្ចិតបំលែងឆ្លុះនៃក្រាប (C)

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប C តាងអនុគមន៍ f លុះត្រាតែវាផ្ទៀងផ្ទាត់ $f(2a-x) + f(x) = 2b$

គេបាន $f(4-x) + f(x) = 2$

ដោយ $f(4-x) = \frac{(4-x)^2 - 2(4-x) + 1}{2(4-x) - 4}$
 $= \frac{16 - 8x + x^2 - 8 + 2x + 1}{8 - 2x - 4}$
 $= \frac{x^2 - 6x + 9}{-2x + 4} = \frac{-x^2 + 6x - 9}{2x - 4}$

គេបាន $\frac{-x^2 + 6x - 9}{2x - 4} + \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4} = \frac{4x - 8}{2x - 4} = 2$ ពិត

ដូចនេះ: ក្រាប (C) មានផ្ចិតឆ្លុះមួយគឺ $I(2, 1)$ ។

របៀបទី២ តាមវិធីកិលអ័ក្ស

គេបំលែងកិលអ័ក្សពីតម្រុយ xoy ទៅតម្រុយថ្មី XIY

តាមរូបមន្ត បំលែងកិលអ័ក្ស $\begin{cases} x = a + X \\ y = b + Y \end{cases}$

ដោយ អាស៊ីមតូតទាំងពីរ $x = -2$ និង $y = -\frac{1}{2}x + 2$

ប្រសព្វគ្នាត្រង់ចំណុច $I(a, b) = I(2, 1)$

គេបាន $\begin{cases} x = 2 + X \\ y = 1 + Y \end{cases}$

គេមាន $y = f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4}$

គេបាន $Y + 1 = \frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4}$

$Y + 1 = \frac{(2 + X)^2 - 2(2 + X) + 1}{2(2 + X) - 4}$

$Y = \frac{4 + 4X + X^2 - 4 - 2X + 1}{2X} - 1$

$F(X) = \frac{X^2 + 1}{2X}$, $Y = F(X)$

ដោយ $\forall X \neq 0$ គេបាន :

$F(-X) = \frac{(-X)^2 + 1}{2(-X)} = -\frac{X^2 + 1}{2X} = -F(X)$

នាំឱ្យ $F(X)$ ជាអនុគមន៍សេសមាន $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះ

ដូចនេះ: ក្រាប (C) មានផ្ចិតឆ្លុះមួយគឺ $I(2, 1)$ ។

ខ. កំណត់សមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងខ្សែកោង (C)

សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង $(T) : y = ax + b$

ដោយ (T) កាត់ $A(0, 2)$ នោះ $2 = 0 \cdot a + b$ ឬ $b = 2$

គេបាន $(T) : y = ax + 2$

ដោយ (T) ប៉ះ (C) គេធ្វើបានសមីការអាប់ស៊ីស

$\frac{x^2 - 2x + 1}{2x - 4} = ax + 2$

$x^2 - 2x + 1 = 2ax^2 + 4x - 4ax - 8$

$(1 - 2a)x^2 + (-6 + 4a)x + 9 = 0$

ដើម្បីឱ្យ (T) ប៉ះ (C) លុះត្រាសមីការមានឫសឌុប $\begin{cases} \Delta' = 0 \\ a \neq 1/2 \end{cases}$

គេបាន $(-3 + 2a)^2 - 9(1 - 2a) = 0$

$9 - 12a + 4a^2 - 9 + 18a = 0$

$4a^2 + 6a = 0$

$2a(2a + 3) = 0$

នាំឱ្យ $a = 0$, $a = -\frac{3}{2}$

ដូចនេះ: សមីការបន្ទាត់ប៉ះរកបានមានពីរគឺ

$y = 2$, $y = -\frac{3}{2}x + 2$ ។

គ. គណនាក្រឡាផ្ទៃ S ផ្ទៃក្នុងខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C)

អាស៊ីមតូតទ្រេត និងបន្ទាត់ $x = 3$, $x = 4$

តាមក្រាប នៅចន្លោះ $3 \leq x \leq 4$ ក្រាបនៅពីលើអាស៊ីមតូតទ្រេត

គេបាន ផ្ទៃកំណត់ដោយ $S = \int_3^4 [(C) - y] dx$ គេបាន :

$S = \int_3^4 \left[\left(\frac{1}{2}x + \frac{1}{2x-4} \right) - \frac{1}{2}x \right] dx$

$= \int_3^4 \frac{1}{2x-4} dx = \frac{1}{2} \int_3^4 \frac{(x-2)'}{x-2} dx$

$= \frac{1}{2} [\ln|x-2|]_3^4 = \frac{1}{2} (\ln 2 - \ln 1) = \frac{\ln 2}{2}$

ដូចនេះ: ផ្ទៃក្នុងកំណត់បាន $S = \frac{\ln 2}{2}$ ឯកតាក្រឡា ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១២ វិច្ឆិកា ២០១០

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. គេឱ្យអនុគមន៍ $y = x \cos x$ ។ ស្រាយបញ្ជាក់ថា $y'' + y + 2 \sin x = 0$ ។
ខ. ដោះស្រាយសមីការ $4 \cos^2 x - 1 = 3 \cos x - 2 \sin^2 x$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ប្រអប់មួយមានរាងជាប្រលេពីប៉ែតកែង ដែលមានប្រវែងទ្រនុងទាំងបីគឺ $x, y, x + y$ (គិតជា cm) ។ គេដឹងថាទ្រនុងដែលវែងជាងគេមានប្រវែង 20cm ។ កំណត់តម្លៃ x និង y ដើម្បីឱ្យប្រអប់នេះមានមាឌធំបំផុត ។ (១ពិន្ទុ)
- III. គណនាអាំងតេក្រាល $I = \int \left(\frac{2010}{\sqrt{x}} - \frac{2011e^x}{2+e^x} \right) dx$ និង $J = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{4}} (\tan x + \cot x)^2 dx$ ។ (១ពិន្ទុ)
- IV. គេមានលេខ 0, 1, 2, 3, 4 ។ គេយកលេខទាំងនេះទៅបង្កើតចំនួនដែលធំជាង 2000 និងក្នុងចំនួននីមួយៗគ្មានលេខដដែលពីរដងទេ ។ តើគេអាចបង្កើតចំនួនធំជាង 2000 បានប៉ុន្មាន ? (២ពិន្ទុ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ នៃលំហ គេឱ្យចំណុច $A(1, 1, 1)$ និង $B(2, 2, 0)$ ។
ក. សរសេរសមីការប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច A និងមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ \vec{OA} ។
ខ. បន្ទាត់ (D) កាត់តាមចំណុច B ហើយស្របនឹងវ៉ិចទ័រ \vec{OA} ។ រកកូអរដោនេនៃ H ជាចំណុចប្រសព្វរវាងប្លង់ (P) និងបន្ទាត់ (D) រួចរកចម្ងាយពីចំណុច A ទៅបន្ទាត់ (D) ។ (២ពិន្ទុ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = e^x$ និង $g(x) = \ln(x+1) + 1$ ។
ក. ផ្ទៀងផ្ទាត់ថា ខ្សែកោង (C_1) តាង $y = f(x)$ និង (C_2) តាង $y = g(x)$ មានចំណុចរួម $A(0, 1)$ ។
ខ. គណនា $f'(0)$ និង $g'(0)$ រួចបង្ហាញថាខ្សែកោង (C_1) និង (C_2) ប៉ះគ្នាត្រង់ A ។
គ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះរួមរវាងខ្សែកោង (C_1) និង (C_2) ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយសិក្សា ឆ្នាំ ២០១០

I. ក. ស្រាយបញ្ជាក់ថា $y'' + y + 2\sin x = 0$:

គេមាន $y = x \cos x$

នាំឱ្យ $y' = x' \cos x + (\cos x)' x = \cos x - x \sin x$

$$y'' = (\cos x)' - [x' \sin x + x(\sin x)']$$
$$= -\sin x - (\sin x + x \cos x)$$
$$= -2\sin x - x \cos x$$

គេបាន $y'' + y + 2\sin x$
 $= (-2\sin x - x \cos x) + x \cos x + 2\sin x = 0$

ដូចនេះ $y'' + y + 2\sin x = 0$ ត្រូវបានបង្ហាញ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ

គេបាន $4\cos^2 x - 1 = 3\cos x - 2\sin^2 x$
 $4\cos^2 x - 1 = 3\cos x - 2(1 - \cos^2 x)$
 $2\cos^2 x - 3\cos x + 1 = 0$

សមីការមានមានគុណ $a + b + c = 0$ នោះសមីការមានឫស

$$\begin{cases} \cos x = 1 \\ \cos x = \frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \cos x = \cos 0 \\ \cos x = \cos \frac{\pi}{3} \end{cases}$$

នាំឱ្យ $\begin{cases} x = 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \\ x = \pm \frac{\pi}{3} + 2k'\pi, k' \in \mathbb{Z} \end{cases}$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $\begin{cases} x = 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \\ x = \pm \frac{\pi}{3} + 2k'\pi, k' \in \mathbb{Z} \end{cases}$ ។

II. កំណត់តម្លៃ x និង y ដើម្បីឱ្យប្រអប់នេះមានមាឌធំបំផុត :

គេមាន $x + y = 20$

នាំឱ្យ $y = 20 - x$

រូបមន្តមាឌប្រអប់រាងជា

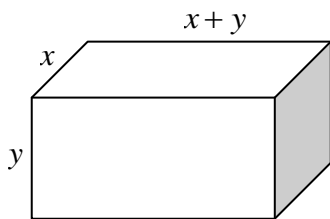
ប្រលេពីប៉ែតកែងគឺ ៖

$$V = xy(x + y) = 20xy$$

$$V(x) = 20x(20 - x) = 400x - 20x^2$$

$$V'(x) = 400 - 40x$$

$$V''(x) = -40$$

ដើម្បីឱ្យប្រអប់មានមាឌអតិបរមានលុះត្រាតែ $\begin{cases} V'(x) = 0 \\ V''(x) < 0 \end{cases}$

គេបាន $V'(x) = 0 \Leftrightarrow 400 - 40x = 0 \Rightarrow x = 10$

$$V''(x) = -40 < 0 \text{ ពិត}$$

ចំពោះ $x = 10$ នោះ $y = 20 - x = 20 - 10 = 10$

ដូចនេះ $x = y = 10 \text{ cm}$ ។

III. គណនាអាំងតេក្រាល :

$$I = \int \left(\frac{2010}{\sqrt{x}} - \frac{2011e^x}{2 + e^x} \right) dx$$

$$= \int \left(2010x^{-\frac{1}{2}} - 2011 \frac{(2 + e^x)'}{2 + e^x} \right) dx$$

$$= 2010 \cdot \frac{x^{-\frac{1}{2}+1}}{-\frac{1}{2}+1} - 2011 \ln(2 + e^x) + c, c \text{ ថេរ}$$

$$= 4020\sqrt{x} - 2011 \ln(2 + e^x) + c, c \text{ ថេរ}$$

$$J = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{4}} (\tan x + \cot x)^2 dx$$

$$= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{4}} (\tan^2 x + 2 \tan x \cot x + \cot^2 x) dx$$

$$= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{4}} (1 + \tan^2 x + 1 + \cot^2 x) dx = [\tan x - \cot x]_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{4}}$$

$$= \left[\tan \frac{\pi}{4} - \cot \frac{\pi}{4} \right] - \left[\tan \frac{\pi}{6} - \cot \frac{\pi}{6} \right]$$

$$= (1 - 1) - \left(\frac{\sqrt{3}}{3} - \sqrt{3} \right) = \frac{2\sqrt{3}}{3}$$

IV. រកចំនួនដែលបង្កើតបានធំជាង 2000 : (ដូចគ្រូមធ្យម២០០៥)

ដោយលេខតាមខ្ទង់ដែលត្រូវប្រើមាន៥លេខ 0, 1, 2, 3, 4

នោះចំនួនដែលធំជាង 2000 អាចជាលេខ 4 ខ្ទង់ ឬ 5 ខ្ទង់

• ចំពោះលេខ 4 ខ្ទង់ដែលធំជាង 2000 គឺ

ខ្ទង់ពាន់ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់រយ មាន 4 ជម្រើស

ខ្ទង់ដប់ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់រាយ មាន 2 ជម្រើស

តាមគោលការណ៍ផលគុណ $3 \times 4 \times 3 \times 2 = 72$ ចំនួន

- ចំពោះលេខ 5 ខ្ទង់ដែលធំជាង 2000 គឺ
 - ខ្ទង់ម៉ឺន មាន 4 ជម្រើស
 - ខ្ទង់ពាន់ មាន 4 ជម្រើស
 - ខ្ទង់រយ មាន 3 ជម្រើស
 - ខ្ទង់ដប់ មាន 2 ជម្រើស
 - ខ្ទង់រាយ មាន 1 ជម្រើស
- តាមគោលការណ៍ផលគុណ $4 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 96$ ចំនួនសរុបចំនួនដែលធំជាង 2000 $= 72 + 96 = 168$ ចំនួន
- ដូចនេះ: ចំនួនដែលអាចបង្កើតបានមាន 168 ចំនួន ។

V. ក. សរសេរសមីការប្លង់ (P) :

ប្លង់រាង (P) : $a(x-x_0)+b(y-y_0)+c(z-z_0)=0$
 ដោយ (P) កាត់តាមចំណុច $A(1, 1, 1)$
 នោះ $x_0=1, y_0=1, z_0=1$
 ហើយ (P) មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{OA}=(1, 1, 1)$
 នោះ $a=1, b=1, c=1$
 នាំឱ្យ (P) : $(x-1)+(y-1)+(z-1)=0$
 (P) : $x+y+z-3=0$
 ដូចនេះ: សមីការប្លង់ (P) : $x+y+z-3=0$ ។

ខ. រកកូអរដោនេនៃ H ជាប្រសព្វរវាងប្លង់ (P) និងបន្ទាត់ (D)

បន្ទាត់រាង (D) : $\begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$
 ដោយ (D) កាត់តាមចំណុច $B(2, 2, 0)$
 នោះ $x_0=2, y_0=2, z_0=0$
 ហើយ (D) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស $\vec{OA}=(1, 1, 1)$
 នោះ $a=1, b=1, c=1$
 នាំឱ្យ (D) : $\begin{cases} x = 2+t \\ y = 2+t, t \in \mathbb{R} \\ z = t \end{cases}$
 គេមាន (P) : $x+y+z-3=0$
 គេបាន $(2+t)+(2+t)+t-3=0$ នោះ $t=-\frac{1}{3}$
 នាំឱ្យ $H : \left(x = y = 2 - \frac{1}{3} = \frac{5}{3}, z = -\frac{1}{3} \right)$
 ដូចនេះ: ចំណុចប្រសព្វ $H\left(\frac{5}{3}, \frac{5}{3}, -\frac{1}{3}\right)$ ។

រួមរកចម្ងាយពីចំណុច A ទៅបន្ទាត់ (D)

រូបមន្ត $d(A, (D)) = \frac{|\vec{AB} \times \vec{OA}|}{|\vec{OA}|}$
 គេមាន $\vec{AB}=(1, 1-1)$ និង $\vec{OA}=(1, 1, 1)$
 ដោយ $\vec{AB} \times \vec{OA} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 2\vec{i} - 2\vec{j} + 0\vec{k}$
 នាំឱ្យ $d(A, (D)) = \frac{\sqrt{2^2+2^2+0^2}}{\sqrt{1^2+1^2+1^2}} = \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{6}}{3}$
 ដូចនេះ: $d(A, (D)) = \frac{2\sqrt{6}}{3}$ ឯកតាប្រវែង ។

VI. ក. ធ្វើបញ្ជាក់ថា (C_1) និង (C_2) មានចំណុចរួម $A(0, 1)$:

គេមាន $(C_1) : f(x) = e^x$
 $(C_2) : g(x) = \ln(x+1)+1$
 ចំពោះ $A(0, 1)$ គេបាន $(C_1) : 1 = e^0$ ពិត
 នោះខ្សែកោង (C_1) កាត់ចំណុច $A(0, 1)$
 ចំពោះ $A(0, 1)$ គេបាន $(C_2) : 1 = \ln(0+1)+1$ ពិត
 នោះខ្សែកោង (C_2) កាត់ចំណុច $A(0, 1)$
 ដូចនេះ: (C₁) និង (C₂) មានចំណុចរួម A(0, 1) ។

ខ. គណនា $f'(0)$ និង $g'(0)$

គេមាន $f(x) = e^x$ នោះ $f'(x) = e^x$
 នាំឱ្យ $f'(0) = e^0 = 1$
 ហើយ $g(x) = \ln(x+1)+1$
 នោះ $g'(x) = \frac{(x+1)'}{(x+1)} = \frac{1}{x+1}$
 នាំឱ្យ $g'(0) = \frac{1}{0+1} = 1$
 ដូចនេះ: គណនាបាន $f'(0)=1, g'(0)=1$ ។

បង្ហាញថាខ្សែកោង (C_1) និង (C_2) ប៉ះគ្នាត្រង់ A

ដោយ បន្ទាត់ប៉ះនៃខ្សែកោង (C_1) និង (C_2) ត្រង់ចំណុច $A(0, 1)$ មានតម្លៃស្មើគ្នាគឺ $f'(0) = g'(0) = 1$
 នាំឱ្យ ខ្សែកោង (C_1) និង (C_2) មានបន្ទាត់ប៉ះរួមត្រង់ A
 ដូចនេះ: ខ្សែកោង (C_1) និង (C_2) ប៉ះគ្នាត្រង់ A ។

គ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះរួមរវាងខ្សែកោង (C_1) និង (C_2)

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរាង $(T) : y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

ដោយ (T) កាត់តាមចំណុច $A(0, 1)$

នោះ $x_0 = 0$, $f(x_0) = 1$

ហើយ (T) មានមេគុណប្រាប់ទិស $f'(x_0) = f'(0) = 1$

គេបាន $(T) : y = 1(x - 0) + 1$

ដូចនេះ បន្ទាត់ប៉ះរួមនៃខ្សែកោង (C_1) និង (C_2) ក្រង់ A គឺ

$(T) : y = x + 1$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ១៨ វិច្ឆិកា ២០១១

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. គេឱ្យចំនួនកុំផ្លិច $Z = \cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$ ។
 - ក. គណនា Z^5 រួចទាញរកតម្លៃនៃ $1 + Z + Z^2 + Z^3 + Z^4$ ។
 - ខ. សរសេរ $(1 + Z)^4$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។
- II. គេឱ្យសមីការ $(m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1) = 0$ ។ កំណត់តម្លៃនៃ m ដើម្បីឱ្យសមីការមានឫស x_1 និង x_2 ផ្ទៀងផ្ទាត់ $x_1 < -1 < x_2 < 1$ ។
- III. រង្វង់មួយ និងការមួយមានផលបូកប្រវែងបរិមាត្រស្មើនឹង 16 m ។ រកប្រវែងកាំរបស់រង្វង់ និងជ្រុងរបស់ការម ដើម្បីឱ្យផលបូកផ្ទៃក្រឡា រង្វង់ និងផ្ទៃក្រឡាការមមានតម្លៃអប្បបរមា ។
- IV. គេប្រមូលលិខិតដែលមានសរសេរលេខ 1, 2, 3, 4, 5, 6 តម្រង់ទៅរន្ធន៍ 6 ដែលមានសរសេរលេខ 1, 2, 3, 4, 5, 6 ដែរ ។ គេខុបមាថាប៊ូលទាំង 6 ចូលរន្ធន៍ទាំង 6 ខុសៗគ្នាជានិច្ច ។
 - ក. គណនាប្រូបាបដើម្បីឱ្យប៊ូលលេខ 3 ចូលរន្ធន៍លេខ 3 ។
 - ខ. គណនាប្រូបាបដើម្បីឱ្យប៊ូលនីមួយៗចូលរន្ធន៍ ដែលមានលេខដូចរបស់វា ។
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(1, 1, 0), B(0, 0, 2), C(1, -2, 3)$ និង $D(1, -2, 0)$ ។ រកសមីការស្វ័យដែលកាត់តាមចំណុច A, B, C និង D ។
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = ae^x + b$ មានខ្សែកោង (C) ។
 - ក. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) កាត់តាមគល់ O នៃតម្រុយអរតូណរមេ និងបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង (C) ត្រង់ចំណុចនោះជាបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = x$ ។
 - ខ. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ ចំពោះតម្លៃ a និង b ដែលរកឃើញ ។
 - គ. គណនាផ្ទៃក្រឡាដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្សអាប់ស៊ីស បន្ទាត់ $x = -1$ និង $x = 1$ ។
 - ឃ. រកសមីការបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង (C) ត្រង់ចំណុច $x = 1$ ។

បង្ហាញ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០១១

I. ក. គណនា Z^5 :

គេមាន $Z = \cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$

តាមដឺម៉ែរ $(\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos n\theta + i \sin n\theta$

គេបាន $Z^5 = \left(\cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}\right)^5$
 $= \cos\left(5 \cdot \frac{2\pi}{5}\right) + i \sin\left(5 \cdot \frac{2\pi}{5}\right)$
 $= \cos 2\pi + i \sin 2\pi$
 $= \cos 0 + i \sin 0$
 $= 1 + 0i$

ដូចនេះ គណនាបាន $Z^5 = 1$ ។

➢ ទាញរកតម្លៃនៃ $1 + Z + Z^2 + Z^3 + Z^4$

តាមរូបមន្ត $1 - Z^5 = (1 - Z)(1 + Z + Z^2 + Z^3 + Z^4)$

គេបាន $(1 - Z)(1 + Z + Z^2 + Z^3 + Z^4) = 1 - 1 = 0$

ដោយ $1 - Z = 1 - \cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5} \neq 0$

នាំឱ្យ $1 + Z + Z^2 + Z^3 + Z^4 = 0$

ដូចនេះ $1 + Z + Z^2 + Z^3 + Z^4 = 0$ ។

ខ. សរសេរ $(1 + Z)^4$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

គេមាន $1 + Z = 1 + \cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$
 $= 2 \cos^2 \frac{\pi}{5} + i 2 \sin \frac{\pi}{5} \cos \frac{\pi}{5}$
 $= 2 \cos \frac{\pi}{5} \left(\cos \frac{\pi}{5} + i \sin \frac{\pi}{5}\right)$

នាំឱ្យ $(1 + Z)^4 = \left[2 \cos \frac{\pi}{5} \left(\cos \frac{\pi}{5} + i \sin \frac{\pi}{5}\right)\right]^4$
 $= 16 \cos^4 \frac{\pi}{5} \left(\cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5}\right)$

ដូចនេះ ទម្រង់ត្រីកោណមាត្រសរសេរបានគឺ

$(1 + Z)^4 = 16 \cos^4 \frac{\pi}{5} \left(\cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5}\right)$ ។

II. កំណត់តម្លៃនៃ m ដើម្បីឱ្យផ្ទៀងផ្ទាត់ $x_1 < -1 < x_2 < 1$

គេមាន សមីការ $(m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1) = 0$

គេតាង $f_m(x) = (m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1)$

ដើម្បីឱ្យ $f_m(x)$ មានឫស x_1 និង x_2 ផ្ទៀងផ្ទាត់

$x_1 < -1 < x_2 < 1$ លុះត្រាតែ ៖

$$\begin{cases} a \neq 0 \\ \Delta' > 0 \\ af(-1) < 0 \\ af(1) > 0 \\ m+1 \neq 0 \\ m^2 - (m+1)^2 > 0 \\ (m+1)(m+1+2m+4m+4) < 0 \\ (m+1)(m+1-2m+4m+4) > 0 \end{cases}$$

$\begin{cases} m \neq -1 \\ m^2 - m^2 - 2m - 1 > 0 \\ (m+1)(7m+5) < 0 \\ (m+1)(3m+5) > 0 \end{cases}$ នាំឱ្យ $\begin{cases} m \neq -1 \\ 2m+1 < 0 \\ (m+1)(7m+5) < 0 \\ (m+1)(3m+5) > 0 \end{cases}$

គេបាន $2m+1$ មានឫស $m = -\frac{1}{2}$

$(m+1)(7m+5)$ មានឫស $m = -1, m = -\frac{5}{7}$

$(m+1)(3m+5)$ មានឫស $m = -1, m = -\frac{5}{3}$

តារាងសញ្ញា

m	$-\infty$	$-\frac{5}{3}$	-1	$-\frac{5}{7}$	$-\frac{1}{2}$	$+\infty$
$m+1 \neq 0$	-	-	+	+	+	
$2m+1 < 0$	-	-	-	-	0	+
$(m+1)(7m+5) < 0$	+	+	0	-	0	+
$(m+1)(3m+5) > 0$	+	0	-	0	+	+
ចម្លើយ						

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $m \in \left(-1, -\frac{5}{7}\right)$ ។

III. រកប្រវែងកាំរបស់រង្វង់ និងជ្រុងរបស់កាម

គេដឹង a ជារង្វង់នៃកាម និង r ជាកាំនៃរង្វង់ , $a, r > 0$

គេមាន បរិមាត្ររង្វង់ + បរិមាត្រកាម = 16

គេបាន $2\pi r + 4a = 16$ នាំឱ្យ $a = 4 - \frac{\pi}{2}r$

ផលបូកផ្ទៃក្រឡារង្វង់ និងកាមគឺ $S = \pi r^2 + a^2$

$$\begin{aligned}
\text{គេបាន } S(r) &= \pi r^2 + \left(4 - \frac{\pi}{2}r\right)^2 \\
&= \pi r^2 + 16 - 4\pi r + \frac{\pi^2}{4}r^2 \\
&= \left(\pi + \frac{\pi^2}{4}\right)r^2 - 4\pi r + 16
\end{aligned}$$

$$\text{នាំឱ្យ } S'(r) = 2\left(\pi + \frac{\pi^2}{4}\right)r - 4\pi$$

$$S''(r) = 2\left(\pi + \frac{\pi^2}{4}\right)$$

ដើម្បីឱ្យ S មានតម្លៃអប្បបរមាលុះត្រាតែ $\begin{cases} S'(r) = 0 \\ S''(r) > 0 \end{cases}$

$$\text{គេបាន } S'(r) = 0 \Leftrightarrow 2\left(\pi + \frac{\pi^2}{4}\right)r - 4\pi = 0$$

$$\left(\pi + \frac{\pi^2}{4}\right)r = 2\pi$$

$$\frac{4 + \pi}{4}r = 2 \Rightarrow r = \frac{8}{4 + \pi}$$

$$\text{ហើយ } S''(r) = 2\left(\pi + \frac{\pi^2}{4}\right) > 0 \text{ ពិត}$$

$$\text{នាំឱ្យ } a = 4 - \frac{\pi}{2} \cdot \frac{8}{4 + \pi} = 4 - \frac{4\pi}{4 + \pi} = \frac{16}{4 + \pi}$$

$$\text{ដូចនេះ } \boxed{r = \frac{8}{4 + \pi}, a = \frac{16}{4 + \pi}} \text{ ឯកតាប្រវែង ។}$$

IV. ក. គណនាប្រូបាបដើម្បីឱ្យប៊ូលលេខ 3 ចូលរន្ធលេខ 3

គេមាន រន្ធ 6 ដែលសរសេរលេខ 1, 2, 3, 4, 5, 6

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច $n(S) = 6$

ហើយ ប៊ូលទាំងអស់ 1, 2, 3, 4, 5, 6 មានប៊ូល

លេខ 3 ចំនួន 1 នាំឱ្យ ចំនួនករណីស្រប $n(A) = 1$

$$\text{គេបាន } P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{1}{6}$$

$$\text{ដូចនេះ ប្រូបាបប៊ូលលេខ 3 ចូលរន្ធលេខ 3 គឺ } \boxed{P(A) = \frac{1}{6}}$$

ខ. គណនាប្រូបាបដើម្បីឱ្យប៊ូលនីមួយៗចូលរន្ធ

ដែលមានលេខដូចរបស់វា

ដោយ ប៊ូលមាន 6 ចូលរន្ធទាំង 6 ខុសៗគ្នាជានិច្ច

គេបាន ចំនួនករណីអាច $n(S) = P(6, 6)$ ដែល

$$P(6, 6) = \frac{6!}{(6-6)!} = 6! = 720 \text{ របៀប}$$

ហើយ ចំនួនករណីដែលប៊ូលនីមួយៗចូលរន្ធ ដែលមានលេខ

ដូចរបស់វាមានមួយករណី នោះ $n(B) = 1$

$$\text{គេបាន } P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{1}{720}$$

$$\text{ដូចនេះ ប្រូបាបប៊ូលចូលរន្ធដូចលេខរបស់វា } \boxed{P(B) = \frac{1}{720}} \text{ ។}$$

V. រកសមីការស្វ៊ែរដែលកាត់តាម 4 ចំណុច : (ដូចគ្រូអនុ. 2006)

គេមាន $A(1, 1, 0), B(0, 2, 2),$

$C(1, -2, 3)$ និង $D(1, -2, 0)$

សមីការស្វ៊ែររង $(S) : (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = r^2$

$$(S) \cap A \text{ គេបាន } (1-a)^2 + (1-b)^2 + c^2 = r^2 \quad (1)$$

$$(S) \cap B \text{ គេបាន } a^2 + (2-b)^2 + (2-c)^2 = r^2 \quad (2)$$

$$(S) \cap C \text{ គេបាន } (1-a)^2 + (2+b)^2 + (3-c)^2 = r^2 \quad (3)$$

$$(S) \cap D \text{ គេបាន } (1-a)^2 + (2+b)^2 + c^2 = r^2 \quad (4)$$

$$\text{គេយក } (3) - (4) \text{ គេបាន } (3-c)^2 - c^2 = 0$$

$$(3-c-c)(3-c+c) = 0 \Rightarrow c = \frac{3}{2}$$

$$\text{គេយក } (1) - (4) \text{ គេបាន } (1-b)^2 - (2+b)^2 = 0$$

$$(1-b+2+b)(1-b-2-b) = 0 \Rightarrow b = -\frac{1}{2}$$

$$\text{តាម } (2) \quad a^2 + \left(2 + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(2 - \frac{3}{2}\right)^2 = r^2$$

$$a^2 + \frac{25}{4} + \frac{1}{4} = r^2 \text{ នោះ } a^2 + \frac{13}{2} = r^2 \quad (5)$$

$$\text{តាម } (1) \quad (1-a)^2 + \left(1 + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{3}{2}\right)^2 = r^2$$

$$1 - 2a + a^2 + \frac{9}{4} + \frac{9}{4} = r^2 \Leftrightarrow -2a + a^2 + \frac{11}{2} = r^2 \quad (6)$$

$$\text{យក } (5) - (6) \quad 2a + 1 = 0 \text{ នាំឱ្យ } a = -\frac{1}{2}$$

$$\text{តាម } (5) \quad \left(-\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{13}{2} = r^2 \text{ នាំឱ្យ } r^2 = \frac{27}{4}$$

$$\text{ដូចនេះ } \boxed{(S) : \left(x + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(y + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(z - \frac{3}{2}\right)^2 = \frac{27}{4}} \text{ ។}$$

VI. ក. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b

គេមាន $f(x) = ae^x + b$ មានខ្សែកោង (C)

$$f'(x) = ae^x$$

ដោយ ខ្សែកោងកាត់គល់ O និងបន្ទាត់ប៉ះត្រង់ចំណុចនោះ

មានសមីការ $y = x$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} f(0) = 0 \\ f'(0) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} ae^0 + b = 0 \\ ae^0 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = -1 \\ a = 1 \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a = 1, b = -1$ ។

ខ. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោងតាងអនុគមន៍

ចំពោះ $a = 1, b = -1$ គេបាន $f(x) = e^x - 1$

• ដែនកំណត់ : ដោយ f មានន័យគ្រប់ $x \in \mathbb{R}$

$$\text{ដូចនេះ } D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$$

• ទិសដៅអថេរភាព :

$$\text{ដេរីវេ } f'(x) = ae^x = e^x$$

ដោយ $e^x > 0, \forall x \in \mathbb{R}$ នោះ f ជាអនុគមន៍កើន

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍កើនជានិច្ចលើ \mathbb{R} ។

• បរមា : ដោយ f ជាអនុគមន៍កើនជានិច្ចលើ \mathbb{R}

នោះ f គ្មានបរមានទេ ។

• លីមីតត្រង់ចុងដែនកំណត់ :

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^x - 1) = +\infty - 1 = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^x - 1) = 0 - 1 = -1$$

• អាស៊ីមតូត :

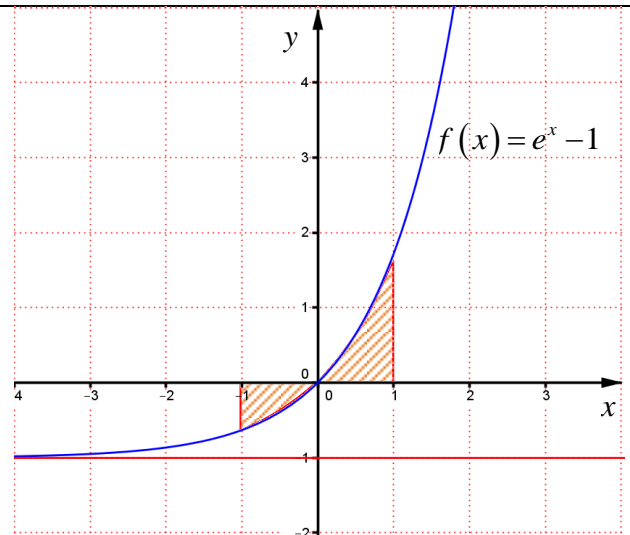
ដោយ $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -1$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = -1$ ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃក្រាប C ខាង $-\infty$ ។

• តារាងអថេរភាព :

x	$-\infty$	$+\infty$
$f'(x)$	+	
$f(x)$	-1	$+\infty$

• សង់ក្រាប :

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡាដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្សអាប់ស៊ីស បន្ទាត់ $x = -1$ និង $x = 1$

តាមក្រាបនៅចន្លោះ $-1 \leq x \leq 1$ មានផ្ទៃក្រឡាពីរផ្នែកគឺ

- ចន្លោះ $-1 \leq x \leq 0$ ក្រាប C នៅខាងក្រោមអ័ក្សអាប់ស៊ីស
- ចន្លោះ $0 \leq x \leq 1$ ក្រាប C នៅខាងលើអ័ក្សអាប់ស៊ីស

$$\text{គេបាន } S = -\int_{-1}^0 f(x) dx + \int_0^1 f(x) dx$$

$$= -\int_{-1}^0 (e^x - 1) dx + \int_0^1 (e^x - 1) dx$$

$$= -[e^x - x]_{-1}^0 + [e^x - x]_0^1$$

$$= -[(e^0 - 0) - (e^{-1} + 1)] + [(e^1 - 1) - (e^0 - 0)]$$

$$= -\left[1 - \frac{1}{e} - 1\right] + [e - 1 - 1]$$

$$= \frac{1}{e} + e - 2$$

ដូចនេះ $S = \frac{1}{e} + e - 2$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

ឃ. រកសមីការបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង (C) ត្រង់ចំណុច $x = 1$

បន្ទាត់ប៉ះមានរាង $T : y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

ដោយ បន្ទាត់ T ប៉ះក្រាប C ត្រង់ $x = 1$ នោះ $x_0 = 1$

$$f'(x_0) = f'(1) = e^1 = e$$

$$f(x_0) = f(1) = e^1 - 1 = e - 1$$

$$\text{នាំឱ្យ } T : y = e(x - 1) + (e - 1)$$

$$y = ex - e + e - 1 = ex - 1$$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះ $T : y = ex - 1$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុទ្ទេសក៍ " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ២៣ វិច្ឆិកា ២០១២

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. គេឱ្យ z ជាចំនួនកុំផ្លិច ដែល $z = (\sqrt{2} - i\sqrt{2}) \left(\cos \frac{\pi}{6} - i \sin \frac{\pi}{6} \right)$ ។
 - ក. សរសេរ z ជាទម្រង់ពីជគណិត រួច z^2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។
 - ខ. គណនា $\cos \frac{5\pi}{12}$ និង $\sin \frac{5\pi}{12}$ ។
- II. អនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{x \sin x + x^2}{x^3 - \sin^2 x}$ ចំពោះ $x \neq 0$ ហើយមាន $f(0) = \ln(\sqrt{a})$ ។
កំណត់តម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យ f ជាប់ត្រង់ $x=0$ ។
- III. ក្នុងប្រអប់មួយមានឃ្លីពណ៌ខៀវ 7 គ្រាប់ និងពណ៌ក្រហម 5 គ្រាប់ ។ គេចាប់យកឃ្លី 4 គ្រាប់ដោយចៃដន្យ ។
 - ក. រកប្រូបាបដែលចាប់បានឃ្លីពណ៌ខៀវទាំង 4 គ្រាប់ ។
 - ខ. រកប្រូបាបដែលចាប់បានឃ្លីពណ៌ខៀវ 3 និងឃ្លីពណ៌ក្រហម 1 ។
 - គ. រកប្រូបាបដែលចាប់បានឃ្លីពណ៌ក្រហមយ៉ាងតិច 1 ។
- IV. ប្រអប់មួយមានរាងជាប្រលេពីប៉ែតកែងដែលមានវិមាត្រ x , $2x$ និង h គិតជាម៉ែត្រ ហើយមានផ្ទៃក្រឡាទាំងអស់ $1m^2$ ។
 - ក. គណនា h ជាអនុគមន៍នៃ x ។
 - ខ. គណនាមាឌប្រអប់ជាអនុគមន៍នៃ x ។ កំណត់តម្លៃនៃ x ដើម្បីឱ្យប្រអប់មានមាឌធំបំផុត ។
- V. ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ មាន $A(2, 0, 1)$, $B(0, 1, -3)$ និង $C(1, 2, 0)$ ។
 - ក. គណនា $\vec{n} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$ ។
 - ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាត្រីកោណ ABC ។
- VI. f ជាអនុគមន៍កំណត់ដោយ $f(x) = x + 2 + \frac{4}{x-1}$ មានក្រាបតំណាង (C) ។
 - ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។ គណនា $f'(x)$ និងសិក្សាសញ្ញាដេរីវេ ។ បង្ហាញថា f មានតម្លៃអតិបរមាមួយ និងអប្បរមាមួយ ហើយគណនាតម្លៃបរមាទាំងនោះ ។
 - ខ. កំណត់សមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C) ។
 - គ. សិក្សាទីតាំងរវាង អាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C)
 - ឃ. សង់តារាងអថេរភាពនៃក្រាប (C) ។

បង្ហាញ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០១២

I. ក. សរសេរ z ជាទម្រង់ពិជគណិត :

$$\begin{aligned} \text{គេមាន } z &= (\sqrt{2} - i\sqrt{2}) \left(\cos \frac{\pi}{6} - i \sin \frac{\pi}{6} \right) \\ &= (\sqrt{2} - i\sqrt{2}) \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i \right) \\ &= \frac{\sqrt{6}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i - \frac{\sqrt{6}}{2}i + \frac{\sqrt{2}}{2}i^2 \\ &= \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{2}i \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $z = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{2}i$ ។

➢ សរសេរ z^2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\begin{aligned} \text{គេមាន } z &= (\sqrt{2} - i\sqrt{2}) \left(\cos \frac{\pi}{6} - i \sin \frac{\pi}{6} \right) \\ &= 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2} \right) \left[\cos \left(-\frac{\pi}{6} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{6} \right) \right] \\ &= 2 \left[\cos \left(-\frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{4} \right) \right] \left[\cos \left(-\frac{\pi}{6} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{6} \right) \right] \\ &= 2 \left[\cos \left(-\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{6} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{6} \right) \right] \\ &= 2 \left[\cos \left(-\frac{5\pi}{12} \right) + i \sin \left(-\frac{5\pi}{12} \right) \right] \end{aligned}$$

នាំឱ្យ $z^2 = 4 \left[\cos \left(-\frac{5\pi}{6} \right) + i \sin \left(-\frac{5\pi}{6} \right) \right]$

ដូចនេះ $z^2 = 4 \left[\cos \left(-\frac{5\pi}{6} \right) + i \sin \left(-\frac{5\pi}{6} \right) \right]$ ។

ខ. គណនា $\cos \frac{5\pi}{12}$ និង $\sin \frac{5\pi}{12}$

គេមាន $z = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{2}i$

និង $z = 2 \left[\cos \left(-\frac{5\pi}{12} \right) + i \sin \left(-\frac{5\pi}{12} \right) \right]$
 $= 2 \cos \frac{5\pi}{12} - i 2 \sin \frac{5\pi}{12}$

គេផ្តើមផ្នែកពិត និងផ្នែកពិត រួចផ្នែកនិមិត្ត និងផ្នែកនិមិត្ត

$$\begin{cases} \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} = 2 \cos \frac{5\pi}{12} \\ \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{2} = 2 \cos \frac{5\pi}{12} \end{cases} \text{ នោះ } \begin{cases} \cos \frac{5\pi}{12} = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4} \\ \cos \frac{5\pi}{12} = \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{4} \end{cases}$$

ដូចនេះ $\cos \frac{5\pi}{12} = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4}$, $\sin \frac{5\pi}{12} = \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{4}$ ។

II. កំណត់តម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យ f ជាប់ត្រង់ $x=0$:

គេមាន $f(x) = \frac{x \sin x + x^2}{x^3 - \sin^2 x}$ ចំពោះ $x \neq 0$

ហើយ $f(0) = \ln(\sqrt{a})$

ដើម្បីឱ្យ f ជាប់ត្រង់ $x=0$ លុះត្រាតែ វាផ្ទៀងផ្ទាត់

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \sin x + x^2}{x^3 - \sin^2 x} = \ln \sqrt{a}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin x}{x} + 1}{x - \frac{\sin^2 x}{x^2}} = \ln \sqrt{a}$$

$$\frac{1+1}{0-1} = \frac{1}{2} \ln a$$

$$-4 = \ln a \Rightarrow a = e^{-4} = \frac{1}{e^4}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a = e^{-4} = \frac{1}{e^4}$ ។

III. គេមាន ឃ្លីខៀវ 7 និងក្រហម 5 ហើយគេចាប់យក 4 គ្រាប់

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច គឺ $n(s) = C(12, 5)$ ដែល

$$C(12, 4) = \frac{12!}{(12-4)!4!} = \frac{12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8!}{8! \cdot 4!} = 495$$

ក. រកប្រូបាបដែលចាប់បានឃ្លីខៀវ 4 គ្រាប់ :

ចំនួនករណីស្របតាងដោយ $n(A) = C(7, 4)$ ដែល

$$C(7, 4) = \frac{7!}{(7-4)!3!} = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4!}{3! \cdot 4!} = 35$$

នាំឱ្យ $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{35}{495} = \frac{7}{99}$

ដូចនេះ ប្រូបាបចាប់បានឃ្លីខៀវ 4 គឺ $P(A) = \frac{35}{99}$ ។

ខ. រកប្រូបាបដែលចាប់បានឃ្នីតណាមួយ ៣ និងឃ្នីតណាមួយ ១

ចំនួនករណីស្របគ្នាដោយ $n(B) = C(7, 3) \times C(5, 1)$

$C(7, 3) \times C(5, 1) = \frac{7!}{4!3!} \times 5 = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4!}{4!3!} \times 5 = 175$

នាំឱ្យ $P(B) = \frac{175}{495} = \frac{35}{99}$

ដូចនេះ $P(B) = \frac{35}{99}$ ។

គ. រកប្រូបាបដែលចាប់បានឃ្នីតណាមួយយ៉ាងតិច ១

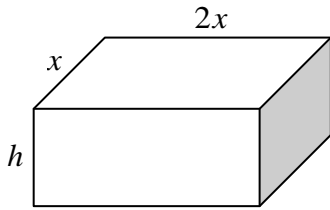
តាង C ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានឃ្នីតក្រុមយ៉ាងតិច ១

ដោយ C ជាព្រឹត្តិការណ៍បំពេញនឹងព្រឹត្តិការណ៍ A

គេបាន $P(C) = 1 - P(A) = 1 - \frac{35}{99} = \frac{65}{99}$

ដូចនេះ $P(C) = \frac{65}{99}$ ។

IV. ក. គណនា h ជាអនុគមន៍នៃ x :

ផ្ទៃក្រឡាទាំងអស់ តាងដោយ S_i ដែល

$S_i = 2(x \cdot 2x + x \cdot h + 2x \cdot h) = 4x^2 + 6xh$

តែតាមប្រាប់ $S_i = 1 \text{ m}^2$

គេបាន $4x^2 + 6xh = 1$ នាំឱ្យ $h = \frac{1-4x^2}{6x}$ (m)

ដូចនេះ គណនាបាន $h = \frac{1-4x^2}{6x}$ (m) ។

ខ. គណនាមាឌប្រអប់ជាអនុគមន៍នៃ x

មាឌប្រអប់ $V = x \cdot 2x \cdot h = 2x^2h$

$V(x) = 2x^2 \cdot \frac{1-4x^2}{6x} = \frac{1}{3}(x-4x^3)$

ដូចនេះ $V(x) = \frac{1}{3}(x-4x^3)$ (m³) ។

> កំណត់តម្លៃនៃ x ដើម្បីឱ្យប្រអប់មានមាឌធំបំផុត

គេមាន $V(x) = \frac{1}{3}(x-4x^3)$

នាំឱ្យ $V'(x) = \frac{1}{3}(1-12x^2)$ និង $V'(x) = -8x$

ដើម្បីឱ្យប្រអប់មានមាឌធំបំផុតលុះត្រាតែ $\begin{cases} V'(x) = 0 \\ V''(x) < 0 \end{cases}$

ឱ្យ $V'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{1}{3}(1-12x^2) = 0$ នោះ $x = \pm \frac{1}{2\sqrt{3}}$

ចំពោះ $x = -\frac{1}{2\sqrt{3}} < 0$ មិនយក

ចំពោះ $x = \frac{1}{2\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{6} : V''\left(\frac{\sqrt{3}}{6}\right) = -8 \cdot \frac{\sqrt{3}}{6} < 0$ ពិត

ដូចនេះ តម្លៃនៃ x គណនាបានគឺ $x = \frac{\sqrt{3}}{6}$ (m) ។

V. ក. គណនា $\vec{n} = \vec{AB} \times \vec{AC}$:

គេមាន $A(2, 0, 1), B(0, 1, -3)$ និង $C(1, 2, 0)$

នាំឱ្យ $\vec{AB} = (-2, 1, -4), \vec{AC} = (-1, 2, -1)$

គេបាន $\vec{n} = \vec{AB} \times \vec{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ -2 & 1 & -4 \\ -1 & 2 & -1 \end{vmatrix} = 7\vec{i} + 2\vec{j} - 3\vec{k}$

ដូចនេះ គណនាបាន $\vec{n} = \vec{AB} \times \vec{AC} = 7\vec{i} + 2\vec{j} - 3\vec{k}$ ។

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាត្រីកោណ ABC

ដោយ $S = \frac{1}{2} |\vec{AB} \times \vec{AC}| = \frac{1}{2} \sqrt{7^2 + 2^2 + (-3)^2} = \frac{\sqrt{62}}{2}$

ដូចនេះ ផ្ទៃត្រីកោណ ABC គឺ $S = \frac{\sqrt{62}}{2}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

VI. ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f :

គេមាន $f(x) = x + 2 + \frac{4}{x-1}$ មានក្រាប (C)

អនុគមន៍ f មានន័យកាលណា $x-1 \neq 0$ នោះ $x \neq 1$

ដូចនេះ $D = \mathbb{R} - \{1\} = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ ។

> គណនា $f'(x)$ និងសិក្សាសញ្ញាដេរីវេ

ដោយ $f(x) = x + 2 + \frac{4}{x-1}$

នាំឱ្យ $f'(x) = 1 - \frac{4}{(x-1)^2} = \frac{(x-1)^2 - 4}{(x-1)^2}$

$f'(x) = \frac{(x-1-2)(x-1+2)}{(x-1)^2} = \frac{(x-3)(x+1)}{(x-1)^2}$

ដូចនេះ $f'(x) = \frac{(x-3)(x+1)}{(x-1)^2}$ ។

ឱ្យ $f'(x)=0 \Leftrightarrow \frac{(x-3)(x+1)}{(x-1)^2}=0$, $(x-1)^2 > 0$

នោះ $(x-3)(x+1)=0$ នោះ $x=-1, x=3$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-1	1	3	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$

ដូចនេះ $f'(x) > 0$ កាលណា $x \in (-\infty, -1) \cup (3, +\infty)$

$f'(x) = 0$ ចំពោះ $x = -1, x = 3$

$f'(x) < 0$ កាលណា $x \in (-1, 1) \cup (1, 3)$

➢ បង្ហាញថា f មានតម្លៃអតិបរមាមួយ និងអប្បបរមាមួយ

ហើយគណនាតម្លៃបរមាទាំងនោះ:

• ត្រង់ $x = -1$, $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាមួយស្មើ $f(-1)$ ដែល

$$f(-1) = -1 + 2 + \frac{4}{-1-1} = -1 \quad \text{។}$$

• ត្រង់ $x = 3$, $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាមួយស្មើ $f(3)$ ដែល

$$f(3) = 3 + 2 + \frac{4}{3-1} = 7 \quad \text{។}$$

ខ. កំណត់សមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងទ្រេតនៃក្រាប (C)

គេមាន $f(x) = x + 2 + \frac{4}{x-1}$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(x + 2 + \frac{4}{x-1} \right) = 1 + 2 + \frac{4}{0^-} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left(x + 2 + \frac{4}{x-1} \right) = 1 + 2 + \frac{4}{0^+} = +\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = 1$

ជាអាស៊ីមតូតឈរ នៃក្រាប (C) ។

ម្យ៉ាងទៀត $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{4}{x-1} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = x + 2$ ជាសមីការអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C) ។

គ. សិក្សាទីតាំងរវាង អាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C)

សិក្សាផលដករវាង សមីការ $f(x)$ និងអាស៊ីមតូតទ្រេត y

$$f(x) - y = \left(x + 2 + \frac{4}{x-1} \right) - (x + 2) = \frac{4}{x-1}$$

• បើ $x < 1$ នោះ $\frac{4}{x-1} < 0$ មានន័យថា $f(x) - y < 0$

គេបានក្រាប (C) នៅពីខាងក្រោមបន្ទាត់អាស៊ីមតូតទ្រេត ។

• បើ $x > 1$ នោះ $\frac{4}{x-1} > 0$ មានន័យថា $f(x) - y > 0$

គេបានក្រាប (C) នៅពីខាងលើបន្ទាត់អាស៊ីមតូតទ្រេត ។

ឃ. សង់តារាងអថេរភាពនៃក្រាប (C)

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(x + 2 + \frac{4}{x-1} \right) = -\infty + 2 + 0 = -\infty$$

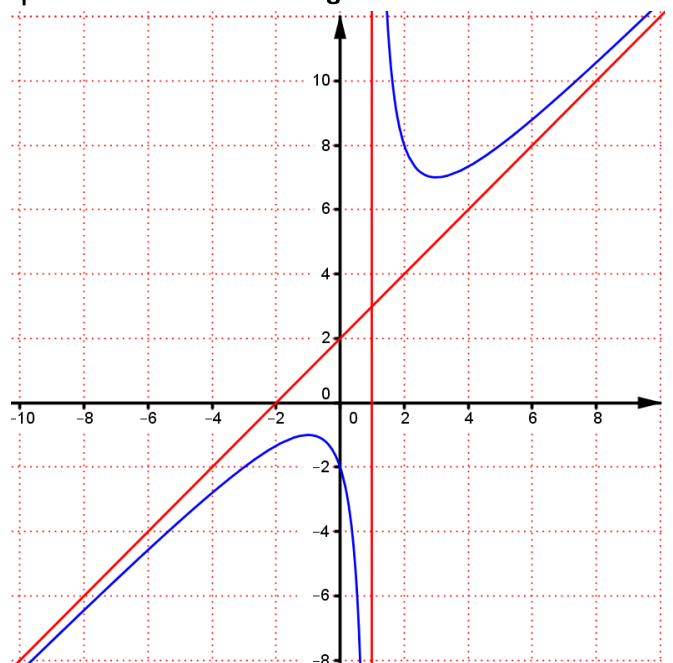
$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x + 2 + \frac{4}{x-1} \right) = +\infty + 2 + 0 = +\infty$$

តារាងអថេរភាពនៃក្រាប (C)

x	$-\infty$	-1	1	3	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$
$f(x)$		-1		7	

ចប់ត្រឹមនេះ:

ខ្ញុំសូមបន្ថែមក្រាបដើម្បីធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ២១ វិច្ឆិកា ២០១៣

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

ក. $\int \frac{x^{2001}}{(1+x^2)^{1002}} dx$ (កន្លះពិន្ទុ)

ខ. $\int \frac{3x-11}{x^2-6x+9} dx$ (កន្លះពិន្ទុ) ។

II. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = x^2 + 2x$ និង $g(x) = -x + 4$ ។ គណនាមាឌនៃសូលីតបរិវត្តដែលកំណត់ដោយរង្វិលជុំវិញអ័ក្សអាប់ស៊ីស ($x'ox$) នៃផ្ទៃក្រឡាដែលខ័ណ្ឌដោយក្រាបនៃអនុគមន៍ $f(x)$ និង $g(x)$ ។ (២ ពិន្ទុ)

III. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{x^2 - 3x + 4}{2x - 2}$

ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (២ ពិន្ទុ)

ខ. $M(x_0, y_0)$ ជាចំណុចមួយនៅលើក្រាប (C) ។ បន្ទាត់ (d) ប៉ះនឹងក្រាប (C) ត្រង់ចំណុច M ហើយកាត់បន្ទាត់អាស៊ីមតូតឈរត្រង់ចំណុច A និងអាស៊ីមតូតទ្រេតត្រង់ B ។

១. ចូរសរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ (d) ។ (១ ពិន្ទុ)

២. រកកូអរដោនេនៃចំណុច A និង B រួចបង្ហាញថា M ជាចំណុចកណ្តាលនៃ $[AB]$ ។ (១ ពិន្ទុ)

IV. គេមានប៉ារ៉ាបូលមួយ មានកំពូលនៅត្រង់ចំណុច $O(0,0)$ ជាគល់នៃអ័ក្ស និងកំណុំស្ថិតនៅលើអ័ក្សអាប់ស៊ីស ($x'ox$) ។

ក. ចូរសរសេរសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលនេះ ដោយដឹងថាក្រាបរបស់វាកាត់ចំណុច $A_1(-2,4)$ ។ (១ ពិន្ទុ)

ខ. រកតម្លៃនៃ y_2 បើចំណុច $A_2(-3, y_2)$ ស្ថិតនៅលើប៉ារ៉ាបូលនោះ ។ (១ ពិន្ទុ)

គ. ចូរសរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ប្រាប់ទិស (Δ) របស់ប៉ារ៉ាបូល ។ (១ ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០១៣

I. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម :

$$\begin{aligned} \text{ក. } \int \frac{x^{2001}}{(1+x^2)^{1002}} dx &= \int \frac{x}{(1+x^2)^2} \times \frac{x^{2000}}{(1+x^2)^{1000}} dx \\ &= \int \frac{x}{(1+x^2)^2} \times \left(\frac{x^2}{1+x^2}\right)^{1000} dx \quad (1) \end{aligned}$$

គេតាង $t = \frac{x^2}{1+x^2}$

នាំឱ្យ $dt = \frac{(x^2)'(1+x^2) - (1+x^2)'x^2}{(1+x^2)^2} dx$
 $= \frac{2x + 2x^3 - 2x^3}{(1+x^2)^2} dx = \frac{2x}{(1+x^2)^2} dx$

នោះ (1) អាចសរសេរ

$$\begin{aligned} &= \frac{1}{2} \int \frac{2x}{(1+x^2)^2} \times \left(\frac{x^2}{1+x^2}\right)^{1000} dx \\ &= \frac{1}{2} \int t^{1000} dt = \frac{1}{2} \times \frac{t^{1001}}{1001} + c \\ &= \frac{1}{2002} t^{1001} + c = \frac{1}{2002} \left(\frac{x^2}{1+x^2}\right)^{1001} + c, \text{ ថែវ} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $\int \frac{x^{2001}}{(1+x^2)^{1002}} dx = \frac{1}{2002} \left(\frac{x^2}{1+x^2}\right)^{1001} + c, \text{ ថែវ}$ ។

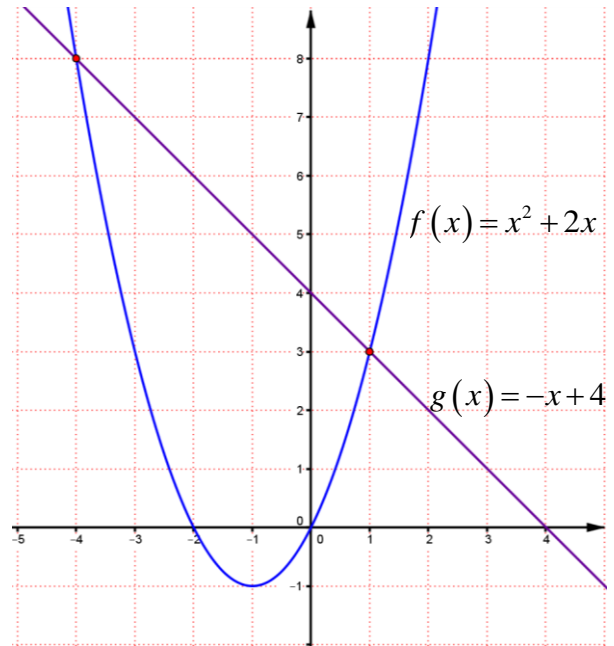
$$\begin{aligned} \text{ខ. } \int \frac{3x-11}{x^2-6x+9} dx &= \int \frac{3x-9-2}{(x-3)^2} dx \\ &= 3 \int \frac{1}{(x-3)} dx - 2 \int \frac{1}{(x-3)^2} dx \\ &= 3 \ln|x-3| + c_1 + 2 \cdot \frac{1}{(x-3)} + c_2 \\ &= 3 \ln|x-3| + \frac{2}{(x-3)} + c, \quad c_1 + c_2 = c \text{ ថែវ} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $\int \frac{3x-11}{x^2-6x+9} dx = 3 \ln|x-3| + \frac{2}{(x-3)} + c$ ។

II. គណនាមាឌនៃសូលីតបរិវត្ត :

គេមាន $f(x) = x^2 + 2x$ និង $g(x) = -x + 4$

គេសង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ទាំងពីរដើម្បីរកមើលចំណុចប្រសព្វ

ផ្ទៃខណ្ឌដោយខ្សែកោងទាំងពីរនៅចន្លោះ $[-4, 1]$ នោះគេបានមាឌនៃសូលីតបរិវត្តដែលកំណត់ដោយរង្វិលជុំវិញអ័ក្សអាប់ស៊ីសនៃផ្ទៃក្រឡាខ្លាំងដោយក្រាបនៃអនុគមន៍ $f(x)$ និង $g(x)$ គឺ

$$\begin{aligned} V &= \pi \int_a^b [g(x)]^2 dx - \pi \int_a^b [f(x)]^2 dx \\ &= \pi \int_{-4}^1 (-x+4)^2 dx - \pi \int_{-4}^1 (x^2+2x)^2 dx \\ &= \pi \int_{-4}^1 (x^2 - 8x + 16) dx - \pi \int_{-4}^1 (x^4 + 4x^3 + 4x^2) dx \\ &= \pi \left[\frac{x^3}{3} - 4x^2 + 16x \right]_{-4}^1 - \pi \left[\frac{x^5}{5} + x^4 + \frac{4x^3}{3} \right]_{-4}^1 \\ &= \pi \left[\frac{x^3}{3} - 4x^2 + 16x - \frac{x^5}{5} - x^4 - \frac{4x^3}{3} \right]_{-4}^1 \\ &= \pi \left[\left(-\frac{1}{5} - 1 - 1 - 4 + 16 \right) - \left(\frac{1024}{5} - 256 + 64 - 64 - 64 \right) \right] \\ &= \pi \left[\left(10 - \frac{1}{5} \right) - \left(\frac{1024}{5} - 320 \right) \right] \\ &= \pi \left(330 - \frac{1025}{5} \right) = \pi (330 - 205) = 125\pi \end{aligned}$$

ដូចនេះ: មាឌសូលីត $V = 125\pi$ ។

III. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$:

គេមាន $f(x) = \frac{x^2 - 3x + 4}{2x - 2}$

• ដែនកំណត់ :

អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $2x - 2 \neq 0$ ឬ $x \neq 1$

ដូចនេះ $D = \mathbb{R} - \{1\} = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព :

ដេរីវេ $f'(x) = \frac{(2x-3)(2x-2) - 2(x^2-3x+4)}{(2x-2)^2}$
 $= \frac{4x^2 - 4x - 6x + 6 - 2x^2 + 6x - 8}{4(x-1)^2}$
 $= \frac{2x^2 - 4x - 2}{4(x-1)^2} = \frac{x^2 - 2x - 1}{2(x-1)^2}$

ចំពោះ $\forall x \in D$ ឱ្យ $f'(x) = 0$ សមមូល $\frac{x^2 - 2x - 1}{2(x-1)^2} = 0$

នាំឱ្យ $x^2 - 2x - 1 = 0$

$x^2 - 2x + 1 = 2$

$(x-1)^2 = 2 \Rightarrow x = 1 \pm \sqrt{2}$

គេបាន $f(1-\sqrt{2}) = \frac{(1-\sqrt{2})^2 - 3(1-\sqrt{2}) + 4}{2(1-\sqrt{2}) - 2}$

$= \frac{3 - 2\sqrt{2} - 3 + 3\sqrt{2} + 4}{-2\sqrt{2}}$

$= \frac{4 + \sqrt{2}}{-2\sqrt{2}} = -\sqrt{2} - \frac{1}{2}$

$f(1+\sqrt{2}) = \frac{(1+\sqrt{2})^2 - 3(1+\sqrt{2}) + 4}{2(1+\sqrt{2}) - 2}$

$= \frac{3 + 2\sqrt{2} - 3 - 3\sqrt{2} + 4}{2\sqrt{2}}$

$= \frac{4 - \sqrt{2}}{2\sqrt{2}} = \sqrt{2} - \frac{1}{2}$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	$1-\sqrt{2}$	1	$1+\sqrt{2}$	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-	0	+

• ត្រង់ $x = 1 - \sqrt{2}$, $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើនឹង

$f(1-\sqrt{2}) = -\sqrt{2} - \frac{1}{2} \approx -1.9$ ។

• ត្រង់ $x = 1 + \sqrt{2}$, $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+) បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើនឹង

$f(1+\sqrt{2}) = \sqrt{2} - \frac{1}{2} \approx 0.9$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 3x + 4}{2x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{2x} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 3x + 4}{2x - 2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{2x} = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - 3x + 4}{2x - 2} = \frac{1 - 3 + 4}{2 + 0^- - 2} = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - 3x + 4}{2x - 2} = \frac{1 - 3 + 4}{2 + 0^+ - 2} = +\infty$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$x = 1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប C ។

ម្យ៉ាងទៀត $f(x) = \frac{x^2 - 3x + 4}{2x - 2} = \frac{1}{2}x - 1 + \frac{2}{2x - 2}$

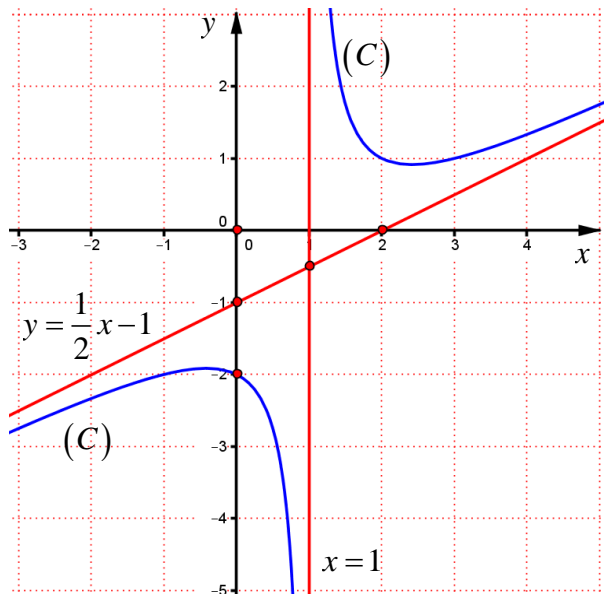
ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2}{2x - 2} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = \frac{1}{2}x - 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$1-\sqrt{2}$	1	$1+\sqrt{2}$	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	$-\infty$	-1.9		0.9	$+\infty$

➤ សង់ខ្សែកោង (C) តាមអនុគមន៍

ខ. ១. សរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ (d)

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរាង (d) : $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

ដោយ (d) ប៉ះក្រាប (C) ត្រង់ចំណុច $M(x_0, y_0)$

គេបាន $f'(x_0) = \frac{x_0^2 - 2x_0 - 1}{2(x_0 - 1)^2}$

$f(x_0) = \frac{x_0^2 - 3x_0 + 4}{2x_0 - 2}$

នាំឱ្យ

$y = \frac{x_0^2 - 2x_0 - 1}{2(x_0 - 1)^2} x - \frac{x_0^3 - 2x_0^2 - x_0}{2(x_0 - 1)^2} + \frac{x_0^2 - 3x_0 + 4}{2(x_0 - 1)}$
តាង X

$X = \frac{-x_0^3 + 2x_0^2 + x_0 + (x_0^2 - 3x_0 + 4)(x_0 - 1)}{2(x_0 - 1)^2}$
 $= \frac{-x_0^3 + 2x_0^2 + x_0 + x_0^3 - 3x_0^2 + 4x_0 - x_0^2 + 3x_0 - 4}{2(x_0 - 1)^2}$
 $= \frac{-2x_0^2 + 8x_0 - 4}{2(x_0 - 1)^2} = \frac{-x_0^2 + 4x_0 - 2}{(x_0 - 1)^2}$

ដូចនេះ $(d) : y = \left(\frac{x_0^2 - 2x_0 - 1}{2(x_0 - 1)^2} \right) x + \left(\frac{-x_0^2 + 4x_0 - 2}{(x_0 - 1)^2} \right)$

២. រកកូអរដោនេនៃចំណុច A និង B

ដោយ (d) កាត់បន្ទាត់អាស៊ីមតូតឈរ $x = 1$ ត្រង់ចំណុច

A នោះ $x_A = 1$ គេបាន $A(1, y_A)$

គេបាន $y_A = \left(\frac{x_0^2 - 2x_0 - 1}{2(x_0 - 1)^2} \right) \cdot 1 + \left(\frac{-x_0^2 + 4x_0 - 2}{(x_0 - 1)^2} \right)$

$y_A = \frac{x_0^2 - 2x_0 - 1 - 2x_0^2 + 8x_0 - 4}{2(x_0 - 1)^2} = \frac{-x_0^2 + 6x_0 - 5}{2(x_0 - 1)^2}$
 $= \frac{(x_0 - 1)(-x_0 + 5)}{2(x_0 - 1)^2} = \frac{-x_0 + 5}{2(x_0 - 1)}$

ដូចនេះ កូអរដោនេ $A \left(1, \frac{5 - x_0}{2(x_0 - 1)} \right)$ ។

ដោយ (d) កាត់បន្ទាត់អាស៊ីមតូតទ្រេត $y = \frac{1}{2}x - 1$

ត្រង់ចំណុច B នោះ $y_B = \frac{1}{2}x_B - 1$

គេបាន $y_B = \left(\frac{x_0^2 - 2x_0 - 1}{2(x_0 - 1)^2} \right) x_B + \left(\frac{-x_0^2 + 4x_0 - 2}{(x_0 - 1)^2} \right)$

$\frac{1}{2}x_B - 1 = \left(\frac{x_0^2 - 2x_0 - 1}{2(x_0 - 1)^2} \right) x_B + \left(\frac{-x_0^2 + 4x_0 - 2}{(x_0 - 1)^2} \right)$

$\left[\frac{1}{2} - \frac{x_0^2 - 2x_0 - 1}{2(x_0 - 1)^2} \right] x_B = \frac{-x_0^2 + 4x_0 - 2}{(x_0 - 1)^2} + 1$

$\frac{(x_0 - 1)^2 - x_0^2 + 2x_0 + 1}{2(x_0 - 1)^2} x_B = \frac{-x_0^2 + 4x_0 - 2 + (x_0 - 1)^2}{(x_0 - 1)^2}$

$\frac{2}{2(x_0 - 1)^2} x_B = \frac{2x_0 - 1}{(x_0 - 1)^2}$

$x_B = 2x_0 - 1$

នាំឱ្យ $y_B = \frac{1}{2}x_B - 1 = \frac{1}{2}(2x_0 - 1) - 1 = x_0 - \frac{3}{2}$

ដូចនេះ កូអរដោនេ $B \left(2x_0 - 1, x_0 - \frac{3}{2} \right)$ ។

>បង្ហាញថា M ជាចំណុចកណ្តាលនៃ [AB]

ដោយ $\frac{x_A + x_B}{2} = \frac{1 + 2x_0 - 1}{2} = x_0$

$\frac{y_A + y_B}{2} = \frac{\frac{5 - x_0}{2(x_0 - 1)} + x_0 - \frac{3}{2}}{2}$

$= \frac{5 - x_0 + 2x_0(x_0 - 1) - 3(x_0 - 1)}{4(x_0 - 1)}$

$= \frac{5 - x_0 + 2x_0^2 - 2x_0 - 3x_0 + 3}{4(x_0 - 1)}$

$= \frac{2x_0^2 - 6x_0 + 8}{4(x_0 - 1)} = \frac{x_0^2 - 3x_0 + 4}{2x_0 - 2} = y_0$

នាំឱ្យ $M(x_0, y_0)$ ជាចំណុចកណ្តាលនៃអង្កត់ AB

ដូចនេះ $M(x_0, y_0)$ ជាចំណុចកណ្តាលនៃអង្កត់ AB ។

IV. ក. ចូរសរសេរសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលនេះ :

ដោយ ប៉ារ៉ាបូលមានកំពូល $O(0,0)$ និងមានកំណុំស្ថិត នៅលើអ័ក្សអាប់ស៊ីស $(x'ox)$ នោះវាមានអ័ក្សឆ្លុះ ជាអ័ក្សអាប់ស៊ីស $(x'ox)$

គេបាន សមីការស្តង់ដារ $y^2 = 4px$

ដោយ ប៉ារ៉ាបូលកាត់តាមចំណុច $A_1(-2,4)$

គេបាន $4^2 = 4p(-2)$ ឬ $16 = -8p$ នាំឱ្យ $p = -2$

ដូចនេះ សមីការស្តង់ដារ $y^2 = -8x$ ។

ខ. រកតម្លៃនៃ y_2

ដោយ ចំណុច $A_2(-3, y_2)$ ស្ថិតនៅលើប៉ារ៉ាបូលនោះ

គេបាន $y_2^2 = -8(-3)$ ឬ $y_2^2 = 24$ នោះ $y_2 = \pm 2\sqrt{6}$

ដូចនេះ គណនាបាន $y_2 = \pm 2\sqrt{6}$ ។

គ. សរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ប្រាប់ទិស (Δ) របស់ប៉ារ៉ាបូល

សមីការបន្ទាត់ប្រាប់ទិស (Δ) របស់ប៉ារ៉ាបូល (P) មានរាង

$(\Delta) : x = -p$ នោះ $x = -(-2)$ ឬ $x = 2$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប្រាប់ទិសគឺ $(\Delta) : x = 2$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ០៧ ធ្នូ ២០១៤

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

ផ្នែកកំណត់

I. គណនាលីមីតខាងក្រោម ៖

ក. $A = \lim_{x \rightarrow 1^+} |x+1| + 2$ $B = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3 + 3x + 1}{x^3 - 2x^2 + 5}$ (កន្លះពិន្ទុ)
ខ. $C = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 9}{x - 3}$ $D = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{\sqrt{x^2 - 1}}{|x + 3|}$ (កន្លះពិន្ទុ)

II. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

ក. $A = \int_1^2 (x^2 + 3x + 2) dx$ $B = \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{\cos^2 x - \sin^2 x}{\cos x + \sin x} \right) dx$ (មួយពិន្ទុ)
ខ. $C = \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{1 - \sin^2 x}{\cos x} \right) dx$ $D = \int_2^1 \left(\frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^2} \right) dx$ (មួយពិន្ទុ)

III. ដោះស្រាយសមីការ និងវិសមីការខាងក្រោម ៖

ក. $9^{-2|x|} = \frac{1}{81}$ (កន្លះពិន្ទុ) ខ. $\left(\frac{1}{4}\right)^{\frac{-x^2+1}{2}} > 256$ (កន្លះពិន្ទុ)

IV. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = \frac{x^2 - mx + m}{x - 1}$ ។

- ក. កំណត់តម្លៃ m ដើម្បីឱ្យចំណុច $A(1, 2)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះរបស់ខ្សែកោង (C) នៃ $f(x)$ ។ (កន្លះពិន្ទុ)
- ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ចំពោះ $m = 0$ ។ (មួយពិន្ទុ)
- គ. កំណត់តម្លៃ k ដើម្បីឱ្យបន្ទាត់ $y = k$ កាត់ខ្សែកោង (C) ត្រង់ចំណុច B និង C ដែល $BC = \sqrt{5}$ ។ (កន្លះពិន្ទុ)

ផ្នែកបណ្តឹង

V. គេមានសមីការ $25x^2 + 9y^2 = 225$ ។

- ក. បង្ហាញថាសមីការនេះ ជាសមីការអេលីប រួចបញ្ជាក់ទីតាំងផ្ចិត និងអ័ក្សធំរបស់វាផង ។ (មួយពិន្ទុ)
- ខ. រកប្រវែងអ័ក្សធំ និងអ័ក្សតូច នៃអេលីបនេះ រួចរកកូអរដោនេនៃចំណុចកំពូល និងកំណុំទាំងពីររបស់វា ។ (មួយពិន្ទុ)

VI. នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ ដែលមានទិសដៅវិជ្ជមានគេមានបីចំណុច $A(1, 0, -2)$, $B(2, 1, -1)$ និង $C(1, -2, 2)$ ។

- ក. គណនាប្រវែងជ្រុង AB និង BC នៃត្រីកោណ ABC ។ (មួយពិន្ទុ)
- ខ. M និង N ជាចំណុចកណ្តាលរៀងគ្នានៃជ្រុង AB និង BC ។ ចូររកកូអរដោនេនៃចំណុច M និង N ។ (មួយពិន្ទុ)

បង្ហើយ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០១៤

I. គណនាលីមីតខាងក្រោម :

ក. $A = \lim_{x \rightarrow 1^+} |x+1| + 2 = |1+1| + 2 = \boxed{4}$

$B = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3 + 3x + 1}{x^3 - 2x^2 + 5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3}{x^3} = \boxed{2}$

ខ. $C = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 9}{x - 3} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)(x+3)}{x-3} = \boxed{6}$

$D = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{\sqrt{x^2 - 1}}{|x+3|} = \frac{\sqrt{(-3)^2 - 1}}{0^+} = \boxed{+\infty}$

II. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម :

ក. $A = \int_1^2 (x^2 + 3x + 2) dx$
 $= \int_1^2 (x^2 + 3x + 2) dx$
 $= \left[\frac{x^3}{3} + \frac{3x^2}{2} + 2x \right]_1^2$
 $= \left(\frac{8}{3} + 6 + 4 \right) - \left(\frac{1}{3} + \frac{3}{2} + 2 \right)$
 $= \frac{38}{3} - \frac{23}{6} = \boxed{\frac{53}{6}}$

$B = \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{\cos^2 x - \sin^2 x}{\cos x + \sin x} \right) dx$
 $= \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{(\cos x - \sin x)(\cos x + \sin x)}{\cos x + \sin x} \right) dx$
 $= \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} (\cos x - \sin x) dx = [\sin x + \cos x]_{\pi}^{\frac{\pi}{2}}$
 $= (1+0) - (0-1) = \boxed{2}$

ខ. $C = \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{1 - \sin^2 x}{\cos x} \right) dx$
 $= \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{\cos^2 x}{\cos x} \right) dx = \int_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} \cos x dx = [\sin x]_{\pi}^{\frac{\pi}{2}} = \boxed{1}$

$D = \int_2^1 \left(\frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^2} \right) dx = \int_2^1 (x^{-4} + x^{-2}) dx$
 $= \left[\frac{x^{-4+1}}{-4+1} + \frac{x^{-2+1}}{-2+1} \right]_2^1 = \left[-\frac{1}{3x^3} - \frac{1}{x} \right]_2^1$
 $= \left(-\frac{1}{3} - 1 \right) - \left(-\frac{1}{24} - \frac{1}{2} \right) = \frac{-4}{3} + \frac{13}{24} = \boxed{-\frac{19}{24}}$

III. ដោះស្រាយសមីការ និងវិសមីការខាងក្រោម :

ក. $9^{-2|x|} = \frac{1}{81}$
 $9^{-2|x|} = 9^{-2}$
 $-2|x| = -2$
 $|x| = 1$ នាំឱ្យ $x = \pm 1$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = \pm 1$ ។

ខ. $\left(\frac{1}{4} \right)^{\frac{-x^2+1}{2}} > 256$

$4^{\frac{-x^2+1}{2}} > 4^4$

គេបាន $-\frac{-x^2+1}{2} > 4$ ឬ $x^2 - 1 > 8$ ឬ $x^2 - 9 > 0$

ឱ្យ $x^2 - 9 = 0$ នោះ $x = \pm 3$

តារាងសញ្ញា

x	$-\infty$	-3	3	$+\infty$	
$x^2 - 9 > 0$	$+$	0	$-$	0	$+$

ដូចនេះ វិសមីការមានចម្លើយ $x \in (-\infty, -3) \cup (3, +\infty)$ ។

IV. ក. កំណត់តម្លៃ m :

ដើម្បីឱ្យចំណុច $A(1, 2)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោង (C) នៃ $f(x)$

លុះត្រាតែវាផ្ទៀងផ្ទាត់ $f(2a-x) + f(x) = 2b$ ឬ

$f(2-x) + f(x) = 4$

ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - mx + m}{x-1}$

នោះ $f(2-x) = \frac{(2-x)^2 - m(2-x) + m}{(2-x)-1}$

$= \frac{4 - 4x + x^2 - 2m + mx + m}{-x+1}$

$= \frac{x^2 + (m-4)x - m + 4}{-(x-1)}$

$= \frac{-x^2 - (m-4)x + m - 4}{x-1}$

គេបាន $\frac{x^2 - mx + m}{x-1} + \frac{-x^2 - (m-4)x + m - 4}{x-1} = 4$

$$\frac{-(2m-4)x+2m-4}{x-1} = 4$$

$$-(2m-4)x+2m-4 = 4x-4$$

$$-(2m-4)x+2m = 4x$$

$$\begin{cases} -(2m-4) = 4 \\ 2m = 0 \end{cases} \Rightarrow m = 0$$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បានគឺ $m = 0$ ។

ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$

ចំពោះ $m = 0$ នោះ $f(x) = \frac{x^2}{x-1}$

• ដែនកំណត់

អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $x-1 \neq 0$ នោះ $x \neq 1$

ដូចនេះ $D = \mathbb{R} - \{1\} = (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព

$$\begin{aligned} \text{ដេរីវេ } f'(x) &= \frac{(x^2)'(x-1) - (x-1)'x^2}{x-1} \\ &= \frac{2x(x-1) - x^2}{(x-1)^2} = \frac{x^2 - 2x}{(x-1)^2} \end{aligned}$$

$$\text{គេឱ្យ } f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{x^2 - 2x}{(x-1)^2} = 0$$

ដោយ $\forall x \in D, (x-1)^2 > 0$

នាំឱ្យ $x^2 - 2x = 0$ នោះ $x = 0, x = 2$

ចំពោះ $x = 0 : f(0) = \frac{0^2}{0-1} = 0$

ចំពោះ $x = 2 : f(2) = \frac{2^2}{2-1} = 4$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	0	1	2	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	0	$-$	$-$	$+$

• ត្រង់ $x = 0, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(0) = 0$ ។

• ត្រង់ $x = 2, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+) បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(2) = 4$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x-1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x-1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2}{x-1} = \frac{1}{1+0^- - 1} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2}{x-1} = \frac{1}{1+0^+ - 1} = +\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$x = 1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប C ។

$$\text{ម្យ៉ាងទៀត } f(x) = \frac{x^2}{x-1} = x+1 + \frac{1}{x-1}$$

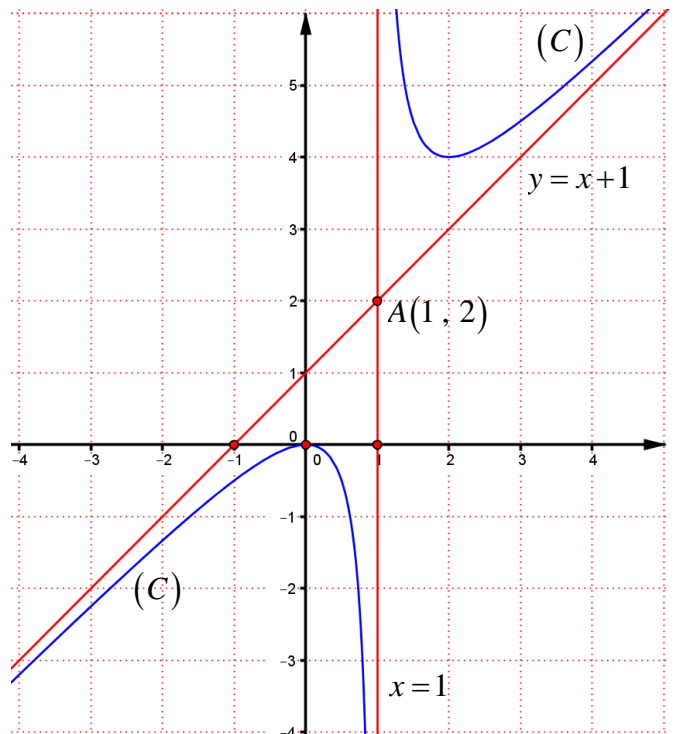
ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x-1} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = x+1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រូតនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	0	1	2	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	0	$-$	$-$	$+$
$f(x)$		0		4	

> សង់ខ្សែកោង (C) តាមអនុគមន៍ $f(x)$

គ. កំណត់តម្លៃ k

គេមាន $f(x) = \frac{x^2}{x-1}$ និង $y = k$

គេបាន សមីការអាប់ស៊ីស $\frac{x^2}{x-1} = k$ ឬ $x^2 = kx - k$

$$\text{ឬ } x^2 - kx + k = 0 \text{ ទាញបាន } \begin{cases} x_1 + x_2 = k \\ x_1 x_2 = k \end{cases}$$

ដែល x_1 និង x_2 ជាអាប់ស៊ីសរៀងគ្នានៃចំណុច B និង C

ដោយ $BC = \sqrt{5}$

គេបាន $|x_2 - x_1| = \sqrt{5}$

$$(|x_2 - x_1|)^2 = (\sqrt{5})^2$$

$$x_2^2 - 2x_2x_1 + x_1^2 = 5$$

$$x_2^2 + 2x_2x_1 + x_1^2 - 4x_2x_1 = 5$$

$$(x_2 + x_1)^2 - 4x_2x_1 = 5$$

$$k^2 - 4k - 5 = 0$$

សមីការមាន $a-b+c=0$ នោះ: $k = -1, k = 5$

ដូចនេះ: តម្លៃកំណត់បានគឺ $k = -1, k = 5$ ។

V. ក. បង្ហាញថាសមីការនេះ ជាសមីការអេលីបៈ :

គេមាន $25x^2 + 9y^2 = 225$ (ចែកអង្គទាំងពីរនឹង 225)

$$\frac{25x^2}{225} + \frac{9y^2}{225} = 1$$

$$\frac{(x-0)^2}{3^2} + \frac{(y-0)^2}{5^2} = 1$$

ជាសមីការស្តង់ដារនៃអេលីបៈ

ដូចនេះ: សមីការនេះជាសមីការស្តង់ដារនៃអេលីបៈ ។

បញ្ជាក់ទីតាំងផ្ចិត និងអ័ក្សធំរបស់វាផង

$$\text{គេមាន } \frac{(x-0)^2}{3^2} + \frac{(y-0)^2}{5^2} = 1$$

គេអាចសន្និដ្ឋានបានថា វាមានផ្ចិតជាគល់តម្រុយ និងមានអ័ក្សធំជាអ័ក្សឈរនៅលើអ័ក្សអរដោនេ

ដូចនេះ: អេលីបៈមានផ្ចិត $(0, 0)$ និងអ័ក្សធំជាអ័ក្សឈរនៅលើអ័ក្សអរដោនេ ។

ខ. រកប្រវែងអ័ក្សធំ និងអ័ក្សតូច នៃអេលីបៈនេះ រួចរកកូអរដោនេនៃចំណុចកំពូល និងកំណុំទាំងពីរបស់វា

$$\text{គេមាន } \frac{(x-0)^2}{3^2} + \frac{(y-0)^2}{5^2} = 1$$

$$\text{ផ្ទឹមនឹង } \frac{(x-h)^2}{b^2} + \frac{(y-k)^2}{a^2} = 1$$

គេបាន $h=0, k=0, a=5, b=3$

នាំឱ្យ $c = \sqrt{a^2 - b^2} = \sqrt{5^2 - 3^2} = \sqrt{16} = 4$

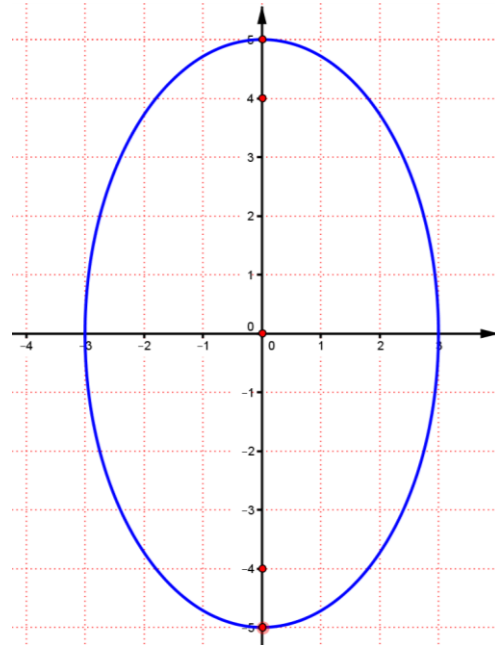
ដូចនេះ: ប្រវែងអ័ក្សធំ $2a = 10$

ប្រវែងអ័ក្សតូច $2b = 6$

កំពូល $V(0, \pm a)$ នោះ: $V_1(0, 5)$ និង $V_2(0, -5)$

កំណុំ $F(0, \pm c)$ នោះ: $F_1(0, 4)$ និង $F_2(0, -4)$

(ប្រធានគ្មានឱ្យសង់អេលីបៈទេ តែខ្ញុំសង់ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់)

VI. ក. គណនាប្រវែងជ្រុង AB និង BC នៃត្រីកោណ ABC :

គេមាន $A(1, 0, -2), B(2, 1, -1)$ និង $C(1, -2, 2)$

នាំឱ្យ $\vec{AB} = (1, 1, 1)$ និង $\vec{BC} = (-1, -3, 3)$

គេបាន $AB = |\vec{AB}| = \sqrt{1^2 + 1^2 + 1^2} = \sqrt{3}$

$$BC = |\vec{BC}| = \sqrt{(-1)^2 + (-3)^2 + 3^2} = \sqrt{19}$$

ដូចនេះ: ប្រវែងជ្រុង $AB = \sqrt{3}$ ឯកតាប្រវែង
ប្រវែងជ្រុង $BC = \sqrt{19}$ ឯកតាប្រវែង ។

ខ. រកកូអរដោនេនៃចំណុច M និង N

គេមាន $A(1, 0, -2), B(2, 1, -1)$ និង $C(1, -2, 2)$

ដោយ M និង N ជាចំណុចកណ្តាលរៀងគ្នានៃ AB និង BC

គេបាន $M\left(\frac{x_A + x_B}{2}, \frac{y_A + y_B}{2}, \frac{z_A + z_B}{2}\right)$

$$M\left(\frac{3}{2}, \frac{1}{2}, -\frac{3}{2}\right)$$

ហើយ $N\left(\frac{x_B + x_C}{2}, \frac{y_B + y_C}{2}, \frac{z_B + z_C}{2}\right)$

$$N\left(\frac{3}{2}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$$

ដូចនេះ: $M\left(\frac{3}{2}, \frac{1}{2}, -\frac{3}{2}\right), N\left(\frac{3}{2}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុយ្យសិក្សា " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ០៦ វិច្ឆិកា ២០១៥

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ផ្នែកកំណត់

1. គណនាលីមីតខាងក្រោម ៖

$$A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(2x^2 - 2x - 1)}{(x^2 + 1)} \qquad B = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x+1)(x^2 - x + 1)}{(x+1)(2x+1)} \quad (១ពិន្ទុ)$$

2. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

$$A = \int (x^2 - 2x + 1) dx \qquad B = \int_0^1 \left(3x^3 - \frac{1}{4}x \right) dx \quad (១ពិន្ទុ)$$

3. គេមានចំនួនកុំផ្លិច $Z = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i$

- ក. សរសេរចំនួនកុំផ្លិច Z ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (កន្លះពិន្ទុ)
- ខ. ចូរគណនា Z^2 រួចសរសេរជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (កន្លះពិន្ទុ)

4. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = \frac{(kx^2 - 5x + 7)}{(kx - 2)}$ ។

- ក. ចូរសិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ចំពោះ $k=1$ ។ (២ពិន្ទុ)
- ខ. ចូរកំណត់តម្លៃ k ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ប៉ះបន្ទាត់ $y=1$ ។ (១ពិន្ទុ)

II. ផ្នែកធរណីមាត្រ

1. នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ នៃលំហ គេមានបីចំណុច $A(1, 2, 1)$, $B(2, 0, 3)$ និង $C(-1, 2, 0)$ ។

- ក. ចូរគណនាផលគុណវ៉ិចទ័រ $\overline{AB} \times \overline{AC}$ រួចបង្ហាញថា ចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ ។ (១ពិន្ទុ)
- ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC ។ (១ពិន្ទុ)

2. ប៉ារ៉ាបូលមួយមានកំពូលនៅត្រង់ចំណុច $(0, 0)$ និងកំណុំស្ថិតនៅលើអ័ក្សអាប់ស៊ីស $(x'x)$ ។

- ក. រកសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូល ដោយដឹងថាវាកាត់តាមចំណុច $A(4, 8)$ ។ (១ពិន្ទុ)
- ខ. គេមានចំណុច $B(x_1, 4)$ ស្ថិតនៅលើប៉ារ៉ាបូលនោះ ។ ចូរគណនាតម្លៃ x_1 ។ (១ពិន្ទុ)

បង្ហើយ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយស្រីក្ស ឆ្នាំ ២០១៥

I. ចម្លើយផ្នែកពិជគណិត

1. គណនាលីមីតខាងក្រោម ៖

$$A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(2x^2 - 2x - 1)}{(x^2 + 1)} \quad (\text{រាងមិនកំណត់ } \frac{\infty}{\infty})$$

$$= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 \left(2 - \frac{2}{x} - \frac{1}{x^2} \right)}{x^2 \left(1 + \frac{1}{x^2} \right)} = \frac{2 - 0 - 0}{1 + 0} = \boxed{2}$$

$$B = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x+1)(x^2 - x + 1)}{(x+1)(2x+1)} \quad (\text{រាងមិនកំណត់ } \frac{0}{0})$$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 - x + 1}{2x + 1} = \frac{3}{-1} = \boxed{-3}$$

2. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

$$A = \int (x^2 - 2x + 1) dx = \left[\frac{x^3}{3} - x^2 + x + c \right] \text{ ដែល } c \text{ ថេរ}$$

$$B = \int_0^1 \left(3x^3 - \frac{1}{4}x \right) dx = \left[\frac{3x^4}{4} - \frac{x^2}{8} \right]_0^1$$
$$= \left(\frac{3}{4} - \frac{1}{8} \right) - (0 - 0) = \boxed{\frac{5}{8}}$$

3. ក. សរសេរចំនួនកុំផ្លិច Z ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\text{គេមាន } Z = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{Z = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}} \quad \forall$$

ខ. គណនា Z^2 រួចសរសេរជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\text{គេមាន } Z = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}$$

$$\text{តាមដឺម៉ូ (cos } \theta + i \sin \theta)^n = \cos n\theta + i \sin n\theta$$

$$\text{នាំឱ្យ } Z^2 = \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right)^2$$
$$= \cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{Z^2 = \cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}} \quad \forall$$

4. ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង (C)

$$\text{គេមាន } f(x) = \frac{(kx^2 - 5x + 7)}{(kx - 2)}$$

$$\text{ចំពោះ } k=1 \text{ គេបាន } f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2}$$

• ដែនកំណត់

អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $x - 2 \neq 0 \Rightarrow x \neq 2$

$$\text{ដូចនេះ: ដែនកំណត់ } \boxed{D = (-\infty, 2) \cup (2, +\infty)} \quad \forall$$

• ទិសដៅអថេរភាព

$$f'(x) = \frac{(x^2 - 5x + 7)'(x - 2) - (x - 2)'(x^2 - 5x + 7)}{(x - 2)^2}$$

$$= \frac{(2x - 5)(x - 2) - (x^2 - 5x + 7)}{(x - 2)^2}$$

$$= \frac{2x^2 - 4x - 5x + 10 - x^2 + 5x - 7}{(x - 2)^2}$$

$$= \frac{x^2 - 4x + 10 - 7}{(x - 2)^2} = \frac{x^2 - 4x + 3}{(x - 2)^2}$$

$$\text{ឱ្យ } f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{x^2 - 4x + 3}{(x - 2)^2} = 0$$

$$\text{ដោយ } \forall x \in D, (x - 2)^2 > 0$$

$$\text{នាំឱ្យ } x^2 - 4x + 3 = 0 \text{ មានចូសងាយ } x = 1, x = 3$$

$$\text{ចំពោះ } x = 1: f(1) = \frac{1^2 - 5 + 7}{1 - 2} = -3$$

$$x = 3: f(3) = \frac{3^2 - 5 \cdot 3 + 7}{3 - 2} = 1$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-	0	+

• ត្រង់ $x = 1, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)
បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(1) = -3$ ។

• ត្រង់ $x = 3, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)
បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(3) = 1$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = \frac{4 - 10 + 7}{2 + 0 - 2} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = \frac{4 - 10 + 7}{2 + 0^+ - 2} = +\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប C ។

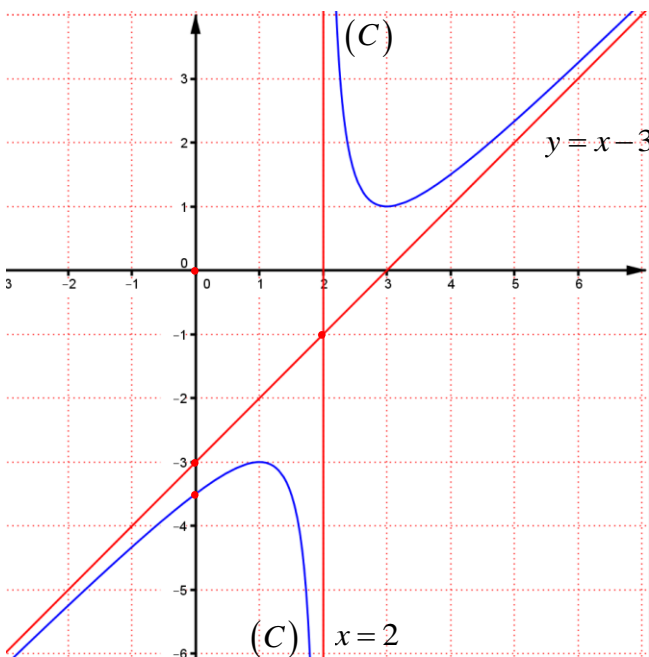
$$\text{ម្យ៉ាងទៀត } f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{x - 2} = x - 3 + \frac{1}{x - 2}$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x - 2} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = x - 3$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រូតនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
$f'(x)$	+	0	-	-	0	+
$f(x)$			-3		$+\infty$	$+\infty$
			\nearrow	\searrow	\searrow	\nearrow
			$-\infty$		1	

► សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍

• ផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) តាងអនុគមន៍ f

ដោយ អាស៊ីមតូតឈរ $x = 2$ និងទ្រូត $y = x - 3$ ប្រសព្វគ្នា ត្រង់ចំណុច $I(2, -1)$ នាំឱ្យ $I(2, -1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C)

ខ. កំណត់តម្លៃ k ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) ប៉ះបន្ទាត់ $y = 1$

គេមាន $f(x) = \frac{(kx^2 - 5x + 7)}{(kx - 2)}$ និងបន្ទាត់ $y = 1$

គេបាន សមីការអាប៉ូស៊ីស

$$\frac{kx^2 - 5x + 7}{kx - 2} = 1$$

$$kx^2 - 5x + 7 = kx - 2$$

$$kx^2 + (-5 - k)x + 9 = 0$$

ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) ប៉ះនឹងបន្ទាត់ $y = 1$ លុះត្រាតែ $\begin{cases} a \neq 0 \\ \Delta = 0 \end{cases}$

នាំឱ្យ $a = k \neq 0$

$$kx^2 + (-5 - k)x + 9 = 0$$

$$\Delta = (-5 - k)^2 - 36k = 0$$

$$25 + 10k + k^2 - 36k = 0$$

$$k^2 - 26k + 25 = 0$$

សមីការមានបួសងាយ $k = 1, k = 25$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បានគឺ $k = 1, k = 25$ ។

II. ចម្លើយផ្នែកគណិតវិទ្យា

1. ក. គណនាផលគុណវ៉ិចទ័រ $\overline{AB} \times \overline{AC}$ ៖

គេមាន $A(1, 2, 1), B(2, 0, 3)$ និង $C(-1, 2, 0)$

គេបាន $\overline{AB} = (1, -2, 2), \overline{AC} = (-2, 0, -1)$

$$\text{នាំឱ្យ } \overline{AB} \times \overline{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & -2 & 2 \\ -2 & 0 & -1 \end{vmatrix} = 2\vec{i} - 3\vec{j} - 4\vec{k}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $\overline{AB} \times \overline{AC} = 2\vec{i} - 3\vec{j} - 4\vec{k}$ ។

► បង្ហាញថា ចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ

ដោយ $\overline{AB} \times \overline{AC} = 2\vec{i} - 3\vec{j} - 4\vec{k} \neq \vec{0}$

នាំឱ្យ បីចំណុច A, B, C មិនត្រង់ត្រង់ជួរ

ដូចនេះ ចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ ។

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC ។

តាមរូបមន្ត $S_{ABC} = \frac{1}{2} |\overline{AB} \times \overline{AC}|$

$$= \frac{1}{2} \sqrt{2^2 + (-3)^2 + (-4)^2} = \frac{\sqrt{29}}{2}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ $S_{ABC} = \frac{\sqrt{29}}{2}$ ដកតាមផ្ទៃក្រឡា ។

2. ក. រកសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូល

គេមាន ប៉ារ៉ាបូលមានកំពូលនៅត្រង់ចំណុច $(0, 0)$

និងកំណុំស្ថិតនៅលើអ័ក្សអាប់ស៊ីស (x', x)

នោះ ប៉ារ៉ាបូលមានអ័ក្សឆ្លុះនៅលើអ័ក្សអាប់ស៊ីស

នាំឱ្យ ប៉ារ៉ាបូលមានសមីការស្តង់ដារ $y^2 = 4px$

ដោយ ប៉ារ៉ាបូលកាត់តាមចំណុច $A(4, 8)$

គេបាន $8^2 = 16p \Rightarrow p = 4$ នោះ $y^2 = 4 \cdot 4x$

ដូចនេះ សមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលគឺ $y^2 = 16x$ ។

ខ. គណនាតម្លៃ x_1

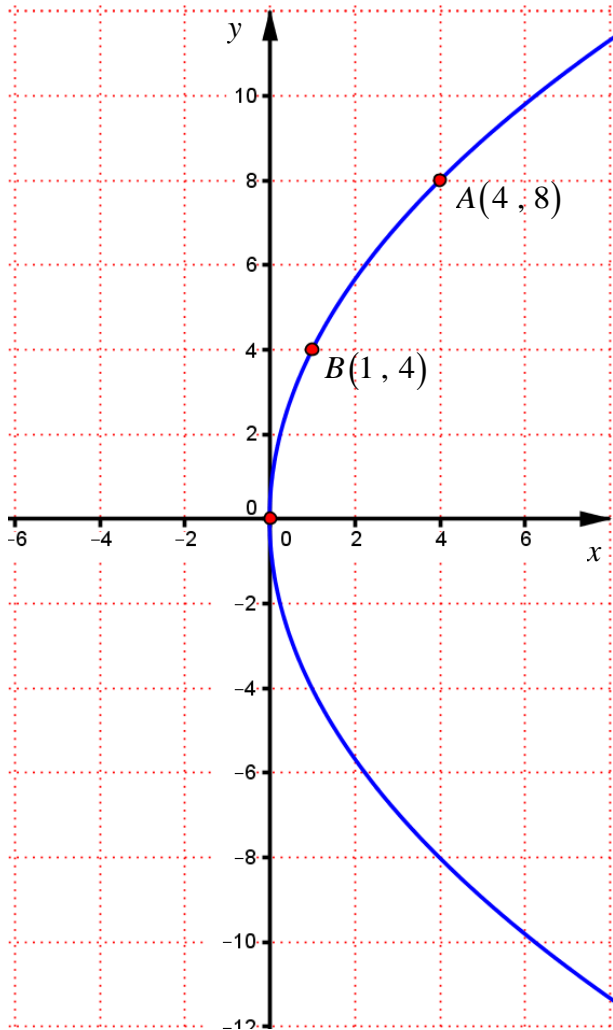
គេមាន ចំណុច $B(x_1, 4)$ ស្ថិតនៅលើប៉ារ៉ាបូលនោះ

គេបាន $y^2 = 16x$ ទៅជា $4^2 = 16x_1$ នោះ $x_1 = 1$

ដូចនេះ គណនាបាន $x_1 = 1$ ។

ចប់ក្រឹមនេះ

ខ្ញុំសូមបន្ថែមក្រាបនៃប៉ារ៉ាបូលដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
បន្ទប់លេខ :
តុលេខ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូ បឋមសិក្សា និងមគ្គុទ្ទេសក្សរ " ១២ + ២ "
សម័យប្រឡូង : ២៦ វិច្ឆិកា ២០១៦

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ផ្នែកពិជគណិត

1. គណនាលីមីតខាងក្រោម ៖ (១ពិន្ទុ)

ក. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x^2 - 3x + 2)}{(x^2 - x - 2)}$ ខ. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{\sin 3x}$

2. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖ (១ពិន្ទុ)

ក. $\int \frac{1}{(x^2 + x - 6)} dx$ ខ. $\int x \sin(4 - x^2) dx$

3. ចូរដោះស្រាយសមីការខាងក្រោមក្នុងសំណុំនៃចំនួនកុំផ្លិច ៖ (១ពិន្ទុ)

ក. $-3x^2 + 2x - 1 = 0$ ខ. $x^4 - 2x^2 - 15 = 0$

4. អ្នកគ្រូបុព្វាធ្វើប័ណ្ណលេខចំនួន ១ សន្លឹក ដែលសន្លឹកនីមួយៗសរសេរតែមួយលេខខុសៗគ្នា ក្នុងចំណោមពីលេខ 1 ដល់លេខ 9 ។ ក្នុងការពង្រឹងវិធីគុណ ដែលមានគុណនីមួយៗជាលេខ 1 ខ្ទង់ គាត់បានឱ្យក្រុមសិស្សនីមួយៗ ចាប់យកប័ណ្ណលេខចំនួន 2 សន្លឹក រួចគណនាផលគុណនៃលេខក្នុងប័ណ្ណទាំងពីរនោះ ។ រកប្រូបាបនៃការចាប់បានប័ណ្ណលេខ 2 សន្លឹក ដែលផលគុណនៃលេខរបស់វា ជាចំនួនគូ ។ (១ពិន្ទុ)

5. គេមានអនុគមន៍ $f(x) : y = x^3 - 3x + 1$ ។

- ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (១ពិន្ទុ)
- ខ. ប្រើប្រាស់ខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ចូរពិភាក្សាតាមតម្លៃ m នូវចំនួនឫសរបស់សមីការ $x^3 - 3x + 1 - m = 0$ ។ (១ពិន្ទុ)

II. ផ្នែកវេលីមាត្រ

1. គេមានអេលីប (E) ដែលមានចំណុចកំណុំ $F_1(1, -3)$, $F_2(1, 1)$ និងកាត់តាមចំណុច $A(-\sqrt{2} + 1, 1)$ ។

- ក. ចូររកចម្ងាយពីផ្ចិតអេលីប (E) ទៅចំណុចកំណុំរបស់អេលីបនោះ ។ (១ពិន្ទុ)
- ខ. គណនាប្រវែងអ័ក្សធំ និងអ័ក្សតូចរបស់អេលីប (E) រួចសរសេរសមីការស្តង់ដារនៃអេលីបនោះ ។ (១ពិន្ទុ)

2. នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ មានទិសដៅអវិជ្ជមាន គេមាន 4 ចំណុច $I(3, -1, 5)$, $M(4, 2, -1)$, $N(1, -2, 3)$ និង $A(1, 1, 3)$ ។

- ក. ចូរសរសេរសមីការទូទៅនៃប្លង់ (P) កាត់តាម 3 ចំណុច I , M និង N ។ (១ពិន្ទុ)
- ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ IMN និងសរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (d) កាត់តាមចំណុច A និងកាត់ប្លង់ (P) ត្រង់ចំណុច M ។ (១ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០១៦

I. ចម្លើយផ្នែកពិជគណិត

1. គណនាលីមីតខាងក្រោម ៖

$$\begin{aligned} \text{ក. } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x^2 - 3x + 2)}{(x^2 - x - 2)} & \quad (\text{មានរាងមិនកំណត់ } \frac{0}{0}) \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x-1)}{(x-2)(x+1)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-1}{x+1} = \frac{2-1}{2+1} = \boxed{\frac{1}{3}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ខ. } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{\sin 3x} & \quad (\text{មានរាងមិនកំណត់ } \frac{0}{0}) \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin 2x}{2x} \times \frac{3x}{\sin 3x} \times \frac{2}{3} \right) \\ &= 1 \times 1 \times \frac{2}{3} = \boxed{\frac{2}{3}} \end{aligned}$$

2. គណនារាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

$$\begin{aligned} \text{ក. } \int \frac{1}{(x^2 + x - 6)} dx \\ &= \int \frac{1}{(x-2)(x+3)} dx \\ &= \int \frac{1}{5} \left[\frac{1}{(x-2)} - \frac{1}{(x+3)} \right] dx \\ &= \frac{1}{5} [\ln|x-2| - \ln|x+3|] + c, c \text{ ថេរ} \\ &= \boxed{\frac{1}{5} \ln \left| \frac{x-2}{x+3} \right| + c} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ខ. } \int x \sin(4-x^2) dx \\ \text{គេតាង } t = 4-x^2 \text{ នោះ } dt = -2x dx \text{ គេបាន ៖} \\ \int x \sin(4-x^2) dx &= -\frac{1}{2} \int \sin(4-x^2) \cdot (-2x dx) \\ &= -\frac{1}{2} \int \sin(4-x^2) \cdot (-2x dx) \\ &= -\frac{1}{2} \int \sin t dt = -\frac{1}{2} (-\cos t) + c, c \text{ ថេរ} \\ &= \boxed{\frac{1}{2} \cos(4-x^2) + c} \end{aligned}$$

3. ដោះស្រាយសមីការខាងក្រោមក្នុងសំណុំនៃចំនួនកុំផ្លិច ៖

ក. $-3x^2 + 2x - 1 = 0$ មាន $a = -3, b = 2, c = -1$

ដោយ $\Delta' = 1 - 3 = -2$

នាំឱ្យ $x = \frac{-1 \pm \sqrt{-2}}{-3} = \frac{1}{3} \mp i \frac{\sqrt{2}}{3}$

ដូចនេះ $x = \frac{1}{3} - i \frac{\sqrt{2}}{3}, x = \frac{1}{3} + i \frac{\sqrt{2}}{3}$ ជាប្រស ។

ខ. $x^4 - 2x^2 - 15 = 0$

គេតាង $t = x^2$ គេបាន ៖ $t^2 - 2t - 15 = 0$

ដោយ $\Delta' = (-1)^2 + 15 = 16$

នាំឱ្យ $t = \frac{1 \pm \sqrt{16}}{1} = \begin{cases} 5 \\ -3 \end{cases}$

ចំពោះ $t = 5$ សមមូល $x^2 = 5 \Rightarrow x = \pm\sqrt{5}$

ចំពោះ $t = -3$ សមមូល $x^2 = -3 \Rightarrow x = \pm\sqrt{-3} = \pm i\sqrt{3}$

ដូចនេះ $x = \pm\sqrt{5}, x = \pm i\sqrt{3}$ ជាប្រសនៃសមីការ ។

4. រកប្រូបាបចាប់បានប័ណ្ណ មានផលគុណនៃលេខរបស់វាជាចំនួនគូ

គេមាន ប័ណ្ណ 9 មានចុះលេខពីលេខ 1 ដល់លេខ 9

ដើម្បីឱ្យផលគុណនៃប័ណ្ណទាំងពីរជាចំនួនគូលុះត្រាតែ គេចាប់បានប័ណ្ណមានលេខគូមួយយ៉ាងតិច មានន័យថា គូមួយ ឬគូពីរ

តាង A ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានប័ណ្ណមានផលគុណជាលេខគូ

$$\begin{aligned} \text{គេបាន } P(A) &= P(\text{គូ សេស}) + P(\text{គូ គូ}) + P(\text{សេស គូ}) \\ &= \left(\frac{4}{9} \cdot \frac{5}{8}\right) + \left(\frac{4}{9} \cdot \frac{3}{8}\right) + \left(\frac{5}{9} \cdot \frac{4}{8}\right) \\ &= \frac{20}{72} + \frac{12}{72} + \frac{20}{72} = \frac{52}{72} = \frac{13}{18} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $P(A) = \frac{13}{18} = 0.72$ ។

5. ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $y = f(x) = x^3 - 3x + 1$ (ដូចគ្រូអនុ. 2013)

• ដែនកំណត់

ដោយ អនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍ពហុធា មានន័យគ្រប់ $x \in \mathbb{R}$

ដូចនេះ $D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព

គេមាន $f(x) = x^3 - 3x + 1$

ដេរីវេ : $f'(x) = 3x^2 - 3 = 3(x-1)(x+1)$

គេឱ្យ $f'(x) = 0$

$3(x-1)(x+1) = 0$ នោះ $x = 1, x = -1$

គេបាន $f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 1 = -1$

$f(-1) = (-1)^3 - 3(-1) + 1 = 3$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$

• បរិមា

-ត្រង់ $x = -1, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើ $f(-1) = 3$ ។

-ត្រង់ $x = 1, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើ $f(1) = -1$ ។

• លីមីតត្រង់ចុងដែនកំណត់

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x^3 - 3x + 1) = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^3 - 3x + 1) = +\infty$

• តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$
$f(x)$	$-\infty$	3	-1	$+\infty$	

• ភាពប៉ោងផុត និងចំណុចរបត់

ដេរីវេទី២ $f''(x) = (3x^2 - 3)' = 6x$

គេឱ្យ $f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x = 0$ នោះ $x = 0$

- បើ $x > 0$ នោះ $f''(x) > 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពផុតទៅខាងលើ

- បើ $x < 0$ នោះ $f''(x) < 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពផុតទៅខាងក្រោម

- បើ $x = 0, f''(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញា

នាំឱ្យ f មានចំណុចរបត់ $I(0, f(0)) = I(0, 1)$

• ផ្ចិតត្រង់

គេនឹង បង្ហាញថា ចំណុចរបត់ $I(0, 1)$ ជាផ្ចិតត្រង់នៃខ្សែកោង

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតត្រង់លុះត្រាតែ $f(2a-x) + f(x) = 2b$

គេបាន $f(-x) + f(x) = 2$

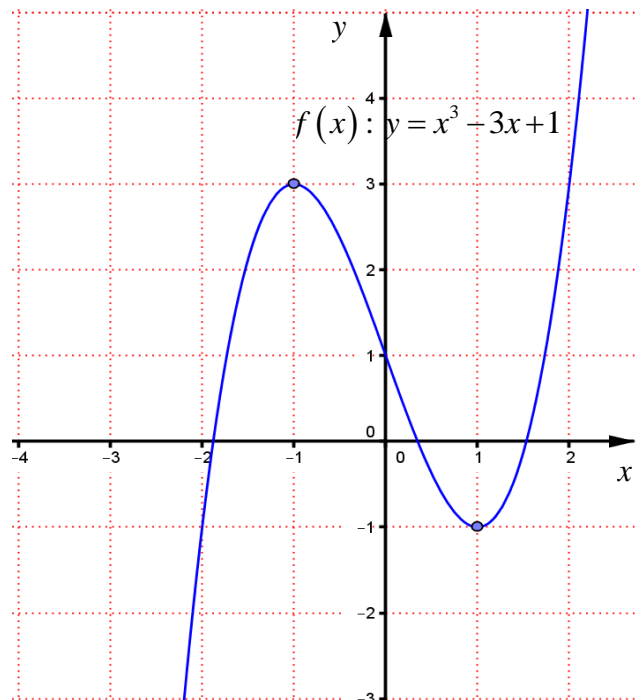
ដោយ $f(-x) + f(x)$

$= (-x)^3 - 3(-x) + 1 + x^3 - 3x + 1$

$= -x^3 + 3x + 1 + x^3 - 3x + 1 = 2$ ពិត

ដូចនេះ $I(0, 1)$ ជាផ្ចិតត្រង់នៃខ្សែកោង C តាងអនុកម្មន៍ f

• សង់ក្រាប

ខ. ពិភាក្សាតាមតម្លៃ m នូវចំនួនឫសរបស់សមីការ

គេមាន សមីការ $x^3 - 3x + 1 - m = 0$

គេបាន $m = x^3 - 3x + 1$

ឫសនៃសមីការនេះបានពីប្រសព្វរវាង បន្ទាត់ដេក $y = m$ និង

ក្រាប C ។ តាមក្រាបគេបានអត្ថិភាពនៃឫសដូចខាងក្រោម ៖

• $m \in (-\infty, -1)$: សមីការមានឫសតែមួយគត់ $x_1 < 0$

• $m = -1$: សមីការមានឫសបី $x_1 = -2, x_2 = x_3 = 1$

• $m \in (-1, 3)$: សមីការមានឫសបីផ្សេងគ្នា

• $m = 3$: សមីការមានឫសបី $x_1 = x_2 = -1, x_3 = 2$

• $m \in (3, +\infty)$: សមីការមានឫសតែមួយគត់ $0 < x_1$

II. ចម្លើយផ្នែកគណិតវិទ្យា

1. ក. រកចម្ងាយពីផ្ចិតអេលីប (E) ទៅចំណុចកំណុំរបស់អេលីបនោះ
ដោយ ផ្ចិតជាចំណុចកណ្តាលនៃ កំណុំទាំងពីរ

គេបាន $2c = F_1F_2$ ឬ $c = \frac{F_1F_2}{2}$

ដោយ $F_1(1, -3), F_2(1, 1)$

នោះ $F_1F_2 = \sqrt{(1-1)^2 + (1+3)^2} = \sqrt{0+4^2} = 4$

នាំឱ្យ $c = \frac{F_1F_2}{2} = \frac{4}{2} = 2$

ដូចនេះ ចម្ងាយពីផ្ចិតទៅកំណុំគឺ $c=2$ ឯកតាប្រវែង ។

ខ. គណនាប្រវែងអ័ក្សធំ និងអ័ក្សតូចរបស់អេលីប (E)

ដោយ អេលីប (E) កាត់តាមចំណុច $A(-\sqrt{2}+1, 1)$

តាមនិយមន័យអេលីប ដែលមាន $2a$ ជាប្រវែងអ័ក្សធំ

គេបាន $AF_1 + AF_2 = 2a$

ដោយ $AF_1 = \sqrt{(1+\sqrt{2}-1)^2 + (-3-1)^2} = \sqrt{18} = 3\sqrt{2}$

$AF_2 = \sqrt{(1+\sqrt{2}-1)^2 + (1-1)^2} = \sqrt{2}$

នាំឱ្យ $2a = 3\sqrt{2} + \sqrt{2} = 4\sqrt{2}$

ដូចនេះ ប្រវែងអ័ក្សធំ $2a = 4\sqrt{2}$ ឯកតាប្រវែង ។

ដោយ $b = \sqrt{a^2 - c^2} = \sqrt{(2\sqrt{2})^2 - 2^2} = 2$

ដូចនេះ ប្រវែងអ័ក្សតូច $2b = 4$ ឯកតាប្រវែង ។

>សរសេរសមីការស្តង់ដារនៃអេលីបនោះ

ដោយ $F_1(1, -3), F_2(1, 1)$ មានអាប័ស៊ីសដូចគ្នា

នោះ (E) ជាអេលីបមានអ័ក្សធំស្របអ័ក្សអាប័ស៊ីស

សមីការ ស្តង់ដារ (E) : $\frac{(x-h)^2}{a^2} + \frac{(y-k)^2}{b^2} = 1$

ដោយ ផ្ចិត I ជាចំណុចកណ្តាលនៃ កំណុំទាំងពីរ

$I(h, k) = I\left(\frac{1+1}{2}, \frac{-3+1}{2}\right) = I(1, -1)$

គេបាន $h=1, k=-1$

នាំឱ្យ សមីការស្តង់ដារនៃអេលីបអាចសរសេរបានគឺ៖

(E) : $\frac{(x-1)^2}{(2\sqrt{2})^2} + \frac{(y+1)^2}{2^2} = 1$

ដូចនេះ $(E) : \frac{(x-1)^2}{(2\sqrt{2})^2} + \frac{(y+1)^2}{2^2} = 1$ ។

2. ក. សរសេរសមីការទូទៅនៃប្លង់ (P) កាត់ I, M និង N

ប្លង់រាង (P) : $a(x-x_0)+b(y-y_0)+c(z-z_0)=0$

ដោយ ប្លង់ (P) កាត់តាមបីចំណុច I, M និង N

នោះប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច $I(3, -1, 5)$ និង

មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = \vec{IM} \times \vec{IN}$

គេមាន $I(3, -1, 5), M(4, 2, -1), N(1, -2, 3)$

នាំឱ្យ $\vec{IM} = (1, 3, -6), \vec{IN} = (-2, -1, -2)$

នោះ $\vec{n} = \vec{IM} \times \vec{IN} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 3 & -6 \\ -2 & -1 & -2 \end{vmatrix} = -12\vec{i} + 14\vec{j} + 5\vec{k}$

គេបាន (P) : $-12(x-3)+14(y+1)+5(z-5)=0$

$-12x+14y+5z+36+14-25=0$

$-12x+14y+5z+25=0$

ដូចនេះ $(P) : -12x+14y+5z+25=0$ ។

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ IMN

រូបមន្ត $S_{IMN} = \frac{1}{2} |\vec{IM} \times \vec{IN}| = \frac{1}{2} \sqrt{(-12)^2 + 14^2 + 5^2}$

$= \frac{1}{2} \sqrt{365} = \frac{\sqrt{365}}{2}$

ដូចនេះ គណនាបាន $S_{IMN} = \frac{\sqrt{365}}{2}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

>សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (d)

សមីការការប៉ារ៉ាម៉ែត្រមានរាង (d) : $\begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$

ដោយ (d) កាត់តាមចំណុច $A(1, 1, 3)$ និងកាត់តាម

ចំណុច $M(4, 2, -1)$ នោះបន្ទាត់ (d) មាន

វ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស $\vec{AM} = (3, 1, -4)$

នាំឱ្យ (d) : $\begin{cases} x = 1 + 3t \\ y = 1 + t, t \in \mathbb{R} \\ z = 3 - 4t \end{cases}$

ដូចនេះ (d) : $\begin{cases} x = 1 + 3t \\ y = 1 + t, t \in \mathbb{R} \\ z = 3 - 4t \end{cases}$ ។

បង្ហាញ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបឋម និងមគ្គុយ្យសិក្សា ឆ្នាំ ២០១៧

I. ចម្លើយផ្នែកពិជគណិត

1. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f(x) = \sqrt{\frac{|x|-1}{2-|x|}}$ មានន័យលុះត្រា $\begin{cases} 2-|x| \neq 0 & (1) \\ \frac{|x|-1}{2-|x|} \geq 0 & (2) \end{cases}$

តាម (1) : $2-|x| \neq 0$ នោះ $x \neq \pm 2$

តាម (2) : $\frac{|x|-1}{2-|x|} \geq 0$ គេនឹងសិក្សាសញ្ញារបស់វា

- បូសនៃភាគយក $|x|-1=0$ នោះ $x = \pm 1$
- បូសនៃភាគបែង $2-|x|=0$ នោះ $x = \pm 2$

តារាងសញ្ញា

x	$-\infty$	-2	-1	1	2	$+\infty$
$ x -1$	+	+	0	-	0	+
$2- x $	-	0	+	+	+	0
$\frac{ x -1}{2- x } \geq 0$	-	+	0	-	0	+

ដូចនេះ ដែនកំណត់គឺ $D = (-2, -1] \cup [1, 2)$ ។

2. គណនាលីមីតខាងក្រោម ៖

ក. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 1}{x^3 - x} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 1}{x(x-1)(x+1)}$

• បើ $x \rightarrow 1^-$ នោះ $x-1 \rightarrow 0^-$

គេបាន $\frac{1^2 - 3 \cdot 1 + 1}{1 \cdot 0^- \cdot (1+1)} = \frac{-1}{0^-} \rightarrow +\infty$

• បើ $x \rightarrow 1^+$ នោះ $x-1 \rightarrow 0^+$

គេបាន $\frac{1^2 - 3 \cdot 1 + 1}{1 \cdot 0^+ \cdot (1+1)} = \frac{-1}{0^+} \rightarrow -\infty$

ដូចនេះ $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 1}{x^3 - x} = \begin{cases} +\infty & \text{បើ } x \rightarrow 1^- \\ -\infty & \text{បើ } x \rightarrow 1^+ \end{cases}$ ។

ខ. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x^2 - 2x + 1}{2x^2 - 3x + 2}$ (មានរាងមិនកំណត់ $\frac{\infty}{\infty}$)

$= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 \left(3 - \frac{2}{x} + \frac{1}{x^2} \right)}{x^2 \left(2 - \frac{3}{x} + \frac{2}{x^2} \right)} = \frac{3-0+0}{2-0+0} = \frac{3}{2}$ ។

3. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

ក. $\int_0^1 \frac{x}{x+2} dx = \int_0^1 \frac{x+2-2}{x+2} dx = \int_0^1 \left(1 - 2 \cdot \frac{1}{x+2} \right) dx$
 $= \int_0^1 \left(1 - 2 \cdot \frac{(x+2)'}{x+2} \right) dx$
 $= [x - 2 \ln|x+2|]_0^1$
 $= (1 - 2 \ln 3) - (0 - 2 \ln 2) = \boxed{1 - 2 \ln \frac{3}{2}}$

ខ. $\int_0^2 \frac{x^2 - 3}{x+1} dx = \int_0^2 \frac{x^2 - 1 - 2}{x+1} dx$
 $= \int_0^2 \left(\frac{x^2 - 1}{x+1} - 2 \cdot \frac{1}{x+1} \right) dx$
 $= \int_0^2 \left(x - 1 - 2 \cdot \frac{(x+1)'}{x+1} \right) dx$
 $= \left[\frac{x^2}{2} - x - 2 \ln|x+1| \right]_0^2$
 $= (2 - 2 - 2 \ln 3) - 2 \ln 1 = \boxed{-2 \ln 3}$

4. ក. រកបូសកុំផ្លិច z_1 និង z_2 ដែល z_1 មានផ្នែកនិមិត្តវិជ្ជមាន ៖

គេមាន $z^2 - 6z + 12 = 0$, $\Delta' = 9 - 12 = -3$

នាំឱ្យ $z_1 = \frac{-(-3) + \sqrt{-3}}{1} = 3 + i\sqrt{3}$

$z_2 = \frac{-(-3) - \sqrt{-3}}{1} = 3 - i\sqrt{3}$

ដូចនេះ សមីការមានបូស $\boxed{z_1 = 3 + i\sqrt{3} , z_2 = 3 - i\sqrt{3}}$ ។

ខ. សរសេរបូស z_1 និង z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$z_1 = 3 + i\sqrt{3} = 2\sqrt{3} \left(\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i \right)$
 $= 2\sqrt{3} \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right)$

$z_2 = 3 - i\sqrt{3} = 2\sqrt{3} \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i \right)$
 $= 2\sqrt{3} \left(\cos \frac{11\pi}{6} + i \sin \frac{11\pi}{6} \right)$

5. ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសក្រាប C នៃអនុគមន៍ f(x)

គេមាន f(x) = x^3 + 3x^2 - 2 (ប្រហែលគ្រូអនុ.២០១៧)

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យគ្រប់ x ∈ ℝ

ដូចនេះ ដែនកំណត់ D = ℝ = (-∞, +∞) ។

• ទិសដៅអថេរភាព

គេមាន f(x) = x^3 + 3x^2 - 2

ដេរីវេ : f'(x) = 3x^2 + 6x = 3x(x+2)

គេឱ្យ f'(x) = 0

3x(x+2) = 0 នោះ x = 0, x = -2

គេបាន f(0) = 0^3 + 3·0^2 - 2 = -2

f(-2) = (-2)^3 + 3(-2)^2 - 2 = 2

តារាងសញ្ញា f'(x)

x	-∞	-2	0	+∞	
f'(x)	+	0	-	0	+

• បរមា

-ត្រង់ x = -2, f'(x) = 0 ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើ f(-2) = 2 ។

-ត្រង់ x = 0, f'(x) = 0 ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើ f(0) = -2 ។

• លីមីត lim_{x→-∞} f(x) = lim_{x→-∞} (x^3 + 3x^2 - 2) = -∞

lim_{x→+∞} f(x) = lim_{x→+∞} (x^3 + 3x^2 - 2) = +∞

• តារាងអថេរភាព

x	-∞	-2	0	+∞	
f'(x)	+	0	-	0	+
f(x)	-∞	↗ 2 ↘	-2	↗ +∞	

• ភាពប៉ោង និងភាពជិត

ដេរីវេទី២ f''(x) = (3x^2 + 6x)' = 6x + 6

គេឱ្យ f''(x) = 0 ⇔ 6x + 6 = 0 នោះ x = -1 ជាបូស

- បើ x > -1 នោះ f''(x) > 0

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពជិតទៅខាងលើ

- បើ x < -1 នោះ f''(x) < 0

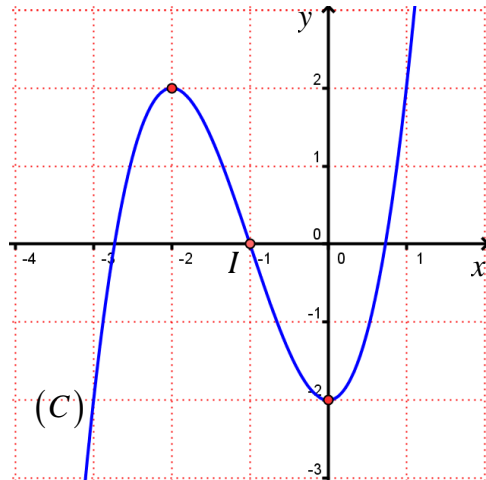
នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពជិត ចុះខាងក្រោម

- បើ x = -1, f''(x) = 0 និងប្តូរសញ្ញា

នាំឱ្យ f មានចំណុចរបត់មួយតាងដោយ I ដែល

I(-1, f(-1)) ឬ I(-1, 0)

• សង់ក្រាប

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះនឹងក្រាប C ត្រង់ចំណុចរបត់ I

សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង T : y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)

ដោយ T ប៉ះក្រាប C ត្រង់ចំណុចរបត់ I(-1, 0)

នាំឱ្យ x_0 = -1, y_0 = 0

នោះ f'(x_0) = f'(-1) = 3(-1)^2 + 6(-1) = -3

f(x_0) = f(-1) = (-1)^3 + 3(-1)^2 - 2 = 0

គេបាន T : y = -3(x + 1) + 0 = -3x - 3

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះគឺ T : y = -3x - 3 ។

គ. ប្រើប្រាស់ក្រាប C នៃអនុគមន៍ f(x) ពិភាក្សាចំនួនបូស

របស់សមីការ x^3 + 3x^2 - 2 = m តាមតម្លៃប៉ារ៉ាម៉ែត្រ m

គេមាន សមីការ x^3 + 3x^2 - 2 = m

បូសនៃសមីការនេះបានពីប្រសព្វរវាង បន្ទាត់ដេក y = m និង

ក្រាប C ។ តាមក្រាបគេបានអត្ថិភាពនៃបូសដូចខាងក្រោម ៖

• m ∈ (-∞, -2) : សមីការមានបូសតែមួយគត់ x_1 < 0

• m = -2 : សមីការមានបូសបី x_1 = -3, x_2 = x_3 = 0

• m ∈ (-2, 2) : មានបូសបីផ្សេងគ្នា x_1 < x_2 < 0 < x_3

• m = 2 : សមីការមានបូសបី x_1 = x_2 = -2, x_3 = 1

• m ∈ (2, +∞) : សមីការមានបូសវិជ្ជមានតែមួយគត់ 0 < x_1

II. ចម្លើយផ្នែកគណិតវិទ្យា

1. ក. រកកូអរដោនេនៃវ៉ិចទ័រ \overline{AB} , \overline{AC} , \overline{BC}
គេមាន $A(3, -1, 2)$, $B(0, -4, 2)$, $C(-3, 2, 1)$

$$\begin{aligned} \overline{AB} &= (x_B - x_A, y_B - y_A, z_B - z_A) \\ &= (0 - 3, -4 - (-1), 2 - 2) \\ &= (-3, -3, 0) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \overline{AC} &= (x_C - x_A, y_C - y_A, z_C - z_A) \\ &= (-3 - 3, 2 - (-1), 1 - 2) \\ &= (-6, 3, -1) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \overline{BC} &= (x_C - x_B, y_C - y_B, z_C - z_B) \\ &= (-3 - 0, 2 - (-4), 1 - 2) \\ &= (-3, 6, -1) \end{aligned}$$

គណនាបរិមាត្រនៃត្រីកោណ ABC

$$\begin{aligned} \overline{AB} &= (-3, -3, 0) \\ AB &= |\overline{AB}| = \sqrt{(-3)^2 + (-3)^2 + 0^2} = 3\sqrt{2} \\ \overline{AC} &= (-6, 3, -1) \\ AC &= |\overline{AC}| = \sqrt{(-6)^2 + 3^2 + (-1)^2} = \sqrt{46} \\ \overline{BC} &= (-3, 6, -1) \\ BC &= |\overline{BC}| = \sqrt{(-3)^2 + 6^2 + (-1)^2} = \sqrt{46} \end{aligned}$$

នាំឱ្យ បរិមាត្រនៃត្រីកោណ ABC

$$P = AB + AC + BC = 3\sqrt{2} + \sqrt{46} + \sqrt{46}$$

ដូចនេះ $P = 3\sqrt{2} + 2\sqrt{46}$ ឯកតាប្រវែង ។

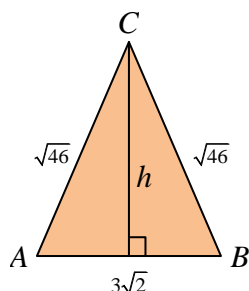
ខ. កំណត់ប្រភេទនៃត្រីកោណ ABC

ដោយ ត្រីកោណ ABC មានប្រវែងជ្រុង $AC = BC = \sqrt{46}$

ដូចនេះ ABC ជាត្រីកោណសមបាទកំពូល C ។

គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណនេះ (របៀបទី១)

$$\begin{aligned} h &= \sqrt{\sqrt{46}^2 - \left(\frac{3\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \frac{\sqrt{166}}{2} \\ S_{ABC} &= \frac{1}{2} \left(3\sqrt{2} \times \frac{\sqrt{166}}{2} \right) \\ &= \frac{3\sqrt{83}}{2} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $S_{ABC} = \frac{3\sqrt{83}}{2}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណនេះ (របៀបទី២)

$$\begin{aligned} \text{រូបមន្ត } S &= \frac{1}{2} |\overline{AB} \times \overline{AC}| \\ \overline{AB} \times \overline{AC} &= \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ -3 & -3 & 0 \\ -6 & 3 & -1 \end{vmatrix} = 3\vec{i} - 3\vec{j} - 27\vec{k} \\ S &= \frac{1}{2} \sqrt{3^2 + (-3)^2 + (-27)^2} \\ &= \frac{3}{2} \sqrt{1+1+9^2} = \frac{3\sqrt{83}}{2} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $S_{ABC} = \frac{3\sqrt{83}}{2}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

2. ក. រកកូអរដោនេកំណុំ F

ដោយ ប៉ារ៉ាបូល (P) មានកំពូល $O(0, 0)$ និងមានអ័ក្សឆ្លុះជាអ័ក្សរាបស៊ីស

គេបាន សមីការស្តង់ដារមានរាង $y^2 = 4px$

បម្រាប់ ក្រាហ្វិចប៉ារ៉ាបូល (P) កាត់តាម $A(2, 4)$

គេបាន $4^2 = 4p \cdot 2$ នោះ $p = 2$

ដូចនេះ កូអរដោនេកំណុំ $F(p, 0) = F(2, 0)$ ។

សរសេរសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលនេះ

ដោយ សមីការស្តង់ដារមានរាង $y^2 = 4px$ ដែលមាន $p = 2$

ដូចនេះ សមីការស្តង់ដារសរសេរបាន $(P): y^2 = 8x$ ។

ខ. រកតម្លៃ x_1 និងកំណត់ចំណុច B

ដោយដឹងថាចំណុច $B(x_1, 8)$ ស្ថិតនៅលើប៉ារ៉ាបូល (P)

គេបាន $y^2 = 8x$ ទៅជា $8^2 = 8x_1$ នោះ $x_1 = 8$

ដូចនេះ $x_1 = 8, B(8, 8)$ ។

គ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ (d) ប៉ះនឹងប៉ារ៉ាបូលត្រង់ចំណុច A

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរាង (d): $y = y'(x_0)(x - x_0) + y(x_0)$

ដោយ (d) ប៉ះ (P) ត្រង់ $A(2, 4)$ នោះ $x_0 = 2, y(x_0) = 4$

ហើយ $y^2 = 8x$ នោះ $2yy' = 8$ នោះ $y' = \frac{4}{y}$

នាំឱ្យ $y'(x_0) = \frac{4}{y(x_0)} = \frac{4}{4} = 1$

គេបាន (d): $y = 1(x - 2) + 4$ ឬ $y = x + 2$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះសរសេរបាន $(d): y = x + 2$ ។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

ឈ្មោះ :

បន្ទាប់លេខ :

តុលេខ :

ហត្ថលេខា :

សម័យប្រឡង : ថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨

វិញ្ញាណ : គណិតវិទ្យា

រយៈពេល : ០២ ម៉ោង

ប្រធាន :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបឋមសិក្សា និងមតេយ្យសិក្សា

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូ
បឋម

I. ពិជគណិត

១. (១ពិន្ទុ) គណនាលីមីតខាងក្រោម៖ ក. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - x^2 + x - 1}{x^2 - 1}$; ខ. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sin 5x)(\sin 4x)}{-2x^2}$

២. (១ពិន្ទុកន្លះ) ចូរដោះស្រាយនៅក្នុងសំណុំ \mathbb{C} នៃចំនួនកុំផ្លិចសមីការ៖

ក. $-9Z^2 + 18\sqrt{2}Z - 36 = 0$ ។ យើងតាង Z_1 ជាបួសរបស់សមីការដែលផ្នែកនិមិត្តវិជ្ជមាន និង Z_2 បួសមួយទៀត ។

ខ. ចូររកម៉ូឌុល និងអាកុយម៉ង់នៃចំនួនកុំផ្លិច $\left(\frac{Z_1}{Z_2}\right)^2$ ។

៣. (១ពិន្ទុ) គណនាអាំងតេក្រាល៖ ក. $I = \int_1^2 [(x-1)(x^2 + 2x - 3)] dx$; ខ. $J = \int_{-1}^0 \left(\frac{1}{(x-1)^2} - \frac{1}{(x-1)} \right) dx$

៤. (១ពិន្ទុកន្លះ) អ្នកចិញ្ចឹមសត្វម្នាក់គាត់ទិញ កូនមាន់ កូនទា និងកូនជ្រូកមកចិញ្ចឹម ។

បើគាត់ទិញកូនមាន់ 3000 ក្បាល កូនទា 2000 ក្បាល និងកូនជ្រូក 100 ក្បាលគាត់ត្រូវចំណាយអស់ប្រាក់ 12 000 000 រៀល ។

បើគាត់ទិញកូនមាន់ 2000 ក្បាល កូនទា 1000 ក្បាល និងកូនជ្រូក 110 ក្បាលគាត់ត្រូវចំណាយអស់ប្រាក់ 8 800 000 រៀល ។

បើគាត់ទិញកូនមាន់ 1100 ក្បាល កូនទា 500 ក្បាល និងកូនជ្រូក 52 ក្បាលគាត់ត្រូវចំណាយអស់ប្រាក់ 4 510 000 រៀល ។

ចូររកតម្លៃកូនមាន់មួយក្បាល កូនទាមួយក្បាល និងកូនជ្រូកមួយក្បាល ។

៥. គេមានអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - 5x + 7}{2 - x}$

ក. (១ពិន្ទុ) រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ $f(x)$ និងបង្ហាញថា $f(x) = -x + 3 - \frac{1}{(x-2)}$ ។

ខ. (១ពិន្ទុ) រកសមីការនៃអាស៊ីមតូតទ្រេត និងអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប(C) របស់ f ។

គ. (១ពិន្ទុ) សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប(C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។

II. ធរណីមាត្រ

១. ក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(o, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $M(-4, 2, 0)$, $N(0, 2, 2)$, $P(2, 4, 4)$, $Q(0, 6, -8)$ ។

ក. (១ពិន្ទុ) រកវ៉ិចទ័រ \overline{MN} ; \overline{MP} ; \overline{MQ} ; \overline{NP} ; \overline{NQ} ; \overline{PQ} ។

ខ. (១ពិន្ទុ) គណនាប្រវែង MN , MP , MQ , NQ និង PQ ។ បង្ហាញថាត្រីកោណ MNQ និង MPQ កែងគ្រង M ។

តំលៃប្រូត្រាភ្នំ

I. ពិជគណិត

១. គណនាលីមីតខាងក្រោម ៖

ក. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - x^2 + x - 1}{x^2 - 1}$ រាងមិនកំណត់ $\frac{0}{0}$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2(x-1) + (x-1)}{x^2 - 1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^2 + 1)(x-1)}{(x+1)(x-1)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^2 + 1)}{(x+1)}, \quad x \neq 1$$

$$= 1$$

ខ. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sin 5x)(\sin 4x)}{-2x^2}$ រាងមិនកំណត់ $\frac{0}{0}$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 5x}{5x} \cdot \frac{\sin 4x}{4x} \cdot \frac{5 \cdot 4}{-2}$$

$$= -10$$

២. ក. ចូរដោះស្រាយសមីការក្នុង C

$$-9Z^2 + 18\sqrt{2}Z - 36 = 0 \text{ ឬ } Z^2 - 2\sqrt{2}Z + 4 = 0$$

តាម $\Delta' = (-\sqrt{2})^2 - 4 = -2 = 2i^2$

នោះ $\sqrt{\Delta'} = i\sqrt{2}$

មានបួស

$$Z_1 = \frac{-(-\sqrt{2}) + i\sqrt{2}}{1} = \sqrt{2} + i\sqrt{2}$$

$$Z_2 = \frac{-(-\sqrt{2}) - i\sqrt{2}}{1} = \sqrt{2} - i\sqrt{2}$$

ដូចនេះ $Z_1 = \sqrt{2} + i\sqrt{2}$ និង $Z_2 = \sqrt{2} - i\sqrt{2}$

ខ. ចូររកម៉ូឌុល និង អាកុយម៉ង់នៃ $\left(\frac{Z_1}{Z_2}\right)^2$

-របៀបទី១

គេមាន $Z_1 = \sqrt{2} + i\sqrt{2}$

$$= 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$$

$$= 2 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$$

និង $Z_2 = \sqrt{2} - i\sqrt{2}$

$$= 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$$

$$= 2 \left(\cos \left(-\frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{4} \right) \right)$$

នោះ $\left(\frac{Z_1}{Z_2}\right)^2 = \left[\frac{2 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)}{2 \left(\cos \left(-\frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{4} \right) \right)} \right]^2$

$$= \left[\cos \left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4} \right) \right]^2$$

$$= \left(\cos \frac{2\pi}{4} + i \sin \frac{2\pi}{4} \right)^2$$

$$= \cos \pi + i \sin \pi$$

-របៀបទី២

គេមាន $\left(\frac{Z_1}{Z_2}\right)^2 = \left(\frac{\sqrt{2} + i\sqrt{2}}{\sqrt{2} - i\sqrt{2}} \right)^2$

$$= \left(\frac{1+i}{1-i} \right)^2$$

$$= \frac{1+2i+i^2}{1-2i+i^2}$$

$$= \frac{2i}{-2i}$$

$$= -1$$

$$= \cos \pi + i \sin \pi$$

ដូចនេះ $\left(\frac{Z_1}{Z_2}\right)^2$ មានម៉ូឌុលស្មើ 1 និងអាកុយម៉ង់ $\pi + 2k\pi$

៣. គណនាអាំងតេក្រាល ៖

ក. $I = \int_1^2 [(x-1)(x^2+2x-3)] dx$

$$= \int_1^2 (x^3 + 2x^2 - 3x - x^2 - 2x + 3) dx$$

$$= \int_1^2 (x^3 + x^2 - 5x + 3) dx$$

$$= \left[\frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{5}{2}x^2 + 3x \right]_1^2$$

$$= \left(\frac{16}{4} + \frac{8}{3} - 10 + 6 \right) - \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{3} - \frac{5}{2} + 3 \right)$$

$$= \frac{19}{12}$$

ខ. $J = \int_{-1}^0 \left(\frac{1}{(x-1)^2} - \frac{1}{(x-1)} \right) dx$

$$= \left[-\frac{1}{x-1} - \ln|x-1| \right]_{-1}^0$$

$$= (1 - \ln|-1|) - \left(\frac{1}{2} - \ln|-2| \right)$$

$$= \frac{1}{2} + \ln 2$$

៤. រកតម្លៃ កូនមាន់មួយ កូនទាមួយនិងកូនជ្រូកមួយ ។

-តាង x, y, z ជាតម្លៃកូនមាន់មួយក្បាល កូនទាមួយក្បាល

និង កូនប្រាក់មួយក្បាលរៀងគ្នា

តាមសម្មតិកម្ម

គេបានប្រពន្ធនៃសមីការ

$$\begin{cases} 3000x + 2000y + 100z = 12,000,000 \\ 2000x + 1000y + 110z = 8,800,000 \\ 1100x + 500y + 52z = 4,510,000 \end{cases}$$

ឬ

$$\begin{cases} 30x + 20y + z = 120,000 \\ 200x + 100y + 11z = 880,000 \\ 275x + 125y + 13z = 1,127,500 \end{cases}$$

តាមដេទែមីណង់

$$D = \begin{vmatrix} 30 & 20 & 1 \\ 200 & 100 & 11 \\ 275 & 125 & 13 \end{vmatrix} = 3750$$

$$D_x = \begin{vmatrix} 120000 & 20 & 1 \\ 880000 & 100 & 11 \\ 1127500 & 125 & 13 \end{vmatrix} = 7,500,000$$

$$D_y = \begin{vmatrix} 30 & 120000 & 1 \\ 200 & 880000 & 11 \\ 275 & 1127500 & 13 \end{vmatrix} = 6,625,000$$

$$D_z = \begin{vmatrix} 30 & 20 & 120000 \\ 200 & 100 & 880000 \\ 275 & 125 & 1127500 \end{vmatrix} = 112,500,000$$

គេបាន $x = \frac{D_x}{D} = \frac{7,500,000}{3750} = 2000$

$y = \frac{D_y}{D} = \frac{6,625,000}{3750} = 1500$

$z = \frac{D_z}{D} = \frac{112,500,000}{3750} = 30000$

ដូចនេះ

កូនមាន់មួយមានតម្លៃ 2000 រៀល

កូនទាមួយមានតម្លៃ 1500 រៀល

កូនមាន់មួយមានតម្លៃ 30000 រៀល

៥.ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f

លក្ខខណ្ឌ $2-x \neq 0$ នាំឲ្យ $x \neq 2$

ដូចនេះ $D_f = \mathbb{R} \setminus \{2\}$

-បង្ហាញថា $f(x) = -x + 3 - \frac{1}{(x-2)}$

គេអាចសរសេរ $f(x) = \frac{-x(2-x) + 3(2-x) + 1}{2-x}$

$$= -x + 3 + \frac{1}{2-x}$$

$$= -x + 3 + \frac{1}{-(x-2)}$$

$$= -x + 3 - \frac{1}{x-2} \text{ ពិត}$$

ខ.រកសមីការនៃអាស៊ីមតូត ក្រាប (C) របស់ f ។

គេមាន

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x-2} = 0$ នាំឲ្យបន្ទាត់ $y = -x + 3$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេត

និង $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{x-2} = \pm\infty$ នាំឲ្យបន្ទាត់ $x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

ដូចនេះក្រាប (C) មាន

បន្ទាត់ $y = -x + 3$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនិងបន្ទាត់ $x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ។

គ.សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f'(x) = \left(-x + 3 - \frac{1}{x-2}\right)'$

$$= -1 + \frac{1}{(x-2)^2}$$

$$= \frac{-(x-2)^2 + 1}{(x-2)^2}$$

$$= \frac{-x^2 + 4x - 3}{(x-2)^2}$$

បើ $f'(x) = 0$ នោះ $\frac{-x^2 + 4x - 3}{(x-2)^2} = 0$

ឬ $-x^2 + 4x - 3 = 0$

មានឫស $x = 1, x = 3$

សញ្ញា $f'(x)$ ដូច $-x^2 + 4x - 3$ ព្រោះ $(x-2)^2 > 0$ លើ D_f

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+	0	-

ចំណុចបរមាធៀប : f មានតម្លៃ

-អប្បបរមាធៀបត្រង់ $x = 1$ គឺ $f(1) = -1 + 3 - \frac{1}{1-2} = 3$

-អតិបរមាធៀបត្រង់ $x = 3$ គឺ $f(3) = -3 + 3 - \frac{1}{3-2} = -1$

លីមីតចុងដែន

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \left(-x + 3 - \frac{1}{x-2}\right) = \pm\infty = \begin{cases} +\infty & \text{if } x \rightarrow 2^- \\ -\infty & \text{if } x \rightarrow 2^+ \end{cases}$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(-x + 3 - \frac{1}{x-2}\right) = \mp\infty = \begin{cases} +\infty & \text{if } x \rightarrow -\infty \\ -\infty & \text{if } x \rightarrow +\infty \end{cases}$$

តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$	
$f'(x)$	-	0	+	+	0	-
$f(x)$	$+\infty$		$+\infty$	-1		$-\infty$

ខ្សែកោង

ចំណុចប្រសព្វនៃ (C) នឹងអ័ក្សនៃតម្រូវ

បើ $x=0$ នោះ $y=f(0)=3-\frac{1}{-2}=3.5$

បើ $y=0$ នោះ $f(x)=0$ ឬ $\frac{x^2-5x+7}{2-x}=0$

សមមូល $x^2-5x+7=0$

មាន $\Delta=(-5)^2-4\times 1\times 7=-3<0$ (គ្មានឫសក្នុង D_f)

នាំឲ្យ (C) មិនកាត់អ័ក្ស ($x'ox$) ទេ។

ផ្ចិតឆ្លុះ : ចំពោះ $x=2$ និង $y=-2+3=1$

បង្ហាញថា $I(2,1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះ

រូបមន្ត $f(2a-x)+f(x)=2b$ ឬ $f(4-x)+f(x)=2$

គេបាន

$$\begin{aligned} f(4-x)+f(x) &= \left(- (4-x) + 3 - \frac{1}{(4-x)-2}\right) + \left(-x + 3 - \frac{1}{x-2}\right) \\ &= 2 - \frac{1}{-x+2} - \frac{1}{x-2} \\ &= 2 + \frac{1}{x-2} - \frac{1}{x-2} \\ &= 2 \text{ ពិត} \end{aligned}$$

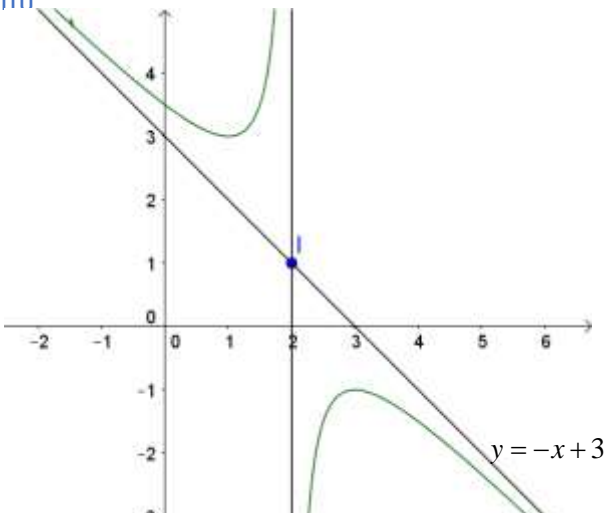
នាំឲ្យ $I(2,1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃ (C) ។

តារាងតម្លៃលេខ

បន្ទាត់ $y=-x+3$

x	0	3
y	3	0

គូសគ្រាវ

II. រណីមាត្រ

$M(-4,2,0), N(0,2,2), P(2,4,4), Q(0,6,-8)$

ក. រកវ៉ិចទ័រ $\overline{MN}, \overline{MP}, \overline{MQ}, \overline{NP}, \overline{NQ}, \overline{PQ}$

$\overline{MN} = (0+4, 2-2, 2-0) = (4, 0, 2)$

$\overline{MP} = (2+4, 4-2, 4-0) = (6, 2, 4)$

$\overline{MQ} = (0+4, 6-2, -8-0) = (4, 4, -8)$

$\overline{NP} = (2-0, 4-2, 4-2) = (2, 2, 2)$

$\overline{NQ} = (0-0, 6-2, -8-2) = (0, 4, -10)$

$\overline{PQ} = (0-2, 6-4, -8-4) = (-2, 2, -12)$

ខ. គណនាប្រវែង MN, MP, MQ, NP និង PQ ។

$MN = |\overline{MN}| = \sqrt{4^2 + 0^2 + 2^2} = 2\sqrt{5}$ ឯកតាប្រវែង

$MP = |\overline{MP}| = \sqrt{6^2 + 2^2 + 4^2} = 2\sqrt{14}$ ឯកតាប្រវែង

$MQ = |\overline{MQ}| = \sqrt{4^2 + 4^2 + (-8)^2} = 4\sqrt{6}$ ឯកតាប្រវែង

$NP = |\overline{NP}| = \sqrt{2^2 + 2^2 + 2^2} = 2\sqrt{3}$ ឯកតាប្រវែង

$NQ = |\overline{NQ}| = \sqrt{0^2 + 4^2 + (-10)^2} = 2\sqrt{29}$ ឯកតាប្រវែង

$PQ = |\overline{PQ}| = \sqrt{(-2)^2 + 2^2 + (-12)^2} = 2\sqrt{38}$ ឯកតាប្រវែង

បង្ហាញថាត្រីកោណ MNQ និង MPQ កែងក្នុង M

លក្ខខណ្ឌ $\overline{MN} \cdot \overline{MQ} = 0$ និង $\overline{MP} \cdot \overline{MQ} = 0$

គេមាន

$\overline{MN} \cdot \overline{MQ} = 4 \times 4 + 0 \times 4 + 2 \times (-8) = 16 - 16 = 0$ (1)

$\overline{MP} \cdot \overline{MQ} = 6 \times 4 + 2 \times 4 + 4 \times (-8) = 24 + 8 - 32 = 0$ (2)

តាម(1)និង (2)គេបាន MNQ និង MPQ ជាត្រីកោណកែង

ក្នុង M

ដូចនេះ MNQ និង MPQ ជាត្រីកោណកែងក្នុង M ។

សុំរកវ៉ិចទ័រទោសរាល់កំហុសខ្លះៗ (គ្រប់យ៉ាង និង សូមជូនពរឲ្យសំណាងល្អជានិច្ច ។

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ សន្តិសុខ សេរីភាព

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុក

គ្រួសារប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុក

ព័ត៌មាន ២ ០ ០ ២ ជំនួស ២ ០ ១ ៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១១ តុលា ២០០២

វិញ្ញាបនបត្រ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $x^2 - 2x + 5 = 0$ ។
ខ. គណនាបូសកាណែនចំនួនកុំផ្លិច $8 - 6i$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. គណនារង្វង់ក្រាលមិនកំណត់ : $I = \int \cos^2 x dx$, $J = \int x \sin x dx$ ។
ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $f(x) = 2x(x^3 + 1)$ ដោយដឹងថាព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍នេះស្មើ 3 កាលណា $x = -1$ ។ (២ពិន្ទុ)
- III. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{x-1}{|x|+1}$ ។
ក. សិក្សាភាពជាប់នៃអនុគមន៍ f ត្រង់ចំណុច $x = 0$ ។
ខ. តើអនុគមន៍ f មានដេរីវេត្រង់ចំណុច $x = 0$ ឬទេ ? (១ពិន្ទុ)
- IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : y'' + 4y' + 4y = 0$ ។
ខ. គេឱ្យសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(F) : y'' + 4y' + 4y = -4x$ កំណត់ចំនួនពិត a និង b ដែលអនុគមន៍ $\varphi : x \mapsto ax + b$ ជាចម្លើយនៃ (F) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(2, 2, 2)$, $B(2, 0, 1)$ និង $C(4, 1, -1)$ ។
ក. បង្ហាញថាត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ B ។
ខ. រកសមីការប្លង់កាត់តាមចំណុចទាំងបីនេះ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2}$ ។
ក. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងក្រាបអនុគមន៍ f ។
ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុងខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) បន្ទាត់ $x = 2$ និង $x = 5$ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០២

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

គេមាន $x^2 - 2x + 5 = 0$
 $x^2 - 2x + 1 = -4$
 $(x+1)^2 = -4$
 $x+1 = \pm\sqrt{-4}$
 $x = -1 \pm 2i$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = -1 \pm 2i$ ។

ខ. គណនាឫសការ៉េនៃចំនួនកុំផ្លិច $8-6i$

គេតាង z ជាឫសការ៉េនៃចំនួន $8-6i$
គេបាន $z^2 = 8-6i$
នាំឱ្យ $z = \pm\sqrt{8-6i}$
 $= \pm\sqrt{9-6i-1}$
 $= \pm\sqrt{9-6i+i^2}$
 $= \pm\sqrt{(3-i)^2} = \pm(3-i)$

ដូចនេះ ឫសការ៉េនៃ $8-6i$ ស្មើនឹង $3-i, -3+i$ ។

II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់

$I = \int \cos^2 x dx$ (តាម $2\cos^2 x = 1 + \cos 2x$)
 $= \int \frac{1 + \cos 2x}{2} dx$
 $= \frac{1}{2} \left(x + \frac{1}{2} \sin 2x \right) + c$, c ជាចំនួនថេរ
 $= \frac{1}{2} x + \frac{1}{4} \sin 2x + c$

ដូចនេះ $I = \frac{1}{2} x + \frac{1}{4} \sin 2x + c$ ។

$J = \int x \sin x dx$ (ប្រើអាំងតេក្រាលដោយផ្នែក)

គេតាង $u = x$ នោះ $du = dx$
 $dv = \sin x dx$ នោះ $v = -\cos x$
រូបមន្ត $\int u dv = uv - \int v du$
គេបាន $\int x \sin x dx = -x \cos x - \int -\cos x dx$
 $= -x \cos x + \sin x + c$, c ថេរ

ដូចនេះ $J = -x \cos x + \sin x + c$ ។

ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f(x) = 2x(x^3 + 1)$
គេតាង $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$
នាំឱ្យ $F(x) = \int f(x) dx = \int 2x(x^3 + 1) dx$
 $= 2 \int (x^4 + x) dx$
 $= 2 \left(\frac{x^5}{5} + \frac{x^2}{2} \right) + c$

ដោយ $F(-1) = 3$ នោះ $2 \left(\frac{(-1)^5}{5} + \frac{(-1)^2}{2} \right) + c = 3$

គេបាន $-\frac{2}{5} + 1 + c = 3 \Rightarrow c = \frac{12}{5}$

ដូចនេះ $F(x) = \frac{2x^5}{5} + x^2 + \frac{12}{5}$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$ ។

III. ក. សិក្សាភាពជាប់នៃអនុគមន៍ f ក្នុងចំណុច $x=0$

គេមាន $f(x) = \frac{x-1}{|x|+1} = \begin{cases} \frac{x-1}{x+1} & \text{បើ } x \geq 0 \\ -1 & \text{បើ } x < 0 \end{cases}$

អនុគមន៍ f ជាប់ក្នុង $x=0$ លុះត្រាតែ វាផ្ទៀងផ្ទាត់

$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0)$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (-1) = -1$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-1}{x+1} = \frac{0-1}{0+1} = -1$

$f(0) = \frac{0-1}{0+1} = -1$

នាំឱ្យ $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0) = -1$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍ជាប់ក្នុង $x=0$ ។

ខ. តើអនុគមន៍ f មានដេរីវេក្នុងចំណុច $x=0$ ឬទេ?

បើ f មានដេរីវេក្នុង $x=0$ លុះត្រាតែ $f'_-(0) = f'_+(0)$

តាមនិយមន័យដេរីវេ $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$

គេបាន $f'_-(0) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-1 - (-1)}{x} = \frac{0}{0^-} = 0$

និង
$$f'_+(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-1}{x+1} - (-1) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-1+x+1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x+1}{x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2x}{x+1} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2}{x+1} = \frac{2}{0+1} = 2$$

ដោយ $f'_-(0) \neq f'_+(0)$ នោះ f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x=0$ ទេ

ដូចនេះ: f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x=0$ ទេ ។

IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល (E)

គេមាន (E) : $y'' + 4y' + 4y = 0$

គេបាន សមីការសម្គាល់ $\lambda^2 + 4\lambda + 4 = 0$ ឬ $(\lambda + 2)^2 = 0$

នោះ សមីការសម្គាល់មានឫសឌុប $\lambda_0 = -2$

សមីការ (E) មានចម្លើយទូទៅ

$$y_c = Ae^{\lambda_0 x} + Bxe^{\lambda_0 x}, \quad A, B \text{ ជាចំនួនថេរ}$$

ដូចនេះ: $y_c = Ae^{-2x} + Bxe^{-2x}$ ជាចម្លើយទូទៅនៃ (E) ។

ខ. កំណត់ចំនួនពិត a និង b

គេមាន $\varphi : x \mapsto ax + b$ អាចសរសេរ $\varphi(x) = ax + b$

នាំឱ្យ $\varphi'(x) = a$ និង $\varphi''(x) = 0$

ដោយ φ ជាចម្លើយនៃ (F) នោះគេបាន ៖

$$\varphi'' + 4\varphi' + 4\varphi = -4x$$

$$0 + 4a + 4(ax + b) = -4x$$

$$4ax + (4a + 4b) = -4x$$

$$\varphi'' + 4\varphi' + 4\varphi = -4x$$

$$\begin{cases} 4a = -4 \\ 4a + 4b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 1 \end{cases}$$

ដូចនេះ: កំណត់បាន $a = -1, b = 1$ ។

V. ក. បង្ហាញថាត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ B

បើ ΔABC កែងត្រង់ B លុះត្រាតែ $\vec{BA} \perp \vec{BC}$

មានន័យថា គេបានផលគុណស្កាលែ $\vec{BA} \cdot \vec{BC} = 0$

គេមាន $A(2, 2, 2), B(2, 0, 1)$ និង $C(4, 1, -1)$

នោះ $\vec{BA} = (0, 2, 1)$ និង $\vec{BC} = (2, 1, -2)$

$$\begin{aligned} \vec{BA} \cdot \vec{BC} &= xx' + yy' + zz' \\ &= (0)(2) + (2)(1) + (1)(-2) \\ &= 0 + 2 - 2 = 0 \text{ ពិត} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ B ។

ខ. រកសមីការប្លង់កាត់តាមចំណុចទាំងបីនេះ:

ប្លង់ (ABC) : $a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

ដោយប្លង់ (ABC) កាត់ $B(2, 0, 1)$

នាំឱ្យ $x_0 = 2, y_0 = 0, z_0 = 1$

ហើយ ប្លង់ (ABC) មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = \vec{BA} \times \vec{BC}$

$$\vec{BA} \times \vec{BC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 0 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -2 \end{vmatrix} = -5\vec{i} + 2\vec{j} - 4\vec{k}$$

នាំឱ្យ $a = -5, b = 2, c = -4$

គេបាន (ABC) : $-5(x - 2) + 2(y - 0) - 4(z - 1) = 0$
 $-5x + 2y - 4z + 14 = 0$

ដូចនេះ: $(ABC) : -5x + 2y - 4z + 14 = 0$ ។

VI. ក. សិក្សាទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

គេមាន $f(x) = \frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2}$

ដែនកំណត់ $\begin{cases} x-1 \neq 0 \\ x+1 \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \neq 1 \\ x \neq -1 \end{cases}$

នាំឱ្យ $D = (-\infty, -1) \cup (-1, 1) \cup (1, +\infty)$

លីមីត $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = 0$

$$\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^-} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = 0$$

អាស៊ីមតូត

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 0$ នោះ $y = 0$ ជាអាស៊ីមតូតដេក

$\lim_{x \rightarrow \pm 1} f(x) = +\infty$ នោះ $x = \pm 1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

ដេរីវេ

$$\begin{aligned}
 f'(x) &= -2 \cdot \frac{(x-1)'}{(x-1)^3} - 2 \frac{(x+1)'}{(x+1)^3} \\
 &= -2 \left[\frac{1}{(x-1)^3} + \frac{1}{(x+1)^3} \right] \\
 &= -2 \left[\frac{(x+1)^3 + (x-1)^3}{(x-1)^3 (x+1)^3} \right] \\
 &= -2 \left[\frac{x^3 + 3x^2 + 3x + 1 + x^3 - 3x^2 + 3x - 1}{(x-1)^3 (x+1)^3} \right] \\
 &= -2 \left[\frac{2x^3 + 6x}{(x-1)^3 (x+1)^3} \right] = \frac{-4x(x^2 + 3)}{(x-1)^3 (x+1)^3}
 \end{aligned}$$

ឱ្យ $f'(x) = 0$ សមមូល $\frac{-4x(x^2 + 3)}{(x-1)^3 (x+1)^3} = 0$

ដោយ $\forall x \in D_f, x^2 + 3 > 0, x - 1 \neq 0, x + 1 \neq 0$

នាំឱ្យ $-4x = 0$ នោះ $x = 0$

តារាងសញ្ញា $f(x)$

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
$-4x$	+	+	0	-	-
$x^2 + 3$	+	+	+	+	+
$(x-1)^3$	-	-	-	0	+
$(x+1)^3$	-	0	+	+	+
$f'(x) = \frac{-4x(x^2 + 3)}{(x-1)^3 (x+1)^3}$	+	-	0	+	-

ត្រង់ $x = 0, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បរមាស្មើ $f(0) = 2$ ។

តារាងអថេរភាព

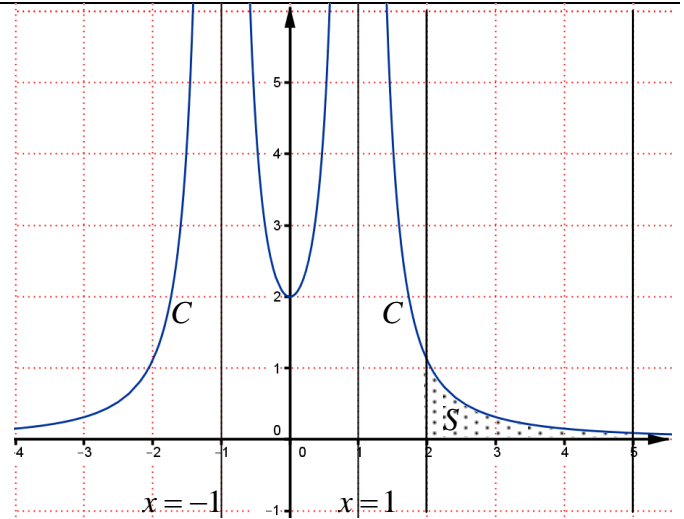
x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
$f'(x)$	+	-	0	+	-
$f(x)$	$0 \nearrow$	$+\infty$	$+\infty \searrow$	$+\infty \nearrow$	$+\infty \searrow$
			2		0

សង់ខ្សែកោង (C) តាមក្រាបអនុគមន៍ f

ម្យ៉ាងទៀត ដោយ $f(-x) = \frac{1}{(-x-1)^2} + \frac{1}{(-x+1)^2}$

$$= \frac{1}{(x+1)^2} + \frac{1}{(x-1)^2} = f(x)$$

នោះ f ជាអនុគមន៍គូ ដែលមានអ័ក្ស $y'y$ ជាអ័ក្សឆ្លុះ

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃកប្បង់ខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C)

បន្ទាត់ $x = 2$ និង $x = 5$

តាមក្រាប ផ្ទៃកប្បង់ដែលត្រូវគណនាផ្ទៃស្ថិតនៅលើអ័ក្ស $x'ox$

$$\begin{aligned}
 S &= \int_2^5 f(x) dx = \int_2^5 \left(\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right) dx \\
 &= \int_2^5 \left(\frac{(x-1)'}{(x-1)^2} + \frac{(x+1)'}{(x+1)^2} \right) dx \\
 &= \left[-\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x+1} \right]_2^5 \\
 &= \left(-\frac{1}{5-1} - \frac{1}{5+1} \right) - \left(-\frac{1}{2-1} - \frac{1}{2+1} \right) \\
 &= -\frac{1}{4} - \frac{1}{6} + 1 + \frac{1}{3} = \frac{-3-2+12+4}{12} = \frac{11}{12}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃកប្បង់គឺ $S = \frac{11}{12}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡង : ១៥ តុលា ២០០៣

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. សរសេរសំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ $1+i\sqrt{3}$ ។
ខ. ដោះស្រាយសមីការ $|z|-z=1+2i$, (z ជាចំនួនកុំផ្លិច) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. គណនាដេរីវេទី ៥ នៃអនុគមន៍ $f(x)=x^5-2x^4+3x^3-2$ ។
ខ. កំណត់ដេរីវេទី n នៃអនុគមន៍ $h(x)=x^n$, ($n \in \mathbb{N}^*$) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- III. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x)=\cos x$ ដែលខ្សែកោងតាង $F(x)$ កាត់តាមចំណុច $A\left(\frac{\pi}{2}, 0\right)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. រកចម្លើយនៃសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល ធៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌដែលឱ្យ $y''-3y'+2y=0$, $y(1)=1$, $y'(1)=3$ ។ (១ពិន្ទុ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យប្លង់ពីរ (α) និង (β) មានសមីការរៀងគ្នាគឺ : $3x-2y+2z-5=0$ និង $4x+5y-z+1=0$ ។
ក. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ប្លង់ (α) អត់កូណាល់ប្លង់ (β) ។
ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ ដែលជាប្រសព្វនៃប្លង់ (α) និង (β) ។ (២ពិន្ទុ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x)=\frac{ax^2+bx}{x^2-4x+3}$ ។
ក. រកតម្លៃនៃ a និង b ដោយដឹងថាអនុគមន៍មានតម្លៃអប្បបរមាស្មើ ៤ ត្រង់ $x=2$ ។
ខ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ f ចំពោះតម្លៃនៃ a និង b ដែលបានរកឃើញ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណកម្មគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៣

I. ក. សរសេរសំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

គេមាន $1+i\sqrt{3}$ (មាន $r = \sqrt{1^2 + \sqrt{3}^2} = 2$)
 $= 2\left(\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$
 $= 2\left(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}\right)$

ដូចនេះ $1+i\sqrt{3} = 2\left(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}\right)$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ

គេមាន $|z| - z = 1 + 2i$ និង z ជាចំនួនកុំផ្លិច

គេតាង $z = a + bi$ នោះ $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$

គេបាន $\sqrt{a^2 + b^2} - (a + bi) = 1 + 2i$
 $(\sqrt{a^2 + b^2} - a) + (-b)i = 1 + 2i$

ផ្ទឹមបាន $\begin{cases} \sqrt{a^2 + b^2} - a = 1 \\ b = -2 \end{cases}$
 $\begin{cases} \sqrt{a^2 + 4} - a = 1 \quad (1) \\ b = -2 \end{cases}$

តាម(1) $\sqrt{a^2 + 4} = a + 1$ (លើកជាការេ)
 $a^2 + 4 = a^2 + 2a + 1$
 $a = \frac{3}{2}$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $z = \frac{3}{2} - 2i$ ។

II. ក. គណនាដេរីវេទី 5 នៃអនុគមន៍ f

គេមាន $f(x) = x^5 - 2x^4 + 3x^3 - 2$
 $f(x) = x^5 - 2x^4 + 3x^3 - 2$
 $f'(x) = 5x^4 - 8x^3 + 9x^2$
 $f''(x) = 20x^3 - 24x^2 + 18x$
 $f'''(x) = 60x^2 - 48x + 18$
 $f^{(4)}(x) = 120x - 48$
 $f^{(5)}(x) = 120$

ដូចនេះ ដេរីវេទី 5 គឺ $f^{(5)}(x) = 120$ ។

ខ. កំណត់ដេរីវេទី n នៃអនុគមន៍ $h(x) = x^n$

$h'(x) = nx^{n-1}$
 $h''(x) = n(n-1)x^{n-2}$
 $h'''(x) = n(n-1)(n-2)x^{n-3}$
 $h^{(4)}(x) = n(n-1)(n-2)(n-3)x^{n-4}$
.....
 $h^{(n)}(x) = n(n-1)(n-2)(n-3)\dots\times 2\times 1\times x^{n-n} = n!$
ដូចនេះ ដេរីវេទី n គណនាបាន $h^{(n)}(x) = n!$ ។

III. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេបាន $F(x) = \int f(x)dx = \int \cos x dx = \sin x + c$

ដោយ ខ្សែកោងតាង $F(x)$ កាត់តាមចំណុច $A\left(\frac{\pi}{2}, 0\right)$

គេបាន $\sin\frac{\pi}{2} + c = 0 \Rightarrow c = -1$

ដូចនេះ ព្រីមីទីវគណនាបានគឺ $F(x) = \sin x - 1$ ។

IV. រកចម្លើយនៃសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

គេមាន $y'' - 3y' + 2y = 0$

មានសមីការសម្គាល់ $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0$

តាមករណីពិសេស $a + b + c = 0$ នោះ $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2$

ចម្លើយទូទៅរាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}, A, B$ ថេរ

គេបាន $y = Ae^x + Be^{2x}$

នាំឱ្យ $y' = Ae^x + 2Be^{2x}$

ដោយ $\begin{cases} y(1) = 1 \\ y'(1) = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae + Be^2 = 1 \quad (1) \\ Ae + 2Be^2 = 3 \quad (2) \end{cases}$

យក (2) - (1) គេបាន $Be^2 = 2 \Rightarrow B = 2e^{-2}$

តាម (1) $Ae + 2e^{-2} \cdot e^2 = 1 \Rightarrow A = -e^{-1}$

គេបាន $y = Ae^x + Be^{2x}$
 $= -e^{-1} \cdot e^x + 2e^{-2} \cdot e^{2x}$
 $= -e^{x-1} + 2e^{2x-2}$

ដូចនេះ ចម្លើយពិសេសនៃសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលគឺ

$y = -e^{x-1} + 2e^{2x-2}$ ។

V. ក. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ប្លង់ (α) អរតូកូណាល់ប្លង់ (β)

គេមាន $(\alpha) : 3x - 2y + 2z - 5 = 0$
 មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_1 = (3, -2, 2)$
 $(\beta) : 4x + 5y - z + 1 = 0$
 មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_2 = (4, 5, -1)$
 បើ $(\alpha) \perp (\beta)$ លុះត្រាតែ $\vec{n}_1 \perp \vec{n}_2$ នោះ $\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2 = 0$
 ដោយ $\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2 = xx' + yy' + zz'$
 $= (3)(4) + (-2)(5) + (2)(-1)$
 $= 12 - 10 - 2 = 0$ ពិត

ដូចនេះ: ប្លង់ (α) អរតូកូណាល់ប្លង់ (β) ។

ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់

តាង $l : \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$ ជាសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់

ប្រសព្វនៃប្លង់ (α) និង (β)
 គេមាន $\begin{cases} (\alpha) : 3x - 2y + 2z - 5 = 0 \\ (\beta) : 4x + 5y - z + 1 = 0 \end{cases}$ (គេយក $z = t$)
 $\begin{cases} 3x - 2y = 5 - 2t & \times 5 \\ 4x + 5y = t - 1 & \times 2 \end{cases}$
 $\begin{cases} 15x - 10y = 25 - 10t \\ 8x + 10y = 2t - 2 \end{cases}$
 $\frac{23x = 23 - 8t}{23x = 23 - 8t} \Rightarrow x = 1 - \frac{8}{23}t$

ដោយ $3x - 2y = 5 - 2t$
 $3\left(1 - \frac{8}{23}t\right) - 2y = 5 - 2t$
 $3 - \frac{24}{23}t - 2y = 5 - 2t$
 $69 - 24t - 46y = 115 - 46t$
 $46y = -46 + 22t$
 $y = -1 - \frac{11}{23}t$

ដូចនេះ: សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រគឺ
 $\begin{cases} x = 1 - \frac{8}{23}t \\ y = -1 - \frac{11}{23}t, t \in \mathbb{R} \\ z = t \end{cases}$
 ។

VI. ក. រកតម្លៃនៃ a និង b

ដោយ អនុគមន៍មានតម្លៃអប្បបរមាស្មើ 4 ត្រង់ $x = 2$

គេបាន $\begin{cases} f'(2) = 0 \\ f(2) = 4 \end{cases}$

គេមាន $f(x) = \frac{ax^2 + bx}{x^2 - 4x + 3}$ នោះគេបាន ៖
 $f'(x) = \frac{(2ax + b)(x^2 - 4x + 3) - (2x - 4)(ax^2 + bx)}{(x^2 - 4x + 3)^2}$
 $f'(2) = \frac{(4a + b)(2^2 - 4 \cdot 2 + 3) - (4 - 4)(ax^2 + bx)}{(2^2 - 4 \cdot 2 + 3)^2}$
 $= \frac{(4a + b)(-1)}{(-1)^2} = -4a - b$

នាំឱ្យ $\begin{cases} f'(2) = -4a - b = 0 \\ f(2) = \frac{a \cdot 2^2 + b \cdot 2}{2^2 - 4 \cdot 2 + 3} = 4 \end{cases}$
 $\begin{cases} -4a - b = 0 \\ -4a - 2b = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = -4 \\ a = 1 \end{cases}$

ដូចនេះ: តម្លៃកំណត់បាន
 $a = 1, b = -4$
 ។

ខ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ f

ចំពោះ $a = 1, b = -4$
 គេបាន $f(x) = \frac{x^2 - 4x}{x^2 - 4x + 3} = \frac{x(x-4)}{(x-1)(x-3)}$
 ដែនកំណត់ $x^2 - 4x + 3 \neq 0$ នោះ $x \neq 1, x \neq 3$
 ដូចនេះ: $D = (-\infty, 1) \cup (1, 3) \cup (3, +\infty)$

លីមីតត្រង់ចុងដែនកំណត់
 $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 4x}{x^2 - 4x + 3} = 1$
 $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 4x}{x^2 - 4x + 3} = 1$
 $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x(x-4)}{(x-1)(x-3)} = \frac{1(-3)}{0^-(-2)} = -\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x-4)}{(x-1)(x-3)} = \frac{1(-3)}{0^+(-2)} = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{x(x-4)}{(x-1)(x-3)} = \frac{3(-1)}{2(0^-)} = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x(x-4)}{(x-1)(x-3)} = \frac{3(-1)}{2(0^+)} = -\infty$

អាស៊ីមតូត

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 1$ នោះបន្ទាត់ $y = 1$ ជាអាស៊ីមតូតដេក

$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ $x = 1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ $x = 3$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

ដេរីវេ

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(2ax+b)(x^2-4x+3) - (2x-4)(ax^2+bx)}{(x^2-4x+3)^2} \\ &= \frac{(2x-4)(x^2-4x+3) - (2x-4)(x^2-4x)}{(x^2-4x+3)^2} \\ &= \frac{(2x-4)(x^2-4x+3-x^2+4x)}{(x^2-4x+3)^2} \\ &= \frac{6(x-2)}{(x^2-4x+3)^2} \end{aligned}$$

ឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{6(x-2)}{(x^2-4x+3)^2} = 0$

$\forall x \in D, (x^2-4x+3)^2 > 0$ ជានិច្ច

នោះ $f'(x)$ មានសញ្ញាដូច $x-2$ ដែលមានបូស $x=2$
តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	0	+	+

ត្រង់ $x=2, f'(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)
បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមានមួយស្មើ $f(2) = -4$

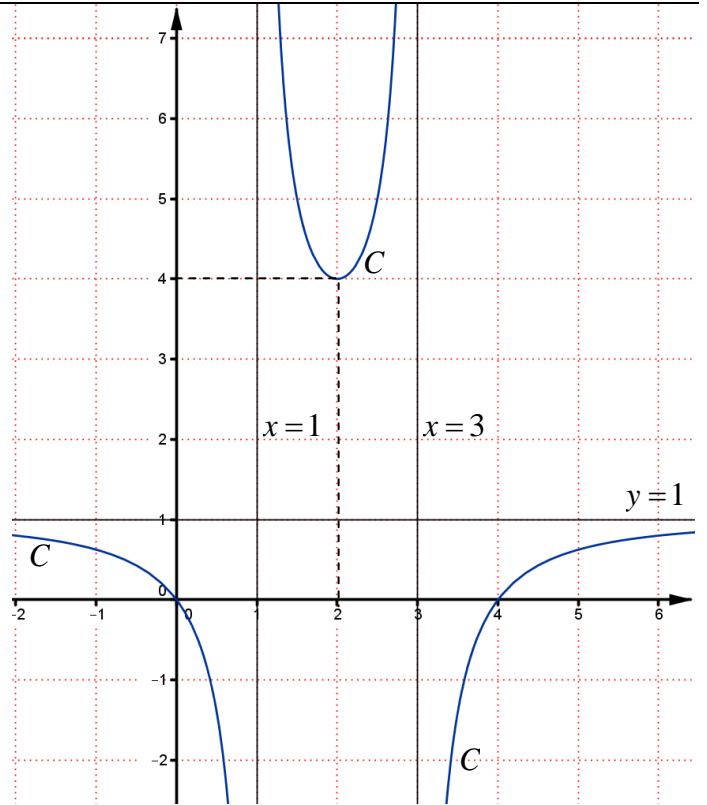
តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	0	+	+
$f(x)$	1 ↘ $-\infty$	$+\infty$ ↘ -4	$+\infty$ ↗ -4	$+\infty$ ↗ $-\infty$	1 ↗ $-\infty$

សង់ក្រាប និងអាស៊ីមតូត

តារាងតម្លៃលេខនៃក្រាប C

x	0	2	4
y	0	-4	0

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៧ តុលា ២០០៤

វិញ្ញាណ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. រកចំនួនពិត x និង y ដើម្បីឱ្យបំពេញលក្ខខណ្ឌ $(x+y)+(2x-y)i=2-5i$ ។
ខ. ចូរសរសេរ $(1+i\sqrt{3})^{10}$ ជា $a+bi$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. រកក្រឡាផ្ទៃ S ដែលកំណត់ដោយខ្សែកោង $y = \sin x$ ចំពោះ $0 \leq x \leq 3\pi$ ជាមួយអ័ក្សអាប់ស៊ីស ។
ខ. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់ $I = \int x \cos x dx$, $J = \int \frac{5}{5x-7} dx$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- III. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់គេមានបីចំណុច $A(1, 4, 2)$, $B(2, 1, 3)$, $C(-2, 2, -1)$ ។ គណនាក្រឡាផ្ទៃនៃ ΔABC រួចបង្ហាញថា ΔABC ជាត្រីកោណកែង ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. គេសរសេរលេខ $1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9$ រៀងគ្នាលើកាក់ ៩ ។ គេចាប់យកកាក់នេះម្តងមួយៗពីក្នុងថង់ ចំនួន ៣ កាក់ មកតម្រៀបតាមលំដាប់ដែលចាប់បាន ។
ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យកាក់ទាំងបីដែលចាប់បាន បង្កើតបានជាចំនួន 123 ។
ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យកាក់ទាំងបីដែលចាប់បាន បង្កើតបានជាចំនួនចែកដាច់នឹង 125 ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- V. គណនាតម្លៃអតិបរមា អប្បបរមា និងរកកូអរដោនេចំណុចរបត់ របស់ខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y = 3xe^{-x^2}$ ។ សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍នេះ ។ (២ពិន្ទុ)
- VI. គេឱ្យសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : y' + 2y = x^2$ ។
ក. កំណត់អនុគមន៍ពហុធា g មានសមីការដឺក្រេទី២ ជាចម្លើយនៃសមីការ (E) ។
ខ. បង្ហាញថាអនុគមន៍ f ជាចម្លើយនៃសមីការ (E) លុះត្រាតែ $f - g$ ជាចម្លើយនៃសមីការ $(E') : y' + 2y = 0$ ។
គ. ដោះស្រាយសមីការ (E') ។ ទាញរកចម្លើយនៃសមីការ (E) ។ (២ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៤

I. ក. រកចំនួនពិត x និង y

គេមាន $(x+y)+(2x-y)i=2-5i$

ផ្តើមបាន $\begin{cases} x+y=2 \\ 2x-y=-5 \end{cases}$

បូកអង្គ $3x=-3 \Rightarrow x=-1$

ដោយ $x+y=2 \Rightarrow y=2-x=2-(-1)=3$

ដូចនេះ រកបាន $\boxed{x=-1, y=3}$ ។

ខ. សរសេរ $(1+i\sqrt{3})^{10}$ ជា $a+bi$

តាង $Z=1+i\sqrt{3}$ មាន $r=\sqrt{1+\sqrt{3}^2}=2$

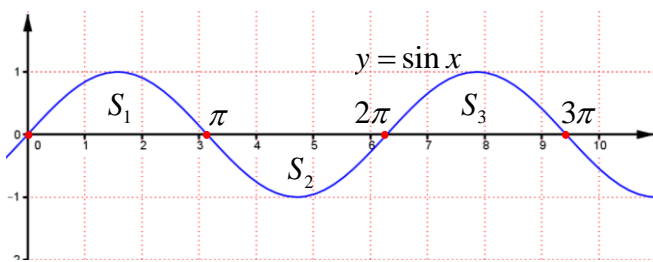
នាំឱ្យ $Z=2\left(\frac{1}{2}+i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)=2\left(\cos\frac{\pi}{3}+i\sin\frac{\pi}{3}\right)$

គេបាន $Z^{10}=\left[2\left(\cos\frac{\pi}{3}+i\sin\frac{\pi}{3}\right)\right]^{10}$
 $=2^{10}\left(\cos\frac{10\pi}{3}+i\sin\frac{10\pi}{3}\right)$
 $=1024\left[\cos\left(2\pi+\frac{4\pi}{3}\right)+i\sin\left(2\pi+\frac{4\pi}{3}\right)\right]$
 $=1024\left(\cos\frac{4\pi}{3}+i\sin\frac{4\pi}{3}\right)$
 $=1024\left(-\frac{1}{2}-\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)$
 $=-512-512\sqrt{3}i$

ដូចនេះ $\boxed{(1+i\sqrt{3})^{10}=-512-512\sqrt{3}i}$ ។

II. ក. រកក្រឡាផ្ទៃ S

ដើម្បីដឹងថា ខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y=\sin x$ នៅខាងលើ ឬ ខាងក្រោមអ័ក្សអាប់ស៊ីស គេត្រូវគូសខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y=\sin x$ ចំពោះ $0 \leq x \leq 3\pi$

តាមរូប $S=S_1-S_2+S_3$

$S=\int_0^\pi \sin x dx - \int_\pi^{2\pi} \sin x dx + \int_{2\pi}^{3\pi} \sin x dx$
 $=[-\cos x]_0^\pi - [-\cos x]_\pi^{2\pi} + [-\cos x]_{2\pi}^{3\pi}$
 $=-\cos \pi + \cos 0 + \cos 2\pi - \cos \pi - \cos 3\pi + \cos 2\pi$
 $=-(-1)+1+1+1-(-1)+1=6$

ដូចនេះ $\boxed{\text{ផ្ទៃគណនាបាន } S=6 \text{ ឯកតាផ្ទៃ}}$ ។

ខ. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់

$I=\int x \cos x dx$ (តាមរូបមន្តអាំងតេក្រាលដោយផ្នែក)

គេតាង $u=x$ នោះ $du=dx$

$dv=\cos x dx$ នោះ $v=\sin x$

តាមរូបមន្ត $\int u dv = uv - \int v du$

$I=\int x \cos x dx = x \sin x - \int \sin x dx$
 $=x \sin x - (-\cos x) + c$
 $=x \sin x + \cos x + c$

ដូចនេះ $\boxed{I=x \sin x + \cos x + c}$ ។

$J=\int \frac{5}{5x-7} dx = \int \frac{(5x-7)'}{5x-7} dx = \ln|5x-7| + c$

ដូចនេះ $\boxed{J=\ln|5x-7| + c}$ ដែល c ជាចំនួនថេរ ។

III. > គណនាក្រឡាផ្ទៃនៃ ΔABC

តាមរូបមន្ត $S_{ABC}=\frac{1}{2}|\overline{AB} \times \overline{AC}|$

គេមាន $A(1, 4, 2), B(2, 1, 3), C(-2, 2, -1)$

នោះ $\overline{AB}=(1, -3, 1), \overline{AC}=(-3, -2, -3)$

នាំឱ្យ $\overline{AB} \times \overline{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & -3 & 1 \\ -3 & -2 & -3 \end{vmatrix} = 11\vec{i} - 0\vec{j} - 11\vec{k}$

$S_{ABC}=\frac{1}{2}|\overline{AB} \times \overline{AC}|$
 $=\frac{1}{2}\sqrt{11^2+0^2+(-11)^2}=\frac{11\sqrt{2}}{2}$

ដូចនេះ $\boxed{S_{ABC}=\frac{11\sqrt{2}}{2} \text{ ឯកតាផ្ទៃ}}$ ។

> បង្ហាញថា ΔABC ជាត្រីកោណកែង

ដោយ $\overline{AB} \cdot \overline{AC} = xx' + yy' + zz'$
 $= (1)(-3) + (-3)(-2) + (1)(-3) = 0$

នាំឱ្យ $\overline{AB} \perp \overline{AC}$ នោះ ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ A

ដូចនេះ: ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ A ត្រូវបានបង្ហាញ ។

IV. ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យកាក់បង្កើតបានជាចំនួន 123

ដោយ គេចាប់យកកាក់នេះម្តងមួយៗពីក្នុងចុងចំនួនបី

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាចថយចុះម្តងមួយ

ហើយ លេខនីមួយៗមានមួយលេខដូចគ្នាជាករណីស្រប

គេបាន $P(123) = \frac{1}{9} \times \frac{1}{8} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{504}$

ដូចនេះ: $P(123) = \frac{1}{504}$ ។

ខ. រកប្រូបាបបង្កើតបានជាចំនួនចែកដាច់នឹង 125

ចំនួនដែលអាចចែកដាច់នឹង 125 មាន

125, 250, 375, 500, 625, 750, 875

តែចំនួនដែលមានលេខ 0 មិនអាចយកបាន នោះនៅសល់តែ

125, 375, 625, 875 គេបានប្រូបាប ៖

$P(\text{ចែកដាច់ } 125)$
 $= P(125) + P(375) + P(625) + P(875)$
 $= \frac{1}{504} + \frac{1}{504} + \frac{1}{504} + \frac{1}{504} = \frac{4}{504} = \frac{1}{126}$

ដូចនេះ $P(\text{ចែកដាច់ } 125) = \frac{1}{126}$ ។

V. ក. គណនាតម្លៃអតិបរមា អប្បបរមា

គេមាន $y = 3xe^{-x^2}$ មានដែនកំណត់ $D = \mathbb{R}$

ដេរីវេ $y' = (3x)' \cdot e^{-x^2} + 3x(e^{-x^2})'$
 $= 3e^{-x^2} - 6x^2e^{-x^2}$
 $= 3e^{-x^2}(1 - 2x^2)$

ឱ្យ $y' = 0 \Leftrightarrow 3e^{-x^2}(1 - 2x^2) = 0$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, 3e^{-x^2} > 0$ នោះ y' សញ្ញាដូច $1 - 2x^2$

នាំឱ្យ $(1 - 2x^2) = 0$ នោះ $x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$

គេបាន $y\left(\pm \frac{\sqrt{2}}{2}\right) = 3\left(\pm \frac{\sqrt{2}}{2}\right)e^{-\left(\pm \frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \pm \frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$

តារាងសញ្ញា

x	$-\infty$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$+\infty$	
$y' = 3e^{-x^2}(1 - 2x^2)$	-	0	+	0	-

• ត្រង់ $x = -\frac{\sqrt{2}}{2}, y' = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា y មានតម្លៃអប្បបរមាមួយស្មើ $-\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$ ។

• ត្រង់ $x = \frac{\sqrt{2}}{2}, y' = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា y មានតម្លៃអតិបរមាមួយស្មើ $\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$ ។

> រកកូអរដោនេចំណុចរបត់ របស់ខ្សែកោង

គេដឹងថា អាប៉ូស៊ីសនៃចំណុចរបត់ គឺជាឫសនៃសមីការ $y'' = 0$

គេមាន $y' = 3e^{-x^2}(1 - 2x^2)$

$y'' = -6xe^{-x^2}(1 - 2x^2) + (-4x)(3e^{-x^2})$
 $= (-2x(1 - 2x^2) - 4x)(3e^{-x^2})$
 $= 3e^{-x^2}(4x^3 - 6x)$
 $= 6xe^{-x^2}(2x^2 - 3)$

ឱ្យ $y'' = 0 \Leftrightarrow 6xe^{-x^2}(2x^2 - 3) = 0$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, 6e^{-x^2} > 0$ នោះ $x(2x^2 - 3) = 0$

នាំឱ្យ $x = 0, x = \pm \frac{\sqrt{6}}{2}$

គេបាន $y(0) = 3 \cdot 0 \cdot e^0 = 0$

$y\left(\pm \frac{\sqrt{6}}{2}\right) = 3 \cdot \left(\pm \frac{\sqrt{6}}{2}\right) \cdot e^{-\frac{3}{2}} = \pm \frac{3\sqrt{6}}{2}e^{-\frac{3}{2}}$

ដូចនេះ ចំណុចរបត់មានបីតាងដោយ I មាន

$I_1(0, 0), I_2\left(-\frac{\sqrt{6}}{2}, -\frac{3\sqrt{6}}{2}e^{-\frac{3}{2}}\right), I_2\left(\frac{\sqrt{6}}{2}, \frac{3\sqrt{6}}{2}e^{-\frac{3}{2}}\right)$

ខ. សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍នេះ

ដើម្បីឱ្យងាយស្រួលក្នុងការសង់ក្រាប គេត្រូវមានតារាងអថេរភាព

$\lim_{x \rightarrow -\infty} 3xe^{-x^2}$ តាង $t = -x$, បើ $x \rightarrow -\infty$ នោះ $t \rightarrow +\infty$

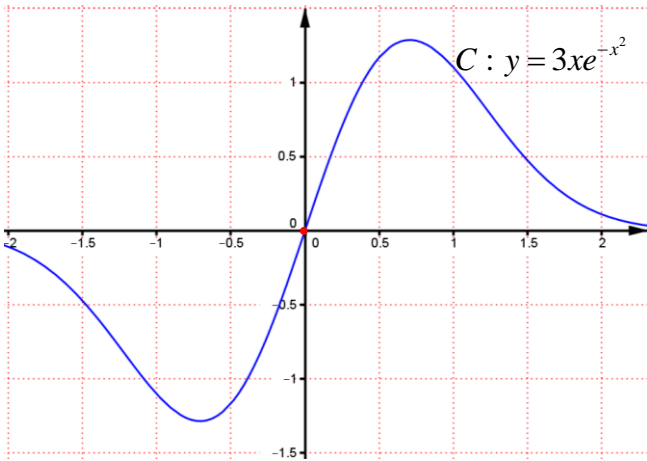
$\lim_{t \rightarrow +\infty} -3te^{-t^2} = \lim_{t \rightarrow +\infty} \frac{-3t}{e^{t^2}} = 0$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} 3xe^{-x^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x}{e^{x^2}} = 0$

តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$+\infty$
y'	-	0	+	0
y		$-\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$	$\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$	0

គេសង់ក្រាបបានដូចខាងក្រោម

VI. ក. កំណត់អនុគមន៍ពហុធា g មានសមីការដឺក្រេទី២

ពហុធាដឺក្រេទី២ នៃ g មានរាង $g(x) = ax^2 + bx + c$

គេបាន $g'(x) = 2ax + b$

ដោយ g ជាចម្លើយនៃសមីការ $(E) : y' + 2y = x^2$

គេបាន $g' + 2g = x^2$

$$(2ax + b) + 2(ax^2 + bx + c) = x^2$$

$$2ax^2 + (2a + 2b)x + (b + 2c) = x^2 + 0x + 0$$

$$\text{ផ្តើមបាន } \begin{cases} 2a = 1 \\ 2a + 2b = 0 \\ b + 2c = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 1/2 \\ b = -1/2 \\ c = 1/4 \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $g(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}$ ។

ខ. បង្ហាញថា f ជាចម្លើយនៃ (E) លុះត្រាតែ $f - g$

ជាចម្លើយនៃសមីការ $(E') : y' + 2y = 0$

បើ $f - g$ ជាចម្លើយនៃ $(E') : y' + 2y = 0$

គេបាន $(f - g)' + 2(f - g) = 0$

$$f' - g' + 2f - 2g = 0$$

$$f' + 2f = g' + 2g$$

$$f' + 2f = x^2$$

ដូចនេះ f ជាចម្លើយនៃ $(E) : y' + 2y = x^2$ ។

គ. ដោះស្រាយសមីការ (E')

គេមាន $(E') : y' + 2y = 0$

មានចម្លើយទូទៅរាង $y_c = Ae^{-ax}$, A ជាចំនួនថេរ

ដូចនេះ (E') មានចម្លើយ $y_c = Ae^{-2x}$ ។

> ទាញរកចម្លើយនៃសមីការ (E)

ចម្លើយទូទៅនៃសមីការ $(E) : y' + 2y = x^2$

មានរាង $f =$ ចម្លើយទូទៅអូម៉ូសែន + ចម្លើយពិសេស

$$f = y_c + g$$

$$f = Ae^{-2x} + \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}$$

ដូចនេះ (E) មានចម្លើយ $f = Ae^{-2x} + \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ០៣ វិច្ឆិកា ២០០៥

វិញ្ញាបនបត្រ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. សរសេរចំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ $-2-2i$ ។
ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $(2+i)x^2 - (5-i)x + 2 - 2i = 0$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. គណនារាំងតេក្រាលមិនកំណត់ $I = \int (2\sin x + 3\cos x) dx$, $J = \int \frac{dx}{x^2 - 5x + 6}$ ។
ខ. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x) = x^2 - e^x$ ដែល $F(0) = 1$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : y'' - 3y' + 2y = 0$ ។
ខ. រកចម្លើយនៃសមីការ (E) បើគេដឹងថាអនុគមន៍ចម្លើយមានអតិបរមាស្មើនឹង 1 ក្នុង $x = 1$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. សរសេរសមីការនៃប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច $M(1, 2, -3)$ និងស្របជាមួយប្លង់ $(Q) : 2x - 4y - z + 4 = 0$
រួចគណនាចម្ងាយរវាងប្លង់ទាំងពីរ ។ (១ពិន្ទុ)
- V. គេមានតួលេខ $0, 1, 2, 3, 4$ ។ ដោយគ្រាន់តែប្រើតួលេខទាំងនេះ តើគេអាចបង្កើតចំនួនបានប៉ុន្មាន ដែលធំជាង 2000 ?
(បញ្ជាក់ : ក្នុងចំនួននីមួយៗគ្មានតួលេខដដែលពីរដងទេ) (១ពិន្ទុកន្លះ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = ae^x + b$ មានខ្សែកោង (C) ។
ក. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) កាត់តាមគល់ O នៃតម្រុយអរតូណរមេ និងបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង (C)
ក្នុងចំណុចនេះ ជាបន្ទាត់ពុះទី១ ។
ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍ f ចំពោះតម្លៃនៃ a និង b ដែលរកឃើញ ។
គ. គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុងប្លង់ ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្ស $x'Ox$ បន្ទាត់ $x = -1$ និង $x = 1$ ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណកម្មគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៥

I. ក. សរសេរចំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ $-2-2i$

គេមាន $-2-2i$ (មាន $r = \sqrt{(-2)^2 + (-2)^2} = 2\sqrt{2}$)
 $= 2\sqrt{2} \left(-\frac{2}{2\sqrt{2}} - \frac{2}{2\sqrt{2}}i \right) = 2\sqrt{2} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i \right)$
 $= 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{5\pi}{4} + \sin \frac{5\pi}{4} i \right)$

ដូចនេះ: $-2-2i = 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{5\pi}{4} + \sin \frac{5\pi}{4} i \right)$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

គេមាន $(2+i)x^2 - (5-i)x + 2-2i = 0$
 $\Delta = [-(5-i)]^2 - 4(2+i)(2-2i)$
 $= 25 - 10i + i^2 - 4(4 - 4i + 2i - 2i^2)$
 $= 25 - 10i - 1 - 24 + 8i = -2i$

ដោយ $2i = 1 - 2i - 1 = 1 - 2i + i^2 = (1-i)^2$

នាំឱ្យ $x = \frac{5-i \pm (1-i)}{2(2+i)} = \begin{cases} \frac{2}{2+i} \\ \frac{3-i}{2+i} \end{cases} \Rightarrow x = \begin{cases} \frac{4}{5} - \frac{2}{5}i \\ \frac{7}{5} - \frac{2}{5}i \end{cases}$

ដូចនេះ: សមីការមានឫស $x = \frac{4}{5} - \frac{2}{5}i$, $x = \frac{7}{5} - \frac{2}{5}i$ ។

II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់

$I = \int (2 \sin x + 3 \cos x) dx$
 $= 2 \int \sin x dx + 3 \int \cos x dx$
 $= -2 \cos x + 3 \sin x + c$

ដូចនេះ: $I = -2 \cos x + 3 \sin x + c$, c ជាចំនួនថេរ ។

$J = \int \frac{dx}{x^2 - 5x + 6} = \int \frac{dx}{(x-2)(x-3)}$
 $= \int \frac{(x-2) - (x-3)}{(x-2)(x-3)} dx$
 $= \int \frac{1}{(x-3)} dx - \int \frac{1}{(x-2)} dx$
 $= \ln|x-3| - \ln|x-2| + c = \ln \left| \frac{x-3}{x-2} \right| + c$

ដូចនេះ: $J = \ln \left| \frac{x-3}{x-2} \right| + c$, c ជាចំនួនថេរ ។ (ត្រូវប្រើ-០៥)

ខ. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេបាន $F(x) = \int f(x) dx = \int (x^2 - e^x) dx$
 $= \frac{x^3}{3} - e^x + c$

ដោយ $F(0) = 1$ សមមូល $\frac{0^3}{3} - e^0 + c = 1 \Rightarrow c = 2$

ដូចនេះ: ព្រីមីទីវគណនាបាន $F(x) = \frac{x^3}{3} - e^x + 2$ ។

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល (E)

គេមាន $(E): y'' - 3y' + 2y = 0$

សមីការសម្គាល់គឺ $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0$ មាន $a+b+c=0$

តាមករណីពិសេសសមីការមានឫស $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2$

ចម្លើយទូទៅនៃ $(E): y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$, A, B ថេរ

ដូចនេះ: $y = Ae^x + Be^{2x}$ ជាចម្លើយទូទៅនៃ (E) ។

ខ. រកចម្លើយពិសេសនៃសមីការ (E)

ដោយ $y = Ae^x + Be^{2x}$ នោះ $y' = Ae^x + 2Be^{2x}$

គេដឹងថា អនុគមន៍ចម្លើយមានអតិបរមាស្មើនឹង 1 ក្នុង $x = 1$

គេបាន $\begin{cases} y'(1) = 0 \\ y(1) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae + 2Be^2 = 0 \\ Ae + Be^2 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = -\frac{1}{e^2} \\ A = \frac{2}{e} \end{cases}$

នាំឱ្យ $y = \frac{2}{e}e^x - \frac{1}{e^2}e^{2x} = 2e^{x-1} - e^{2x-2}$

ដូចនេះ: (E) មានចម្លើយពិសេស $y = 2e^{x-1} - e^{2x-2}$ ។

IV. >សរសេរសមីការនៃប្លង់ (P)

សមីការប្លង់ $(P): a(x-x_0) + b(y-y_0) + c(z-z_0) = 0$

ដោយ (P) កាត់តាមចំណុច $M(1, 2, -3)$

នោះ $x_0 = 1, y_0 = 2, z_0 = -3$

និង $(P) \parallel (Q): 2x - 4y - z + 4 = 0$ នាំឱ្យ (P)

មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = (2, -4, -1)$

នោះ $a = 2, b = -4, c = -1$

ដូចនេះ: $(P): 2(x-1) - 4(y-2) - (z+3) = 0$ ។

>គណនាចម្ងាយរវាងប្លង់ទាំងពីរ

របៀបទី១ តាមរូបមន្ត $d((P), (Q)) = \frac{|d_1 - d_2|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$

ដោយ (P) : $2(x-1) - 4(y-2) - (z+3) = 0$
 $2x - 4y - z + 3 = 0$ នោះ $d_1 = 3$

(Q) : $2x - 4y - z + 4 = 0$ នោះ $d_2 = 4$

នាំឱ្យ $d((P), (Q)) = \frac{|d_1 - d_2|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$
 $= \frac{|3 - 4|}{\sqrt{2^2 + (-4)^2 + (-1)^2}} = \frac{1}{\sqrt{21}} = \frac{\sqrt{21}}{21}$

ដូចនេះ ចម្ងាយប្លង់ទាំងពីរគឺ $d = \frac{\sqrt{21}}{21}$ ឯកតាប្រវែង ។

របៀបទី២ យកចំណុច $A(x, y, z) \in (P)$

គេយក $x = y = 0$ ជំនួសក្នុង (P) ដើម្បីរក z

(P) : $2(0-1) - 4(0-2) - (z+3) = 0$
 $-2 + 8 - z - 3 = 0$ នោះ $z = 3$

គេបាន $A(0, 0, 3) \in (P)$

ដោយ $d((P), (Q)) = d(A, (Q))$

តែ $d(A, (Q)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$

ដោយ $A(0, 0, 3) \Rightarrow x_0 = y_0 = 0, z_0 = 3$

(Q) : $2x - 4y - z + 4 = 0$ នោះ
 $a = 2, b = -4, c = -1$

$d(A, (Q)) = \frac{|0 + 0 - 3 + 4|}{\sqrt{2^2 + (-4)^2 + (-1)^2}} = \frac{\sqrt{21}}{21}$

ដូចនេះ ចម្ងាយប្លង់ទាំងពីរគឺ $d = \frac{\sqrt{21}}{21}$ ឯកតាប្រវែង ។

V. តើគេអាចបង្កើតចំនួនបានប៉ុន្មាន ដែលធំជាង 2000 ? (គ្រូប.០៥)

ដោយលេខតាមខ្ទង់ដែលត្រូវប្រើមាន៥លេខ 0, 1, 2, 3, 4
នោះចំនួនដែលធំជាង 2000 អាចជាលេខ 4 ខ្ទង់ ឬ 5 ខ្ទង់

• ចំពោះលេខ 4 ខ្ទង់ដែលធំជាង 2000 គឺ

ខ្ទង់ពាន់ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់រយ មាន 4 ជម្រើស

ខ្ទង់ដប់ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់រាយ មាន 2 ជម្រើស

តាមគោលការណ៍ផលគុណ $3 \times 4 \times 3 \times 2 = 72$ ចំនួន

• ចំពោះលេខ 5 ខ្ទង់ដែលធំជាង 2000 គឺ

ខ្ទង់ម៉ឺន មាន 4 ជម្រើស

ខ្ទង់ពាន់ មាន 4 ជម្រើស

ខ្ទង់រយ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់ដប់ មាន 2 ជម្រើស

ខ្ទង់រាយ មាន 1 ជម្រើស

តាមគោលការណ៍ផលគុណ $4 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 96$ ចំនួន

សរុបចំនួនដែលធំជាង 2000 = $72 + 96 = 168$ ចំនួន

ដូចនេះ ចំនួនដែលអាចបង្កើតបានមាន 168 ចំនួន ។

VI. ក. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b

គេមាន $f(x) = ae^x + b$ មានខ្សែកោង (C)

នាំឱ្យ $f'(x) = ae^x$

ដោយ (C) កាត់តាមគល់ O នាំឱ្យ $f(0) = 0$

$ae^0 + b = 0$ ឬ $b = -a$ (1)

ហើយ បន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង (C) ត្រង់ចំណុច $O(0, 0)$ នេះ

ជាបន្ទាត់ពុះទី១ $y = x$ នាំឱ្យ $f'(0) = 1$

$ae^0 = 1 \Rightarrow a = 1$ ជំនួសក្នុង (1) $b = -1$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $a = 1, b = -1$ ។

ខ. សិក្សាអថេរភាព និងតួសខ្សែកោង (C)

ចំពោះ $a = 1, b = -1$ គេបាន $f(x) = e^x - 1$

ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$

លីមីត $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^x - 1) = 0 - 1 = -1$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^x - 1) = +\infty - 1 = +\infty$

អាស៊ីមតូត ដោយ $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -1$ នោះបន្ទាត់ $y = -1$

ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃខ្សែកោង (C) ខាង $-\infty$

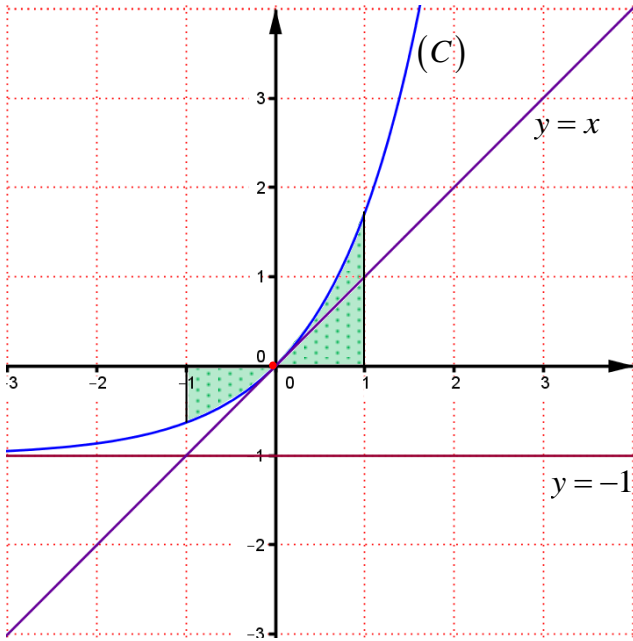
ដេរីវេ $f'(x) = e^x$ នោះ $f'(x) = e^x > 0, \forall x \in D$

នាំឱ្យ f ជាអនុគមន៍កើនជានិច្ច និងគ្មានបរមាទេ

តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$+\infty$
f'(x)	+	
f(x)	-1	$+\infty$

➢សង់ផ្ទៃកោង (C)

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុង

តាមក្រាប គេបានផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុងដូចខាងក្រោម ៖

$$\begin{aligned}
 S &= -\int_{-1}^0 f(x) dx + \int_0^1 f(x) dx \\
 &= -\int_{-1}^0 (e^x - 1) dx + \int_0^1 (e^x - 1) dx \\
 &= -[e^x - x]_{-1}^0 + [e^x - x]_0^1 \\
 &= -\left[(1-0) - \left(\frac{1}{e} + 1\right)\right] + [(e-1) - (1-0)] \\
 &= \frac{1}{e} + e - 2
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុង $S = \frac{1}{e} + e - 2$ ឯកតាផ្ទៃ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៣ តុលា ២០០៦

វិញ្ញាណ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. ដោះស្រាយវិសមីការ $2^x + 2^{3-x} \leq 9$ ។
ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ចំពោះគ្រប់តម្លៃ x, y គេបាន : $x^2(1 + \sin^2 y) + 2x(\sin y + \cos y) + 1 + \cos^2 y > 0$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. កំណត់តម្លៃនៃ m ដើម្បីឱ្យសមីការ $(m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1) = 0$ មានឫសដែលធំជាងគេនៅចន្លោះ $(-1, 1)$ ។ (១ពិន្ទុ)
- III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : 2y'' - 3y' + y = 0$ ។
ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយរបស់សមីការ (E) ដើម្បីឱ្យក្រាបតាងអនុគមន៍ g ប៉ះនឹងបន្ទាត់ (d) សមីការ $y = -\frac{1}{2}x$ នៅត្រង់ចំណុច $O(0, 0)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. កោណមួយមានកម្ពស់ 15cm និងកាំបាត 6cm ។ រកកម្ពស់ និងកាំបាតនៃស៊ីឡាំងចារឹកក្នុងកោណនេះ ដើម្បីឱ្យវាមានមាឌអតិបរមា ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ ដែលមានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(1, 1, 0), B(0, 2, 2), C(1, -2, 3)$ និង $D(1, -2, 0)$ ។ រកសមីការស្វ័យដែលកាត់តាមបួនចំណុច A, B, C និង D ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- VI. អនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = (ax+1)^2$ ចំពោះ $x < 2$ និង $f(x) = -ax$ ចំពោះ $x \geq 2$ ។ ចូររកតម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់នៅត្រង់ $x = 2$ ។ (១ពិន្ទុ)
- VII. អនុគមន៍ f កំណត់លើ $D = [2, +\infty)$ ដែល $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 4}{(2x-3)(x-1)^2}$ ។
ក. គណនា a, b ដែល $f(x) = \frac{a}{(x-1)^2} + \frac{b}{(2x-3)}$ ។
ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $g(x) = \frac{-1}{(x-1)^2}, h(x) = \frac{1}{2x-3}$ ។
គ. ទាញរក $I = \int_2^3 f(x) dx$ ។ (២ពិន្ទុ)

ចម្លើយ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៦

I. ក. ដោះស្រាយវិសមីការ

គេមាន $2^x + 2^{3-x} \leq 9$

$$2^x + \frac{8}{2^x} - 9 \leq 0$$

គេតាង $t = 2^x$ ដែល $t > 0$

គេបាន $t + \frac{8}{t} - 9 \leq 0$ គុណនឹង t មិនប្តូរទិសដៅ)

$$t^2 - 9t + 8 \leq 0$$

ឱ្យ $t^2 - 9t + 8 = 0$ តាមករណីពិសេស $t = 1, t = 8$

តារាងសញ្ញា

t	0	1	8	$+\infty$	
$t^2 - 9t + 8 \leq 0$	+	0	-	0	+

តាមតារាង $1 \leq t \leq 8$ សមមូល $1 \leq 2^x \leq 8$

ឬ $2^0 \leq 2^x \leq 2^3$ នាំឱ្យ $0 \leq x \leq 3$

ដូចនេះ វិសមីការមានចម្លើយ $0 \leq x \leq 3$ ។

ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ចំពោះគ្រប់តម្លៃ x, y គេបាន $f(x) > 0$

$$f(x) = x^2(1 + \sin^2 y) + 2x(\sin y + \cos y) + 1 + \cos^2 y$$

មាន $\Delta' = (\sin y + \cos y)^2 - (1 + \sin^2 y)(1 + \cos^2 y)$

$$\begin{aligned}
 &= \sin^2 y + 2\sin y \cos y + \cos^2 y \\
 &\quad - (1 + \cos^2 y + \sin^2 y + \sin^2 y \cos^2 y) \\
 &= 2\sin y \cos y - 1 - \sin^2 y \cos^2 y \\
 &= -(1 - \sin y \cos y)^2
 \end{aligned}$$

ដោយ $\forall y \in \mathbb{R}, \sin y \cos y \neq 1$

នោះ $\Delta' = -(1 - \sin y \cos y)^2 < 0, \forall y \in \mathbb{R}$

គេបាន កន្សោមមាន $\begin{cases} \Delta' < 0 \\ a = 1 + \sin^2 y > 0 \end{cases}$ នាំឱ្យ $f(x) > 0$

ដូចនេះ $x^2(1 + \sin^2 y) + 2x(\sin y + \cos y) + 1 + \cos^2 y > 0$

II. កំណត់តម្លៃនៃ m

គេមាន $(m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1) = 0$

គេតាង $f(x) = (m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1)$

ដោយ សមីការមានឫសដែលធំជាងគេនៅចន្លោះ $(-1, 1)$

លុះត្រាតែ $f(-1) \times f(1) < 0$

ដោយ $f(-1) = (m+1)(-1)^2 - 2m(-1) + 4(m+1)$

$$= m+1 + 2m + 4m + 4 = 7m+5$$

$$f(1) = (m+1)(1)^2 - 2m(1) + 4(m+1)$$

$$= m+1 - 2m + 4m + 4 = 3m+5$$

គេបាន $(7m+5)(3m+5) < 0$ (ជាត្រីកោណកែងក្រៅទី២)

គេឱ្យ $(7m+5)(3m+5) = 0$ នោះ $m = -\frac{5}{7}, m = -\frac{5}{3}$

តារាងសញ្ញា

t	$-\infty$	$-\frac{5}{3}$	$-\frac{5}{7}$	$+\infty$	
$(7m+5)(3m+5) < 0$	+	0	-	0	+

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $m \in \left(-\frac{5}{3}, -\frac{5}{7}\right)$ ។

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

គេមាន (E): $2y'' - 3y' + y = 0$

សមីការសម្គាល់ $2\lambda^2 - 3\lambda + 1 = 0$ តាមករណីពិសេស

សមីការមានឫស $\lambda = 1, \lambda = \frac{1}{2}$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) គឺ $g(x) = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}, A, B$ ថេរ

ដូចនេះ សមីការមានចម្លើយ $g(x) = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ ។

ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយរបស់សមីការ (E)

គេមាន $g(x) = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ នោះ $g'(x) = Ae^x + \frac{B}{2}e^{\frac{1}{2}x}$

ដើម្បីឱ្យក្រាបតាងអនុគមន៍ g ប៉ះនឹងបន្ទាត់ (d) សមីការ

$y = -\frac{1}{2}x$ នៅត្រង់ចំណុច $O(0, 0)$ លុះត្រាតែ

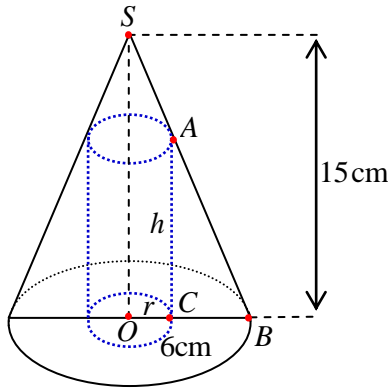
$$\begin{cases} g'(0) = -\frac{1}{2} \\ g(0) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae^0 + \frac{B}{2}e^0 = -\frac{1}{2} \\ Ae^0 + Be^0 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = 1 \\ A = -1 \end{cases}$$

ដូចនេះ ចម្លើយមួយនៃ (E) គឺ $g(x) = -e^x + e^{\frac{1}{2}x}$ ។

IV. រកកម្ពស់ និងកាំបាតនៃស៊ីឡាំងចារឹកក្នុងកោណនេះ:

តាង h និង r ជាកម្ពស់ និងកាំនៃស៊ីឡាំង (គិតជា cm)

នាំឱ្យមាននៃស៊ីឡាំង $V = \pi r^2 h$

ដោយ $\triangle ABC$ និង $\triangle SBO$ ជាត្រីកោណកែងមាន

$\angle B$ ជាមុំរួម នោះ $\triangle ABC \sim \triangle SBO$ (ម.ម)

វិបាក $\frac{AC}{SO} = \frac{BC}{BO}$ ឬ $\frac{h}{15} = \frac{6-r}{6}$ នោះ $h = \frac{5}{2}(6-r)$

គេបាន $V(r) = \pi r^2 \times \frac{5}{2}(6-r) = \frac{5\pi}{2}(6r^2 - r^3)$

$V'(r) = \frac{5\pi}{2}(12r - 3r^2)$

$V''(r) = \frac{5\pi}{2}(12 - 6r)$

ដើម្បីឱ្យ V មានតម្លៃអតិបរមា លុះត្រាតែ $\begin{cases} V'(r) = 0 \\ V''(r) < 0 \end{cases}$

គេបាន $\frac{5\pi}{2}(12r - 3r^2) = 0$ ឬ $r(12 - 3r) = 0$

នាំឱ្យ $r = 0$ មិនយក , $r = 4$ cm យក

គេបាន $V''(4) = \frac{5\pi}{2}(12 - 6 \cdot 4) = -30\pi < 0$ ពិត

$h = \frac{5}{2}(6-r) = \frac{5}{2}(6-4) = 5$ cm

ដូចនេះ គណនាបាន $r = 4$ cm , $h = 5$ cm ។

V. រកសមីការស្វ័យដែលកាត់តាមបួនចំណុច (ដូចគ្រូបឋម 2011)

គេមាន $A(1, 1, 0)$, $B(0, 2, 2)$,

$C(1, -2, 3)$ និង $D(1, -2, 0)$

សមីការស្វ័យរាង $(S) : (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = r^2$

$(S) \cap A$ គេបាន $(1-a)^2 + (1-b)^2 + c^2 = r^2$ (1)

$(S) \cap B$ គេបាន $a^2 + (2-b)^2 + (2-c)^2 = r^2$ (2)

$(S) \cap C$ គេបាន $(1-a)^2 + (-2-b)^2 + (3-c)^2 = r^2$ (3)

$(S) \cap D$ គេបាន $(1-a)^2 + (-2-b)^2 + c^2 = r^2$ (4)

គេយក (3)-(4) គេបាន $(3-c)^2 - c^2 = 0$

$(3-c-c)(3-c+c) = 0 \Rightarrow c = \frac{3}{2}$

គេយក (1)-(4) គេបាន $(1-b)^2 - (-2-b)^2 = 0$

$(1-b+2+b)(1-b-2-b) = 0 \Rightarrow b = -\frac{1}{2}$

តាម (2) $a^2 + \left(2 + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(2 - \frac{3}{2}\right)^2 = r^2$

$a^2 + \frac{25}{4} + \frac{1}{4} = r^2$ នោះ $a^2 + \frac{13}{2} = r^2$ (5)

តាម (1) $(1-a)^2 + \left(1 + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{3}{2}\right)^2 = r^2$

$1 - 2a + a^2 + \frac{9}{4} + \frac{9}{4} = r^2$

$-2a + a^2 + \frac{11}{2} = r^2$ (6)

យក (5)-(6) $2a + 1 = 0$ នាំឱ្យ $a = -\frac{1}{2}$

តាម (5) $\left(-\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{13}{2} = r^2 \Leftrightarrow r^2 = \frac{27}{4}$

ដូចនេះ $(S) : \left(x + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(y + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(z - \frac{3}{2}\right)^2 = \frac{27}{4}$ ។

VI. រកតម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់នៅក្រុង $x = 2$

គេមាន $f(x) = \begin{cases} (ax+1)^2 & \text{ចំពោះ } x < 2 \\ -ax & \text{ចំពោះ } x \geq 2 \end{cases}$

ដើម្បីឱ្យ អនុគមន៍ f ជាប់ក្រុង $x = 2$ លុះត្រាតែវាផ្ទៀងផ្ទាត់

$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = f(2)$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (ax+1)^2 = (2a+1)^2$

$\lim_{x \rightarrow 2^+} (-ax) = -2a$

$f(2) = -2 \cdot a = -2a$

គេបាន $(2a+1)^2 = -2a$

$4a^2 + 4a + 1 = -2a$

$4a^2 + 6a + 1 = 0$

$\Delta' = 3^2 - 4 = 5$ នោះ $a = \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{4}$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បានគឺ $a = \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{4}$ ។

VII.ក. គណនា a, b

គេមាន $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 4}{(2x-3)(x-1)^2}$ និង

$$f(x) = \frac{a}{(x-1)^2} + \frac{b}{2x-3}$$

$$= \frac{a(2x-3) + b(x-1)^2}{(2x-3)(x-1)^2}$$

$$= \frac{2ax - 3a + bx^2 - 2bx + b}{(2x-3)(x-1)^2}$$

$$= \frac{bx^2 + (2a - 2b)x + (-3a + b)}{(2x-3)(x-1)^2}$$

ដោយធ្វើមេគុណត្រូវគ្នានៃអថេរ x

គេបាន $\begin{cases} b = 1 \\ 2a - 2b = -4 \\ -3a + b = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = 1 \\ a = -1 \end{cases}$

ដូចនេះ គណនាបាន $a = -1, b = 1$ ។

ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $g(x)$ និង $h(x)$

គេមាន $g(x) = \frac{-1}{(x-1)^2}, h(x) = \frac{1}{2x-3}$

គេតាង $G(x), H(x)$ ជាព្រីមីទីវរៀងគ្នានៃ $g(x), h(x)$

គេបាន $G(x) = \int g(x) dx$

$$= \int \frac{-1}{(x-1)^2} dx$$

$$= \int \frac{-(x-1)'}{(x-1)^2} dx = \frac{1}{x-1} + c_1, \quad c_1 \text{ ថេរ}$$

$H(x) = \int h(x) dx$

$$= \int \frac{1}{2x-3} dx$$

$$= \frac{1}{2} \ln|2x-3| + c_2, \quad c_2 \text{ ថេរ}$$

ដូចនេះ ព្រីមីទីវរៀងគ្នានៃ $g(x)$ និង $h(x)$ គឺ ៖

$$G(x) = \frac{1}{x-1} + c_1, \quad H(x) = \frac{1}{2} \ln|2x-3| + c_2 \quad ។$$

គ. ទាញរក $I = \int_2^3 f(x) dx$

$$I = \int_2^3 f(x) dx = \int_2^3 \left(\frac{-1}{(x-1)^2} + \frac{1}{2x-3} \right) dx$$

$$= \int_2^3 \frac{-1}{(x-1)^2} dx + \int_2^3 \frac{1}{2x-3} dx$$

$$= \left[\frac{1}{x-1} \right]_2^3 + \left[\frac{1}{2} \ln|2x-3| \right]_2^3$$

$$= \left(\frac{1}{2} - 1 \right) + \frac{1}{2} (\ln 3 - \ln 1)$$

$$= -\frac{1}{2} + \frac{\ln 3}{2}$$

ដូចនេះ ទាញរកបាន $I = \frac{\ln 3}{2} - \frac{1}{2}$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៦ តុលា ២០០៧

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. កំណត់ចំនួនពិត x និង y ដើម្បីឱ្យ $2xi - y = \frac{(3-2i)(1+i)}{i(1+2i)}$ ។
ខ. គេឱ្យ $z = \cos \frac{2\pi}{9} + i \sin \frac{2\pi}{9}$ ។ សរសេរ $(1+z)^4$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : g''(x) - 5g'(x) + 6g(x) = 0$ ។
ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយនៃសមីការ (E) ដែល $g(0) = 0$ និង $g'(0) = 1$ ។ (១ពិន្ទុ)
- III. គេឱ្យអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{1 - \cos 2x}{x^2}$ ចំពោះ $x \neq 0$ និង $f(0) = \ln(m-1)$ ។ គណនាលីមីត $f(x)$ កាលណា x ខិតជិត 0 ។ កំណត់តម្លៃនៃ m ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់នៅត្រង់ $x=0$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. ក្នុងចង្កូមួយមានឃ្លី ស ៣ និងឃ្លីខ្មៅ ៥ ។ គេចាប់យកឃ្លីមួយ ៣ ចេញពីក្នុងចង្កូម ។ រកប្រូបាបដែលគេអាចចាប់យកបានឃ្លី ស ២ និងឃ្លីខ្មៅ ១ ។ (១ពិន្ទុ)
- V. គេឱ្យអនុគមន៍ $g(x) = \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2}$ មានក្រាប (C) ។
ក. កំណត់ចំនួនពិត a, b, c ដើម្បីឱ្យ $g(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$ ចំពោះ $x \neq 2$ ។
ខ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងទ្រេតនៃក្រាប (C) ។
គ. បង្ហាញថាចំណុច $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)
- VI. ក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យប្លង់ (P) និងស្វ៊ែរ (S) ដែលមានសមីការ $(P) : x + 2y + 2z + 5 = 0$, $(S) : x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y + 4z = 0$ ។
ក. កំណត់កូអរដោនេផ្ចិត និងប្រវែងកាំនៃស្វ៊ែរ (S) ។
ខ. បង្ហាញថាប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ែរ (S) ។
គ. រកសមីការបណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ែរ (S) ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៧

I. ក. កំណត់ចំនួនពិត x និង y :

$$\begin{aligned} \text{គេមាន } 2xi - y &= \frac{(3-2i)(1+i)}{i(1+2i)} \\ &= \frac{3+3i-2i-2i^2}{(i-2)} = \frac{5+i}{(i-2)} \\ &= \frac{(5+i)(i+2)}{(i-2)(i+2)} = \frac{5i+10+i^2+2i}{-1-4} \\ &= \frac{9+7i}{-5} = -\frac{9}{5} - \frac{7}{5}i \end{aligned}$$

តាមនិយមន័យចំនួនកុំផ្លិចស្មើគ្នា គេបាន ៖

$$\begin{cases} 2x = -\frac{9}{5} \\ -y = -\frac{7}{5} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{9}{10} \\ y = \frac{7}{5} \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បានចំនួនពិត $x = -\frac{9}{10}, y = \frac{7}{5}$ ។

ខ. សរសេរ $(1+z)^4$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\text{គេមាន } z = \cos \frac{2\pi}{9} + i \sin \frac{2\pi}{9}$$

$$\begin{aligned} \text{នោះ } 1+z &= 1 + \cos \frac{2\pi}{9} + i \sin \frac{2\pi}{9} \\ &= 2 \cos^2 \frac{\pi}{9} + i 2 \sin \frac{\pi}{9} \cos \frac{\pi}{9} \\ &= 2 \cos \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{\pi}{9} + i \sin \frac{\pi}{9} \right) \end{aligned}$$

$$\text{នាំឱ្យ } (1+z)^4 = \left[2 \cos \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{\pi}{9} + i \sin \frac{\pi}{9} \right) \right]^4$$

$$(1+z)^4 = 16 \cos^4 \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{4\pi}{9} + i \sin \frac{4\pi}{9} \right)$$

ដូចនេះ $(1+z)^4 = 16 \cos^4 \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{4\pi}{9} + i \sin \frac{4\pi}{9} \right)$ ។

II. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល :

$$\text{គេមាន } (E) : g''(x) - 5g'(x) + 6g(x) = 0$$

សមីការសម្គាល់ $\lambda^2 - 5\lambda + 6 = 0$ មានឫស $\lambda = 2, \lambda = 3$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) រាង $y = Ae^{2x} + Be^{3x}, A, B$ ថេរ

ដូចនេះ ចម្លើយទូទៅគឺ $y = Ae^{2x} + Be^{3x}$ ។

ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយនៃសមីការ (E) ដែល

$$\text{គេមាន } g(x) = Ae^{2x} + Be^{3x}$$

$$\text{នោះ } g'(x) = 2Ae^{2x} + 3Be^{3x}$$

$$\text{ដោយ } \begin{cases} g(0) = 0 \\ g'(0) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae^0 + Be^0 = 0 \\ 2Ae^0 + 3Be^0 = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} A+B=0 \\ 2A+3B=1 \end{cases} \times (-2)$$

$$\begin{cases} -2A-2B=0 \\ 2A+3B=1 \end{cases}$$

$$B=1 \Rightarrow A=-1$$

ដូចនេះ ចម្លើយមួយគឺ $g(x) = -e^{2x} + e^{3x}$ ។

III. > គណនាលីមីត $f(x)$ កាលណា x ខិតជិត 0 :

$$\text{គេមាន } f(x) = \frac{1 - \cos 2x}{x^2} \text{ ចំពោះ } x \neq 0$$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos 2x}{x^2} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \sin^2 x}{x^2} = 2 \times 1 = 2 \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2$ ។

> កំណត់តម្លៃ m ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x=0$

f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x=0$ លុះត្រាតែ $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0)$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2 \text{ និង } f(0) = \ln(m-1)$$

$$\text{គេបាន } \ln(m-1) = 2 \text{ ឬ } m-1 = e^2 \text{ នោះ } m = e^2 + 1$$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $m = e^2 + 1$ ។

IV. រកប្រូបាបដែលគេអាចចាប់យកបានឃ្លីស 2 និងឃ្លីខ្មៅ 1

គេមាន ឃ្លីស 3 និងឃ្លីខ្មៅ 5 ហើយគេចាប់យកឃ្លីម្តង 3

$$\text{នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច } n(s) = C(8, 3) = \frac{8!}{3!5!} = 56$$

$$\text{ចំនួនករណីស្រប } n(A) = C(3, 2) \times C(5, 1) = 15$$

$$\text{គេបាន } P(\text{ស}2, \text{ខ}1) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{56}$$

ដូចនេះ ប្រូបាបគណនាបានគឺ $P(\text{ស}2, \text{ខ}1) = \frac{15}{56}$ ។

V. ក. កំណត់ចំនួនពិត a, b, c :

គេមាន $g(x) = \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2}$ ចំពោះ $x \neq 2$

គេបាន $g(x) = x - 1 - \frac{6}{x - 2}$ (បានពីចែកពហុធា)

ផ្ទឹមនឹង $g(x) = ax + b + \frac{c}{x - 2}$ នោះគេទាញបាន $a = 1, b = -1, c = -6$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a = 1, b = -1, c = -6$ ។

ខ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងទ្រូតនៃក្រាប (C)

គេមាន $\lim_{x \rightarrow 2^-} g(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = \frac{4 - 6 - 4}{2 + 0^- - 2} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow 2^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = \frac{4 - 6 - 4}{2 + 0^+ - 2} = -\infty$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} g(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ ។

ហើយ $g(x) = x - 1 - \frac{6}{x - 2}$ និង $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(-\frac{6}{x - 2} \right) = 0$
នោះបន្ទាត់ $y = x - 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រូត ។

គ. បង្ហាញថាចំណុច $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C)

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) តាងអនុគមន៍ g

លុះត្រាតែ $g(2a - x) + g(x) = 2b$

ចំពោះ $I(2, 1)$ គេនឹងបង្ហាញថា $g(4 - x) + g(x) = 2$

គេមាន $g(x) = x - 1 - \frac{6}{x - 2}$

នាំឱ្យ $g(4 - x) = (4 - x) - 1 - \frac{6}{(4 - x) - 2}$
 $= -x + 3 - \frac{6}{-x + 2}$
 $= -x + 3 + \frac{6}{x - 2}$

គេបាន $g(4 - x) + g(x) = \left(-x + 3 + \frac{6}{x - 2} \right) + \left(x - 1 - \frac{6}{x - 2} \right) = 2$

ដោយ $g(4 - x) + g(x) = 2$

ដូចនេះ ចំណុច $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) ។

VI. ក. កំណត់កូអរដោនេផ្ចិត និងប្រវែងកាំនៃស្វ៊ែរ (S) :

គេមាន (S) : $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y + 4z = 0$

$(x^2 - 2x) + (y^2 - 4y) + (z^2 + 4z) = 0$

$(x^2 - 2x + 1) + (y^2 - 4y + 4) + (z^2 + 4z + 4) = 9$

$(x - 1)^2 + (y - 2)^2 + (z + 2)^2 = 3^2$

ទាញបាន $a = 1, b = 2, c = -2$ និងកាំ $r = 3$

ដូចនេះ ស្វ៊ែរ (S) មានកូអរដោនេផ្ចិតតាង $I(1, 2, -2)$ និងប្រវែងកាំ $r = 3$ ឯកតាប្រវែង ។

ខ. បង្ហាញថាប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ែរ (S)

រកចម្ងាយពីផ្ចិតស្វ៊ែរ ទៅប្លង់ (P)

តាមរូបមន្ត $d(I, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$

ដោយ (P) : $x + 2y + 2z + 5 = 0$ នោះ

$a = 1, b = 2, c = 2$ និង $d = 5$

ហើយ ផ្ចិត $I(1, 2, -2)$ នោះ $x_0 = 1, y_0 = 2, z_0 = -2$

នាំឱ្យ $d(I, (P)) = \frac{|1 \cdot 1 + 2 \cdot 2 + 2(-2) + 5|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = \frac{|6|}{3} = 2$

ដោយ $d(I, (P)) = 2 < r = 3$ នោះប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ែរ (S)

ដូចនេះ ប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ែរ (S) ។

គ. រកសមីការបណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ែរ (S)

តាង $(\alpha) : ax + by + cz + d = 0$ ជាបណ្តាសមីការប្លង់ត្រូវរក

ដោយ $(\alpha) \parallel (P)$ នោះ (α) មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ដូចប្លង់ (P)

គេបាន $(\alpha) : x + 2y + 2z + d = 0$

តែ (α) ប៉ះ (S) មានន័យថា $d(I, (\alpha)) = r = 3$

គេបាន $\frac{|x_I + 2y_I + 2z_I + d|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = 3$ ដែល $I(1, 2, -2)$

$\frac{|1 + 2 \cdot 2 + 2(-2) + d|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = 3$

$|1 + d| = 9$ នោះ $1 + d = \pm 9$ នោះ $d = \begin{cases} -10 \\ 8 \end{cases}$

ដូចនេះ បណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ែរ (S) មាន

$x + 2y + 2z - 10 = 0, x + 2y + 2z + 8 = 0$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៦ តុលា ២០០៨

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. ដោះស្រាយសមីការ $\frac{x-1}{1991} + \frac{x-5}{1987} + \frac{x+7}{1999} + \frac{x-11}{1981} = 4$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ $\ln \sqrt{x^2} = \sqrt{2 \ln(-x)}$ ។

គ. ដោះស្រាយវិសមីការ $0 < \frac{x^2 - 2x - 3}{x - 2} < 4$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. គេឱ្យអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x}$ ។

ក. កំណត់តម្លៃ A, B, C ដើម្បីឱ្យ $f(x) = \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} + \frac{C}{(x+1)^2}$ ។

ខ. គណនា $F(x) = \int \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x} dx$ ។ (២ពិន្ទុ)

III. គេមានចង់ពីរ A និង B ។ ក្នុងចង់ A មានប៊ូលពណ៌ស ១ និងពណ៌ខ្មៅ ៣ ។ ក្នុងចង់ B មានប៊ូលពណ៌ស ៥ និងពណ៌ខ្មៅ ៣ ។
គេទាញប៊ូលមួយពីចង់ A និងប៊ូលមួយពីចង់ B ហើយប្តូរគ្នា ។

ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យក្នុងចង់ A មានតែប៊ូលពណ៌ខ្មៅបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា ។

ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យពណ៌ប៊ូលនៅក្នុងចង់នីមួយៗនៅដដែលបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : y'' + 4y' + 4y = 0$ ។

ខ. គេឱ្យសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(F) : y'' + 4y' + 4y = -4x$ ។

កំណត់ចំនួនពិត a និង b ដើម្បីឱ្យ $x \mapsto ax + b$ ជាចម្លើយនៃ (F) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

V. ក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់វិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យបួនចំណុចគឺ $A(-2, 0, 1)$, $B(0, 10, 3)$,
 $C(2, 0, -1)$ និង $D(5, 3, -1)$ ។

ក. សរសេរសមីការប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច A, B និង C

ខ. សរសេរសមីការប្លង់ដែលកាត់តាមចំណុច D ហើយកែងនឹងប្លង់ (P) ។

គ. សរសេរសមីការស្វ៊ែរស្របនឹងប្លង់ (P) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

VI. គេឱ្យអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = 3 \sin x - 2 \sin^3 x$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃ f ។

ខ. រកចំនួនពិត a និង b ដើម្បីឱ្យអនុគមន៍ F កំណត់ដោយ $F(x) = a \cos x + b \cos^3 x$ ជាព្រីមីទីវនៃ f ។ (២ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៨

I. ក. ដោះស្រាយសមីការ :

$$\frac{x-1}{1991} + \frac{x-5}{1987} + \frac{x+7}{1999} + \frac{x-11}{1981} = 4$$

$$\frac{x-1}{1991} - 1 + \frac{x-5}{1987} - 1 + \frac{x+7}{1999} - 1 + \frac{x-11}{1981} - 1 = 0$$

$$\frac{x-1992}{1991} + \frac{x-1992}{1987} + \frac{x-1992}{1999} + \frac{x-1992}{1981} = 0$$

$$(x-1992) \left(\frac{1}{1991} + \frac{1}{1987} + \frac{1}{1999} + \frac{1}{1981} \right) = 0$$

នាំឱ្យ $x-1992=0$ នោះ $x=1992$

ហើយ $\frac{1}{1991} + \frac{1}{1987} + \frac{1}{1999} + \frac{1}{1981} \neq 0$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x=1992$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ

សមីការ $\ln \sqrt{x^2} = \sqrt{2 \ln(-x)}$ មានន័យលុះត្រាតែ

$$\begin{cases} x \neq 0 \\ \ln(-x) \geq 0 \\ -x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 0 \\ x \leq -1 \\ x < 0 \end{cases} \Rightarrow x \leq -1$$

ចំពោះ $x \leq -1$ នោះ $\sqrt{x^2} = -x$

គេបាន $\ln(-x) = \sqrt{2 \ln(-x)}$

គេតាង $t = \ln(-x)$

គេបាន $t = \sqrt{2t}$ សមមូល $t^2 = 2t$ ឬ $t(t-2) = 0$

នាំឱ្យ $t=0, t=2$

$$\begin{cases} \ln(-x) = 0 \\ \ln(-x) = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -x = 1 \\ -x = e^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -e^2 \end{cases}$$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = -1, x = -e^2$ ។

គ. ដោះស្រាយវិសមីការ $0 < \frac{x^2 - 2x - 3}{x - 2} < 4$

$$\text{អាចសរសេរ} \begin{cases} \frac{x^2 - 2x - 3}{x - 2} > 0 \\ \frac{x^2 - 2x - 3}{x - 2} < 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{x^2 - 2x - 3}{x - 2} > 0 \quad (1) \\ \frac{x^2 - 6x + 5}{x - 2} < 0 \quad (2) \end{cases}$$

កន្សោម $x^2 - 2x - 3$ មានឫស $x = -1, x = 3$

កន្សោម $x^2 - 6x + 5$ មានឫស $x = 1, x = 5$

កន្សោម $x - 2$ មានឫស $x = 2$

ចម្លើយនៃប្រព័ន្ធវិសមីការ ជាតម្លៃនៃ x បានពីប្រសព្វរវាង

ចម្លើយ (1) និងចម្លើយ (2) ។

តារាងសញ្ញា (1)

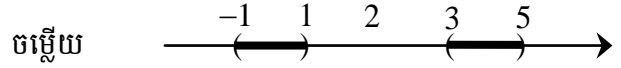
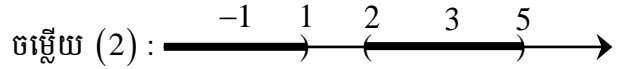
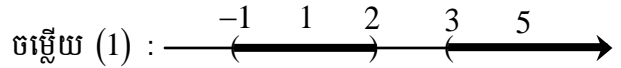
x	$-\infty$	-1	2	3	$+\infty$	
$x^2 - 2x - 3$	+	0	-	-	0	+
$x - 2$	-	-	0	+	+	
$\frac{x^2 - 2x - 3}{x - 2} > 0$	-	0	+	-	0	+

ចម្លើយ (1) : $x \in (-1, 2) \cup (3, +\infty)$

តារាងសញ្ញា (2)

x	$-\infty$	1	2	5	$+\infty$	
$x^2 - 6x + 5$	+	0	-	-	0	+
$x - 2$	-	-	0	+	+	
$\frac{x^2 - 6x + 5}{x - 2} < 0$	-	0	+	-	0	+

ចម្លើយ (2) : $x \in (-\infty, 1) \cup (2, 5)$

ដូចនេះ វិសមីការមានចម្លើយ $x \in (-1, 1) \cup (2, 3)$ ។

II. ក. កំណត់តម្លៃ A, B, C :

$$\begin{aligned} \text{គេមាន } f(x) &= \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} + \frac{C}{(x+1)^2} \\ &= \frac{A(x+1)^2 + Bx(x+1) + Cx}{x(x+1)^2} \\ &= \frac{A(x^2 + 2x + 1) + B(x^2 + x) + Cx}{x(x^2 + 2x + 1)} \\ &= \frac{(A+B)x^2 + (2A+B+C)x + A}{x^3 + 2x^2 + x} \end{aligned}$$

ផ្ទឹមនឹង $f(x) = \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x}$ នោះគេបាន ៖

$$\begin{cases} A+B=5 \\ 2A+B+C=20 \\ A=6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B=-1 \\ C=9 \\ A=6 \end{cases}$$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $A=6, B=-1, C=9$ ។

ខ. គណនា $F(x) = \int \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x} dx$

ចំពោះ $A=6, B=-1, C=9$ រកឃើញខាងលើ

គេបាន $f(x) = \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x} = \frac{6}{x} - \frac{1}{x+1} + \frac{9}{(x+1)^2}$

នាំឱ្យ $F(x) = \int \left(\frac{6}{x} - \frac{1}{x+1} + \frac{9}{(x+1)^2} \right) dx$
 $= 6 \ln|x| - \ln|x+1| - \frac{9}{x+1} + c$, c ថេរ

III. ក. រកប្រូបាបដែលថា A មានតែប៊ូលពណ៌ខ្មៅបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា

គេមាន ថង់ A មានប៊ូលស 1 និងខ្មៅ 3
 ថង់ B មានប៊ូលស 5 និងខ្មៅ 3
 ដើម្បីឱ្យ ថង់ A មានតែប៊ូលពណ៌ខ្មៅបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា លុះត្រាតែ
 ចាប់បានប៊ូលពណ៌សពីថង់ A និងប៊ូលពណ៌ខ្មៅពីថង់ B

គេបាន $P(A \text{ មានតែប៊ូលខ្មៅ}) = \frac{1}{4} \times \frac{3}{8} = \frac{3}{32}$

ដូចនេះ $P(A \text{ មានតែប៊ូលខ្មៅ}) = \frac{3}{32}$ ។

ខ. រកប្រូបាបពណ៌ប៊ូលក្នុងថង់នីមួយៗនៅដដែលបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា

ដើម្បីឱ្យពណ៌ប៊ូលនៅដដែលបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា គឺមានន័យថា
ចាប់បានប៊ូលមានពណ៌ដូចគ្នា អាចជាសដូចគ្នា ឬខ្មៅដូចគ្នា

គេបាន $P(\text{សស ឬ ខខ}) = \left(\frac{1}{4} \times \frac{5}{8}\right) + \left(\frac{3}{4} \times \frac{3}{8}\right) = \frac{7}{16}$

ដូចនេះ $P(\text{ប៊ូលនីមួយៗនៅដដែល}) = \frac{7}{16}$ ។

IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល :

គេមាន $(E): y'' + 4y' + 4y = 0$

សមីការសម្គាល់ $\lambda^2 + 4\lambda + 4 = 0$

ឬ $(\lambda + 2)^2 = 0$

មានឫសឌុប $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_0 = -2$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) រវាង $y = Axe^{\lambda_0 x} + Be^{\lambda_0 x}$, A, B ថេរ

ដូចនេះ ចម្លើយទូទៅគឺ $y = Axe^{-2x} + Be^{-2x}$ ។

ខ. កំណត់ចំនួនពិត a និង b

តាង $f(x) = ax + b$ ជាចម្លើយនៃ (F)

នាំឱ្យ $f'(x) = a$ និង $f''(x) = 0$

ដោយ f ជាចម្លើយនៃ $(F): y'' + 4y' + 4y = -4x$

គេបាន $f'' + 4f' + 4f = -4x$

$0 + 4a + 4(ax + b) = -4x$

$4ax + (4a + 4b) = -4x + 0$

ផ្តើមបាន $\begin{cases} 4a = -4 \\ 4a + 4b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 1 \end{cases}$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a = -1, b = 1$ ។

V. ក. សរសេរសមីការប្លង់ (P)

ប្លង់ត្រូវរករវាង $(P): a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

ដោយ ប្លង់ (P) កាត់ $A(-2, 0, 1)$

នោះ $x_0 = -2, y_0 = 0, z_0 = 1$

ហើយ ប្លង់ (P) កាត់បីចំណុច A, B, C នោះ (P) មាន

វ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$

គេមាន $\overrightarrow{AB} = (2, 10, 2), \overrightarrow{AC} = (4, 0, -2)$

នាំឱ្យ $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 2 & 10 & 2 \\ 4 & 0 & -2 \end{vmatrix} = -20\vec{i} + 12\vec{j} - 40\vec{k}$

នោះ $a = -20, b = 12, c = -40$

គេបាន $(P): -20(x + 2) + 12(y - 0) - 40(z - 1) = 0$

ដូចនេះ $(P): 5x - 3y + 10z = 0$ ។

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់កាត់តាម D ហើយកែងនឹងប្លង់ (P)

សមីការបន្ទាត់ត្រូវរកតាម $(\ell): \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$

ដោយ (ℓ) កាត់តាម $D(5, 3, -1)$

នោះ $x_0 = 5, y_0 = 3, z_0 = -1$

ហើយ (ℓ) កែងនឹងប្លង់ (P) នោះ (ℓ) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស

ជាវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់នៃប្លង់ (P) គឺ $\vec{u} = (5, -3, 10)$

នោះ $a = 5, b = -3, c = 10$

ដូចនេះ បន្ទាត់ត្រូវរករវាង $(\ell): \begin{cases} x = 5 + 5t \\ y = 3 - 3t \\ z = -1 + 10t \end{cases}, t \in \mathbb{R}$ ។

គ. សរសេរសមីការស្វ័យគ្រឹះ D ហើយប៉ះនឹងប្លង់ (P)

ដោយស្វ័យគ្រឹះ (S) ប៉ះប្លង់ (P) នោះកាំស្វ័យគ្រឹះជាចម្ងាយពីផ្ចិតទៅប្លង់

$$(P) \text{ នាំឱ្យ } R = d(D, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$$

ដោយ $D(5, 3, -1)$ និង $(P): 5x - 3y + 10z = 0$

$$R = \frac{|5 \cdot 5 - 3 \cdot 3 + 10(-1)|}{\sqrt{5^2 + (-3)^2 + 10^2}} = \frac{|6|}{\sqrt{134}} \Rightarrow R^2 = \frac{36}{134} = \frac{18}{67}$$

សមីការស្វ័យគ្រឹះ $(S): (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2$

មានផ្ចិត $D(5, 3, -1)$ នោះ $a=5, b=3, c=-1$

$$\text{គេបាន } (S): (x-5)^2 + (y-3)^2 + (z+1)^2 = \frac{18}{67}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{(S): (x-5)^2 + (y-3)^2 + (z+1)^2 = \frac{18}{67}} \quad \text{។}$$

VI. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃ f

គេមាន $f(x) = 3\sin x - 2\sin^3 x$

• ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R}$

• ខួបអនុគមន៍ $P = 2\pi$ ព្រោះ $\forall x \in D$ គេបាន ៖

$$f(x+2\pi) = 3\sin(x+2\pi) - 2\sin^3(x+2\pi) \\ = 3\sin x - 2\sin^3 x = f(x)$$

• ភាពគូ-សេស : f ជាអនុគមន៍ សេស ព្រោះ ៖

$$f(-x) = 3\sin(-x) - 2\sin^3(-x) \\ = -3\sin x + 2\sin^3 x \\ = -(3\sin x - 2\sin^3 x) = -f(x)$$

នាំឱ្យ ក្រាបតាងអនុគមន៍ f មានគល់ O ជាផ្ចិតឆ្លុះ

ហេតុនេះ គេសិក្សាតែក្នុងចន្លោះ $[0, \pi]$

• ទិសដៅអថេរភាព

$$\text{ដេរីវេ } f'(x) = 3\cos x - 6\cos x \sin^2 x \\ = 3\cos x(1 - 2\sin^2 x) \\ = 3\cos x(\cos^2 x + \sin^2 x - 2\sin^2 x) \\ = 3\cos x(\cos x - \sin x)(\cos x + \sin x)$$

គេឱ្យ $f'(x) = 0$ ដើម្បីរកបូស

$$\text{សមមូល } \begin{cases} 3\cos x = 0 \\ \cos x - \sin x = 0 \\ \cos x + \sin x = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \pi/2 \\ x = \pi/4 \\ x = 3\pi/4 \end{cases}$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{4}$	π
$\cos x$	+	+	0	-	-
$\cos x - \sin x$	+	0	-	-	-
$\cos x + \sin x$	+	+	+	0	-
$f'(x)$	+	0	-	0	-

-ត្រង់ $x = \pi/4, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាស្មើ $f(\pi/4) = \sqrt{2}$

-ត្រង់ $x = \pi/2, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+) បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាស្មើ $f(\pi/2) = 1$

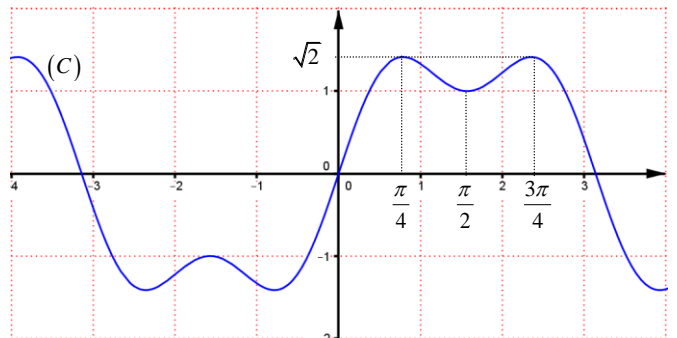
-ត្រង់ $x = 3\pi/4, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាស្មើ $f(3\pi/4) = \sqrt{2}$

• តារាងអថេរភាព

x	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{4}$	π
$f'(x)$	+	0	-	0	-
$f(x)$	0	$\sqrt{2}$	1	$\sqrt{2}$	0

• សង់ក្រាប

ដំបូងសង់តែក្នុងចន្លោះ $[0, \pi]$ រួចសង់ក្រាបឆ្លុះធៀបគល់ O

ខ. រកចំនួនពិត a និង b

បើ F ជាព្រីមីទីវនៃ f នោះគេបាន

$$F(x) = \int f(x) dx = \int (3\sin x - 2\sin^3 x) dx \\ = \int \sin x(3 - 2\sin^2 x) dx = \int \sin x(1 + 2\cos^2 x) dx \\ = \int \sin x dx + 2 \int \sin x \cos^2 x dx \\ = -\cos x - 2 \int (\cos x)' \cos^2 x dx = -\cos x - \frac{2}{3} \cos^3 x$$

ផ្ទឹមនឹង $F(x) = a \cos x + b \cos^3 x$ នោះ $a = -1, b = -\frac{2}{3}$

ដូចនេះ រកបានចំនួនពិត $\boxed{a = -1, b = -2/3}$

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៥ តុលា ២០០៩

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $z^2 - (5-i)z + 8-i = 0$ ។
ខ. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = 29x^2 + 6x + 2010$ ។ បើ $a > 0, b > 0$
ស្រាយបញ្ជាក់ថា $f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ត្រីកោណកែងមួយមានប្រវែងអ៊ីប៉ូតេនុស 5dm ។ កំណត់ប្រវែងជ្រុងនៃមុំកែងរបស់ត្រីកោណកែង ដើម្បីឱ្យផ្ទៃក្រឡារបស់វាមានតម្លៃអតិបរមា ។ (១ពិន្ទុ)
- III. ក. ចូរកំណត់ចំនួនថេរ a និង b ដើម្បីឱ្យចំពោះគ្រប់ x គេបាន $\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{a}{x(x+1)} + \frac{b}{(x+1)(x+2)}$ ។
ខ. គណនាផលបូក $\frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$ ។ (២ពិន្ទុ)
- IV. ក្នុងចុងមួយមានប៊ូលក្រហម 3 ប៊ូលខ្មៅ 3 និងប៊ូលស 3 ។ គេចាប់យកប៊ូល 3 ពីក្នុងចុង ដោយយកម្តងមួយៗ ហើយមិនដាក់វិញ ។
ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមានពណ៌ដូចគ្នា ។
ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យចំណុច $A(1, 4, 3), B(2, 11, 4), C(-3, -5, 4)$ ។
ក. បង្ហាញថា បីចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ ។
ខ. សរសេរសមីការប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច A, B, C ។
គ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \ln(ax+b)$ មានខ្សែកោង (C) ។
ក. កំណត់តម្លៃ a និង b ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) កាត់អ័ក្សអាប់ស៊ីសត្រង់ $x = -1$ និងកាត់អ័ក្សអរដោនេត្រង់ $y = \ln 2$ ។
ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងតាមអនុគមន៍ f ចំពោះតម្លៃ a និង b ដែលរកឃើញ រួចគណនាផ្ទៃក្រឡាផ្នែកនៃប្លង់ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្សអាប់ស៊ីស បន្ទាត់ $x = -\frac{3}{2}$ និងបន្ទាត់ $x = 0$ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៩

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច :

គេមាន $z^2 - (5-i)z + 8-i = 0$

$$\begin{aligned} \Delta &= [-(5-i)]^2 - 4 \cdot 1 \cdot (8-i) \\ &= 25 - 10i + i^2 - 32 + 4i \\ &= 25 - 10i + i^2 - 32 + 4i \\ &= -8 - 6i = (3i)^2 - 6i + 1 \\ &= (3i-1)^2 \end{aligned}$$

នាំឱ្យ $z = \frac{(5-i) \pm (3i-1)}{2} = \begin{cases} 2+i \\ 3-2i \end{cases}$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $z = 2+i, z = 3-2i$ ។

ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា $f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)$

គេមាន $f(x) = 29x^2 + 6x + 2010$

នាំឱ្យ $f'(x) = 58x + 6$

ចំពោះ $x > 0$ នោះ $f'(x) = 58x + 6 > 0$

មានន័យថា f ជាអនុគមន៍កើនលើចន្លោះ $(0, +\infty)$

គេបាន បើ $0 < x_1 < x_2$ នោះ $f(x_1) < f(x_2)$

ម្យ៉ាងទៀត ចំពោះ $a > 0, b > 0$ គេបាន :

$$0 < \frac{a}{1+a+b} < \frac{a}{1+a} \quad (1)$$

$$0 < \frac{b}{1+a+b} < \frac{b}{1+b} \quad (2)$$

បូកអង្គ និងអង្គនៃ (1) និង (2) គេបាន :

$$0 < \frac{a}{1+a+b} + \frac{b}{1+a+b} < \frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}$$

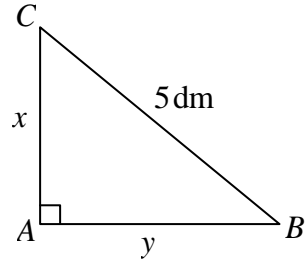
$$0 < \frac{a+b}{1+a+b} < \frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}$$

នាំឱ្យ $f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)$

ដូចនេះ $f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)$ ។

II. កំណត់ប្រវែងជ្រុងនៃមុំកែងរបស់ត្រីកោណកែង :

តាង $x, y > 0$ ជាជ្រុងជាប់មុំកែង គិតជា dm ដូចរូប :

តាមពីតាករ $y = \sqrt{25-x^2}$ ដែល $0 < x < 5$

ផ្ទៃត្រីកោណ $S = \frac{1}{2}xy$ ឬ $S(x) = \frac{1}{2}x\sqrt{25-x^2}$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } S'(x) &= \frac{1}{2}\sqrt{25-x^2} + \frac{1}{2}x \cdot \frac{-2x}{2\sqrt{25-x^2}} \\ &= \frac{1}{2}\sqrt{25-x^2} - \frac{x^2}{2\sqrt{25-x^2}} \\ &= \frac{25-x^2-x^2}{2\sqrt{25-x^2}} = \frac{25-2x^2}{2\sqrt{25-x^2}} \end{aligned}$$

ឱ្យ $f'(x) = 0$ សមមូល $\frac{25-2x^2}{2\sqrt{25-x^2}} = 0$

នាំឱ្យ $25-2x^2 = 0$ នោះ $x = \pm \frac{5}{\sqrt{2}} = \pm \frac{5\sqrt{2}}{2}$

ហើយ $S\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{1}{2}\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right)\sqrt{25-\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \frac{25}{4}$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	$-\frac{5\sqrt{2}}{2}$	0	$\frac{5\sqrt{2}}{2}$	$+\infty$
$S'(x)$		-	0	+	-

• ត្រង់ $x = \frac{5\sqrt{2}}{2}, S'(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា S មានតម្លៃអតិបរមាមួយស្មើ $25/4$ ។

គេបាន $y = \sqrt{25-x^2} = \sqrt{25-\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \frac{5\sqrt{2}}{2}$

ដូចនេះ ជ្រុងជាប់មុំកែង $x = y = \frac{5\sqrt{2}}{2}$ dm ។

III. ក. កំណត់ចំនួនថេរ a និង b : (លំហាត់ដូចគ្រូបង្រៀន ២០០៤)

គេមាន
$$\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{a}{x(x+1)} + \frac{b}{(x+1)(x+2)}$$

$$= \frac{a(x+2)+bx}{x(x+1)(x+2)} = \frac{(a+b)x+2a}{x(x+1)(x+2)}$$

ផ្ទឹមបាន
$$\begin{cases} a+b=0 \\ 2a=1 \end{cases} \Rightarrow a=\frac{1}{2}, b=-\frac{1}{2}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន
$$a=\frac{1}{2}, b=-\frac{1}{2} \quad \text{។}$$

ខ. គណនាផលបូក

គេតាង
$$S = \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$$

គេមាន
$$\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1/2}{x(x+1)} + \frac{-1/2}{(x+1)(x+2)}$$

$$\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{x(x+1)} - \frac{1}{(x+1)(x+2)} \right]$$

យក $x=1, 2, 3, \dots, n$ គេបាន ៖

$$\begin{aligned} \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{2 \cdot 3} \right] \\ \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2 \cdot 3} - \frac{1}{3 \cdot 4} \right] \\ + \frac{1}{3 \cdot 4 \cdot 5} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{3 \cdot 4} - \frac{1}{4 \cdot 5} \right] \\ &\dots \dots \dots \\ \frac{1}{n(n+1)(n+2)} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{n(n+1)} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right] \end{aligned}$$

$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right)$$

ដូចនេះ គណនាបាន
$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right) \quad \text{។}$$

IV. ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមានពណ៌ដូចគ្នា :

គេមាន ប៊ូលក្រហម 3 , ខ្មៅ 3 , ស 3

គេចាប់ ប៊ូល 3 ពីក្នុងថង់ ម្តងមួយៗ ហើយមិនដាក់វិញ

ចាប់បានឃ្លី 3 ពណ៌ដូចគ្នា អាចក្រហម 3 ឬខ្មៅ 3 ឬស 3

គេបាន
$$P(\text{ពណ៌ដូចគ្នា}) = P(\text{ក្រ.3}) + P(\text{ខ្ម.3}) + P(\text{ស3})$$

$$= \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{2}{8} \cdot \frac{1}{7}\right) + \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{2}{8} \cdot \frac{1}{7}\right) + \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{2}{8} \cdot \frac{1}{7}\right) = \frac{1}{28}$$

ដូចនេះ
$$P(\text{ពណ៌ដូចគ្នា}) = \frac{1}{28} \quad \text{។}$$

ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌

ចាប់បានប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌ អាចជា ៖

កខស ឬ កសខ ឬ ខកស ឬ ខសក ឬ សកខ ឬ សខក

(ដែល ក=ពណ៌ក្រហម , ខ=ពណ៌ខ្មៅ , ស=ពណ៌ស)

ដោយប្រូបាបនៃករណីនីមួយៗមានសតិស្មើគ្នា $\frac{3}{9} \cdot \frac{3}{8} \cdot \frac{3}{7}$

គេបាន
$$P(\text{ប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌}) = 6 \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{3}{8} \cdot \frac{3}{7} \right) = \frac{9}{28}$$

ដូចនេះ
$$P(\text{ប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌}) = \frac{9}{28} \quad \text{។}$$

V. ក. បង្ហាញថា បីចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ

គេមាន $A(1, 4, 3), B(2, 11, 4), C(-3, -5, 4)$

គេបាន $\overline{AB} = (1, 7, 1), \overline{AC} = (-4, -9, 1)$

នាំឱ្យ
$$\overline{AB} \times \overline{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 7 & 1 \\ -4 & -9 & 1 \end{vmatrix} = 16\vec{i} - 5\vec{j} + 19\vec{k}$$

ដោយ $\overline{AB} \times \overline{AC} = 16\vec{i} - 5\vec{j} + 19\vec{k} \neq \vec{0}$

នាំឱ្យ A, B, C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ

ដូចនេះ បីចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ ។

ខ. សរសេរសមីការប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច A, B, C

ប្លង់ (P) រាង $a(x-x_0)+b(y-y_0)+c(z-z_0)=0$

ដោយ (P) កាត់តាមចំណុច $A(1, 4, 3)$

នាំឱ្យ $x_0=1, y_0=4, z_0=3$

ហើយ (P) កាត់បីចំណុច A, B, C នោះ (P) មានវ៉ិចទ័រ

ណរម៉ាល់ $\vec{n} = \overline{AB} \times \overline{AC} = 16\vec{i} - 5\vec{j} + 19\vec{k}$

នាំឱ្យ $a=16, b=-5, c=19$

គេបាន (P) : $16(x-1)-5(y-4)+19(z-3)=0$

ដូចនេះ
$$(P) : 16x-5y+19z-53=0 \quad \text{។}$$

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC

តាមរូបមន្ត
$$S_{ABC} = \frac{1}{2} |\overline{AB} \times \overline{AC}|$$

ដោយ
$$|\overline{AB} \times \overline{AC}| = \sqrt{16^2 + (-5)^2 + 19^2} = \sqrt{642}$$

ដូចនេះ
$$S_{ABC} = \frac{\sqrt{642}}{2} \text{ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា } \quad \text{។}$$

VI. ក. កំណត់តម្លៃ a និង b :

គេមាន $f(x) = \ln(ax+b)$ មានខ្សែកោង (C)

ដោយ ខ្សែកោង (C) កាត់អ័ក្សអាប់ស៊ីសត្រង់ $x = -1$

និងកាត់អ័ក្សអរដោនេត្រង់ $y = \ln 2$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} f(-1) = 0 \\ f(0) = \ln 2 \end{cases} \text{ សមមូល } \begin{cases} \ln(-a+b) = 0 \\ \ln b = \ln 2 \end{cases}$$

$$\text{នាំឱ្យ } \begin{cases} -a+b=1 \\ b=2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ b=2 \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a=1, b=2$ ។

ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ f

ចំពោះ $a=1, b=2$ នោះ $f(x) = \ln(x+2)$

• ដែនកំណត់ $x+2 > 0$ នោះ $x > -2$

នាំឱ្យ $D = (-2, +\infty)$

• លីមីត $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2^+} \ln(x+2) = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \ln(x+2) = +\infty$

• អាស៊ីមតូត ដោយ $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = -\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមាន

សមីការ $x = -2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ ។

• ទិសដៅអថេរភាព : ដេរីវេ $f'(x) = \frac{1}{x+2}$

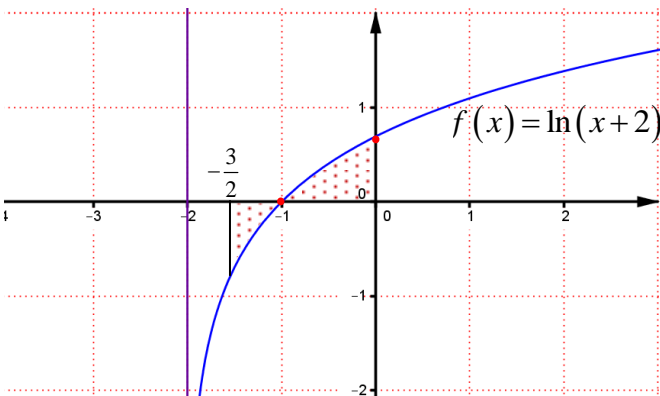
ចំពោះ $x > -2$ នោះ $f'(x) = \frac{1}{x+2} > 0$

នាំឱ្យ f ជាអនុគមន៍កើនលើចន្លោះ $D = (-2, +\infty)$

តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	-2	$+\infty$
$f'(x)$		+
$f(x)$	$-\infty$	$+\infty$

• សង់ក្រាប

> គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុងនៃប្លង់

តាមក្រាប គេបានផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុងកំណត់ដោយ

$$S = -\int_{-3/2}^{-1} f(x) dx + \int_{-1}^0 f(x) dx$$

$$= -\int_{-3/2}^{-1} \ln(x+2) dx + \int_{-1}^0 \ln(x+2) dx$$

គណនា $\int \ln(x+2) dx$ តាមអាំងតេក្រាលដោយផ្នែក

គេតាង $u = \ln(x+2) \Rightarrow du = \frac{1}{x+2} dx$

$dv = dx \Rightarrow v = x$

តាមរូបមន្ត $\int u dv = uv - \int v du$

គេបាន $\int \ln(x+2) dx$

$= x \ln(x+2) - \int \frac{x}{x+2} dx$

$= x \ln(x+2) - \int \frac{x+2-2}{x+2} dx$

$= x \ln(x+2) - \int \left(1 - 2 \frac{1}{x+2}\right) dx$

$= x \ln(x+2) - x + 2 \ln(x+2) + c$

$= (x+2) \ln(x+2) - x + c$

នាំឱ្យ $\int_{-3/2}^{-1} \ln(x+2) dx$

$= [(x+2) \ln(x+2) - x]_{-3/2}^{-1}$

$= (0+1) - \left(\frac{1}{2} \ln \frac{1}{2} + \frac{3}{2}\right) = -\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln \frac{1}{2}$

ហើយ $\int_{-1}^0 \ln(x+2) dx$

$= [(x+2) \ln(x+2) - x]_{-1}^0$

$= (2 \ln 2 - 0) - (0+1) = 2 \ln 2 - 1$

$S = -\left(-\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln \frac{1}{2}\right) + (2 \ln 2 - 1)$

$= \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \ln \frac{1}{2} + 2 \ln 2 - 1$

$= \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln 2 + 2 \ln 2 - 1 = \frac{3}{2} \ln 2 - \frac{1}{2}$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុង $S = \frac{3 \ln 2 - 1}{2}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៥ តុលា ២០១០

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. គេឱ្យចំនួនពិត α មួយដែល $-\pi < \alpha < \pi$ ។
 - ក. បង្ហាញថា $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$ ។
 - ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $Z^2 - 2Z \sin \alpha + 2(1 + \cos \alpha) = 0$ ។ (១ពិន្ទុ)
- II. ចតុកោណកែងមួយមានផ្ទៃក្រឡា 2500 m^2 ។ រកប្រវែងជ្រុងនៃចតុកោណកែង ដើម្បីឱ្យវាមានបរិមាត្រតូចបំផុត ។ (១ពិន្ទុ)
- III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : y'' - y = 0$ ។
 - ខ. កំណត់ចម្លើយមួយនៃសមីការ (E) បើដឹងថាគ្រាប់នៃចម្លើយកាត់អ័ក្ស $(y'y)$ ត្រង់ចំណុច $y = 4$ ហើយបន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ចំណុចនេះ ស្របទៅនឹងបន្ទាត់ $(D) : y = 2x - 4$ ។ (១ពិន្ទុ)
- IV. គេទាញយកអក្សរ បួន ពីតួអក្សរនៃពាក្យ STATISTIQUE ។ ចូរគណនាប្រូបាបនៃព្រឹត្តិការណ៍ដែលមានពាក្យ SITE តាមលំដាប់នៃតួអក្សរ បើគេទាញយកម្តងមួយៗ ក្នុងករណីទាំងពីរខាងក្រោម ៖
 - ក. គេមិនដាក់ទៅវិញទេនូវតួអក្សរដែលទាញយកមកហើយ ។
 - ខ. គេដាក់ទៅវិញនូវតួអក្សរដែលទាញយកមកហើយ មុននឹងទាញយកតួអក្សរមួយទៀត ។ (២ពិន្ទុ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ នៃលំហគេមានចំណុច $A(6, 4, -2), B(6, 2, 0), C(4, 2, -2)$ ។
 - ក. បង្ហាញថា ត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស ។
 - ខ. គេឱ្យចំណុច $S(3, y, z)$ ។ គណនាតម្លៃ y និង z ដើម្បីឱ្យ $SABC$ ជាពីរ៉ាមីតនិយ័តមានកំពូល S ។ (២ពិន្ទុ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ f មានអថេរ x កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$ ។
 - ក. ផ្ទៀងផ្ទាត់ថា អនុគមន៍ f កំណត់លើសំណុំចំនួនពិត \mathbb{R} ខុសពីសូន្យ ។
 - ខ. បង្ហាញថា អនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍សេស ។
 - គ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]0, +\infty[$ រួចទាញរកទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]-\infty, 0[$ ។
 - ឃ. ដោះស្រាយសមីការ $f(x) = \frac{2}{3}$ ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាណករសិក្សា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១០

I. ក. បង្ហាញថា $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$:

របៀបទី១ $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha)$

$$= \left(2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2} \right)^2 - 2 \cdot 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2}$$

$$= 4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \left(\sin^2 \frac{\alpha}{2} - 1 \right)$$

$$= -4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \left(1 - \sin^2 \frac{\alpha}{2} \right)$$

$$= -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

ដូចនេះ: $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$ ។

របៀបទី២ $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha)$

$$= (1 - \cos^2 \alpha) - 2 - 2 \cos \alpha$$

$$= -\cos^2 \alpha - 2 \cos \alpha - 1$$

$$= -(\cos \alpha + 1)^2$$

$$= -\left(2 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \right)^2 = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

ដូចនេះ: $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

គេមាន $Z^2 - 2Z \sin \alpha + 2(1 + \cos \alpha) = 0$

$$\Delta' = (-\sin \alpha)^2 - 2(1 + \cos \alpha)$$

$$= \sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

នាំឱ្យ $Z = \frac{\sin \alpha \pm \sqrt{-4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}}}{1} = \sin \alpha \pm 2i \cos^2 \frac{\alpha}{2}$

ដូចនេះ: សមីការមានឫស $Z = \sin \alpha \pm 2i \cos^2 \frac{\alpha}{2}$ ។

II. រកប្រវែងជ្រុងនៃចតុកោណកែង :

គេតាង x ជាបណ្តោយ, $x > 0$ y $\begin{cases} xy = 2500 \\ x \end{cases}$

y ជាទទឹង, $y > 0$

គេបាន $xy = 2500$ នោះ $y = \frac{2500}{x}$

បរិមាត្រ $P = 2(x + y)$ នោះ $P(x) = 2\left(x + \frac{2500}{x}\right)$

នាំឱ្យ $P'(x) = 2\left(1 - \frac{2500}{x^2}\right) = 2\left(\frac{x^2 - 2500}{x^2}\right)$

ឱ្យ $P'(x) = 0 \Leftrightarrow 2\left(\frac{x^2 - 2500}{x^2}\right) = 0$

នាំឱ្យ $x^2 - 2500 = 0$ នោះ $x = \pm 50$

តារាងសញ្ញា $P'(x)$

x	$-\infty$	-50	0	50	$+\infty$	
$P'(x)$		+	0	-	0	+

• ត្រង់ $x = 50$, $P'(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)
បញ្ជាក់ថា P មានតម្លៃតូចបំផុតមួយ ។

គេបាន $y = \frac{2500}{x} = \frac{2500}{50} = 50$ m

ដូចនេះ: $\text{ប្រវែងបណ្តោយ} = \text{ប្រវែងទទឹង} = 50$ m ។

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល :

គេមាន $(E): y'' - y = 0$

សមីការសម្គាល់ $\lambda^2 - 1 = 0$ នោះ $\lambda = \pm 1$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) រវាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$, A, B ថេរ

ដូចនេះ: $y = Ae^{-x} + Be^x$ ។

ខ. កំណត់ចម្លើយមួយនៃសមីការ (E)

គេមាន $y = Ae^{-x} + Be^x$ នាំឱ្យ $y' = -Ae^{-x} + Be^x$

ដោយ ក្រាបនៃចម្លើយកាត់អ័ក្ស $(y'y)$ ត្រង់ចំណុច $y = 4$

នោះ $y(0) = 4$

ហើយ បន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ ចំណុចនេះ គឺ $(0, 4)$ ស្របទៅ

នឹងបន្ទាត់ $(D): y = 2x - 4$ នោះ $y'(0) = 2$

គេបាន $\begin{cases} Ae^{-0} + Be^0 = 4 \\ -Ae^{-0} + Be^0 = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A + B = 4 \\ -A + B = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = 3 \\ A = 1 \end{cases}$

ដូចនេះ: ចម្លើយមួយនៃ (E) កំណត់បានតាមលក្ខខណ្ឌគឺ

$y = e^{-x} + 3e^x$ ។

IV. គណនាប្រូបាបចាប់បាន SITE តាមលំដាប់ នៃតួអក្សរ :

ក. គេមិនដាក់ទៅវិញទេនូវតួអក្សរដែលទាញយកមកហើយ

គេមាន តួអក្សរនៃពាក្យ STATISTIQUE មាន 11 អក្សរ

គេបាន $P(\text{SITE}) = \frac{2}{11} \times \frac{2}{10} \times \frac{3}{9} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{660}$

ដូចនេះ ករណីចាប់ហើយមិនដាក់វិញ $P(\text{SITE}) = \frac{1}{660}$ ។

ខ. គេដាក់ទៅវិញមុនយកអក្សរមួយទៀត

ករណីចាប់ហើយដាក់វិញ នោះចំនួនករណីអាចគឺនៅដដែល មិនប៉ះពាល់ដល់ការចាប់លើកក្រោយៗទៀត

គេបាន $P(\text{SITE}) = \frac{2}{11} \times \frac{2}{11} \times \frac{3}{11} \times \frac{1}{11} = \frac{12}{14641}$

ដូចនេះ ករណីចាប់ហើយដាក់វិញ $P(\text{SITE}) = \frac{12}{14641}$ ។

V. ក. បង្ហាញថា ត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស :

គេមាន $A(6, 4, -2), B(6, 2, 0), C(4, 2, -2)$

នាំឱ្យ $\overline{AB} = (0, -2, 2), \overline{AC} = (-2, -2, 0)$ និង $\overline{BC} = (-2, 0, -2)$

គេបាន $|\overline{AB}| = \sqrt{0^2 + (-2)^2 + 2^2} = 2\sqrt{2}$ ឯកតាប្រវែង

$|\overline{AC}| = \sqrt{(-2)^2 + (-2)^2 + 0^2} = 2\sqrt{2}$ ឯកតាប្រវែង

$|\overline{BC}| = \sqrt{(-2)^2 + 0^2 + (-2)^2} = 2\sqrt{2}$ ឯកតាប្រវែង

ដោយ ΔABC មាន $|\overline{AB}| = |\overline{AC}| = |\overline{BC}| = 2\sqrt{2}$

ដូចនេះ ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស ។

ខ. គណនាតម្លៃ y និង z

គេមាន $S(3, y, z)$ នោះ $\overline{SA} = (-3, y-4, z+2)$

$\overline{SB} = (-3, y-2, z), \overline{SC} = (-1, y-2, z+2)$

នាំឱ្យ $SA = |\overline{SA}| = \sqrt{(-3)^2 + (y-4)^2 + (z+2)^2}$

$SB = |\overline{SB}| = \sqrt{(-3)^2 + (y-2)^2 + z^2}$

$SC = |\overline{SC}| = \sqrt{(-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2}$

ដោយ $SABC$ ជាពីរ៉ាមីតនិយ័តនោះ $SB = SC = SA$

$\sqrt{(-3)^2 + (y-2)^2 + z^2} = \sqrt{(-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2}$

$9 + (y-2)^2 + z^2 = 1 + (y-2)^2 + (z+2)^2$

$8 + z^2 = z^2 + 4z + 4$

$z = 1$

ចំពោះ $SA = SB$ និង $z = 1$ គេបាន :

$\sqrt{(-3)^2 + (y-4)^2 + 3^2} = \sqrt{(-3)^2 + (y-2)^2 + 1^2}$

$9 + (y-4)^2 + 9 = 9 + (y-2)^2 + 1$

$8 + (y-4)^2 = (y-2)^2$

$8 + y^2 - 8y + 16 = y^2 - 4y + 4$

$-4y + 20 = 0$

$y = 5$

ដូចនេះ គណនាបានតម្លៃ $y = 5, z = 1$ ។

VI. ក. ធ្វើបញ្ជាក់ថា f កំណត់លើ \mathbb{R} ខុសពីសូន្យ :

គេមាន $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$ មានន័យ លុះត្រាតែ $5^{2x} - 1 \neq 0$

នាំឱ្យ $5^{2x} \neq 1$ ឬ $5^{2x} \neq 5^0$ នោះ $x \neq 0$

ដូចនេះ f កំណត់លើ $\mathbb{R} - \{0\}$ ។

ខ. បង្ហាញថា អនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍សេស

គេមាន $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$

$f(-x) = \frac{5^{-x}}{5^{-2x} - 1} = \frac{\frac{1}{5^x}}{\frac{1}{5^{2x}} - 1} = \frac{\frac{1}{5^x}}{\frac{1 - 5^{2x}}{5^{2x}}}$

$= \frac{1}{5^x} \times \frac{5^{2x}}{1 - 5^{2x}} = \frac{5^x}{1 - 5^{2x}} = -\frac{5^x}{5^{2x} - 1} = -f(x)$

ដោយ $f(-x) = -f(x)$ នោះ f ជាអនុគមន៍សេស

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍សេស ។

គ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]0, +\infty[$

គេមាន $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$ សិក្សាលើចន្លោះ $]0, +\infty[$

• លើមីត $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{5^x}{5^{2x} - 1} = \frac{5^0}{0^+} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{5^{2x} - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{5^{2x}} = 0$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5^x}{5^{2x} - 1} = \frac{0}{-1} = 0$

• អាស៊ីមតូត : ដោយ $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = 0$ ជាអាស៊ីតតូតលរ ។

• ទិសដៅអថេរភាព :

ដេរីវេ តាមរូបមន្ត $y = a^{u(x)} \Rightarrow y' = u'(x) a^{u(x)} \ln a$

ដោយ $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x}-1}$ នោះគេបាន ៖

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(5^x)'(5^{2x}-1) - (5^{2x}-1)'(5^x)}{(5^{2x}-1)^2} \\ &= \frac{5^x \ln 5 \cdot (5^{2x}-1) - 2 \cdot 5^{2x} \ln 5 \cdot (5^x)}{(5^{2x}-1)^2} \\ &= \frac{5^x \ln 5 \cdot [5^{2x}-1-2 \cdot 5^{2x}]}{(5^{2x}-1)^2} \\ &= -\frac{5^x \ln 5 \cdot (5^{2x}+1)}{(5^{2x}-1)^2} < 0, \forall x \in D \end{aligned}$$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R} - \{0\}$, $f'(x) < 0$ នោះ f ជាអនុគមន៍
ចុះលើចន្លោះ $]0, +\infty[$ និងចន្លោះ $]-\infty, 0[$

• តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	-		-

ដោយ f ជាអនុគមន៍សេស មានគល់ 0 ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប
គេទាញបាន ទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]-\infty, 0[$
ដូចខាងក្រោម :

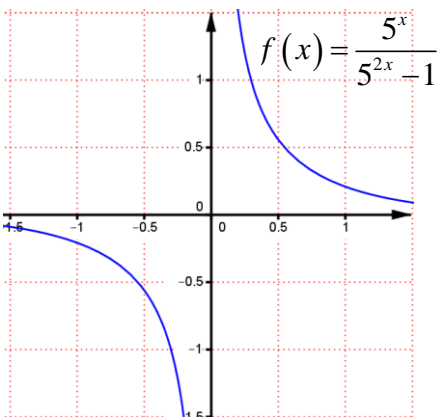
-បើ $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$ នោះ $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\infty$

-បើ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$ នោះ $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0$

• តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	-		-
$f(x)$	$0 \rightarrow -\infty$	$+\infty \rightarrow 0$	

• សង់ក្រាបតាងអនុគមន៍ f

យ. ដោះស្រាយសមីការ $f(x) = \frac{2}{3}$

គេបាន $\frac{5^x}{5^{2x}-1} = \frac{2}{3}$ (សមីការមានន័យ $x \neq 0$)

$$\begin{aligned} 3 \cdot 5^x &= 2 \cdot 5^{2x} - 2 \\ -2 \cdot 5^{2x} + 3 \cdot 5^x + 2 &= 0 \end{aligned}$$

គេតាង $t = 5^x$ ដែល $t > 0$

គេបាន $-2t^2 + 3t + 2 = 0$

$$\Delta = 9 + 16 = 25 = 5^2$$

$$t = \frac{-3 \pm 5}{2(-2)} = \begin{cases} 2 \\ -1/2 \end{cases}$$

ចំពោះ $t = -\frac{1}{2}$ មិនយក ព្រោះ $t > 0$

ចំពោះ $t = 2$ សមមូល $5^x = 2$ នាំឱ្យ $x = \log_5 2$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = \log_5 2$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៥ តុលា ២០១១

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $(2+i)x^2 - (5-i)x + 2 - 2i = 0$ ។
- ខ. កំណត់ចំនួនកុំផ្លិច z ដែល $z, \frac{1}{z}$ និង $1-z$ មានម៉ូឌុលស្មើគ្នា ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$ ។
- ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។
- ខ. បង្ហាញថា អនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍សេស និងជាអនុគមន៍កើន ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- III. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖
- ក. $I = \int_{-2}^2 (4-x^2)(2+x)^n dx$ ។
- ខ. $J = \int_6^8 \frac{x}{x^2-6x+8} dx$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. គេមានចង្កូរ A, B, C និង D ។ ក្នុងចង្កូរ A មានប៊ូលស 30 ។ ក្នុងចង្កូរ B មានប៊ូលខ្មៅ 40 ។ ក្នុងចង្កូរ C មានប៊ូលស 10 និងប៊ូលពណ៌ក្រហម 25 ។ ក្នុងចង្កូរ D មានប៊ូលស 5 ប៊ូលពណ៌ខៀវ 3 និងប៊ូលពណ៌ក្រហម 2 ។ គេដាក់ចង្កូរទាំងបួននៅក្នុងចង្កំមួយ ។ គេចាប់យកដោយចៃដន្យនូវចង្កូរមួយចេញពីចង្កំ ហើយលូកយកប៊ូលមួយចេញពីចង្កូរនោះ ។ គណនាប្រូបាប ដើម្បីឱ្យប៊ូលដែលគេលូកយកចេញមានពណ៌ស ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យបន្ទាត់ l មួយដែលកំណត់ដោយ $x=t, y=-3+3t, z=-2+2t$ និងប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមបន្ទាត់ l និងកាត់តាមចំណុច $A(1, 2, 1)$ ។ រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងប្លង់ (P) និងអ័ក្ស $z'Oz$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $y = f(x) = \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2}$ មានខ្សែកោង (C) ។
- ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍ f ។
- ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងខ្សែកោង (C) ដែលមានមេគុណប្រាប់ទិសស្មើ 2 ។
- គ. គណនាផ្ទៃក្រឡា S ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្ស $x'Ox$ និងបន្ទាត់ $x=3$ និង $x=4$ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសបឋមឆ្នាំ ២០១១

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច :

គេមាន $(2+i)x^2 - (5-i)x + 2 - 2i = 0$

$$\Delta = [-(5-i)]^2 - 4(2+i)(2-2i)$$

$$= 25 - 10i + i^2 - 16 + 16i - 8i + 8i^2$$

$$= -2i = 1 - 2i + i^2 = (1-i)^2$$

នាំឱ្យ $x = \frac{(5-i) \pm \sqrt{(1-i)^2}}{2(2+i)} = \frac{5-i \pm (1-i)}{2(2+i)}$

$$= \left\{ \begin{aligned} \frac{3-i}{2+i} &= \frac{(3-i)(2-i)}{2^2-i^2} = \frac{6-3i-2i+i^2}{5} \\ \frac{2}{2+i} &= \frac{2(2-i)}{2^2-i^2} = \frac{4-2i}{5} \end{aligned} \right.$$

$$= \left\{ \begin{aligned} 1-i \\ \frac{4}{5} - \frac{2}{5}i \end{aligned} \right.$$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x=1-i$, $x=\frac{4}{5}-\frac{2}{5}i$ ។

ខ. កំណត់ចំនួនកុំផ្លិច z (លំហាត់ដូចគ្រូបបឋមឆ្នាំ ២០០៦)

គេតាង $z = a + bi$

នាំឱ្យ $\frac{1}{z} = \frac{1}{a+bi} = \frac{a-bi}{a^2+b^2} = \frac{a}{a^2+b^2} - \frac{b}{a^2+b^2}i$

$1-z = (1-a) - bi$

គេបាន $|z| = \sqrt{a^2+b^2}$, $\left| \frac{1}{z} \right| = \frac{1}{|z|} = \frac{1}{\sqrt{a^2+b^2}}$

$|1-z| = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2}$

ដោយ z , $\frac{1}{z}$ និង $1-z$ មានម៉ូឌុលស្មើគ្នា គេបាន ៖

$\sqrt{a^2+b^2} = \frac{1}{\sqrt{a^2+b^2}} = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2}$

នាំឱ្យ $\begin{cases} a^2+b^2=1 & (1) \\ \sqrt{a^2+b^2} = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2} & (2) \end{cases}$

តាម(2) $a^2+b^2 = (1-a)^2 + b^2$

$a^2 = 1 - 2a + a^2$ នាំឱ្យ $a = 1/2$

តាម(1) $\left(\frac{1}{2}\right)^2 + b^2 = 1 \Rightarrow b = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$

ដូចនេះ កំណត់បានចំនួនកុំផ្លិច $z = \frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$ ។

II. ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f :

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $\begin{cases} 1+x^2 \geq 0 & (1) \\ x + \sqrt{1+x^2} > 0 & (2) \end{cases}$

តាម(1) $1+x^2 \geq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$

តាម(2) $x + \sqrt{1+x^2} > 0$ ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}$

$1+x^2 > x^2$

$\sqrt{1+x^2} > \sqrt{x^2}$

$x + \sqrt{1+x^2} > x + |x|$

តែ $\forall x \in \mathbb{R}$, $x + |x| \geq 0$

នាំឱ្យ $x + \sqrt{1+x^2} > 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$

ដូចនេះ អនុគមន៍ f មានដែនកំណត់ $D = \mathbb{R}$ ។

ខ. >បង្ហាញថា f ជាអនុគមន៍សេស

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

នាំឱ្យ $f(-x) = \ln(-x + \sqrt{1+(-x)^2})$

$$= \ln(\sqrt{1+x^2} - x)$$

$$= \ln \frac{(\sqrt{1+x^2} - x)(\sqrt{1+x^2} + x)}{(\sqrt{1+x^2} + x)}$$

$$= \ln \frac{1+x^2 - x^2}{\sqrt{1+x^2} + x} = \ln \frac{1}{\sqrt{1+x^2} + x}$$

$$= \ln(\sqrt{1+x^2} + x)^{-1}$$

$$= -\ln(x + \sqrt{1+x^2}) = -f(x)$$

ដោយ $f(-x) = f(x)$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍សេស ។

>បង្ហាញថា f ជាអនុគមន៍កើន

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

តាមរូបមន្ត $y = \ln(u) \Rightarrow y' = \frac{u'}{u}$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } f'(x) &= \frac{(x + \sqrt{1+x^2})'}{x + \sqrt{1+x^2}} = \frac{1 + \frac{(1+x^2)'}{2\sqrt{1+x^2}}}{x + \sqrt{1+x^2}} \\ &= \frac{1 + \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}}{x + \sqrt{1+x^2}} = \frac{\frac{\sqrt{1+x^2} + x}{\sqrt{1+x^2}}}{x + \sqrt{1+x^2}} = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} \end{aligned}$$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} > 0$ នាំឱ្យ $f'(x) > 0$

ដូចនេះ: f ជាអនុគមន៍កើន $\forall x \in \mathbb{R}$ ។

III. គណនារាំងតេក្រាលខាងក្រោម :

$$\begin{aligned} I &= \int_{-2}^2 (4-x^2)(2+x)^n dx \\ &= \int_{-2}^2 (2-x)(2+x)(2+x)^n dx \\ &= \int_{-2}^2 (2-x)(2+x)^{n+1} dx \\ &= \int_{-2}^2 (4-2-x)(2+x)^{n+1} dx \\ &= 4 \int_{-2}^2 (2+x)^{n+1} dx - \int_{-2}^2 (2+x)^{n+2} dx \\ &= 4 \int_{-2}^2 (2+x)' (2+x)^{n+1} dx - \int_{-2}^2 (2+x)' (2+x)^{n+2} dx \\ &= 4 \left[\frac{(2+x)^{n+2}}{n+2} \right]_{-2}^2 - \left[\frac{(2+x)^{n+3}}{n+3} \right]_{-2}^2 \\ &= 4 \left(\frac{4^{n+2}}{n+2} - 0 \right) - \left(\frac{4^{n+3}}{n+3} - 0 \right) = \frac{4^{n+3}}{n+2} - \frac{4^{n+3}}{n+3} \\ &= 4^{n+3} \left(\frac{n+3-n-2}{(n+2)(n+3)} \right) = \frac{4^{n+3}}{(n+2)(n+3)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} J &= \int_6^8 \frac{x}{x^2-6x+8} dx \\ &= \frac{1}{2} \int_6^8 \frac{2x-6+6}{x^2-6x+8} dx \\ &= \frac{1}{2} \left[\int_6^8 \frac{2x-6}{x^2-6x+8} dx + \int_6^8 \frac{6}{x^2-6x+8} dx \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[\int_6^8 \frac{(x^2-6x+8)'}{x^2-6x+8} dx + 6 \int_6^8 \frac{1}{(x-2)(x-4)} dx \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[\left[\ln|x^2-6x+8| \right]_6^8 - 3 \int_6^8 \left(\frac{1}{x-2} - \frac{1}{x-4} \right) dx \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[\left[\ln|x^2-6x+8| \right]_6^8 - 3 \left[\ln \left| \frac{x-2}{x-4} \right| \right]_6^8 \right] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{1}{2} \left[\ln 24 - \ln 8 - 3 \left(\ln \frac{3}{2} - \ln 2 \right) \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[\ln 3 - 3(\ln 3 - 2 \ln 2) \right] \\ &= \frac{1}{2} [6 \ln 2 - 2 \ln 3] = \boxed{3 \ln 2 - \ln 3} \end{aligned}$$

IV. គណនាប្រូបាបដើម្បីឱ្យប៊ូលដែលគេលូកយកចេញមានពណ៌ស :

គេមាន ថង់ A មានប៊ូល ស 30

ថង់ B មានប៊ូល ខ្មៅ 40

ថង់ C មានប៊ូល ស 10 , ក្រហម 25

ថង់ D មានប៊ូល ស 5 , ខៀវ 3 និង ក្រហម 2

ដើម្បីយកឱ្យបានឃ្លឹកស គេត្រូវចាប់ឱ្យបានថង់មួយ និងចាប់បានឃ្លឹកស គេបាន ៖

$$\begin{aligned} P(\text{ឃ្លឹកស}) &= P(A \text{ ស}) + P(C \text{ ស}) + P(D \text{ ស}) \\ &= \left(\frac{1}{4} \times \frac{30}{30} \right) + \left(\frac{1}{4} \times \frac{10}{35} \right) + \left(\frac{1}{4} \times \frac{5}{10} \right) \\ &= \frac{1}{4} + \frac{1}{14} + \frac{1}{8} = \frac{25}{56} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ប្រូបាបយកបានឃ្លឹកស $P(\text{ឃ្លឹកស}) = \frac{25}{56}$ ។

V. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងប្លង់ (P) និងអ័ក្ស z'oz :

គេមាន $(\ell): x=t, y=-3+3t, z=-2+2t, t \in \mathbb{R}$

ប្លង់ (P) កាត់តាមបន្ទាត់ ℓ និងកាត់ $A(1, 2, 1)$

ដោយ (ℓ) កាត់តាមចំណុចតាង $B(0, -3, -2)$ និងប្លង់

(P) កាត់តាមបន្ទាត់ (ℓ) នោះ: (P) កាត់ B ដែរ

ហេតុនេះ: (P) ជាប្លង់កាត់ A និងមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ \vec{n} ដែល

$$\vec{n} = \vec{u} \times \overline{AB}, \vec{u} \text{ ជាវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិសនៃ } (\ell)$$

គេមាន $\vec{u} = (1, 3, 2)$ និង $\overline{AB} = (-1, -5, -3)$

$$\vec{n} = \vec{u} \times \overline{AB} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 3 & 2 \\ -1 & -5 & -3 \end{vmatrix} = \vec{i} + \vec{j} - 2\vec{k}$$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } (P): a(x-x_0) + b(y-y_0) + c(z-z_0) &= 0 \\ (x-1) + (y-2) - 2(z-1) &= 0 \end{aligned}$$

ដោយ $(P) \cap (z'oz)$ នោះ: $x=0, y=0$

គេបាន $(0-1) + (0-2) - 2(z-1) = 0$ នោះ: $z = -1/2$

ដូចនេះ: ចំណុចប្រសព្វ (P) នឹងអ័ក្ស z'oz គឺ $\left(0, 0, -\frac{1}{2} \right)$ ។

VI. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍ f :

គេមាន $y = f(x) = \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2}$ មានខ្សែកោង (C)

• ដែនកំណត់ : f មានន័យលុះត្រាតែ $x - 2 \neq 0$ ឬ $x \neq 2$

ដូចនេះ ដែនកំណត់ $D = (-\infty, 2) \cup (2, +\infty)$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូតឈរ និងអាស៊ីមតូតទ្រេត

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \frac{-1}{0^-} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \frac{-1}{0^+} = -\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$ នោះ បន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប (C) ។

ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = x - 1 - \frac{1}{x - 2}$ ហើយ

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x - 2} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$y = x - 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេត ។

• ទិសដៅអថេរភាព : ដេរីវេ

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(x^2 - 3x + 1)'(x - 2) - (x - 2)'(x^2 - 3x + 1)}{(x - 2)^2} \\ &= \frac{(2x - 3)(x - 2) - (x^2 - 3x + 1)}{(x - 2)^2} \\ &= \frac{2x^2 - 7x + 6 - x^2 + 3x - 1}{(x - 2)^2} = \frac{x^2 - 4x + 5}{(x - 2)^2} \\ &= \frac{(x - 2)^2 + 1}{(x - 2)^2} = 1 + \frac{1}{(x - 2)^2} > 0, \forall x \in D \end{aligned}$$

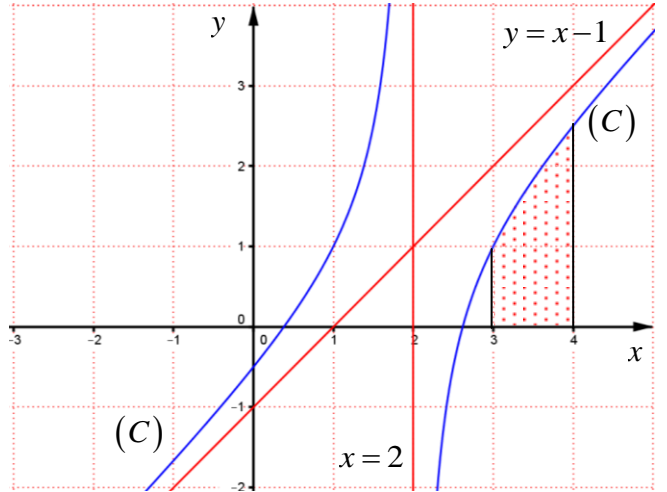
នាំឱ្យ f ជាអនុគមន៍កើនលើ D គ្មានបរមាទេ

តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	2	$+\infty$
f'(x)	+		+
f(x)	$-\infty$	$+\infty$	$+\infty$

• ធ្វើត្រួតពិនិត្យ : ចំណុចប្រសព្វរវាងអាស៊ីមតូតឈរ និងទ្រេតគឺ (2,1)

• សង់ក្រាប អាស៊ីមតូត

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងខ្សែកោង (C)

ដោយ បន្ទាត់ប៉ះមានមេគុណប្រាប់ទិសស្មើ 2 នោះ $f'(x) = 2$

គេបាន $1 + \frac{1}{(x - 2)^2} = 2$ ឬ $(x - 2)^2 = 1$ នោះ $\begin{cases} x = 1 \\ x = 3 \end{cases}$

គេរកបាន $f(1) = 1$ និង $f(3) = 1$

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរវាង $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

• ករណីប៉ះត្រង់ (1, 1) គេបាន $y = 2(x - 1) + 1 = 2x - 1$

• ករណីប៉ះត្រង់ (3, 1) គេបាន $y = 2(x - 3) + 1 = 2x - 5$

ដូចនេះ បន្ទាត់ប៉ះគឺ $y = 2x - 1$ និង $y = 2x - 5$ ។

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡា S

ផ្ទៃខណ្ឌដោយ (C) អ័ក្ស x'ox និងបន្ទាត់ $x = 3$ និង $x = 4$

$$\begin{aligned} S &= \int_3^4 f(x) dx = \int_3^4 \left(x - 1 - \frac{1}{x - 2} \right) dx \\ &= \left[\frac{x^2}{2} - x - \ln|x - 2| \right]_3^4 \\ &= (8 - 4 - \ln 2) - \left(\frac{9}{2} - 3 - 0 \right) \\ &= 4 - \ln 2 - \frac{3}{2} = \frac{5}{2} - \ln 2 \end{aligned}$$

ដូចនេះ គណនាបាន $S = \frac{5}{2} - \ln 2$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ២៥ តុលា ២០១២

វិញ្ញាបនបត្រ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

- I. (៣ ពិន្ទុ) គេឱ្យចំនួនកុំផ្លិច $z_1 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$ និង $z_2 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ ។
 - ក. គណនាកន្សោម $A = 1 + z_1 + z_1^2$ ។
 - ខ. សរសេរ z_1, z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ គណនា $z_1^{2010} + z_2^{2010}$ ។
- II. (២ ពិន្ទុ) ក. ដោះស្រាយសមីការ $2y'' - 3y' + y = 0$ (E) ។
 - ខ. រកចម្លើយមួយនៃ (E) ដោយដឹងថាក្រាបនៃចម្លើយ ប៉ះទៅនឹងបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = 2x + 1$ ត្រង់ចំណុច $A(0, 1)$ ។
- III. (៣ ពិន្ទុ) គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{5x^2 - 14x + 13}{(x+1)(x-3)^2}$, $x \neq -1, x \neq 3$ ។
 - ក. រក A, B និង C ដែល $f(x) = \frac{A}{x+1} + \frac{B}{x-3} + \frac{C}{(x-3)^2}$ ។
 - ខ. គណនា $I = \int f(x) dx$ ។
- IV. (៣ ពិន្ទុ) គេបោះគ្រាប់ឡកឡាក់ 2 គ្រាប់ព្រមគ្នា ដែលគ្រាប់ឡកឡាក់មួយមានពណ៌ខៀវ និងមួយទៀតពណ៌ក្រហម ។ រកប្រូបាប :
 - ក. លេខចេញលើគ្រាប់ពណ៌ខៀវ ស្មើនឹង 2 ដងនៃលេខចេញលើគ្រាប់ពណ៌ក្រហម ។
 - ខ. ផលបូកលេខចេញលើគ្រាប់ឡកឡាក់ទាំងពីរស្មើនឹង 5 ។
- V. (៤ ពិន្ទុ) ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានស្វ៊ែរ (S) : $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2 = 16$ ។
 - ក. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងស្វ៊ែរ (S) ជាមួយ $\overline{Ox}, \overline{Oy}, \overline{Oz}$ ។
 - ខ. តាង A_1, A_2 ជាចំណុចប្រសព្វរវាង (S) និង \overline{Ox} ។ រកសមីការប្លង់ដែលប៉ះស្វ៊ែរ (S) ត្រង់ចំណុច A_1 និង A_2 ។
- VI. (៥ ពិន្ទុ) f ជាអនុគមន៍កំណត់លើ \mathbb{R} ដោយ $f(x) = \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x}$ និងមានក្រាប (C) ។
 - ក. គណនាលីមីតនៃ f ត្រង់ចុងដែនកំណត់ ។ សិក្សាអថេរភាពនៃ f រួចសងតារាងអថេរភាពរបស់វា ។
 - ខ. រកចំណុចប្រសព្វរវាងក្រាប (C) ជាមួយអ័ក្សអាប់ស៊ីស រួចសរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងក្រាប (C) ត្រង់ចំណុចនោះ ។
 - គ. សងក្រាប (C) និងបន្ទាត់ប៉ះនោះ ។

បង្ហាញ វិញ្ញាណករគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១២

I. ក. គណនាកន្សោម $A=1+z_1+z_1^2$:

គេមាន $z_1 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$ និង $z_2 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$

នាំឱ្យ $z_1^2 = \left(-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 = \frac{1}{4} - i\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{4} = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$

គេបាន $A = 1 + z_1 + z_1^2 = 1 + \left(-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) + \left(-\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 0$

ដូចនេះ គណនាបានកន្សោម $A=0$ ។

ខ. សរសេរ z_1, z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

ដោយ $z_1 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} = \cos\frac{2\pi}{3} + i\sin\frac{2\pi}{3}$

និង $z_2 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2} = \cos\frac{4\pi}{3} + i\sin\frac{4\pi}{3}$

➤ គណនា $z_1^{2010} + z_2^{2010}$

$z_1^{2010} + z_2^{2010} = \left(\cos\frac{2\pi}{3} + i\sin\frac{2\pi}{3}\right)^{2010} + \left(\cos\frac{4\pi}{3} + i\sin\frac{4\pi}{3}\right)^{2010}$
 $= (\cos 1340\pi + i\sin 1340\pi) + (\cos 2680\pi + i\sin 2680\pi)$
 $= (\cos 0 + i\sin 0) + (\cos 0 + i\sin 0)$
 $= (1+0i) + (1+0i) = 2$

ដូចនេះ គណនាបាន $z_1^{2010} + z_2^{2010} = 2$ ។

II. ក. ដោះស្រាយសមីការ (E) :

គេមាន (E) : $2y'' - 3y' + y = 0$

សមីការសម្គាល់ $2\lambda^2 - 3\lambda + 1 = 0$ មានឫស $\lambda = 1, \lambda = \frac{1}{2}$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) រវាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$, A, B ថេរ

ដូចនេះ សមីការមានចម្លើយ $y = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ ។

ខ. រកចម្លើយមួយនៃ (E)

គេមាន $y = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ នោះ $y' = Ae^x + \frac{1}{2}Be^{\frac{1}{2}x}$

ដោយ ក្រាបនៃចម្លើយ ប៉ះទៅនឹងបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = 2x + 1$ ត្រង់ចំណុច $A(0, 1)$

គេបាន $\begin{cases} y'(0) = 2 \\ y(0) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A + \frac{1}{2}B = 2 \\ A + B = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = -2 \\ A = 3 \end{cases}$

ដូចនេះ ចម្លើយមួយនៃ (E) គឺ $y = 3e^x - 2e^{\frac{1}{2}x}$ ។

III. ក. រក A, B និង C :

$f(x) = \frac{A}{x+1} + \frac{B}{x-3} + \frac{C}{(x-3)^2}$
 $= \frac{A(x-3)^2 + B(x+1)(x-3) + C(x+1)}{(x+1)(x-3)^2}$
 $= \frac{A(x^2 - 6x + 9) + B(x^2 - 2x - 3) + C(x+1)}{(x+1)(x-3)^2}$
 $= \frac{(A+B)x^2 + (-6A - 2B + C)x + (9A - 3B + C)}{(x+1)(x-3)^2}$

ផ្អែមនឹង $f(x) = \frac{5x^2 - 14x + 13}{(x+1)(x-3)^2}$, $x \neq -1, x \neq 3$

គេបាន $\begin{cases} A+B=5 & (1) \\ -6A-2B+C=-14 & (2) \\ 9A-3B+C=13 & (3) \end{cases}$

យក (3)-(2) គេបាន $15A - B = 27$ (4)

យក (1)+(4) គេបាន $16A = 32$ នោះ $A = 2$

តាម (1) : $2 + B = 5 \Rightarrow B = 3$

តាម (3) : $9 \cdot 2 - 3 \cdot 3 + C = 13 \Rightarrow C = 4$

ដូចនេះ រកបាន $A=2, B=3, C=4$ ។

ខ. គណនា $I = \int f(x) dx$

ចំពោះ $A=2, B=3, C=4$

គេបាន $f(x) = \frac{2}{x+1} + \frac{3}{x-3} + \frac{4}{(x-3)^2}$

នាំឱ្យ $I = \int \left(\frac{2}{x+1} + \frac{3}{x-3} + \frac{4}{(x-3)^2} \right) dx$
 $= 2\ln|x+1| + 3\ln|x-3| - \frac{4}{x-3} + c$, c ថេរ

ដូចនេះ $I = 2\ln|x+1| + 3\ln|x-3| - \frac{4}{x-3} + c$ ។

IV. រកប្រូបាប

គ្រាប់ឡុកឡាក់ 2 មួយខៀវ មួយក្រហម គេបោះព្រមគ្នា
នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាចតាងដោយ $n(S) = 6 \times 6 = 36$

ក. លេខចេញលើគ្រាប់ខៀវ ស្មើនឹង 2 ដងនៃលេខគ្រាប់ក្រហម :

លេខចេញលើគ្រាប់ខៀវ ស្មើនឹង 2 ដងនៃលេខគ្រាប់ក្រហម
មានបីករណីរួមមាន ៖ (១ ក្រ 2) ឬ (២ ក្រ 4) ឬ (៣ ក្រ 6)

នាំឱ្យ ចំនួនករណីស្របតាងដោយ $n(A) = 3$

គេបាន $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{36} = \frac{1}{12}$

ដូចនេះ $P(A) = \frac{1}{12}$ ។

ខ. ផលបូកលេខលើគ្រាប់ឡុកឡាក់ទាំងពីរស្មើនឹង 5

ផលបូកស្មើ 5 មាន 4 ករណីគឺ ៖

(១ ក្រ 4) ឬ (២ ក្រ 3) ឬ (៣ ក្រ 2) ឬ (៤ ក្រ 1)

នាំឱ្យ ចំនួនករណីស្របតាងដោយ $n(B) = 4$

គេបាន $P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$

ដូចនេះ $P(B) = \frac{1}{9}$ ។

V. ក. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងស្វ៊ែ (S) ជាមួយ

\vec{Ox} , \vec{Oy} , \vec{Oz}

គេមាន (S) : $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2 = 16$

• ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វនឹង \vec{Ox} លុះត្រាតែ $y=0$, $z=0$

គេបាន $(x-1)^2 + (0-2)^2 + (0+2)^2 = 16$

$(x-1)^2 = 8 \Rightarrow x = 1 \pm 2\sqrt{2}$

ដូចនេះ ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វអ័ក្ស \vec{Ox} ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$(1+2\sqrt{2}, 0, 0)$, $(1-2\sqrt{2}, 0, 0)$ ។

• ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វនឹង \vec{Oy} លុះត្រាតែ $x=0$, $z=0$

គេបាន $(0-1)^2 + (y-2)^2 + (0+2)^2 = 16$

$(y-2)^2 = 11 \Rightarrow y = 2 \pm \sqrt{11}$

ដូចនេះ ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វអ័ក្ស \vec{Oy} ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$(0, 2+\sqrt{11}, 0)$, $(0, 2-\sqrt{11}, 0)$ ។

• ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វនឹង \vec{Oz} លុះត្រាតែ $x=0$, $y=0$

គេបាន $(0-1)^2 + (0-2)^2 + (z+2)^2 = 16$

$(z+2)^2 = 11 \Rightarrow z = -2 \pm \sqrt{11}$

ដូចនេះ ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វអ័ក្ស \vec{Oz} ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$(0, 0, 2+\sqrt{11})$, $(0, 0, 2-\sqrt{11})$ ។

ខ. រកសមីការប្លង់ដែលប៉ះស្វ៊ែ (S) ត្រង់ចំណុច A_1 និង A_2

ដោយ (S) : $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2 = 16$

នាំឱ្យ ស្វ៊ែមានផ្ចិត $I(1, 2, -2)$

គេមាន $A_1(1+2\sqrt{2}, 0, 0)$, $A_2(1-2\sqrt{2}, 0, 0)$

ប្លង់ (P) រវាង $a(x-x_0) + b(y-y_0) + c(z-z_0) = 0$

• ករណីប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច $A_1(1+2\sqrt{2}, 0, 0)$

នោះគេបានប្លង់ (P_1) ដែលមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_1 = \vec{IA}_1$

ដែល $\vec{n}_1 = \vec{IA}_1 = (2\sqrt{2}, -2, 2)$ នាំឱ្យ ៖

$(P_1) : 2\sqrt{2}(x-1-2\sqrt{2}) - 2(y-0) + 2(z-0) = 0$

$2\sqrt{2}x - 2y + 2z - 2\sqrt{2} - 8 = 0$

ដូចនេះ $(P_1) : 2\sqrt{2}x - 2y + 2z - 2\sqrt{2} - 8 = 0$ ។

• ករណីប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច $A_2(1-2\sqrt{2}, 0, 0)$

នោះគេបានប្លង់ (P_2) ដែលមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_2 = \vec{IA}_2$

ដែល $\vec{n}_2 = \vec{IA}_2 = (-2\sqrt{2}, -2, 2)$ នាំឱ្យ ៖

$(P_2) : -2\sqrt{2}(x-1-2\sqrt{2}) - 2(y-0) + 2(z-0) = 0$

$-2\sqrt{2}x - 2y + 2z + 2\sqrt{2} + 8 = 0$

ដូចនេះ $(P_2) : -2\sqrt{2}x - 2y + 2z + 2\sqrt{2} + 8 = 0$ ។

VI. ក. គណនាលីមីតនៃ f ត្រង់ចុងដែនកំណត់

គេមាន $f(x) = \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x}$ កំណត់លើ \mathbb{R}

គេបានលីមីតត្រង់ចុងដែនកំណត់គឺ

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{2x}}{e^x} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x} = \frac{4}{0^+} = +\infty$

ដូចនេះ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = +\infty$ ។

➢ សិក្សាអថេរភាពនៃ f រួចសង់តារាងអថេរភាពរបស់វា

គេមាន $f(x) = \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x}$

$$f'(x) = \frac{(2e^{2x} - 5e^x)e^x - e^x(e^{2x} - 5e^x + 4)}{e^{2x}}$$

$$= \frac{(2e^{2x} - 5e^x) - (e^{2x} - 5e^x + 4)}{e^x}$$

$$= \frac{e^{2x} - 4}{e^x} = \frac{(e^x - 2)(e^x + 2)}{e^x}$$

គេឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{(e^x - 2)(e^x + 2)}{e^x} = 0$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, e^x > 0, e^x + 2 > 0$

នាំឱ្យ $e^x - 2 = 0 \Rightarrow x = \ln 2$

$$f(\ln 2) = \frac{e^{2 \ln 2} - 5e^{\ln 2} + 4}{e^{\ln 2}} = \frac{4 - 10 + 4}{2} = -1$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	$\ln 2$	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+

ត្រង់ $x = \ln 2, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)
បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាមួយស្មើ $f(\ln 2) = -1$ ។

• សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$\ln 2$	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	$+\infty$	-1	$+\infty$

ខ. រកចំណុចប្រសព្វរវាងក្រាប (C) ជាមួយអ័ក្សអាប់ស៊ីស

បើក្រាប (C) ប្រសព្វអ័ក្ស $x'ox$ នោះ $y = f(x) = 0$

គេបាន $\frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x} = 0, \forall x \in \mathbb{R}, e^x > 0$

នាំឱ្យ $e^{2x} - 5e^x + 4 = 0, \text{ តាង } t = e^x, t > 0$

គេបាន $t^2 - 5t + 4 = 0$ មានប្លូសងាយ $t = 1, t = 4$

$$\begin{cases} t = 1 \\ t = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} e^x = 1 \\ e^x = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = \ln 4 \end{cases}$$

ដូចនេះ ក្រាប (C) ប្រសព្វអ័ក្ស $x'ox$ ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$$(0, 0), (\ln 4, 0) \text{ ។}$$

➢ សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងក្រាប (C) ត្រង់ចំណុចនោះ

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរវាង $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

• ករណីបន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ចំណុច $(0, 0)$ គេបាន ៖

$$f'(0) = \frac{e^0 - 4}{e^0} = -3 \text{ និង } f(0) = 0$$

នាំឱ្យ $y = -3(x - 0) + 0 = -3x$

• ករណីបន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ចំណុច $(\ln 4, 0)$ គេបាន ៖

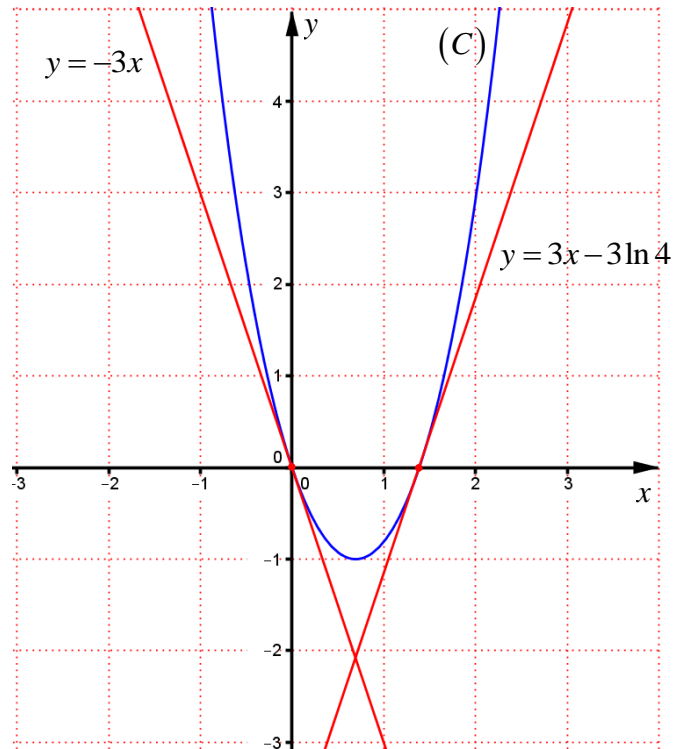
$$f'(\ln 4) = \frac{e^{2 \ln 4} - 4}{e^{\ln 4}} = \frac{16 - 4}{4} = 3 \text{ និង } f(\ln 4) = 0$$

នាំឱ្យ $y = 3(x - \ln 4) + 0 = 3x - 3 \ln 4$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះត្រង់ចំណុចប្រសព្វទាំងពីរគឺ

$$y = -3x, y = 3x - 3 \ln 4 \text{ ។}$$

គ. សង់ក្រាប (C) និងបន្ទាត់ប៉ះនោះ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ១៩ តុលា ២០១៣

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. ផ្នែកគណិត

- ១. សហគ្រាសដំឡើងទោចក្រយានយន្តមួយបានចំណាយទឹកប្រាក់សរុបក្នុងមួយថ្ងៃសម្រាប់ដំឡើងទោចក្រយានយន្ត x គ្រឿង ចំនួន $f(x) = 6x^2 + 22x + 100$ គិតជាម៉ឺនរៀល ហើយសហគ្រាសនេះ បានទទួលប្រាក់ចំណូលមកវិញ ចំនួន $I(x) = 5x^2 + 112x + 200$ គិតជាម៉ឺនរៀល ។
 - ក. សរសេរអនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញ $P(x)$ ។ (១ពិន្ទុ)
 - ខ. ចូរដាក់ស្ថានភាពប្រាក់ចំណេញនៃកំណើនប្រាក់ចំណេញ បើបរិមាត្រទោចក្រយានយន្តដែលបានលក់ កើនពី 30 គ្រឿង ទៅ 50 គ្រឿង ។ (១ពិន្ទុ)
- ២. ចូរគណនាតម្លៃប្រហែលនៃផ្ទៃក្រឡាដែលខ័ណ្ឌដោយក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x) : x = 2 - y - y^2$ និងអ័ក្សអរដោនេ (y/y) ។ (២ពិន្ទុ)
- ៣. ដោះស្រាយសមីការ $y' = -y \sin x$ ដោយដឹងថា $y(2\pi) = 3e$ ។ (២ពិន្ទុ)
- ៤. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = x^3 - 3x + 2$ ។
 - ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (២ពិន្ទុ)
 - ខ. ដោះស្រាយ និងពិភាក្សាតាមតម្លៃ m អត្ថិភាពនៃប្រសរស្របសមីការ $x^3 - 3x + 2 - m = 0$ ។ (៤ពិន្ទុ)

II. ផ្នែកធរណីមាត្រ

- គេឱ្យពីរ៉ាមីត $SABCD$ មានបាត $ABCD$ ជាចតុកោណកែង ដែលមានបណ្តោយ $AB = a$ ទទឹង $AD = b$ ទ្រនុង $(SA) \perp$ ប្លង់ $(ABCD)$ និងប្រវែង $SA = 2a$ ។ M ជាចំណុចមួយ នៅលើទ្រនុង (SA) ដែល $AM = x$ ដោយ $0 \leq x \leq 2a$ ។ ប្លង់ (MBC) កាត់ទ្រនុង (SD) នៃពីរ៉ាមីត $SABCD$ ត្រង់ N ។
 - ក. កំណត់រាងរបស់ចតុកោណ $BCNM$ ។ (២ពិន្ទុ)
 - ខ. កំណត់តម្លៃ x ដើម្បីឱ្យចតុកោណ $BCNM$ មានផ្ទៃក្រឡាធំបំផុត និងតូចបំផុត ។ (៦ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណកម្មគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៣

I. ចម្លើយផ្នែកពិជគណិត :

១. ក. សរសេរអនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញ $P(x)$

គេមាន អនុគមន៍ប្រាក់ចំណាយ $f(x) = 6x^2 + 22x + 100$
អនុគមន៍ប្រាក់ចំណូល $I(x) = 5x^2 + 112x + 200$
(គិតជាម៉ឺនរៀល, x ជាចំនួនទោចក្រយានយន្ត)

នាំឱ្យ អនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញគឺ $P(x)$ ដែល

$$P(x) = I(x) - f(x) \\ = (5x^2 + 112x + 200) - (6x^2 + 22x + 100) \\ = -x^2 + 90x + 100$$

ដូចនេះ អនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញ $P(x) = -x^2 + 90x + 100$

ខ. ចូរចាត់ស្ថានភាពប្រែប្រួលនៃកំណើនប្រាក់ចំណេញ

ប្រាក់ចំណេញបានពីការលក់ទោចក្រយានយន្តកើនពី 30 គ្រឿង

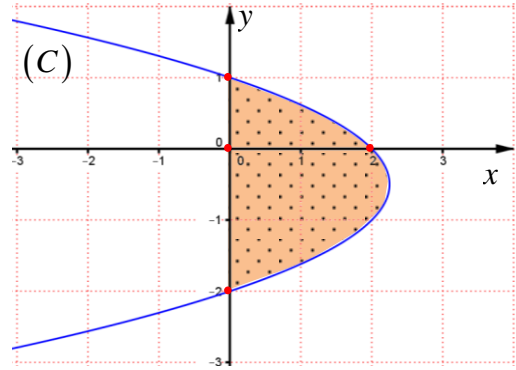
$$\text{ទៅ } 50 \text{ គ្រឿង គឺ } \int_{30}^{50} P(x) dx \\ = \int_{30}^{50} (-x^2 + 90x + 100) dx \\ = \left[-\frac{x^3}{3} + 45x^2 + 100x \right]_{30}^{50} \\ = \left(-\frac{50^3}{3} + 45 \cdot 50^2 + 100 \cdot 50 \right) \\ - \left(-\frac{30^3}{3} + 45 \cdot 30^2 + 100 \cdot 30 \right) \\ = \frac{227500}{3} - 34500 = \frac{124000}{3} \\ = 41333.333333 \text{ ម៉ឺនរៀល}$$

ដូចនេះ តម្លៃប្រែប្រួលនៃកំណើនប្រាក់ចំណេញគឺ

$$\boxed{41333.333333} \text{ រៀល } \spadesuit$$

ប. គណនាផ្ទៃក្រឡាដែលខ័ណ្ឌដោយក្រាប (C) និងអ័ក្សអរដោនេ

គេមាន $f(x) : x = 2 - y - y^2$
រកចំណុចប្រសព្វរវាងអ័ក្ស y' និងក្រាប (C) នោះ $x = 0$
គេបាន $2 - y - y^2 = 0$ នោះ $y = 1, y = -2$
ក្រាប (C) ជាប៉ារ៉ាបូលដែលមានអ័ក្សឆ្លុះស្របអ័ក្សរាបស៊ីស
គេសង់រូបបាន ដូចខាងក្រោម :

$$\text{នាំឱ្យ } S = \int_{-2}^1 (2 - y - y^2) dy \\ S = \int_{-2}^1 (2 - y - y^2) dy \\ = \left[2y - \frac{y^2}{2} - \frac{y^3}{3} \right]_{-2}^1 \\ = \left(2 - \frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) - \left(-4 - 2 + \frac{8}{3} \right) \\ = 5 - \frac{1}{2} = \frac{9}{2}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាបាន $S = \frac{9}{2}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា \spadesuit

៣. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

គេមាន $y' = -y \sin x$
 $\frac{y'}{y} = -\sin x$ (បំបាត់អាំងតេក្រាលលើអង្គទាំងពីរ)
 $\ln y = \cos x + c$, c ថេរ

$$\text{នាំឱ្យ } y = e^{\cos x + c}$$

$$\text{ដោយ } y(2\pi) = 3e$$

គេបាន $e^{\cos 2\pi + c} = 3e$ ដែល $\cos 2\pi = \cos 0 = 1$

$$e^{1+c} = 3e \Leftrightarrow e^c = 3 \Rightarrow c = \ln 3$$

$$\text{នាំឱ្យ } y = e^{\cos x + \ln 3} = e^{\cos x} \cdot e^{\ln 3} = 3e^{\cos x}$$

$$\text{ដូចនេះ សមីការមានប្លូស } \boxed{y = 3e^{\cos x}} \spadesuit$$

៤. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f(x) = x^3 - 3x + 2$ (ដូចគ្រូបបឋម 2016)

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យគ្រប់ $x \in \mathbb{R}$

$$\text{ដូចនេះ ដែនកំណត់ } \boxed{D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)} \spadesuit$$

• ទិសដៅអថេរភាព

គេមាន $f(x) = x^3 - 3x + 2$

ដេរីវេ : $f'(x) = 3x^2 - 3 = 3(x-1)(x+1)$

គេឱ្យ $f'(x) = 0$

$3(x-1)(x+1) = 0$ នោះ $x = 1, x = -1$

គេបាន $f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 2 = 0$

$f(-1) = (-1)^3 - 3(-1) + 2 = 4$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$

• បរមា

-ត្រង់ $x = -1, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើ $f(-1) = 4$ ។

-ត្រង់ $x = 1, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើ $f(1) = 0$ ។

• លីមីត $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x^3 - 3x + 2) = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^3 - 3x + 2) = +\infty$

• តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$
$f(x)$	$-\infty$	4	0	$+\infty$	

• ភាពប៉ោងផុត និងចំណុចរបត់

ដេរីវេទី២ $f''(x) = (3x^2 - 3)' = 6x$

គេឱ្យ $f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x = 0$ នោះ $x = 0$

- បើ $x > 0$ នោះ $f''(x) > 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពផុតទៅខាងលើ

- បើ $x < 0$ នោះ $f''(x) < 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពផុតទៅខាងក្រោម

- បើ $x = 0, f''(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញា

នាំឱ្យ f មានចំណុចរបត់ $I(0, f(0)) = I(0, 2)$

• ផ្ចិតឆ្លុះ

គេនឹង បង្ហាញថា ចំណុចរបត់ $I(0, 2)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោង

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះលុះត្រាតែ $f(2a-x) + f(x) = 2b$

គេបាន $f(-x) + f(x) = 4$

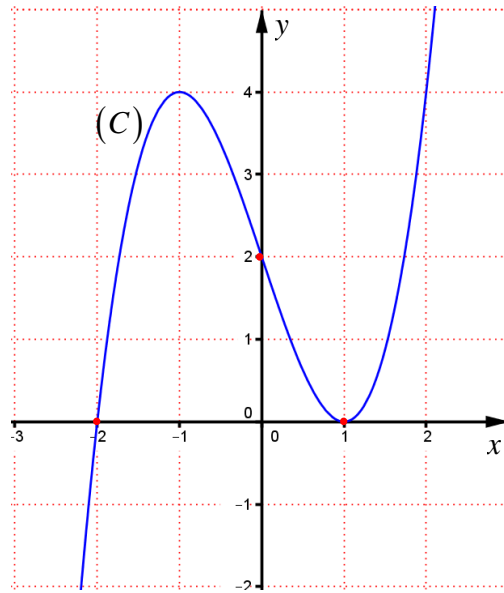
ដោយ $f(-x) + f(x)$

$= (-x)^3 - 3(-x) + 2 + x^3 - 3x + 2$

$= -x^3 + 3x + 2 + x^3 - 3x + 2 = 4$ ពិត

ដូចនេះ $I(0, 2)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ f ។

• សង់ក្រាប

ខ. ដោះស្រាយ និងពិភាក្សាតាមតម្លៃ m អត្ថិភាពនៃប្រស

គេមាន សមីការ $x^3 - 3x + 2 - m = 0$

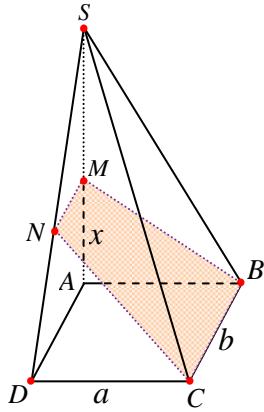
គេបាន $m = x^3 - 3x + 2$

ប្រសនៃសមីការនេះបានពីប្រសព្វរវាង បន្ទាត់ដេក $y = m$ និង ក្រាប C ។ តាមក្រាបគេបានអត្ថិភាពនៃប្រសដូចខាងក្រោម ៖

- $m \in (-\infty, 0)$: សមីការមានប្រសតែមួយគត់ $x_1 < 0$
- $m = 0$: សមីការមានប្រសបី $x_1 = -2, x_2 = x_3 = 1$
- $m \in (0, 4)$: សមីការមានប្រសបីផ្សេងគ្នា
- $m = 4$: សមីការមានប្រសបី $x_1 = x_2 = -1, x_3 = 2$
- $m \in (4, +\infty)$: សមីការមានប្រសតែមួយគត់ $0 < x_1$ ។

II. ចម្លើយផ្នែកធរណីមាត្រ :

ក. កំណត់រាងរបស់ចតុកោណ $BCNM$

គេមាន $(SA) \perp$ ប្លង់ $(ABCD)$ នាំឱ្យ ប្លង់ $(SAB) \perp [BC]$

$$\text{នោះ } \left\{ \begin{array}{l} (SAB) \perp [BC] \\ [MB] \subset (SAB) \end{array} \right. \Rightarrow [MB] \perp [BC] \quad (1)$$

$$\text{គេមាន } \left\{ \begin{array}{l} (SAD) \cap (BCNM) = [MN] \\ (BCNM) \perp (SAB) \\ (SAD) \perp (SAB) \end{array} \right. \Rightarrow [MN] \perp (SAB)$$

នាំឱ្យ $[MN] \perp [MB]$ (2)

តាម (1) និង (2) ចតុកោណ $BCNM$ ជាចតុកោណកែង

ដូចនេះ $BCNM$ ជាចតុកោណក្រាលកែង ។

ខ. កំណត់តម្លៃ x ដើម្បីឱ្យចតុកោណ $BCNM$ មានផ្ទៃក្រឡា ធំបំផុត និងតូចបំផុត

ដោយ $BCNM$ ជាចតុកោណក្រាលកែង

$$\text{នាំឱ្យ } S = S_{BCNM} = \frac{1}{2}(MN + BC) \cdot MB$$

ដោយ $\triangle SMN$ និង $\triangle SAD$ ជាត្រីកោណកែងដែលមានមុំ

$\angle S$ ជាមុំរួម នោះ $\triangle SMN \sim \triangle SAD$ (ម.ម)

$$\text{វិបាក } \frac{MN}{AD} = \frac{SM}{SA} \quad \text{ឬ} \quad \frac{MN}{b} = \frac{2a-x}{2a}$$

$$\text{នោះ } MN = \frac{2ab - xb}{2a} \quad \text{ដែល } 0 \leq x \leq 2a$$

ម្យ៉ាងទៀត តាមទ្រឹស្តីបទពីតាករ $MB = \sqrt{MA^2 + AB^2}$

$$\text{នោះ } MB = \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$\text{គេបាន } S(x) = \frac{1}{2} \left(\frac{2ab - xb}{2a} + b \right) \cdot \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$S(x) = \frac{1}{2} \left(2b - \frac{b}{2a}x \right) \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$S(x) = \left(b - \frac{b}{4a}x \right) \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$\begin{aligned} S'(x) &= \left(-\frac{b}{4a} \right) \sqrt{x^2 + a^2} + \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + a^2}} \left(b - \frac{b}{4a}x \right) \\ &= \left(-\frac{b}{4a} \right) \sqrt{x^2 + a^2} + \frac{x}{\sqrt{x^2 + a^2}} \left(\frac{4ba - bx}{4a} \right) \\ &= \frac{-b(x^2 + a^2)}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} + \frac{4abx - bx^2}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} \\ &= \frac{-2bx^2 + 4abx - ba^2}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} \\ &= \frac{b(-2x^2 + 4ax - a^2)}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} \end{aligned}$$

ឱ្យ $S'(x) = 0$ តែ $a, b, x > 0$, $\frac{b}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} > 0$

នោះ $-2x^2 + 4ax - a^2 = 0$ មាន

$$\Delta' = 4a^2 - 2a^2 = 2a^2$$

$$x = \frac{-2a \pm \sqrt{2a^2}}{-2} = \frac{(2 \pm \sqrt{2})a}{2}$$

តារាងសញ្ញា $S'(x)$

x	0	$\frac{(2-\sqrt{2})a}{2}$	$\frac{(2+\sqrt{2})a}{2}$	$+\infty$	
$S'(x)$	-	0	+	0	-

• ត្រង់ $x = \frac{(2-\sqrt{2})a}{2}$, $S'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-)

ទៅ (+) បញ្ជាក់ថា S មានតម្លៃតូចបំផុតមួយ ។

• ត្រង់ $x = \frac{(2+\sqrt{2})a}{2}$, $S'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+)

ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា S មានតម្លៃធំបំផុតមួយ ។

ដូចនេះ គេកំណត់តម្លៃនៃ x បានដូចខាងក្រោម ៖

$$\begin{array}{l} \text{បើ } x = \frac{(2-\sqrt{2})a}{2} \text{ នោះ } S_{BCNM} \text{ តូចបំផុត} \\ \text{បើ } x = \frac{(2+\sqrt{2})a}{2} \text{ នោះ } S_{BCNM} \text{ ធំបំផុត} \end{array} \quad ។$$

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :
លេខបន្ទប់ :
លេខតុ :
ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ
សម័យប្រឡូង : ២០ វិច្ឆិកា ២០១៤

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

ក. $A = \int_1^2 \frac{(\sqrt{x}-1)^2}{x} dx$ ខ. $B = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 + \sin 2x + \cos 2x}{\sin x + \cos x} dx$ គ. $C = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos^3 x + \sin^3 x) dx$ ។ (3 ពិន្ទុ)

II. គេមានអនុគមន៍ពីរ $f(x)$ និង $g(x)$ ដែល $f(x) = x - \frac{x^2}{2} - \ln(1+x)$ និង $g(x) = x - \ln(1+x)$ ។

ក. គណនាដេរីវេ $f(x)$ និង $g(x)$ រួចស្រាយបំភ្លឺថា គ្រប់តម្លៃ $x > 0$ គេបាន $x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x$ ។ (2 ពិន្ទុ)

ខ. គេមាន $u_n = \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) \left(1 + \frac{2}{n^2}\right) \dots \left(1 + \frac{n}{n^2}\right)$ ។ ចូរគណនា $\lim_{n \rightarrow \infty} u_n$ ។ (1 ពិន្ទុ)

III. គេមានចំនួនកុំផ្លិចពីរ z និង w ដែល $z = 2\sqrt{2} + 4\frac{\sqrt{2}}{2}i$ និង $w = x(x-i) + y(y+i)$, $x, y \in \mathbb{R}$ ។

ក. សរសេរ z ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (1 ពិន្ទុ)

ខ. សរសេរ z^4 ជាទម្រង់ $a+bi$ ។ (1 ពិន្ទុ)

គ. រកតម្លៃ x និង y បើ $w = -z^4$ ។ (1 ពិន្ទុ)

IV. គេមានអនុគមន៍ $y_1 = -\frac{1}{4}x^4 + 2x^2 + \frac{9}{4}$ ។

ក. រកតម្លៃ a ដើម្បីឱ្យប៉ារ៉ាបូល $y_2 = -x^2 + a$ ប៉ះខ្សែកោងអនុគមន៍ y_1 ។ (1 ពិន្ទុ)

ខ. ចូរសរសេរសមីការនៃប៉ារ៉ាបូល ទៅតាមតម្លៃ a ដែលបានរកឃើញក្នុងសំណួរ ក. ។ រួចបញ្ជាក់កូអរដោនេនៃចំណុចប៉ះរបស់វា ជាមួយខ្សែកោង y_1 ។ (2 ពិន្ទុ)

V. នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ ដែលមានទិសដៅវិជ្ជមាន គេដៅ 4 ចំណុច

$A(2, 1, 3), B(3, 6, 1), C(2, 0, 2), D(1, -5, 4)$ ។

ក. ប្រាប់ប្រភេទចតុកោណ $ABCD$ និងគណនា S_{ABCD} ។ (4 ពិន្ទុ)

ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាប៉ូលនៃបន្ទាត់ (D) កាត់តាមចំណុច A និងស្របនឹង \overline{BC} ។ (2 ពិន្ទុ)

គ. សរសេរសមីការនៃប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច A, B និង D ។ (2 ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាណករសិក្សា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៤

I. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម :

$$\begin{aligned} \text{ក. A} &= \int_1^2 \frac{(\sqrt{x}-1)^2}{x} dx = \int_1^2 \frac{x-2\sqrt{x}+1}{x} dx \\ &= \int_1^2 \left(1 - \frac{2}{\sqrt{x}} + \frac{1}{x}\right) dx = \left[x - 4\sqrt{x} + \ln|x|\right]_1^2 \\ &= (2 - 4\sqrt{2} + \ln 2) - (1 - 4 + 0) \\ &= \boxed{5 - 4\sqrt{2} + \ln 2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ខ. B} &= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 + \sin 2x + \cos 2x}{\sin x + \cos x} dx \\ &= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{2 \cos^2 x + 2 \sin x \cos x}{\sin x + \cos x} dx \\ &= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{2 \cos x (\cos x + \sin x)}{\sin x + \cos x} dx \\ &= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} 2 \cos x dx = 2 \left[\sin x \right]_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \\ &= 2 \left(\sin \frac{\pi}{2} - \sin \frac{\pi}{6} \right) = 2 \left(1 - \frac{1}{2} \right) = \boxed{1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{គ. C} &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos^3 x + \sin^3 x) dx \\ &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos x + \sin x)(\cos^2 x + \cos x \sin x + \sin^2 x) dx \\ &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos x + \sin x)(1 + \cos x \sin x) dx \\ &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos x + \cos^2 x \sin x + \sin x + \cos x \sin^2 x) dx \\ &= \left[\sin x - \frac{\cos^3 x}{3} - \cos x + \frac{\sin^3 x}{3} \right]_0^{\frac{\pi}{2}} \\ &= \left(1 - 0 - 0 + \frac{1}{3} \right) - \left(0 - \frac{1}{3} - 1 + 0 \right) = \boxed{\frac{8}{3}} \end{aligned}$$

II. ក. គណនាដេរីវេ $f(x)$ និង $g(x)$:

គេមាន $f(x) = x - \frac{x^2}{2} - \ln(1+x)$

ដូចនេះ $f'(x) = 1 - x - \frac{1}{1+x}$ ។

ហើយ $g(x) = x - \ln(1+x)$

ដូចនេះ $g'(x) = 1 - \frac{1}{1+x}$ ។

ស្រាយថា គ្រប់តម្លៃ $x > 0$ គេបាន $x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x$

ដោយ $f'(x) = 1 - x - \frac{1}{1+x}$
 $= \frac{1-x^2-1}{1+x} = -\frac{x^2}{1+x} < 0, \forall x > 0$

នាំឱ្យ $\forall x > 0, f$ ជាអនុគមន៍ចុះ នាំឱ្យ $f(x) < 0$

គេបាន $x - \frac{x^2}{2} - \ln(1+x) < 0$

$x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x)$ (1)

ដោយ $g'(x) = 1 - \frac{1}{1+x}$
 $= \frac{1+x-1}{1+x} = \frac{x}{1+x} > 0, \forall x > 0$

នាំឱ្យ $\forall x > 0, g$ ជាអនុគមន៍កើន នាំឱ្យ $g(x) > 0$

គេបាន $x - \ln(1+x) > 0$

$\ln(1+x) < x$ (2)

តាម (1) និង (2) គេបាន $x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x$

ដូចនេះ $x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x$ ត្រូវបានបង្ហាញ ។

ខ. គណនា $\lim_{n \rightarrow \infty} u_n$

គេមាន $u_n = \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) \left(1 + \frac{2}{n^2}\right) \dots \left(1 + \frac{n}{n^2}\right)$

នោះ $u_n = \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) + \ln\left(1 + \frac{2}{n^2}\right) + \dots + \ln\left(1 + \frac{n}{n^2}\right)$

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) = \ln(1+0) = 0 \\ \lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(1 + \frac{2}{n^2}\right) = \ln(1+0) = 0 \\ \dots \\ \lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(1 + \frac{n}{n^2}\right) = \ln(1+0) = 0 \end{cases}$$

$\lim_{x \rightarrow \infty} u_n = 0$

ដូចនេះ គណនាបាន $\lim_{x \rightarrow \infty} u_n = 0$ ។

III. ក. សរសេរ z ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ :

គេមាន $z = 2\sqrt{2} + 4\frac{\sqrt{2}}{2}i$ ឬ $z = 2\sqrt{2} + 2\sqrt{2}i$

មាន $r = \sqrt{(2\sqrt{2})^2 + (2\sqrt{2})^2} = 4$

គេបាន $z = 4\left(\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i\right) = 4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$

ដូចនេះ: $z = 4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$ ។

ខ. សរសេរ z^4 ជាទម្រង់ $a+bi$

គេមាន $z = 4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$

$z^4 = \left[4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)\right]^4$
 $= 4^4(\cos\pi + i\sin\pi)$
 $= 256(-1+0i) = -256+0i$

ដូចនេះ: $z^4 = -256+0i$ ។

គ. រកតម្លៃ x និង y បើ $w = -z^4$

គេមាន $w = x(x-i) + y(y+i)$, $x, y \in \mathbb{R}$
 $= x^2 - xi + y^2 + yi$
 $= (x^2 + y^2) + (-x + y)i$

ដោយ $w = -z^4$ ដែល $-z^4 = 256+0i$ គេផ្ដើមបាន ៖

$\begin{cases} x^2 + y^2 = 256 \\ -x + y = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 = 256 & (1) \\ x = y & (2) \end{cases}$

គេយក (2) ជំនួសក្នុង (1)

គេបាន $2x^2 = 256 \Leftrightarrow x^2 = 128 \Rightarrow x = \pm 8\sqrt{2}$

ដូចនេះ: កំណត់បាន $x = y = 8\sqrt{2}$, $x = y = -8\sqrt{2}$ ។

IV. ក. រកតម្លៃ a :

គេមាន អនុគមន៍ $y_1 = -\frac{1}{4}x^4 + 2x^2 + \frac{9}{4}$

ប៉ារ៉ាបូល $y_2 = -x^2 + a$

គេបាន សមីការអាប់ស៊ីសរវាង y_1 និង y_2

$-\frac{1}{4}x^4 + 2x^2 + \frac{9}{4} = -x^2 + a$
 $-x^4 + 8x^2 + 9 = -4x^2 + 4a$
 $x^4 - 12x^2 + 4a - 9 = 0$

តាង $t = x^2$ ដែល $t \geq 0$

គេបាន $t^2 - 12t + 4a - 9 = 0$

ដើម្បីឱ្យ y_2 ប៉ះជាមួយខ្សែកោង y_1 លុះត្រាសមីការមានឫសឌុប

នាំឱ្យ $\Delta' = 0 \Leftrightarrow (-6)^2 - (4a - 9) = 0$

គេបាន $36 - 4a + 9 = 0 \Rightarrow a = \frac{45}{4}$

ដូចនេះ: តម្លៃរកបាន $a = \frac{45}{4}$ ។

ខ. សរសេរសមីការនៃប៉ារ៉ាបូល

ចំពោះ $a = \frac{45}{4}$ គេបាន សមីការប៉ារ៉ាបូល $y_2 = -x^2 + \frac{45}{4}$

ដូចនេះ: សមីការប៉ារ៉ាបូលសរសេរបានគឺ $y_2 = -x^2 + \frac{9}{4}$ ។

> បញ្ជាក់កូអរដោនេនៃចំណុចប៉ះ:

ចំពោះ $a = \frac{45}{4}$ នោះគេបាន $t^2 - 12t + 45 - 9 = 0$

$t^2 - 12t + 36 = 0$ មានឫសឌុប $t_1 = t_2 = t = 6$

ចំពោះ $t = 6$ សមមូល $x^2 = 6 \Rightarrow x = \pm\sqrt{6}$

ករណី $x = \pm\sqrt{6}$ គេបាន $y = -(\pm\sqrt{6})^2 + \frac{45}{4}$

$y = -6 + \frac{45}{4}$ នាំឱ្យ $y = \frac{21}{4}$

ដូចនេះ: ចំណុចប៉ះមានពីរគឺ $\left(-\sqrt{6}, \frac{21}{4}\right)$, $\left(\sqrt{6}, \frac{21}{4}\right)$ ។

V. ក. ប្រាប់ប្រភេទចតុកោណ $ABCD$:

គេមាន $A(2, 1, 3)$, $B(3, 6, 1)$,

$C(2, 0, 2)$, $D(1, -5, 4)$

គេបាន $\overline{AB} = (1, 5, -2)$ និង $\overline{DC} = (1, 5, -2)$

ដោយ ចតុកោណ $ABCD$ មាន $\overline{AB} = \overline{DC} = (1, 5, -2)$

ដូចនេះ: ចតុកោណ $ABCD$ ជាប្រលេឡូក្រាម ។

> គណនា S_{ABCD}

តាមរូបមន្ត $S = |\overline{AB} \times \overline{AD}|$ ដែល $\overline{AD} = (-1, -6, 1)$

ដោយ $\overline{AB} \times \overline{AD} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 5 & -2 \\ -1 & -6 & 1 \end{vmatrix} = -7\vec{i} + \vec{j} - \vec{k}$

នាំឱ្យ $|\overline{AB} \times \overline{AD}| = \sqrt{(-7)^2 + (1)^2 + (-1)^2} = \sqrt{51}$

ដូចនេះ: គណនាបាន $S = \sqrt{51}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (D)

$$\text{សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (D) : } \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$$

ដោយ (D) កាត់ A(2, 1, 3)

នោះ $x_0 = 2, y_0 = 1, z_0 = 3$

ហើយ (D) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស $\overrightarrow{BC} = (-1, -6, 1)$

នោះ $a = -1, b = -6, c = 1$

$$\text{គេបាន (D) : } \begin{cases} x = 2 - t \\ y = 1 - 6t, t \in \mathbb{R} \\ z = 3 + t \end{cases}$$

ដូចនេះ សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រ (D) : $\begin{cases} x = 2 - t \\ y = 1 - 6t, t \in \mathbb{R} \\ z = 3 + t \end{cases}$ ។

គ. សរសេរសមីការប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច A, B និង D

$$\text{សមីការប្លង់ (P) : } a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$$

ដោយ (P) កាត់ A(2, 1, 3)

នោះ $x_0 = 2, y_0 = 1, z_0 = 3$

ហើយ (P) កាត់បីចំណុច A, B, D នាំឱ្យ (P) មានវ៉ិចទ័រ

ណរម៉ាល់ $\vec{n} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AD} = (-7, 1, -1)$ នោះ

$a = -7, b = 1, c = -1$

$$\text{គេបាន (P) : } -7(x - 2) + (y - 1) - (z - 3) = 0$$

$$-7x + y - z + 17 = 0$$

ដូចនេះ សមីការប្លង់គឺ $(P) : -7x + y - z + 17 = 0$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡង : ២០១៥

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. ... (ក្នុងឆ្នាំ 2015 គ្មានការប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូកម្រិតមូលដ្ឋានផ្នែកគណិតវិទ្យាទេ ជ្រើសរើសតែគ្រូកីឡា និងគ្រូបឋម-មតេយ្យ ព្រោះដោយសារតែគេឱ្យនិទ្ទេស A, B, C ជាប់គ្រូដោយស្វ័យប្រវត្តិ ...) ។

បង្កើត វិញ្ញាសាគណនីវិទ្យា
ប្រឡូកជ្រើសរើសប្រឡូក ឆ្នាំ ២០១៥

I. (គ្មានចម្លើយ)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខកុំ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ០៤ វិច្ឆិកា ២០១៦

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

ផ្នែកកំណត់

1. ចូរគណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖ (២ ពិន្ទុ)

ក. $\int (1 + \cos x)^2 dx + \int (1 - \sin x)^2 dx$

ខ. $\int \left(\frac{8x-7}{(x-2)(x+1)}\right) dx$

គ. $\int_0^\pi e^x \left(1 + \frac{e^{-x}}{\cos^2 x}\right) dx$

ឃ. $\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x}\right) dx$ ។

2. ចូរដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលខាងក្រោម ៖ (២ ពិន្ទុ)

ក. $y'' - 3y' + 2y = 0$ ដោយដឹងថា $y(0) = 1$ និង $y'(0) = 3$ ។

ខ. $y'' - 2y' + y = 0$ ដោយដឹងថា $y(0) = -3$ និង $y'(0) = 2$ ។

3. គេមានចំនួនកុំផ្លិច $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2}$, $z_2 = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{i}{2}$ និង $v = \frac{-(\sqrt{3}+1)}{2} + \frac{(1+\sqrt{3})}{2}i$ ។

ក. ចូរសរសេរ z_1 និង z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (១ ពិន្ទុ)

ខ. ចូរគណនាកន្សោម A ដែល $A = v + z_1 + z_1^2$ ។ (១ ពិន្ទុ)

គ. ចូរគណនា w ដែល $w = z_1^{120} + z_2^{120}$ ។ (១ ពិន្ទុ)

4. ក្រុមហ៊ុនមួយត្រូវការជ្រើសរើសបុគ្គលិកបម្រើការងារ 5 នាក់ ។ ក្រោយពីផ្សព្វផ្សាយដំណឹងនេះ មាននិស្សិត 10 នាក់ ក្នុងនោះមានស្រី 4 នាក់ និងប្រុស 6 នាក់ មកដាក់ពាក្យសុំបម្រើការងារ ។ ចូរកម្រិតប្រូបាបដែលជ្រើសរើសបានយ៉ាងតិចនិស្សិតស្រី 3 នាក់ ។ (២ ពិន្ទុ)

5. គេមានអនុគមន៍ $f(x) : y = \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)}$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (២ ពិន្ទុ)

ខ. រកគ្រប់ចំណុចនៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ដែលមានកូអរដោនេជាចំនួនគត់វិជ្ជាទីប ។ (១ ពិន្ទុ)

គ. រកគ្រប់ចំណុច M នៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ដែលមានចម្ងាយពីចំណុច M ទៅអ័ក្សអាប់ស៊ីសស្មើ 2 ដងនៃចម្ងាយពី M ទៅអ័ក្សអរដោនេ ។ (២ ពិន្ទុ)

ឃ. ចូរសរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ (d) ប៉ះនឹងខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ត្រង់ចំណុច $A(-2, 9)$ ។ (១ ពិន្ទុ)

ផ្នែកបណ្តឹង

គេមានចំណុច $A(2, 1, 3)$ និងប្លង់ $(P) : 2x + y + 3z - 28 = 0$ ។

ក. ចូររកចំណុច H និង A' ដោយ H ជាចំណោលកែងនៃ A មកលើប្លង់ (P) និង H ជាចំណុចកណ្តាលនៃ $[AA']$ ។ (២ ពិន្ទុ)

ខ. គណនាចម្ងាយពីចំណុច A មកលើប្លង់ (P) និងសរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (Δ) កាត់តាមចំណុច $M(3, 2, 5)$ ហើយកែងនឹងប្លង់ (P) ។ (២ ពិន្ទុ)

គ. ចូរសរសេរសមីការទូទៅនៃប្លង់ (H) កាត់តាមចំណុច $I(3, -1, 5)$ ហើយកែងនឹងបន្ទាត់ (AM) ។ (១ ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណករគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៦

ផ្នែកពិគណិត

1. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម :

ក. $\int (1 + \cos x)^2 dx + \int (1 - \sin x)^2 dx$
 $= \int (1 + 2\cos x + \cos^2 x) dx + \int (1 - 2\sin x + \sin^2 x) dx$
 $= \int (1 + 2\cos x + \cos^2 x + 1 - 2\sin x + \sin^2 x) dx$
 $= \int (3 + 2\cos x - 2\sin x) dx$, $\cos^2 x + \sin^2 x = 1$
 $= 3x + 2\sin x + 2\cos x + c$, c ថេរ

ខ. $\int \left(\frac{8x-7}{(x-2)(x+1)}\right) dx$
 $= \int \left(\frac{8x+8-15}{(x-2)(x+1)}\right) dx$
 $= \int \left(\frac{8(x+1)}{(x-2)(x+1)} - 15 \cdot \frac{1}{(x-2)(x+1)}\right) dx$
 $= \int \left(\frac{8}{x-2} - 15 \cdot \frac{1}{3} \left[\frac{1}{x-2} - \frac{1}{x+1}\right]\right) dx$
 $= 8\ln|x-2| - 5(\ln|x-2| - \ln|x+1|) + c$, c ថេរ
 $= 3\ln|x-2| + 5\ln|x+1| + c$, c ថេរ

គ. $\int_0^\pi e^x \left(1 + \frac{e^{-x}}{\cos^2 x}\right) dx$
 $= \int_0^\pi \left(e^x + \frac{1}{\cos^2 x}\right) dx = [e^x + \tan x]_0^\pi$
 $= (e^\pi + \tan \pi) - (e^0 + \tan 0)$
 $= (e^\pi + 0) - (e^0 + 0) = e^\pi - 1$

ឃ. $\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x}\right) dx$
 $= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x}\right) dx = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{1}{\cos^2 x} + \frac{1}{\sin^2 x}\right) dx$
 $= [\tan x - \cot x]_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}}$
 $= \left(\tan \frac{\pi}{3} - \cot \frac{\pi}{3}\right) - \left(\tan \frac{\pi}{6} - \cot \frac{\pi}{6}\right)$
 $= \left(\sqrt{3} - \frac{\sqrt{3}}{3}\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{3} - \sqrt{3}\right) = 2\sqrt{3} - \frac{2\sqrt{3}}{3} = \frac{4\sqrt{3}}{3}$

2. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលខាងក្រោម :

ក. គេមាន $y'' - 3y' + 2y = 0$ មានសមីការសម្គាល់
 $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0$ មានឫស $\lambda_1 = 1$, $\lambda_2 = 2$

ចម្លើយទូទៅមានរាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$, A , B ថេរ

គេបាន $y = Ae^x + Be^{2x}$, A , B ថេរ

នាំឱ្យ $y' = Ae^x + 2Be^{2x}$

ដោយ $\begin{cases} y(0) = 1 \\ y'(0) = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae^0 + Be^0 = 1 \\ Ae^0 + 2Be^0 = 3 \end{cases}$

$\begin{cases} A + B = 1 \\ A + 2B = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = 2 \\ A = -1 \end{cases}$

ដូចនេះ $y = -e^x + 2e^{2x}$ ។

ខ. គេមាន $y'' - 2y' + y = 0$ មានសមីការសម្គាល់
 $\lambda^2 - 2\lambda + 1 = 0$ មានឫសឌុប $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_0 = 1$

ចម្លើយទូទៅមានរាង $y = Axe^{\lambda_0 x} + Be^{\lambda_0 x}$, A , B ថេរ

គេបាន $y = Axe^x + Be^x$, A , B ថេរ

នាំឱ្យ $y' = A(e^x + xe^x) + Be^x$

ដោយ $\begin{cases} y(0) = -3 \\ y'(0) = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A \cdot 0 \cdot e^0 + Be^0 = -3 \\ A(e^0 + 0 \cdot e^0) + Be^0 = 2 \end{cases}$

$\begin{cases} B = -3 \\ A + B = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = -3 \\ A = 5 \end{cases}$

ដូចនេះ $y = 5xe^x - 3e^x$ ។

3. ក. សរសេរ z_1 និង z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ :

គេមាន $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2} = \cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)$

$z_2 = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{i}{2} = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}$

ដូចនេះ ទម្រង់ត្រីកោណមាត្រដែលសរសេរបានគឺ ៖

$z_1 = \cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)$

$z_2 = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}$

ខ. គណនាកន្សោម A

គេមាន $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2}$ និង $v = \frac{-(\sqrt{3}+1)}{2} + \frac{(1+\sqrt{3})}{2}i$

ដោយ $z_1 + z_1^2 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2} + \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2}\right)^2$
 $= \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2} + \frac{3}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{1}{4}$
 $= \frac{\sqrt{3}+1}{2} - \frac{\sqrt{3}+1}{2}i$

នាំឱ្យ $A = v + z_1 + z_1^2$
 $= \frac{-(\sqrt{3}+1)}{2} + \frac{(1+\sqrt{3})}{2}i + \frac{\sqrt{3}+1}{2} - \frac{\sqrt{3}+1}{2}i$
 $= 0$

ដូចនេះ គណនាបាន $A=0$ ។

គ. គណនា w ដែល $w = z_1^{120} + z_2^{120}$

$w = z_1^{120} + z_2^{120}$
 $= \left[\cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)\right]^{120} + \left[\cos\frac{\pi}{6} + i \sin\frac{\pi}{6}\right]^{120}$
 $= \cos(-20\pi) + i \sin(-20\pi) + \cos(20\pi) + i \sin(20\pi)$
 $= \cos 0 + i \sin 0 + \cos 0 + i \sin 0$
 $= 1 + i \cdot 0 + 1 + i \cdot 0 = 2$

ដូចនេះ គណនាបាន $w=2$ ។

4. រកប្រូបាបដែលជ្រើសរើសបានយ៉ាងតិចនិស្សិតស្រី 3 នាក់ :

គេមាន និស្សិត 10 នាក់ ប្រុស 6 នាក់ និងស្រី 4 នាក់

គេជ្រើសរើសបុគ្គលិក 5 នាក់

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច $n(S) = C(10, 5)$ ដែល

$C(10, 5) = \frac{10!}{5!5!} = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5!}{5! \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2} = 252$

ហើយ ជ្រើសរើសបានយ៉ាងតិចនិស្សិតស្រី 3 នាក់មានន័យថា

អាចជ្រើសរើសបាននិស្សិតស្រី 3 នាក់ ឬ 4 នាក់ គេបាន៖

$n(A) = C(4, 3)C(6, 2) + C(4, 4)C(6, 1)$
 $= 4 \times \frac{6!}{4!2!} + 1 \times 6 = 4 \times \frac{6 \cdot 5 \cdot 4!}{4! \cdot 2} + 6$
 $= 4 \times 15 + 6 = 60 + 6 = 66$

នាំឱ្យ $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{66}{252} = \frac{11}{42}$

ដូចនេះ ប្រូបាប $P(A) = \frac{11}{42}$ ។

5. ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ f(x)

គេមាន អនុគមន៍ $f(x) : y = \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)}$

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $x \neq -3$

ដូចនេះ $D = \mathbb{R} - \{-3\} = (-\infty, -3) \cup (-3, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព :

គេមាន $f'(x) = \left[\frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} \right]'$
 $= \frac{(x^2 + 5x + 15)'(x+3) - (x+3)'(x^2 + 5x + 15)}{(x+3)^2}$
 $= \frac{(2x+5)(x+3) - (x^2 + 5x + 15)}{(x+3)^2}$
 $= \frac{2x^2 + 6x + 5x + 15 - x^2 - 5x - 15}{(x+3)^2}$

$= \frac{x^2 + 6x}{(x+3)^2} = \frac{x(x+6)}{(x+3)^2}$

ដូចនេះ គណនាបាន $f'(x) = \frac{x(x+6)}{(x+3)^2}$ ។

គេឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{x(x+6)}{(x+3)^2} = 0, (x+3)^2 > 0$

នាំឱ្យ $x(x+6) = 0$ នោះ $x = 0, x = -6$

គេបាន $f(0) = \frac{0^2 + 5 \cdot 0 + 15}{(0+3)} = 5$

$f(-6) = \frac{(-6)^2 + 5(-6) + 15}{(-6+3)} = -7$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-6	-3	0	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-	0	+

• ត្រង់ $x = -6, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(-6) = -7$ ។

• ត្រង់ $x = 0, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+) បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(0) = 5$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x} = +\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -3^-} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \frac{9 - 15 + 15}{-3 + 0^-} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \frac{9 - 15 + 15}{-3 + 0^+} = +\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = -3$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប C ។

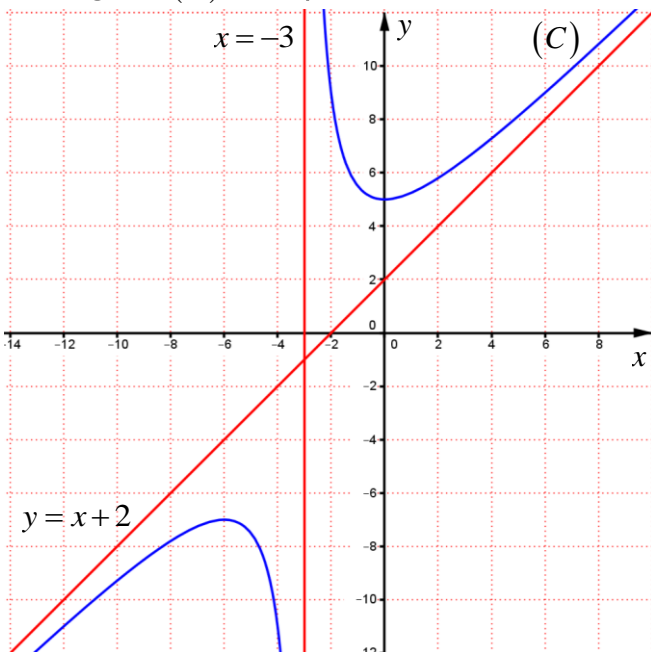
ម្យ៉ាងទៀត $f(x) = \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = x + 2 + \frac{9}{x+3}$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{9}{x+3} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = x + 2$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	-6	-3	0	$+\infty$
$f'(x)$		+	-	-	+
$f(x)$			-7		
		$-\infty$		$+\infty$	$+\infty$
				5	

➢ សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍

• ផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) តាងអនុគមន៍ f

ដោយ អាស៊ីមតូតឈរ $x = -3$ និងទ្រេត $y = x + 2$ ប្រសព្វគ្នាត្រង់ចំណុច $I(-3, -1)$ ដែលជាផ្ចិតឆ្លុះ នៃក្រាប (C) ។

ខ. រកគ្រប់ចំណុចនៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$

ដែលមានកូអរដោនេជាចំនួនគត់វិជ្ជាទីប

គេមាន $f(x) = y = x + 2 + \frac{9}{x+3}$

ដើម្បីឱ្យ y ជាចំនួនគត់វិជ្ជាទីប លុះត្រាតែ $\frac{9}{x+3}$ ជាចំនួនគត់

វិជ្ជាទីប មានន័យថា 9 ចែកដាច់នឹង $x+3$ នោះគេបាន :

$$x+3 = \{\pm 1, \pm 3, \pm 9\}$$

នាំឱ្យ $x = -4$ នាំឱ្យ $y = -4 + 2 + \frac{9}{-4+3} = -11$

$x = -2$ នាំឱ្យ $y = -2 + 2 + \frac{9}{-2+3} = 9$

$x = -6$ នាំឱ្យ $y = -6 + 2 + \frac{9}{-6+3} = -7$

$x = 0$ នាំឱ្យ $y = 0 + 2 + \frac{9}{0+3} = 5$

$x = -12$ នាំឱ្យ $y = -12 + 2 + \frac{9}{-12+3} = -11$

$x = 6$ នាំឱ្យ $y = 6 + 2 + \frac{9}{6+3} = 9$

ដូចនេះ ចំណុចដែលមានកូអរដោនេជាចំនួនគត់វិជ្ជាទីបមាន :

$$\boxed{(-4, -11), (-2, 9), (-6, -7), (0, 5), (-12, -11), (6, 9)}$$

គ. រកគ្រប់ចំណុច M នៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេតាង $M(x_M, y_M)$ ជាចំណុចនៅលើខ្សែកោង

គេបាន $y_M = \frac{x_M^2 + 5x_M + 15}{(x_M + 3)}$ ដែល $x_M \neq -3$

$$y_M(x_M + 3) = x_M^2 + 5x_M + 15$$

ដោយ ចម្ងាយពីចំណុច M ទៅអ័ក្សអាប់ស៊ីសស្មើ 2 ដង

នៃចម្ងាយពី M ទៅអ័ក្សអរដោនេ នាំឱ្យ $y_M = 2x_M$

នាំឱ្យ $2x_M(x_M + 3) = x_M^2 + 5x_M + 15$

$$2x_M^2 + 6x_M = x_M^2 + 5x_M + 15$$

$$x_M^2 + x_M - 15 = 0$$

មាន $\Delta = 1 - 4(-15) = 61$

នោះ $x_M = \frac{-1 - \sqrt{61}}{2}$, $x_M = \frac{-1 + \sqrt{61}}{2}$

ចំពោះ $x_M = \frac{-1 - \sqrt{61}}{2}$ នាំឱ្យ $y_M = -1 - \sqrt{61}$

ចំពោះ $x_M = \frac{-1 + \sqrt{61}}{2}$ នាំឱ្យ $y_M = -1 + \sqrt{61}$

ដូចនេះ: $M\left(\frac{-1-\sqrt{61}}{2}, -1-\sqrt{61}\right)$ ឬ $M\left(\frac{-1+\sqrt{61}}{2}, -1+\sqrt{61}\right)$ ។

យ. សរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ប៉ះ (d)

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរាង (d): $y = f'(x_0)(x-x_0) + f(x_0)$

ដោយ បន្ទាត់ (d) ប៉ះខ្សែកោងត្រង់ចំណុច $A(-2, 9)$

នោះ: $x_0 = -2, y_0 = f(x_0) = 9$

គេបាន $f'(x_0) = f'(-2) = \frac{-2(-2+6)}{(-2+3)^2} = -8$

នាំឱ្យ (d): $y = -8(x+2) + 9$ ឬ $y = -8x - 7$

ដូចនេះ: សរសេរបាន $(d): y = -8x - 7$ ។

ផ្នែកគណិតវិទ្យា

ក. រកចំណុច H

គេតាង $H(x_H, y_H, z_H)$ ជាចំណុចដែលត្រូវរក

គេមាន ចំណុច $A(2, 1, 3)$

និងប្លង់ (P) : $2x + y + 3z - 28 = 0$ ដែលមាន
វ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = (2, 1, 3)$

ហើយ $\vec{AH} = (x_H - 2, y_H - 1, z_H - 3)$

ដោយ H ជាចំណោលកែងនៃ A លើប្លង់ (P) មានន័យថា

$\vec{AH} \perp (P)$ នាំឱ្យ $\vec{AH} \parallel \vec{n}$ គេបាន :

$$\frac{x_H - 2}{2} = \frac{y_H - 1}{1} = \frac{z_H - 3}{3}$$

ទាញបាន $\begin{cases} \frac{x_H - 2}{2} = \frac{y_H - 1}{1} \Rightarrow y_H = \frac{x_H}{2} \\ \frac{x_H - 2}{2} = \frac{z_H - 3}{3} \Rightarrow z_H = \frac{3x_H}{2} \end{cases}$

ម្យ៉ាងទៀត $H \in (P)$ នោះ: $2x_H + y_H + 3z_H - 28 = 0$

គេបាន $2x_H + \frac{x_H}{2} + 3 \cdot \frac{3x_H}{2} - 28 = 0$

$4x_H + x_H + 9x_H - 56 = 0$ នោះ: $x_H = 4$

នាំឱ្យ $\begin{cases} y_H = \frac{x_H}{2} = \frac{4}{2} = 2 \\ z_H = \frac{3x_H}{2} = \frac{3 \cdot 4}{2} = 6 \end{cases}$

ដូចនេះ: រកបានចំណុច $H(4, 2, 6)$ ។

> រកចំណុច A'

ដោយ $H(4, 2, 6)$ ជាចំណុចកណ្តាលនៃអង្កត់ AA'

គេបាន $\left(\frac{x_A + x_{A'}}{2}, \frac{y_A + y_{A'}}{2}, \frac{z_A + z_{A'}}{2}\right) = (4, 2, 6)$

$\left(\frac{2 + x_{A'}}{2}, \frac{1 + y_{A'}}{2}, \frac{3 + z_{A'}}{2}\right) = (4, 2, 6)$

នាំឱ្យ $\begin{cases} 2 + x_{A'} = 8 \\ 1 + y_{A'} = 4 \\ 3 + z_{A'} = 12 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_{A'} = 6 \\ y_{A'} = 3 \\ z_{A'} = 9 \end{cases}$

ដូចនេះ: រកបានចំណុច $A'(6, 3, 9)$ ។

ខ. គណនាចម្ងាយពីចំណុច A មកលើប្លង់ (P)

ដោយ $d(A, (P)) = AH$

ដែល $|\vec{AH}| = \sqrt{(x_H - 2)^2 + (y_H - 1)^2 + (z_H - 3)^2}$
 $= \sqrt{(4 - 2)^2 + (2 - 1)^2 + (6 - 3)^2}$
 $= \sqrt{2^2 + 1^2 + 3^2} = \sqrt{14}$

ដូចនេះ: $d(A, (P)) = AH = |\vec{AH}| = \sqrt{14}$ ឯកតាប្រវែង

> សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (Δ)

សមីការបន្ទាត់ត្រូវរកមានរាង $(\Delta): \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt \\ z = z_0 + ct \end{cases}, t \in \mathbb{R}$

ដោយ បន្ទាត់ (Δ) កាត់តាមចំណុច $M(3, 2, 5)$ និង

កែងនឹងប្លង់ (P) នោះ: (Δ) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស

$\vec{u} = \vec{n} = (2, 1, 3)$

ដូចនេះ: $(\Delta): \begin{cases} x = 3 + 2t \\ y = 2 + t \\ z = 5 + 3t \end{cases}, t \in \mathbb{R}$ ។

គ. សរសេរសមីការទូទៅនៃប្លង់ (H)

ប្លង់រាង (H): $a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

ដោយ ប្លង់ (H) កាត់តាមចំណុច $I(3, -1, 5)$ និង

កែងនឹងបន្ទាត់ (AM) នោះប្លង់ (H) មានវ៉ិចទ័រ

ណរម៉ាល់ $\vec{AM} = (1, 1, 2)$

គេបាន (H): $(x - 3) + (y + 1) + 2(z - 5) = 0$

(H): $x + y + 2z - 12 = 0$

ដូចនេះ: (H): $x + y + 2z - 12 = 0$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខកុំ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ២៧ តុលា ២០១៧

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. ផ្នែកគណិត

1. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 2})$ ។ ចូររកដេរីវេនៃអនុគមន៍ $f(x)$ រួចគណនាកន្សោម

$I = \int_0^1 \left(\frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}} \right) dx$ ។ (២ ពិន្ទុ)

2. ចូរដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលខាងក្រោម ៖ (២ ពិន្ទុ)

ក. $y' - y \sin x = 0$ ចំពោះ $y(0) = e$ ។

ខ. $y'' + 2y' - 15y = 0$ ចំពោះ $y(0) = 5$ និង $y'(0) = -1$ ។

3. ក្នុងប្រអប់មួយមានប៊ិចខៀវ 8 ដើម និងប៊ិចក្រហម 7 ដើម ។ អ្នកត្រូវដាចាប់យកប៊ិច 5 ដើមព្រមគ្នាពីប្រអប់នោះដោយចៃដន្យ ទុកសម្រាប់លើកទឹកចិត្តសិស្សពេលបង្រៀននៅថ្ងៃស្អែក ។

ក. រកប្រូបាបដែលគាត់ចាប់បានប៊ិចខៀវ 2 ដើម និងប៊ិចក្រហម 3 ដើម ។ (១ ពិន្ទុ)

ខ. រកប្រូបាបដែលគាត់ចាប់បានប៊ិចក្រហម 1 ដើមយ៉ាងតិច ។ (១ ពិន្ទុ)

4. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = -x^3 - 3x^2 + 1$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង C នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (៣ ពិន្ទុ)

ខ. ស្រាយបំភ្លឺថាចំណុចរបត់ I របស់ខ្សែកោង C ជាធ្នឹតឆ្លុះរបស់ខ្សែកោងនោះ ។ (១ ពិន្ទុ)

គ. ចូរសរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង C ស្របនឹងបន្ទាត់ $d : y = -9x + 1$ ។ (១ ពិន្ទុ)

II. ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ

1. នៅក្នុងលំហនៃតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានបន្ទាត់ d កាត់តាមចំណុច $I(1, -3, 3)$ ហើយស្របនឹងវ៉ិចទ័រ

$\vec{v} = (-1, 2, 1)$ និងមានប្លង់ P មួយដែលមានសមីការ $P : 2x + y - 2z + 9 = 0$ ។

ក. ចូរសរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ d និងរកកូអរដោនេនៃចំណុច D នៅលើបន្ទាត់ d ដោយដឹងថា ចម្ងាយពីចំណុច D ទៅប្លង់ P ស្មើនឹង 2 ។ (៣ ពិន្ទុ)

ខ. រកកូអរដោនេចំណុចប្រសព្វ A រវាងបន្ទាត់ d និងប្លង់ P ។ (២ ពិន្ទុ)

2. គេមានប៉ារ៉ាបូលដែលមានចំណុចកំណុំ $F(5, 2)$ និងបន្ទាត់ប្រាប់ទិសមានសមីការ $x + 1 = 0$ ។

ចូររកកំពូល V នៃប៉ារ៉ាបូល រួចសរសេរសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលនេះ ។ (៤ ពិន្ទុ)

បង្ហាញ វិញ្ញាណករគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៧

I. ផ្នែកពិគណនា

1. រកដេរីវេនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 2})$, តាមរូបមន្ត $\ln u = \frac{u'}{u}$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } f'(x) &= \frac{(x + \sqrt{x^2 + 2})'}{x + \sqrt{x^2 + 2}} = \frac{1 + \frac{(x^2 + 2)'}{2\sqrt{x^2 + 2}}}{x + \sqrt{x^2 + 2}} \\ &= \frac{1 + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 2}}}{x + \sqrt{x^2 + 2}} = \frac{\frac{\sqrt{x^2 + 2} + x}{\sqrt{x^2 + 2}}}{x + \sqrt{x^2 + 2}} = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $f'(x) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}}$ ។

គណនាកន្សោម I

គេមាន $I = \int_0^1 \left(\frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}} \right) dx$ ទាញពីលទ្ធផលខាងលើ

$$\begin{aligned} \text{គេបាន } I &= \int_0^1 f'(x) dx = [f(x)]_0^1 \text{ ជាចំនួនថេរ} \\ &= \left[\ln(x + \sqrt{x^2 + 2}) \right]_0^1 \\ &= \ln(1 + \sqrt{3}) - \ln(\sqrt{2}) \\ &= \ln\left(\frac{1 + \sqrt{3}}{\sqrt{2}}\right) = \ln\left(\frac{\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2}\right) \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $I = \ln\left(\frac{\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2}\right)$ ។

2. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

ក. គេមាន $y' - y \sin x = 0$ ចំពោះ $y(0) = e$

គេបាន $\frac{y'}{y} = \sin x$ (បំបែកអាំងតេក្រាលលើអង្គទាំងពីរ)

$$\ln|y| = -\cos x + c$$

$$|y| = e^{-\cos x + c}$$

$$y = \pm e^{-\cos x + c}$$

$$y = \pm e^c \cdot e^{-\cos x} = Ae^{-\cos x} \text{ ដែល } A = \pm e^c \text{ ថេរ}$$

ដោយ $y(0) = e$ នោះ $Ae^{-\cos 0} = e$ នាំឱ្យ $A = e^2$

$$\text{គេបាន } y = Ae^{-\cos x} = e^2 \cdot e^{-\cos x} = e^{2-\cos x}$$

ដូចនេះ: $y = e^{2-\cos x}$ ជាចម្លើយផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌដើម ។

ខ. គេមានសមីការ $y'' + 2y' - 15y = 0$

មានសមីការសម្គាល់ $\lambda^2 + 2\lambda - 15 = 0$

$$\text{គេបាន } \Delta' = 1 + 15 = 16$$

$$\text{នាំឱ្យ } \lambda_1 = \frac{-b' - \sqrt{\Delta'}}{a} = -1 - \sqrt{16} = -5$$

$$\lambda_2 = \frac{-b' + \sqrt{\Delta'}}{a} = -1 + \sqrt{16} = 3$$

ចម្លើយទូទៅមានរាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$ ដែល A, B ថេរ

$$\text{នាំឱ្យ } y = Ae^{-5x} + Be^{3x}$$

$$y' = -5Ae^{-5x} + 3Be^{3x}$$

$$\text{ដោយ } y(0) = 5 \text{ និង } y'(0) = -1$$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} y(0) = Ae^0 + Be^0 = 5 \\ y'(0) = -5Ae^0 + 3Be^0 = -1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} A + B = 5 \\ -5A + 3B = -1 \end{cases} \Rightarrow A = 2, B = 3$$

ដូចនេះ: $y = 2e^{-5x} + 3e^{3x}$ ។

3. រកប្រូបាបដែលគាត់ចាប់បាន៖

គេមាន បិទខ្សែវ 8 ដើម និងបិទក្រហម 7 ដើម

អ្នកគ្រូលីជាចាប់យកបិទ 5 ដើម ដោយចៃដន្យ

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច $n(S) = C(15, 5)$

$$n(S) = \frac{15!}{10! \cdot 5!} = \frac{15 \cdot 14 \cdot 13 \cdot 12 \cdot 11 \cdot 10!}{10! \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2} = 3003$$

ក. បិទខ្សែវ 2 ដើម និងបិទក្រហម 3 ដើម

តាង A : ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានបិទខ្សែវ 2 និងក្រហម 3 ដើម

$$\text{គេបាន } n(A) = C(8, 2) \times C(7, 3)$$

$$n(A) = \frac{8!}{6! \cdot 2!} \times \frac{7!}{4! \cdot 3!} = \frac{8 \cdot 7 \cdot 6!}{6! \cdot 2} \times \frac{7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4!}{4! \cdot 6} = 980$$

ដូចនេះ: $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{980}{3003} = \frac{140}{429}$ ។

ខ. បិទក្រហម 1 ដើមយ៉ាងតិច

តាង B : ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានបិទក្រហម 1 ដើមយ៉ាងតិច

នោះ \bar{B} : ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានបិទខ្សែវទាំងអស់ 5 ដើម

ដែល B និង \bar{B} ជាព្រឹត្តិការណ៍បំពេញគ្នា $P(B) + P(\bar{B}) = 1$

ដោយ $n(\bar{B}) = C(8, 5) = \frac{8!}{3!5!} = \frac{8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot \cancel{5!}}{6 \cdot \cancel{5!}} = 56$

នាំឱ្យ $P(\bar{B}) = \frac{n(\bar{B})}{n(S)} = \frac{56}{3003} = \frac{8}{429}$

គេបាន $P(B) = 1 - P(\bar{B}) = 1 - \frac{8}{429} = \frac{421}{429}$

ដូចនេះ $P(B) = \frac{421}{429}$ ។

4. ក. សិក្សាអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

គេមាន $f(x) = -x^3 - 3x^2 + 1$ (ដូចគ្រូអនុ. 2013)

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យគ្រប់ $x \in \mathbb{R}$

ដូចនេះ ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព

គេមាន $f(x) = -x^3 - 3x^2 + 1$

ដេរីវេ : $f'(x) = -3x^2 - 6x = -3x(x+2)$

គេឱ្យ $f'(x) = 0$

$-3x(x+2) = 0$ នោះ $x = 0, x = -2$

គេបាន $f(0) = -0^3 - 3 \cdot 0^2 + 1 = 1$

$f(-2) = -(-2)^3 - 3(-2)^2 + 1 = -3$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$	
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$

• បរមា

-ត្រង់ $x = -2, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $(-)$ ទៅ $(+)$

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើ $f(-2) = -3$ ។

-ត្រង់ $x = 0, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $(+)$ ទៅ $(-)$

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើ $f(0) = 1$ ។

• លីមីត $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (-x^3 - 3x^2 + 1) = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (-x^3 - 3x^2 + 1) = -\infty$

• តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$	
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$
$f(x)$	$+\infty$	-3	1	$-\infty$	

• ភាពប៉ោង និងភាពជិត

ដេរីវេទី២ $f''(x) = (-3x^2 - 6x)' = -6x - 6$

គេឱ្យ $f''(x) = 0 \Leftrightarrow -6x - 6 = 0$ នោះ $x = -1$ ជាប្តូស

- បើ $x > -1$ នោះ $f''(x) < 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពជិតចុះខាងក្រោម

- បើ $x < -1$ នោះ $f''(x) > 0$

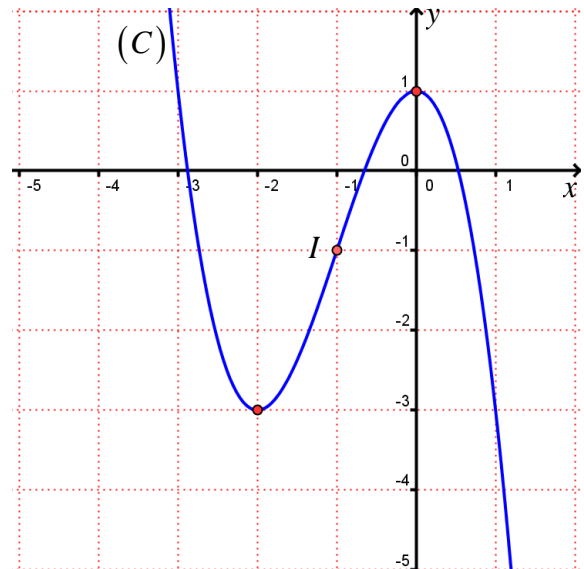
នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពជិតទៅខាងលើ

- បើ $x = -1, f''(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញា

នាំឱ្យ f មានចំណុចរបត់មួយតាងដោយ I ដែល

$I(-1, f(-1))$ ឬ $I(-1, -1)$

• សង់ក្រាប

ខ. ស្រាយបំភ្លឺថាចំណុចរបត់ I ជាផ្ចិតឆ្លុះរបស់ខ្សែកោងនោះ

គេនឹង បង្ហាញថាចំណុចរបត់ $I(-1, -1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោង

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះលុះត្រាតែ $f(2a-x) + f(x) = 2b$

គេបាន $f(-2-x) + f(x) = -2$

ដោយ $f(-2-x) = -(-2-x)^3 - 3(-2-x)^2 + 1$

$= (2+x)^3 - 3(2+x)^2 + 1$

$= 8 + 12x + 6x^2 + x^3 - 12 - 12x - 3x^2 + 1$

$= x^3 + 3x^2 - 3$

នាំឱ្យ $f(-x) + f(x)$

$= (x^3 + 3x^2 - 3) + (-x^3 - 3x^2 + 1)$

$= -2$ ពិត

ដូចនេះ $I(-1, -1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោង C ។

គ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង C ស្របនឹងបន្ទាត់ d
 សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង $T : y = f'(x_0)(x-x_0) + f(x_0)$
 ដោយ $T // d : y = -9x + 1$ នោះ $f'(x_0) = -9$
 គេបាន $-3x_0^2 - 6x_0 = -9$ ឬ $x_0^2 + 2x_0 - 3 = 0$
 ករណីពិសេស $a+b+c=0$ នោះ $x_0 = 1, x_0 = -3$

• ចំពោះ $x_0 = 1$ នោះគេបានសមីការបន្ទាត់ប៉ះគឺ
 $T_1 : y = -9(x-1) + f(1)$
 $= -9x + 9 + (-1^3 - 3 \cdot 1^2 + 1)$
 $= -9x + 6$

• ចំពោះ $x_0 = -3$ នោះគេបានសមីការបន្ទាត់ប៉ះគឺ
 $T_2 : y = -9(x+3) + f(-3)$
 $= -9x - 27 + [-(-3)^3 - 3 \cdot (-3)^2 + 1]$
 $= -9x - 26$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះក្រាប C ស្របនឹងបន្ទាត់ d មានពីរ
 បន្ទាត់គឺ $T_1 : y = -9x + 6, T_2 : y = -9x - 26$

II. ផ្ទៃកងឈើមាត្រ

1. ក. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ d
 ដោយ d កាត់តាមចំណុច $I(1, -3, 3)$
 នោះ $x_0 = 1, y_0 = -3, z_0 = 3$
 ហើយ d ស្របនឹងវ៉ិចទ័រ $\vec{v} = (-1, 2, 1)$
 នោះ $a = -1, b = 2, c = 1$

សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ d មានរាងទូទៅ

$$d : \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt \\ z = z_0 + ct \end{cases}, t \in \mathbb{R}$$

 ដូចនេះ $d : \begin{cases} x = 1 - t \\ y = -3 + 2t \\ z = 3 + t \end{cases}, t \in \mathbb{R}$

រកកូអរដោនេនៃចំណុច D នៅលើបន្ទាត់ d
 ដោយដឹងថា ចម្ងាយពីចំណុច D ទៅប្លង់ (P) ស្មើនឹង 2
 តាមរូបមន្ត ចម្ងាយពីចំណុច D ទៅប្លង់ (P) កំណត់ដោយ
 $d(D, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$
 ដោយ $P : 2x + y - 2z + 9 = 0$
 នោះ $a = 2, b = 1, c = -2, d = 9$

ហើយ D នៅលើបន្ទាត់ d
 នោះ $x_0 = 1-t, y_0 = -3+2t, z_0 = 3+t, t \in \mathbb{R}$
 គេបាន $\frac{|2(1-t) + (-3+2t) - 2(3+t) + 9|}{\sqrt{2^2 + 1^2 + (-2)^2}} = 2$
 $\frac{|2-2t-3+2t-6-2t+9|}{\sqrt{4+1+4}} = 2$
 $|2-2t| = 6$
 $|1-t| = 3$
 $\begin{cases} 1-t = 3 \\ 1-t = -3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t = -2 \\ t = 4 \end{cases}$

• ចំពោះ $t = -2$: នោះ $D(x_0 = 3, y_0 = -7, z_0 = 1)$
 • ចំពោះ $t = 4$: នោះ $D(x_0 = -3, y_0 = 5, z_0 = 7)$
 ដូចនេះ ចំណុច D នៅលើបន្ទាត់ d មានពីរចំណុចគឺ
 $D_1(3, -7, 1), D_2(-3, 5, 7)$

ខ. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ A រវាងបន្ទាត់ d និងប្លង់ P
 គេមាន $d : x = 1-t, y = -3+2t, z = 3+t, t \in \mathbb{R}$
 $P : 2x + y - 2z + 9 = 0$
 គេបាន $2(1-t) + (-3+2t) - 2(3+t) + 9 = 0$
 $2-2t-3+2t-6-2t+9 = 0$
 $2-2t = 0 \Rightarrow t = 1$

នាំឱ្យ $A(x = 1-1, y = -3+2, z = 3+1)$
 ដូចនេះ កូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ $A(0, -1, 4)$

2. រកកំពូល V នៃប៉ារ៉ាបូល
 គេមាន កំណុំប៉ារ៉ាបូល $F(5, 2)$ និងបន្ទាត់ប្រាប់ទិស $x = -1$
 នាំឱ្យ ប៉ារ៉ាបូលមានអ័ក្សឆ្លុះដេក មានកំពូល $V(h, k)$
 ដោយ បន្ទាត់ប្រាប់ទិស $x = h - p = -1$
 $F(h + p, k) = F(5, 2)$ នោះ $h + p = 5, k = 2$
 គេបាន $\begin{cases} h - p = -1 \\ h + p = 5 \end{cases} \Rightarrow h = 2, p = 3$

ដូចនេះ កូអរដោនេនៃកំពូលគឺ $V(h = 2, k = 2)$
 សរសេរសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលនេះ
 សមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលដែលមានអ័ក្សឆ្លុះដេកកំណត់ដោយ
 $(y-k)^2 = 4p(x-h)$ តែដោយ $h = 2, k = 2, p = 3$
 ដូចនេះ សមីការស្តង់ដារគឺ $(y-2)^2 = 12(x-2)$

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ:

បន្ទប់លេខ:

កុលេខ:

ហត្ថលេខា:

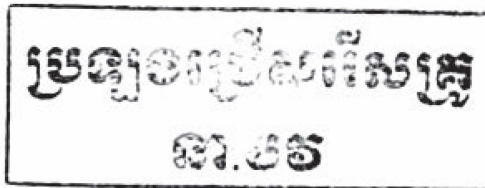
សម័យប្រឡង : ថ្ងៃទី០៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា (ឯកទេសទី១)

រយៈពេល : ២ម៉ោង

ប្រធាន :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន

I. ពិជគណិត

១. ទិដ្ឋភាពមួយមានរាងចតុកោណកែង ដែលមានផ្ទៃក្រឡាស្មើនឹង $72m^2$ ហើយបរិមាត្រស្មើនឹង $36m$ ។ ចូររកប្រវែងទទឹង និងបណ្តោយនៃទិដ្ឋភាពនោះ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
២. គេមានចំនួនកុំផ្លិច $z_1 = 3 + 2\left(\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$ និង $z_2 = -3 + 2i\sqrt{3}$ ។ គណនា $z_1 + z_2$ និងសរសេរ $z_1 + z_2$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ សរសេរ $\left(\frac{z_1 + z_2}{2}\right)^{36}$ ជាទម្រង់ពិជគណិត ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
៣. ក្នុងថ្នាក់វេជ្ជមួយមានសិស្សចំនួន 12 នាក់ ដែលក្នុងនោះមានសិស្សស្រីចំនួន 5 នាក់ និងសិស្សប្រុសចំនួន 7 នាក់ គេរៀបចំសិស្សជាក្រុមសម្អាតថ្នាក់ ក្នុងមួយក្រុមមានសិស្ស 4 នាក់ដោយចៃដន្យ ។ ចូររកប្រូបាបនៃព្រឹត្តិការណ៍ខាងក្រោម +
A: “ក្រុមសិស្សដែលជ្រើសរើសបានសុទ្ធតែជាសិស្សប្រុស” ។ B: “ក្រុមសិស្សដែលជ្រើសរើសបានពាក់កណ្តាលជាសិស្សស្រី” ។ (២ពិន្ទុ)
៤. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម +
ក. $I = \int_0^3 [(2x+1)(x+3)] dx$ ។ (១ពិន្ទុ) ខ. $J = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left(\frac{\sin^2 2x}{4}\right) dx$ ។ (១ពិន្ទុ) គ. $K = \int_{-6}^5 (2xe^{x^2}) dx$ ។ (១ពិន្ទុ)
៥. គេមានអនុគមន៍ f កំណត់លើ $(0; +\infty)$ ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - \ln x + x}{x}$ និងយើងតាងដោយ C ក្រាបរបស់វាក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ (o, \vec{i}, \vec{j}) ។
ក. បង្ហាញថានៅលើចន្លោះ $(0; +\infty)$, $f(x) = x + 1 - \frac{\ln x}{x}$ ។ សិក្សាលីមីតនៃ f ត្រង់ 0 និង $+\infty$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
ខ. បង្ហាញថាដេរីវេនៃអនុគមន៍ f គឺ $f'(x) = \frac{x^2 - 1 + \ln x}{x^2}$ ។ (១ពិន្ទុ)
គ. ដោយដឹងថាកន្សោម $(x^2 - 1 + \ln x)$ យកតម្លៃអវិជ្ជមានដាច់ខាតលើចន្លោះ $(0; 1)$ ចូរសិក្សាសញ្ញានៃ $f'(x)$ និងសង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $(0; +\infty)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
ឃ. បង្ហាញថាបន្ទាត់ Δ មានសមីការ $y = x + 1$ អាស៊ីមតូតទៅនឹងក្រាប C ត្រង់ $+\infty$ ។ ចូរសិក្សាទីតាំងនៃក្រាប C ធៀបនឹង Δ រួចសង់ បន្ទាត់ Δ និងក្រាប C ។ (២ពិន្ទុ)

II. ធរណីមាត្រ

១. នៅក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(o, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(4, 3, 2)$, $B(6, 5, 3)$, $C(7, 6, 4)$, $D(5, 4, 3)$ ។ រកវ៉ិចទ័រ \vec{AD} និង \vec{BC} ហើយទាញបង្ហាញថាចតុកោណ $ABCD$ ជាប្រលេឡូក្រាម ។ (២ពិន្ទុ)
២. គេមានសមីការ: $\left(\frac{2y-3x}{18}\right)\left(\frac{2y+3x}{2}\right) = 1$ ។ បង្ហាញថាសមីការនេះជាសមីការអ៊ីបែរបូល ។ ចូររកកូអរដោនេរបស់កំពូលទាំងពីរ និងកំណុំទាំងពីរនៃអ៊ីបែរបូល ។ រកសមីការអាស៊ីមតូតទាំងពីររបស់អ៊ីបែរបូលនេះ និងសង់អ៊ីបែរបូលនេះ ។ (៤ពិន្ទុ)

515
226

គំនិតកំណែទម្រង់ប្រឡងស្រាវជ្រាវ

①

គ្រូបង្រៀនកម្រិតមធ្យមសិក្សា

សម័យប្រឡង ០៤ ខែធ្នូ ២០១៨

វិញ្ញាបនបត្រ: គណិតវិទ្យា (ឆ្នកមេស្រី ១)

I. ពិសោធន៍

១. (1.50 ពិន្ទុ)

+ គេប្រគល់ឱ្យម៉ាស៊ីនបញ្ជូនធាតុ

ចេញពីកញ្ចប់

តាម ១ និង ២ ជាប្រតិបត្តិបញ្ជូន

និងម៉ាស៊ីនបញ្ជូនធាតុចេញពីកញ្ចប់

កម្រិត $(0 < y < x < 18)$ (0.25)

តាមសមីការកម្រិត គេបាន

$$\begin{cases} 2(x+y) = 36 \\ x \cdot y = 72 \end{cases} \quad (0.25)$$

$$\begin{cases} x+y = 18 & (1) \\ x \cdot y = 72 & (2) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x+y = 18 & (1) \\ x \cdot y = 72 & (2) \end{cases}$$

(1): $y = 18 - x$

(2): $x(18 - x) = 72$

$$-x^2 + 18x - 72 = 0 \quad (0.25)$$

$$\Delta = 81 - 72 = 9$$

$$x_1 = \frac{-9 - 3}{-1} = 12 \quad (0.25)$$

$$x_2 = \frac{-9 + 3}{-1} = 6 \quad (0.25)$$

- ចំពោះ $x = 12 \Rightarrow y = 6$

- ចំពោះ $x = 6 \Rightarrow y = 12$

(ផ្ទៃឈូកចេញ: $x > y$)

ដូច្នេះ: ចេញពីកញ្ចប់មាន

$$\begin{cases} បណ្តោយ $x = 12\text{m}$ \\ ទទឹង $y = 6\text{m}$ \end{cases} \quad (0.25)$$

២. (1.50 ពិន្ទុ)

+ គណនា $z_1 + z_2$

$$z_1 + z_2 = 3 + 2\left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) + (-3 + 2i\sqrt{3})$$

$$= 1 - i\sqrt{3} + 2\sqrt{3}i \quad (0.25)$$

$$z_1 + z_2 = 1 + \sqrt{3}i \quad (0.25)$$

+ សរសេរ $z_1 + z_2$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$z_1 + z_2 = 2\left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) \quad (0.25)$$

$$z_1 + z_2 = 2\left(\cos\frac{\pi}{3} + i\sin\frac{\pi}{3}\right) \quad (0.25)$$

+ សរសេរ $\left(\frac{z_1 + z_2}{2}\right)^{36}$ ជាទម្រង់ពិសោធន៍

$$\left(\frac{z_1 + z_2}{2}\right)^{36} = \left(\cos\frac{\pi}{3} + i\sin\frac{\pi}{3}\right)^{36}$$

$$= \cos\frac{36\pi}{3} + i\sin\frac{36\pi}{3}$$

$$= \cos 12\pi + i\sin 12\pi$$

$$\text{ឆ្លើយ: } \left(\frac{z_1 + z_2}{2} \right)^2 = 1 + 0.i \quad (0.25)$$

៣. (2.00 ពិន្ទុ)

- គេប្រធានរង្វង់កំរាល A
- ចំនួនកំរាលអាច

$$n(S) = C(12, 4) = \frac{12!}{8! \times 4!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9}{4 \times 3 \times 2 \times 1}$$

$$n(S) = 11 \times 5 \times 9 = 495 \quad (0.25)$$

ចំនួនកំរាលស្រប

$$n(A) = C(7, 4) = \frac{7!}{4! \times 3!} = \frac{7 \times 6 \times 5}{3 \times 2} \quad (0.25)$$

$$n(A) = 35 \quad (0.25)$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{35}{495} = \frac{7}{99} \quad (0.25)$$

$$P(A) = \frac{7}{99} \quad (0.25)$$

+ គេប្រធានរង្វង់កំរាល B

- ដោយគ្រូមានសមាសិក 4 នាក់ ហើយគេមិនបានចំនួនសមាសិក គេមិនស្រី តើមានកំរាលចំនួនសមាសិក គ្រូ ២ នោះ គ្រូ ២ គ្រូ ១ មានសមាសិក គ្រូ ១ នាក់ និង គ្រូ ១ នាក់
- ចំនួនកំរាលស្រប

$$n(B) = C(7, 2) \times C(5, 2) \quad (0.25)$$

$$= \frac{7!}{5! \times 2!} \times \frac{5!}{3! \times 2!}$$

$$= \frac{7 \times 6}{2} \times \frac{5 \times 4}{2}$$

$$n(B) = 210 \quad (0.25)$$

$$\text{ប្រូបាប } P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{210}{495} \quad (0.25)$$

$$P(B) = \frac{14}{33} \quad (0.25)$$

៤. (3.00 ពិន្ទុ)

$$\text{ក. } I = \int_0^3 (2x+1)(x+3) dx$$

$$= \int_0^3 (2x^2 + 7x + 3) dx \quad (0.25)$$

$$= \left(\frac{2}{3}x^3 + \frac{7}{2}x^2 + 3x \right) \Big|_0^3 \quad (0.25)$$

$$= \left(\frac{2}{3} \times 3^3 + \frac{7}{2} \times 3^2 + 3 \times 3 \right) - (0) \quad (0.25)$$

$$I = \frac{117}{2} \quad (0.25)$$

$$\text{ខ. } \int_0^{\pi/4} \frac{\sin^2 2x}{4} dx$$

$$= \frac{1}{4} \int_0^{\pi/4} \sin^2 2x dx$$

$$= \frac{1}{4} \int_0^{\pi/4} \frac{1 - \cos 4x}{2} dx \quad (0.25)$$

$$= \frac{1}{8} \int_0^{\pi/4} (1 - \cos 4x) dx$$

$$= \frac{1}{8} \left[x - \frac{1}{4} \sin 4x \right]_0^{\pi/4} \quad (0.25)$$

$$= \frac{1}{8} \left(\left[\frac{\pi}{4} - \frac{1}{4} \sin \pi \right] - \left(0 - \frac{1}{4} \sin 0 \right) \right) \quad (0.25)$$

$$J = \frac{1}{8} \left(\frac{\pi}{4} \right) = \frac{\pi}{32} \quad (0.25)$$

၈. $k = \int_{-6}^6 2xe^{x^2} dx$

$= \int_{-6}^6 (x^2)' e^{x^2} dx$ (0.25)

$= (e^{x^2}) \Big|_{-6}^6$ (0.25)

$= e^{6^2} - e^{(-6)^2}$ (0.25)

$k = e^{6^2} - e^{6^2} = 0$ (0.25)

၉. (6.00 ဘိန)

၈. (1.50 ဘိန)

- ဝန်ထုပ်ဖာ $f(x) = x+1 - \frac{\ln x}{x}$

ကောင်း $f(x) = \frac{x^2+x-\ln x}{x}$

$= \frac{x^2}{x} - \frac{\ln x}{x} + \frac{x}{x}$ (0.25)

$\Rightarrow f(x) = x+1 - \frac{\ln x}{x}$ (0.25)

စိတ်ကူးစိတ်ကူး f နှစ် 0 နှစ် $+\infty$

$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} (x+1 - \frac{\ln x}{x})$
 ကောင်း $\lim_{x \rightarrow 0} x = 0$, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{x} = -\infty$ (0.25)

ကောင်း $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = +\infty$ (0.25)

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x+1 - \frac{\ln x}{x})$

ကောင်း $\lim_{x \rightarrow +\infty} x = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} = 0$ (0.25)

ကောင်း $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$ (0.25)

၉. (1.00 ဘိန)

ဝန်ထုပ်ဖာ $f'(x) = \frac{x^2-1+\ln x}{x^2}$

$f'(x) = 1 - \frac{1-x-\ln x}{x^2}$ (0.50)

$f'(x) = \frac{x^2-1+\ln x}{x^2}$ (0.50)

$\forall x \in (0, +\infty)$

၈. (1.50 ဘိန)

+ စိတ်ကူးစိတ်ကူး $f'(x)$

ကောင်း $x^2 > 0$, $\forall x \in (0, +\infty)$

ကောင်း $f'(x)$ ကောင်းစိတ်ကူး $x^2-1+\ln x$

စိတ်ကူး: $\forall x \in (0, +\infty)$ (0.25)

ကောင်းကောင်းစိတ်ကူး

ကောင်း $0 < x < 1$

စိတ်ကူးစိတ်ကူး $x^2-1+\ln x < 0$

$\Rightarrow f'(x) < 0$ စိတ်ကူး: $x \in (0, 1)$ (0.25)

• ကောင်း $x=1 \Rightarrow f'(1) = \frac{1-1+\ln 1}{1^2} = 0$ (0.25)

• ကောင်း $x > 1$

ကောင်း $x^2 > 1 \Rightarrow x^2-1 > 0$

$x > 1 \Rightarrow \ln x > \ln 1 = 0$

ကောင်းစိတ်ကူး $x^2-1+\ln x > 0$ (0.25)

စိတ်ကူး $f'(x) > 0$ စိတ်ကူး: $x > 1$

စိတ်ကူး: $f'(x) < 0$ စိတ်ကူး: $0 < x < 1$

$f'(x) = 0$

$f'(x) > 0$ စိတ်ကူး: $x > 1$

စာမေးပွဲ ၂

ကိန်းရှာစကား $f'(x)$

ကော် $g(x) = x^2 - 1 + \ln x, x > 0$

$g'(x) = 2x + \frac{1}{x} > 0, \forall x > 0$ (0.25)

$g(1) = 0$ (0.25)

x	0	1	$+\infty$
$g'(x)$	+		+
$g(x)$	$-\infty$	0	$+\infty$ (0.25)
$f(x) = \frac{g(x)}{x^2}$	-	0	+

မှတ်စု: $f'(x) < 0$ ဝိစား: $0 < x < 1$

$f'(x) = 0$

$f'(x) > 0, \forall x > 1$

လမ်းကားပိတ်ပေးစကား f

ဝိစား: $x = 1 \Rightarrow f(1) = 2$ (0.25)

x	0	1	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	$-\infty$	2	$+\infty$

လ. ပရိုဂရက် $\Delta: y = x + 1$ ကာ

ကော်ပိတ်စကား ကြပ် C ကြပ် $+\infty$

ကော်ပိတ်

$\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - (x+1)] = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x+1 - \frac{\ln x}{x} - (x+1))$
 (0.25) $= - \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} = 0$

မှတ်စု: ပရိုဂရက် $\Delta: y = x + 1$ ကော်ပိတ်
 ကော်ပိတ် ကြပ် C ကြပ် $+\infty$

- ကိန်းရှာစကားပေးပေးစကား ကြပ် C ကြပ်
 ပရိုဂရက် Δ

ကော်ပိတ်ပေးစကား $d(x) = f(x) - (x+1)$

$d(x) = -\frac{\ln x}{x}$ ကော်ပိတ်ပေးစကား $x > 0$

ကော်ပိတ်ပေးစကား

x	0	1	$+\infty$
$-\ln x$	+	0	-
$d(x)$	+	0	- (0.25)

ကော်ပိတ်ပေးစကား

+ $d(x) > 0$ ဝိစား: $0 < x < 1$

\Rightarrow ကြပ် C ကော်ပိတ်ပေးစကား

ပရိုဂရက် Δ ဝိစား: $0 < x < 1$ (0.25)

+ $d(x) = 0$ ဝိစား: $x = 1 \Rightarrow f(1) = 2$

\rightarrow ကြပ် C ကော်ပိတ်ပေးစကား Δ ကော်ပိတ်ပေးစကား
 (1, 2) (0.25)

+ $d(x) < 0$ ဝိစား: $x > 1$ (0.25)

\Rightarrow ကြပ် C ကော်ပိတ်ပေးစကား

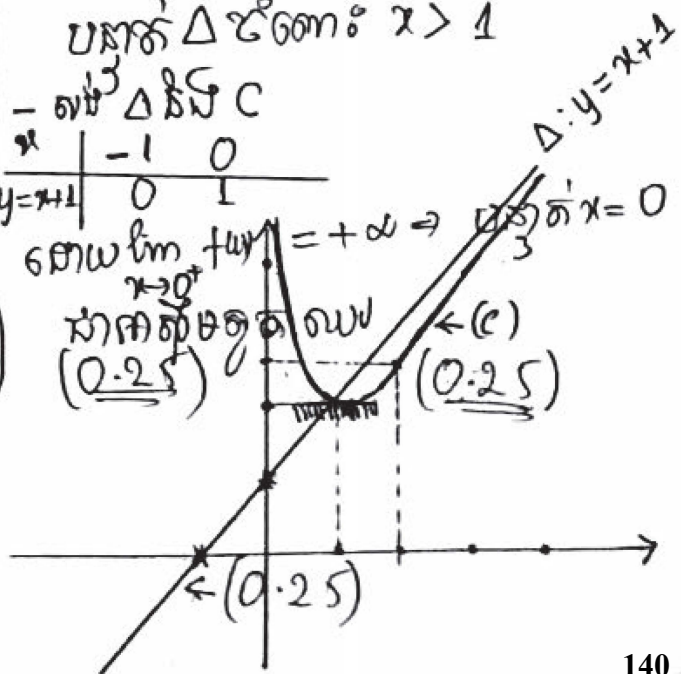
ပရိုဂရက် Δ ဝိစား: $x > 1$

- လမ်းကော်ပိတ် C

x	-1	0
$y = x + 1$	0	1

ကော်ပိတ် $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{x} = +\infty \Rightarrow$ ပရိုဂရက် $x = 0$

ကော်ပိတ်ပေးစကား
 (0.25) (0.25)

3

II. ឆន្ទាបាត

១. (២.៧៥)

- ភាគីចម្លែង \vec{AD} និង \vec{BC}

គេបាន

$$\vec{AD} = (5-4, 4-3, 3-2) \quad (0.25)$$

$$\vec{AD} = (1, 1, 1) \quad (0.25)$$

$$\vec{BC} = (7-6, 6-5, 4-3) \quad (0.25)$$

$$\vec{BC} = (1, 1, 1) \quad (0.25)$$

+ បង្ហាញថា ABCD ជាប្រលោម

ម្យ៉ាង

$$\text{ដោយ } \vec{AD} = (1, 1, 1) \text{ និង}$$

$$\vec{BC} = (1, 1, 1)$$

$$\Rightarrow \vec{AD} = \vec{BC} \quad (0.50)$$

$$\Rightarrow \boxed{\text{ABCD ជាប្រលោមម្យ៉ាង}} \quad (0.50)$$

២ (4.00 ពិន្ទុ)

- បង្ហាញថាសមីការដាសមីការ
នៃអ៊ីបេរ៉ូល

$$\text{គេបាន } \left(\frac{2y-3x}{18}\right) \left(\frac{2y+3x}{2}\right) = 1$$

$$\frac{4y^2 - 9x^2}{36} = 1 \quad (0.25)$$

$$\frac{y^2}{9} - \frac{x^2}{4} = 1 \quad (0.25)$$

$$\text{ដោយប្រយ័ត្ន } \frac{y^2}{a^2} - \frac{x^2}{b^2} = 1$$

ដេតាមសមីការនៃអ៊ីបេរ៉ូលដែលមាន

កំពូល ០៥ ម៉ែត្រពីដី (០.25)

- កំពូលទទឹងនៃកំពូល កំពូល

នៃអ៊ីបេរ៉ូល

$$\text{នៃអ៊ីបេរ៉ូល } \frac{y^2}{a^2} - \frac{x^2}{b^2} = 1 \text{ មាន } (0.25)$$

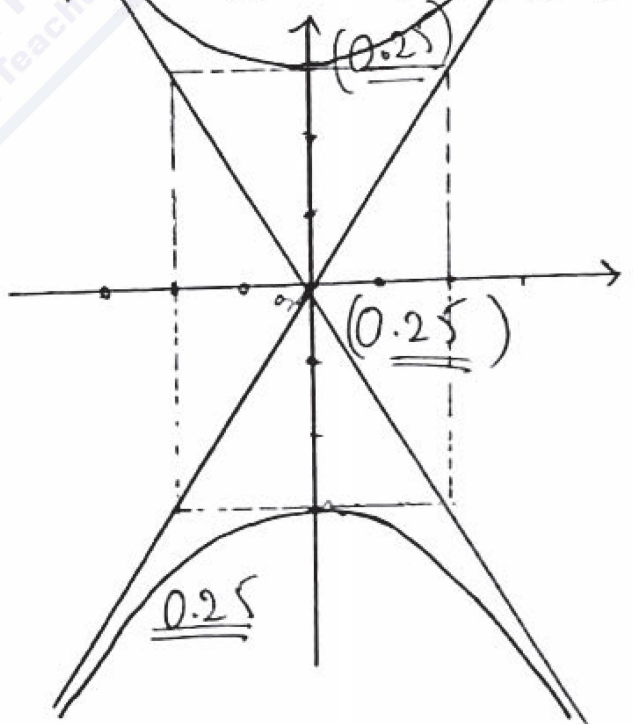
$$a = 3, b = 2, c = \sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{13}$$

$$\text{កំពូល } V_1(0, -3), V_2(0, 3) \quad (0.25)$$

$$\text{កំពូល } F_1(0, -\sqrt{13}), F_2(0, \sqrt{13}) \quad (0.25)$$

- សមីការដាសមីការនៃអ៊ីបេរ៉ូល

$$d_1: y = -\frac{3}{2}x \quad d_2: y = \frac{3}{2}x \quad (0.50)$$

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ:

បន្ទប់លេខ:

គុណលេខ:

ហត្ថលេខា:

សម័យប្រឡង: ថ្ងៃទី៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨

វិញ្ញាសា: គណិតវិទ្យា (ឯកទេសទី២)

រយៈពេល: ២ម៉ោង

ប្រធាន:

១. ព័ត៌មាន

១. គណនាដេរីវេនៃអនុគមន៍ខាងក្រោម: (កន្លះពិន្ទុ)

ក. $f(x) = \sqrt{1 + \sqrt{x}}$

ខ. $f(x) = \ln \cos x$

២. គណនាលីមីតខាងក្រោម: (មួយពិន្ទុ)

ក. $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{3}} \frac{\sin x - \sqrt{3} \cos x}{\sin 3x}$

ខ. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)(1+2x)(1+3x) - 1}{x}$

៣. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម: (កន្លះពិន្ទុ)

ក. $\int_1^2 (\frac{x^2-1}{x^2} \ln x) dx$

ខ. $\int_0^1 (x^3 - x^2 + 4x + \frac{1}{x+1}) dx$

៤. ចូរដោះស្រាយសមីការខាងក្រោម: (មួយពិន្ទុ)

ក. $2e^{2x} - 9e^x + 7 = 0$

ខ. $\log_3^2 x - 3 \log_3 x = \log_3 x^2 - 4$

៥. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = ax^2 + bx + c$ ដែល $|f(x)| \leq 1$ ចំពោះ $\forall x \in [0, 1]$ ។

ចូរស្រាយបំភ្លឺថា $f'(0) \leq 8$ ។ (មួយពិន្ទុ)

៦. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = \frac{2x^2 - x + 1}{x - 1}$ និង ប៉ារ៉ាបូល $y_1 = 2x^2 + a$ ។ ចូរកំណត់តម្លៃ a ដើម្បីឱ្យប៉ារ៉ាបូល

y_1 ប៉ះខ្សែកោង (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (ពីរពិន្ទុ)

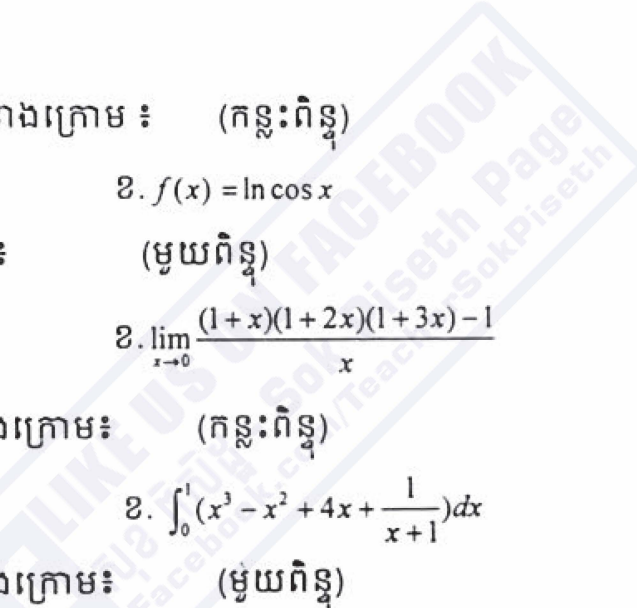
II. ធរណីមាត្រ

ប៉ារ៉ាបូល (P) មានកំពូលនៅត្រង់គល់ O នៃអ័ក្សអរដោនេ និងមានអ័ក្សអាបស៊ីស x^2 ជាអ័ក្សឆ្លុះ។

ក. ចូរសរសេរសមីការបន្ទាត់ប្រាប់ទិស (Δ) និងសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូល (P) ដោយដឹងថាប្រាបនៃប៉ារ៉ាបូលនេះកាត់តាមចំណុច $A(2, -2\sqrt{2})$ ។ (ពីរពិន្ទុ)

ខ. បន្ទាត់ (d₁) កាត់តាមចំណុច $B(2, 0)$ ហើយស្របនឹងបន្ទាត់ (d₂) ដែលមានសមីការ: $2x + y - 1 = 0$ និងកាត់ប្រាបនៃប៉ារ៉ាបូល (P) ត្រង់ពីរចំណុច M និង N ។ ចូររកចំណុច M និង N ។ (ពីរពិន្ទុ)

ប្រឡងប្រើប័ណ្ណ
ន.ម.ប

အကြောင်းကိန်းကိန်းပြုပေးပြီး
 ခိုင်လုံစွာပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက်
 အကဲဖြတ်ပြီး
 ဝိသေသကိန်းကိန်းပြုပေး

I. တိမ်းကောက်

၁. (0.50 ဝိသေသ)

ကတိကဝတ်စီစဉ်

က. $f(x) = \sqrt{1+\sqrt{x}}$
 $f'(x) = \frac{(1+\sqrt{x})'}{2\sqrt{1+\sqrt{x}}} = \frac{\frac{1}{2\sqrt{x}}}{2\sqrt{1+\sqrt{x}}}$

$f'(x) = \frac{1}{4\sqrt{x}\sqrt{1+\sqrt{x}}} = \frac{1}{4\sqrt{x+x\sqrt{x}}}$ (0.25)

ခ. $f(x) = \ln \cos x$
 $f'(x) = \frac{(\cos x)'}{\cos x} = \frac{-\sin x}{\cos x}$

$f'(x) = -\tan x$ (0.25)

၂. (1.00 ဝိသေသ) ကတိကဝတ်စီစဉ်

က. $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{3}} \frac{\sin x - \sqrt{3} \cos x}{\sin 3x}$: (အားသာဝိသေသ)

အကြောင်းကိန်းကိန်းပြုပေးရန် $\frac{\sin x - \sqrt{3} \cos x}{\sin 3x} = \frac{\sin x - \tan \frac{\pi}{3} \cos x}{\sin 3x}$

$= \frac{\sin x \cdot \cos \frac{\pi}{3} - \sin \frac{\pi}{3} \cdot \cos x}{\sin 3x}$ (1)

$= \frac{\cos \frac{\pi}{3} \cdot \sin 3x}{\sin 3x}$
 $= \frac{2 \sin(x - \frac{\pi}{3})}{\sin 3x}$ (0.25)

အားသာဝိသေသ $t = x - \frac{\pi}{3} \Rightarrow x = t + \frac{\pi}{3}$

အားသာဝိသေသ $x \rightarrow \frac{\pi}{3} \Rightarrow t \rightarrow 0$

အကြောင်းကိန်းကိန်းပြုပေးရန်

$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{3}} \frac{\sin x - \sqrt{3} \cos x}{\sin 3x} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2 \sin t}{\sin 3(t + \frac{\pi}{3})}$

$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2 \sin t}{\sin(\pi + 3t)}$

$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2 \sin t}{- \sin 3t}$

$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2 \left(\frac{\sin t}{t}\right) \times t}{- \left(\frac{\sin 3t}{3t}\right) \times 3t}$

$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{3}} \frac{\sin x - \sqrt{3} \cos x}{\sin 3x} = -\frac{2}{3}$ (0.25)

၃. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)(1+2x)(1+3x) - 1}{x}$ (အားသာဝိသေသ)

အကြောင်းကိန်းကိန်းပြုပေးရန်

$(1+x)(1+2x)(1+3x) - 1 = (2x^2 + 3x + 1)(1+3x) - 1$
 $= 2x^2 + 6x^3 + 3x + 9x^2 + 1 + 3x - 1$
 $= 6x^3 + 11x^2 + 6x$ (0.25)

$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)(1+2x)(1+3x) - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x(6x^2 + 11x + 6)}{x} = 6$ (0.25)

အကြောင်းကိန်းကိန်းပြုပေးရန် $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)(1+2x)(1+3x) - 1}{x} = 6$

၈. (0.50) တွဲ

ကစားစာအုပ်စာအုပ်

$$က. \int_1^2 \left(\frac{x^2-1}{x^2} \ln x \right) dx$$

$$\text{စာပ } u = \ln x \Rightarrow du = \frac{1}{x} dx$$

$$dv = \frac{x^2-1}{x^2} dx \Rightarrow v = x + \frac{1}{x}$$

$$\Rightarrow \int u dv = uv - \int v du$$

$$\Rightarrow \int_1^2 \frac{x^2-1}{x^2} \ln x dx = \left(x + \frac{1}{x} \right) \ln x \Big|_1^2 - \int_1^2 \left(x + \frac{1}{x} \right) \frac{1}{x} dx$$

$$= \left(x + \frac{1}{x} \right) \ln x \Big|_1^2 - \int_1^2 \left(1 + \frac{1}{x^2} \right) dx$$

$$= \left[\left(x + \frac{1}{x} \right) \ln x - x + \frac{1}{x} \right]_1^2$$

$$= \left(2 + \frac{1}{2} \right) \ln 2 - 2 + \frac{1}{2} - (0)$$

$$\int_1^2 \frac{x^2-1}{x^2} \ln x dx = \frac{5}{2} \ln 2 - \frac{3}{2} \quad (0.25)$$

၉. $\int_0^1 \left(x^3 - x^2 + 4x + \frac{1}{x+1} \right) dx$

$$= \left(\frac{1}{4} x^4 - \frac{1}{3} x^3 + 2x^2 + \ln|x+1| \right) \Big|_0^1$$

$$= \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{3} + 2 + \ln 2 \right) - (0)$$

$$= \frac{23}{12} + \ln 2$$

အဖြေ: ၈

$$\int_0^1 \left(x^3 - x^2 + 4x + \frac{1}{x+1} \right) dx = \frac{23}{12} + \ln 2$$

(0.25)

၉. (1.00) တွဲ

စာပ: (ကစားစာအုပ်)

$$က. 2e^{2x} - 9e^x + 7 = 0$$

$$\text{စာပ } S = e^x \text{ ဖြစ် } S > 0$$

$$\text{ကစား } 2S^2 - 9S + 7 = 0$$

$$S_1 = 1, S_2 = \frac{7}{2}$$

• ဖြေရှင်း

$$S = 1 \Leftrightarrow e^x = 1$$

$$x = 0 \quad (0.25)$$

$$\bullet \text{ ဖြေရှင်း } S = \frac{7}{2} \Leftrightarrow e^x = \frac{7}{2}$$

$$x = \ln \frac{7}{2} \quad (0.25)$$

$$\text{အဖြေ: } x = 0, x = \ln \frac{7}{2}$$

၁. $\log_3^2 x - 3 \log_3 x = \log_3^2 x - 4$

စာပ: ကစားစာအုပ်စာအုပ် $x > 0$

ကစား

$$\left(\log_3 x \right)^2 - 5 \log_3 x + 4 = 0$$

$$\text{စာပ } t = \log_3 x \text{ ဖြစ် } t \in \mathbb{R}$$

$$\text{ကစား } t^2 - 5t + 4 = 0$$

$$t_1 = 1, t_2 = 4$$

• ဖြေရှင်း

$$t = 1 \Leftrightarrow \log_3 x = 1 \Rightarrow x = 3$$

$$\bullet \text{ ဖြေရှင်း } t = 4 \Leftrightarrow \log_3 x = 4 \Rightarrow x = 3^4 = 81$$

$$\text{အဖြေ: } x = 3, x = 81 \quad (0.25)$$

2) (1.00 ពិន្ទុ)

តាមលក្ខខណ្ឌ $f'(0) \leq 8$

គេបាន $f(x) = ax^2 + bx + c$

$$f'(x) = 2ax + b$$

$$f'(0) = 2a \cdot 0 + b = b$$

តាមលក្ខខណ្ឌ $|f(x)| \leq 1, \forall x \in [0, 1]$

គេអាចសិរិយចំពោះករណីខាងក្រោម

• ចំពោះ $x = 0$ គេបាន

$$|f(0) = c| \leq 1$$

$$|c| \leq 1$$

$$-1 \leq c \leq 1 \Rightarrow -1 \leq -c \leq 1$$

$$\Rightarrow -3 \leq -3c \leq 3$$

$$\Rightarrow -3c \leq 3 \quad (1)$$

(0.25)

• ចំពោះ $x = \frac{1}{2}$ គេបាន $|f(\frac{1}{2})| \leq 1$

$$|\frac{1}{4}a + \frac{1}{2}b + c| \leq 1$$

$$-1 \leq \frac{1}{4}a + \frac{1}{2}b + c \leq 1$$

$$-4 \leq a + 2b + 4c \leq 4$$

$$a + 2b + 4c \leq 4 \quad (2)$$

(0.25)

• ចំពោះ $x = 1$ គេបាន $|f(1)| \leq 1$

$$|a + b + c| \leq 1$$

$$-1 \leq a + b + c \leq 1$$

$$-1 < a + b - c < 1$$

$$-a - b - c \leq +1 \quad (3) \quad (0.25)$$

តាមលក្ខខណ្ឌ (1), (2) និង (3) គេបាន

$$-3c + a + 2b + 4c - a - b - c < 3 + 4 + 1$$

$$b \leq 8$$

រួច $f'(0) = b$

$$\boxed{\text{ដូច្នោះ } f'(0) \leq 8} \quad (0.25)$$

3) (2.00 ពិន្ទុ)

កំណត់ការប្តូរ a ដើម្បីកេសបញ្ចាំប្រល

ប៉ះនឹងក្រាប C

$$C: y = f(x) = \frac{2x^2 - x + 1}{x - 1}$$

$$P: y = 2x^2 + a$$

តាម $M(x, y)$ ជាចំនុចប៉ះទង្គិចនៃក្រាប C

និងប្រល P

គេបានសមីការ x នៃ M ជាប្រល

ប្រសិនបើ

$$\begin{cases} \frac{2x^2 - x + 1}{x - 1} = 2x^2 + a & (1) \\ \left(\frac{2x^2 - x + 1}{x - 1}\right)' = (2x^2 + a)' & (2) \end{cases} \quad (0.25)$$

$$(2): \frac{(4x - 1)(x - 1) - (2x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = 4x$$

$$\frac{4x^2 - 4x - x + 1 - 2x^2 + x - 1}{(x - 1)^2} = 4x \quad (0.25)$$

$$2x^2 - 4x = 4x(x - 1)^2$$

$$2x^2 - 4x = 4x^3 - 8x^2 + 4x$$